KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/433,

15. märts 2022,

millega kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks Indiast ja Indoneesiast pärit roostevabast terasest lehtvaltstoodete impordi suhtes ning muudetakse rakendusmäärust (EL) 2021/2012, millega kehtestatakse Indiast ja Indoneesiast pärit roostevabast terasest lehtvaltstoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrust (EL) 2016/1037 kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed ([1]) (edaspidi „alusmäärus"), eriti selle artiklit 15 ja artikli 24 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

1.1. Algatamine

(1) 17. veebruaril 2021 algatas Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon") subsiidiumivastase uurimise seoses Indiast ja Indoneesiast (edaspidi üheskoos „asjaomased riigid") pärit roostevabast terasest lehtvaltstoodete (edaspidi „uurimisalune toode") impordiga. Komisjon avaldas algatamisteate (edaspidi „algatamisteade") *Euroopa Liidu Teatajas* ([2]).

(2) Komisjon algatas uurimise kaebuse põhjal, mille esitas 4. jaanuaril 2021 Euroopa Teraseühendus (edaspidi „Eurofer" või „kaebuse esitaja") liidu roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmisharu nimel alusmääruse artikli 10 lõike 6 tähenduses. Kaebus sisaldas tõendeid subsideerimise ja sellest tuleneva kahju kohta, mida käsitati piisava põhjusena uurimise algatamiseks.

(3) Enne subsiidiumivastase uurimise algatamist teavitas komisjon India valitsust ([3]) ja Indoneesia valitsust, ([4]) et ta on saanud nõuetekohaselt dokumenteeritud kaebuse, ning kutsus India valitsust ja Indoneesia valitsust konsultatsioonidele kooskõlas alusmääruse artikli 10 lõikega 7. Konsultatsioonid toimusid 10. veebruaril 2021 India valitsusega ja 15. veebruaril 2021 Indoneesia valitsusega. Kummagi valitsusega ei jõutud aga vastastikku kokku lepitud lahenduseni.

(4) 18. novembril 2021 kehtestas komisjon Indiast ja Indoneesiast pärit sama toote impordi suhtes lõpliku dumpinguvastase tollimaksu ja nõudis lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutise tollimaksu ([5]) (edaspidi „dumpinguvastane määrus") uurimises, mis algatati 30. septembril 2020 avaldatud algatamisteatega (edaspidi „eraldiseisev dumpinguvastane uurimine") ([6]).

(5) Käesoleva subsiidiumivastase uurimise ja eraldiseisva dumpinguvastase uurimise käigus tehtud kahju, põhjusliku seose ja liidu huvide analüüsid on *mutatis mutandis* ühesugused, kuna liidu tootmisharu määratlus, valimisse kaasatud liidu tootjad, vaatlusalune periood ja uurimisperiood on mõlema uurimise puhul samad.

([1]) ELT L 176, 30.6.2016, lk 55.

([2]) Teade Indiast ja Indoneesiast pärit roostevabast terasest lehtvaltstoodete importi käsitleva subsiidiumivastase menetluse algatamise kohta (ELT C 57, 17.2.2021, lk 16).

([3]) Terminit „India valitsus" on käesolevas määruses kasutatud laiemas mõttes ning see hõlmab kõiki ministeeriume, ameteid, agentuure ja asutusi riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil.

([4]) Terminit „Indoneesia valitsus" on käesolevas määruses kasutatud laiemas mõttes ning see hõlmab kõiki ministeeriume, ameteid, agentuure ja asutusi riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil.

([5]) Komisjoni 17. novembri 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/2012, millega kehtestatakse Indiast ja Indoneesiast pärit roostevabast terasest lehtvaltstoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks (ELT L 410, 18.11.2021, lk 153).

([6]) Teade Indiast ja Indoneesiast pärit roostevabast terasest külmvaltsitud lehtmaterjali importi käsitleva dumpinguvastase menetluse algatamise kohta (ELT C 322, 30.9.2020, lk 17).

1.2. **Registreerimine**

(6) 7. aprillil 2021 esitas kaebuse esitaja impordi registreerimise taotluse. Komisjon analüüsis taotlust, kuid ei leidnud, et suhteliselt lühikese aja jooksul oleks ulatuslikult imporditud toodet, mis saab asjaomastes riikides kasu tasakaalustatavatest subsiidiumidest. Uurimisperioodiga võrreldes vähenes Indiast ja Indoneesiast pärit roostevabast terasest lehtvaltstoodete import uurimise algatamisele järgnenud seitsme kuu jooksul 46 %. Seepärast ei olnud alusmääruse artikli 24 lõike 5 kohased impordi registreerimise tingimused täidetud ja komisjon ei kehtestanud asjaomase toote suhtes registreerimisnõuet.

1.3. **Uurimisperiood ja vaatlusalune periood**

(7) Subsiidiumide ja kahju uurimine hõlmas ajavahemikku 1. juulist 2019 kuni 30. juunini 2020 (edaspidi „uurimisperiood“). Kahju hindamise seisukohast oluliste suundumuste uurimine hõlmas ajavahemikku 1. jaanuarist 2017 kuni uurimisperioodi lõpuni (edaspidi „vaatlusalune periood“). Mõlemad perioodid on identsed eraldiseisva dumpinguvastase uurimise vastavate perioodidega.

1.4. **Huvitatud isikud**

(8) Algatamisteates kutsus komisjon huvitatud isikuid üles uurimises osalemiseks komisjoniga ühendust võtma. Lisaks teatas komisjon uurimise algatamisest eraldi kaebuse esitajale, India valitsusele, Indoneesia valitsusele, teadaolevatele eksportivatele tootjatele asjaomastes riikides, teadaolevatele importijatele ja kasutajatele liidus ning kutsus neid uurimises osalema.

(9) Huvitatud isikutel oli võimalus esitada uurimise algatamise kohta märkusi ning taotleda komisjonilt ja/või kaubandusmenetluses ärakuulamise eest vastutavalt ametnikult enda ärakuulamist. Ära kuulati Eurofer ja veel üks äriühing.

(10) Algatamisteates kutsus komisjon ka Hiina Rahvavabariigi ametiasutusi (edaspidi „Hiina valitsus“) huvitatud isikuna uurimises osalema. Peale selle teavitas komisjon Hiina valitsust uurimise algatamisest ja viitas konkreetselt algatamisteates esitatud kutsele uurimises huvitatud isikuna osaleda. Järgnevalt teavitas Hiina valitsus komisjoni, et ta on end uurimises huvitatud isikuna registreerinud.

(11) 11. oktoobril 2021 saatis komisjon Hiina valitsusele teabepäringu.

(12) Hiina valitsus ei vastanud komisjoni teabepäringule ja esitas selle asemel ise 21. oktoobril 2021 oma märkused teabepäringu kohta.

(13) Oma esildises väitis Hiina valitsus, et komisjoni menetlused võivad rikkuda WTO eeskirju ja ELi õigust.

(14) Esiteks väitis Hiina valitsus, et komisjon ei teavitanud Hiina valitsust kaebuse esitamisest, ei pidanud Hiina valitsusega algatamiseelseid konsultatsioone, ei teavitanud teda algatamisest ega kutsunud teda otse huvitatud isikuna osalema. Kuna Hiina valitsus ei esinda eksportivat riiki, siis ei ole Hiina valitsus huvitatud liige ega isik WTO eeskirjade tähenduses ning kutse esitamiseks puuduvad õiguslik alus ja põhilised menetlusnõuded.

(15) Komisjon märkis, et need väited ei ole faktiliselt õiged. Tegelikult saatis komisjon pärast 17. veebruaril 2021 *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud algatamisteatesse huvitatud isikuna osalemise kutse lisamist samal päeval Hiina valitsusele algatamisteate, juhtides otseselt tema tähelepanu kutsele. Esialgu taotles Hiina valitsus 19. veebruari 2021. aasta e-kirjas juurdepääsu avatud toimikule. Samal päeval saadetud vastuses sellele e-kirjale küsis komisjon Hiina valitsuselt sõnaselgelt uuesti, kas avatud toimikule juurdepääsu taotledes kavatseb ta end huvitatud isikuna registreerida. Samal päeval kinnitas Hiina valitsus, et on end huvitatud isikuna registreerinud. Kogu e-kirjavahetus on avatud toimikus kättesaadav. Seepärast teavitas komisjon Hiina valitsust otse algatamisteatest ja esitas talle lausa kaks kutset huvitatud isikuna osaleda. Lisaks ei kutsunud komisjon Hiina valitsust pidama algatamiseelseid konsultatsioone, sest komisjon eeldas, et Indoneesia valitsus selgitab Hiina valitsuse seotust Indoneesia eksportivatele tootjatele kaudse rahalise toetuse andmise kaudu. Kuna komisjon ei kavatsenud uurida võimalikke Hiina RV antavaid tasakaalustatavaid subsiidiume, vaid üksnes subsiidiume, mida annab Indoneesia valitsus Hiina

valitsuse rahalise toetuse teel, ei olnud seega õiguslikku nõuet pidada algatamiseelseid konsultatsioone Hiina valitsusega.

(16) Teiseks väitis Hiina valitsus, et ta taotles võimalust jälgida juhtumi edenemist tulenevalt murest, et komisjon võib rikkuda WTO eeskirju ja ELi õigust, kuid käesolevas uurimises ei käsitleta Hiina valitsust ja tal ei ole kohustust uurimise käigus mingit teavet esitada. Hiina valitsuse väitel rikkus komisjon WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingut ja alusmäärust juba teatavate Hiina Rahvavabariigist (edaspidi „Hiina RV“ või „Hiina“) ja Egiptusest pärit kootud ja/või nõeltöödeldud klaaskiust kangaste importi käsitlevas subsiidiumivastases uurimises, mis algatati 16. mail 2019 ([7]) ja mille tulemusel kehtestati lõplik tasakaalustav tollimaks (avaldatud 15. juunil 2020) ([8]) (edaspidi „klaaskiust kangaid käsitlev subsiidiumivastane uurimine“), lisades Hiina ja Egiptuse tavapärase kahepoolse majandus- ja kaubanduskoostöö niinimetatud riikidevaheliste subsiidiumide kohaldamisalasse.

(17) Komisjon tuletas meelde, et mitte Hiina valitsus ei taotlenud võimalust jälgida juhtumi edenemist, vaid komisjon ise kutsus algatamisteates Hiina valitsust end huvitatud isikuna registreerima. Mis puudutab väiteid seoses klaaskiust kangaid käsitleva subsiidiumivastase uurimisega, siis leidis komisjon, et need on üldised ja põhjendamata ega kuulu ka käesoleva uurimise käsitlusalasse. Igal juhul märkis komisjon, et käesoleva uurimise käsitlusalasse kuulub Hiina valitsuse antud rahaline toetus sel määral, mil see on omistatav Indoneesia valitsusele. Seega on teave Hiina valitsuse antud rahalise toetuse kohta selles kontekstis vajalik.

(18) Kolmandaks märkis Hiina valitsus, et komisjon ei saatnud talle teabepäringut esimese kaheksa kuu jooksul alates menetluse algatamisest, mis on vastuolus WTO nõudega, mille kohaselt peavad uurimist läbiviivad ametiasutused võimalikult kiiresti täpsustama huvitatud isikutelt nõutava teabe, ning et vastuse esitamise tähtaeg oli 10 päeva, mitte 37 päeva, nagu on ette nähtud WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 12 lõike 1 punktis 1 ja alusmääruse artikli 11 lõikes 2.

(19) Komisjon märkis, et Hiina valitsusele teabepäringu saatmise aeg oli tingitud uurimise käigust. Elemendid, mida Hiina valitsuselt küsiti, ei olnud uurimise alguses täielikult ilmsed ja taotletav teave põhines aspektidel, mida oli vaja täiendavalt uurida pärast esimest Indoneesia asjaomaste isikute kaugmeetodil ristkontrollimist. Lisaks vastas komisjon, et ta oli saatnud Hiina valitsusele teabepäringu, mitte küsimustiku. Hiina valitsuse viidatud tähtajanõuded puudutavad ainult küsimustikke. Teabepäringus ette nähtud tähtaeg oli taotletud teabe esitamiseks piisav. Kui Hiina valitsus leidis, et tähtaeg on liiga lühike, oleks ta igal juhul võinud taotleda selle pikendamist, mida ta ei teinud.

1.5. **Algatamise kohta esitatud märkused**

1.5.1. *India valitsuse märkused uurimise algatamise kohta*

(20) India valitsus ei esitanud kirjalikke märkusi ei enne ega pärast algatamiseelseid konsultatsioone. Konsultatsioonide käigus väitis aga India valitsus, et üldiselt ei sisalda kaebus piisavaid tõendeid väidetavate subsiidiumikavade olemasolu kohta.

([7]) Teade teatavate Hiina Rahvavabariigist ja Egiptusest pärit kootud ja/või nõeltöödeldud klaaskiust kangaste importi käsitleva subsiidiumivastase menetluse algatamise kohta (ELT C 167, 16.5.2019, lk 11).

([8]) Komisjoni 12. juuni 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/776, millega kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks teatavate Hiina Rahvavabariigist ja Egiptusest pärit kootud ja/või nõeltöödeldud klaaskiust kangaste impordi suhtes ning muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2020/492, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks teatavate Hiina Rahvavabariigist ja Egiptusest pärit kootud ja/või nõeltöödeldud klaaskiust kangaste impordi suhtes (ELT L 189, 15.6.2020, lk 1).

(21) Komisjon võttis India valitsuse märkusi arvesse. Nagu on aga üksikasjalikult kirjeldatud tõendite piisavust käsitlevas memorandumis (edaspidi „memorandum“), ([9]) järeldas komisjon pärast subsiidiumide kohta esitatud väidete kontrollimist, et kaebus ning komisjonile kättesaadav ja memorandumis loetletud tõendusmaterjal sisaldas piisavalt tõendeid, mis pigem näitasid Indiast pärit asjaomase toote subsideerimist.

1.5.2. *Indoneesia valitsuse märkused uurimise algatamise kohta*

(22) 15. veebruaril 2021 esitas Indoneesia valitsus kirjaliku versiooni oma avaldustest, mille ta oli teinud samal päeval peetud algatamiseelsetel konsultatsioonidel. Selles esildises väideti, et üldiselt ei sisaldanud kaebus piisavaid tõendeid väidetavate subsiidiumikavade olemasolu kohta.

(23) Komisjon võttis seda esildist tõendite piisavust käsitleva memorandumi koostamise etapis arvesse, kuid ei nõustunud Indoneesia valitsuse märkustega. Komisjon järeldas, et kaebus ning komisjonile kättesaadav ja tõendite piisavust käsitlevas memorandumis loetletud tõendusmaterjal sisaldasid piisavalt tõendeid, mis pigem näitasid subsideerimise olemasolu. Igal juhul pöörati Indoneesia valitsuse esiletoodud elementidele uurimise käigus eritähelepanu.

1.6. **Väljavõtteline uuring**

(24) Komisjon andis algatamisteates teada, et ta võib teha huvitatud isikute väljavõttelise uuringu kooskõlas alusmääruse artikliga 27.

1.6.1. *Liidu tootjate väljavõtteline uuring*

(25) Komisjon teatas algatamisteates, et on otsustanud piirduda uurimise käigus mõistliku arvu liidu tootjatega, kohaldades väljavõttelist uuringut, ja on moodustanud liidu tootjatest esialgse valimi. Komisjon moodustas esialgse valimi toodangu ja liidu müügimahtude põhjal, millest liidu tootjad olid uurimiseelse nõuete hindamise analüüsi käigus teatanud, võttes arvesse ka nende geograafilist asukohta. Sel viisil moodustatud esialgne valim koosnes kolmest liidu tootjast, kelle arvele langeb enam kui 60 % samasuguse toote toodangust ja ligikaudu 70 % selle müügist liidus ning kes asuvad neljas eri liikmesriigis. Esialgse valimi üksikasjad tehti kättesaadavaks huvitatud isikutele tutvumiseks ette nähtud toimikus ja anti võimalus esitada märkusi. Märkusi ei esitatud.

(26) Kuna ettenähtud tähtaja jooksul märkusi ei esitatud, siis kinnitati liidu tootjate esialgne valim. Sellesse kuulusid äriühingud Acciai Speciali Terni S.p.A., Aperam Stainless Europe ja Outokumpu Stainless OY. Lõplik valim on liidu tootmisharu suhtes representatiivne. See valim langeb kokku liidu tootjate valimiga eraldiseisvas dumpinguvastases uurimises.

1.6.2. *Importijate väljavõtteline uuring*

(27) Selleks et otsustada, kas väljavõtteline uuring on vajalik, ja moodustada vajaduse korral valim, palus komisjon kõikidel teadaolevatel sõltumatutel importijatel esitada algatamisteates täpsustatud teave.

(28) Üks sõltumatu importija andis endast kui huvitatud isikust teada ja esitas nõutud teabe. Saadud vastuste väikest arvu arvestades ei olnud väljavõtteline uuring vajalik. Selle otsuse kohta märkusi ei esitatud. Kõnealusel importijal paluti täita küsimustik.

([9]) Sherlocki dokument nr t21.001429, 17. veebruar 2021.

1.6.3. *Asjaomaste riikide eksportivate tootjate väljavõtteline uuring*

(29) Võttes arvesse eksportivate tootjate võimalikku suurt arvu asjaomastes riikides, nähti algatamisteatega ette väljavõtteline uuring Indias ja Indoneesias. Seepärast palus komisjon kõikidel teadaolevatel eksportivatel tootjatel Indias ja Indoneesias esitada algatamisteates täpsustatud teave, et otsustada, kas väljavõtteline uuring on vajalik, ja moodustada vajaduse korral valim.

(30) Lisaks palus komisjon India esindusel Euroopa Liidu juures ning Indoneesia Vabariigi saatkonnal Brüsselis teha kindlaks muud eksportivad tootjad, kes võiksid olla uurimises osalemisest huvitatud, ja/või võtta nendega ühendust.

1.6.3.1. India

(31) Väljavõttelist uuringut käsitleva vastuse esitasid ettenähtud tähtaja jooksul kaks India äriühingut (äriühingute kontserni). Kõnealuse kahe eksportiva tootja – Chromeni Steels Private Limited (edaspidi „Chromeni“) ja Jindali kontsern – toodang moodustas uurimisperioodil 100 % Indiast pärit ja liitu suunatud roostevabast terasest lehtvaltstoodete ekspordist. Seetõttu loobus komisjon India puhul valimi moodustamisest.

(32) Jindali kontserni (India) see osa, mis tegeleb roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmise ja müügiga, koosneb kahest eksportivast tootjast, kahest kauplejast, ühest teenuseosutajast ja ühest tooraine tarnijast.

(33) Jindali kontsern on vertikaalselt integreeritud alates koksi, gaasi ja ferrokroomi tootmisest ning roostevaba vedelterase, släbide ja kuumvaltsitud rullide tootmisest kuni roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmiseni.

(34) Chromeni ei ole vertikaalselt integreeritud. See äriühing alustab roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmist kuumvaltsitud roostevabadest terasrullidest.

1.6.3.2. Indoneesia

(35) Kolm Indoneesia eksportivat tootjat või eksportivate tootjate kontserni esitasid nõutud teabe ja olid nõus enda valimisse kaasamisega. Võttes aluseks suurima representatiivse Indoneesiast uurimisperioodil liitu suunatud ekspordi mahu, mida oli ettenähtud aja jooksul võimalik uurida, moodustas komisjon kooskõlas alusmääruse artikli 27 lõikega 1 valimi kahest eksportivate tootjate kontsernist: PT. Indonesia Ruipu Nickel and Chrome Alloy (edaspidi „IRNC“) ja PT. Jindal Stainless Indonesia (edaspidi „Jindal Indonesia“). Valimisse kaasatud eksportivate tootjate kontsernide eksport moodustas uurimisperioodil 71 % Indoneesiast liitu suunatud roostevabast terasest lehtvaltstoodete ekspordi hinnangulisest kogumahust.

(36) IRNC on vertikaalselt integreeritud äriühing. See äriühing alustab roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmist niklimaagist ja seega on tal oma sulatustehased. Peale selle kuulub IRNC äriühingute kontserni, mis toodab eri liiki terastooteid ning on samuti vertikaalselt integreeritud (alustades niklimaagist, seega on tal oma sulatustehased) ja pakub IRNC-le eelneva etapi terastooteid roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmiseks. Need äriühingud (koos IRNCga, edaspidi üheskoos „IRNC kontsern“) on PT. Indonesia Guang Ching Nickel and Stainless Steel Industry (edaspidi „GCNS“), PT Indonesia Tsingshan Stainless Steel (edaspidi „ITSS“), PT. Sulawesi Mining Investment (edaspidi „SMI“) ja PT. Tsingshan Steel Indonesia (edaspidi „TSI“). Need kõik paiknevad Morowali tööstuspargis Indoneesias.

(37) Jindal Indonesia ei ole vertikaalselt integreeritud. See äriühing alustab roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmist roostevabadest terasrullidest.

(38) Kooskõlas alusmääruse artikli 27 lõikega 2 konsulteeris komisjon valimi moodustamisel kõigi teadaolevate asjaomaste eksportivate tootjate ja Indoneesia valitsusega. Märkusi ei esitatud ja seega valim kinnitati.

1.7. **Individuaalne kontrollimine**

(39) Kolmas väljavõttelise uuringu vormi tagastanud Indoneesia eksportiv tootja teatas komisjonile, et ta ei taotle individuaalset kontrollimist alusmääruse artikli 27 lõike 3 alusel. Sellest hoolimata teavitas komisjon seda valimisse mitte kaasatud eksportivat tootjat, et kui ta soovib individuaalset kontrollimist, peab ta küsimustikule vastama. Äriühing aga ei vastanud küsimustikule. Seetõttu ei olnud individuaalne kontrollimine võimalik.

1.8. **Vastused küsimustikule**

(40) Komisjon saatis küsimustikud kolmele valimisse kaasatud liidu tootjale, kaebuse esitajale, ühele sõltumatule importijale, kes oli endast teada andnud, ja neljale asjaomaste riikide eksportivale tootjale. Samad küsimustikud tehti menetluse algatamise päeval kättesaadavaks ka elektrooniliselt ([10]).

(41) Vastused küsimustikule esitasid kolm valimisse kaasatud liidu tootjat, kaebuse esitaja, üks sõltumatu importija, kaks eksportivat tootjat Indiast ja kaks valimisse kaasatud eksportivat tootjat Indoneesiast.

(42) Komisjon saatis küsimustiku ka India valitsusele ja Indoneesia valitsusele.

(43) India valitsusele suunatud küsimustik sisaldas eriküsimustikke i) kõikidele finantseerimisasutustele, mis andsid laene või ekspordikrediiti uurimisalustele äriühingutele või nende ostjatele (eksporttoodete ostjatele pakutava krediidi raames), ning ii) selliste sisendmaterjalide kümnele peamisele tootjale ja turustajale, mida pakutakse kahele India eksportivale tootjale uurimisaluse toote tootmiseks tegelikust maksumusest väidetavalt väiksema tasu eest (kroomimaak ja rauamaak).

(44) Indoneesia valitsusele saadetud küsimustik sisaldas eriküsimustikku äriühingule Lembaga Pembiayaan Ekspor Indonesia (edaspidi „Indonesia Eximbank“). Sellele finantseerimisasutusele oli kaebuses konkreetselt viidatud kui avalik-õiguslikule asutusele või asutusele, kellele Indoneesia valitsus on teinud ülesandeks subsiidiumide andmise. Paindlikuma halduskorralduse huvides paluti Indoneesia valitsusel lisaks edastada eriküsimustikud i) kõikidele muudele finantseerimisasutustele, mis andsid laene või ekspordikrediiti valimisse kaasatud äriühingutele või valimisse kaasatud äriühingute ostjatele (eksporttoodete ostjatele pakutava krediidi raames), ([11]) ii) uurimisaluse toote põhiliste sisendmaterjalide kümnele peamisele tootjale ja turustajale, samuti võimalikele teistele sisenditootjatele ja kõnealuste materjalide turustajatele, kes on pakkunud sisendeid kahele valimisse kaasatud äriühingule, ning iii) äriühingule PT. Asuransi Asei Indonesia (edaspidi „ASEI“), kellele on kaebuses konkreetselt viidatud kui äriühingule, kes pakub soodustingimustel ekspordikrediidikindlustust, sealhulgas võimalik, et ka uurimisaluse toote tootjale.

(45) Peale selle sisaldas Indoneesia valitsusele suunatud küsimustik eriküsimustikku äriühingule PT. Indonesia Morowali Industrial Park (edaspidi „IMIP“), kes käitab tööstusparki, kus paikneb üks valimisse kaasatud eksportiv tootja – IRNC. Kuna IMIP on IRNCga seotud äriühing, paluti ka IRNC-l edastada sama küsimustik IMIPile.

(46) Indoneesia valitsusel paluti koguda kokku kõik nende üksuste vastused ja saata need otse komisjonile.

(47) Komisjon sai vastused küsimustikule nii India valitsuselt, kes ei saatnud aga vastuseid põhjenduses 43 viidatud eriküsimustikele, ning Indoneesia valitsuselt, kes saatis ka vastused Indonesia Eximbankilt, kolmelt muult finantseerimisasutuselt ning üheteistkümnelt sisendite tarnijalt: neljalt kivisütt kaevandavalt äriühingult (PT. Sungai Danau Jaya, PT. Tanah Bumbu Resources, PT. Wahana Baratama Mining ja PT. Bukit Asam Tbk), kolmelt niklimaaki kaevandavalt äriühingult (PT. GAG Nikel, PT. Ceria Nugraha Indotama ja PT. Tiran Indonesia), neljalt niklimaagi ja kivisöega kauplejalt (PT. Ekasa Yad Resouces, PT. Batu Bara Global Energy, PT. Rwood Resources Indonesia ja PT. Bumi Nusantara Jaya), ASEI-lt ja IMIPilt. Komisjon sai samad IMIPi küsimustiku vastused ka IRNC-lt.

([10]) https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2513

([11]) Valimisse kaasatud äriühingutele laene või ekspordikrediiti pakkuvate finantseerimisasutuste loetelu lisati küsimustikule.

1.9. **Kontrollkäigud**

(48) Arvestades COVID-19 puhangut ja eri liikmesriikide, aga ka paljude kolmandate riikide kehtestatud leviku tõkestamise piiranguid, ei saanud komisjon esialgses etapis teha alusmääruse artikli 16 kohaseid kontrollkäike. Selle asemel ristkontrollis komisjon kaugmeetodil kogu teavet, mida ta pidas vajalikuks esialgsete otsuste tegemiseks, kooskõlas oma teatega COVID-19 puhangu poolt dumpingu- ja subsiidiumivastastele uurimistele avalduva mõju kohta ([12]).

(49) Ilma et see piiraks alusmääruse artikli 28 kohaldamist, ristkontrollis komisjon kaugmeetodil India valitsuse ja Indoneesia valitsuse vastuseid küsimustikule videokonverentsi teel. Kaugmeetodil toimunud ristkontrollis osalesid asjaomaste ministeeriumide ametnikud. Indoneesia valitsuse puhul hõlmas kaugmeetodil toimunud ristkontroll ka Indonesia Eximbanki ning kahe sisendite tarnija, PT. Gag Nikel ja PT. Sungai Danau Jaya esitatud teavet.

(50) Peale selle ristkontrollis komisjon kaugmeetodil järgmisi äriühinguid/isikuid.

a) Liidu ühendus, mis esindab kolme valimisse kaasatud liidu tootjat:

— Euroopa Teraseühendus (edaspidi „Eurofer“), Brüssel, Belgia.

b) India eksportivad tootjad:

— Chromeni Steels Private Limited (edaspidi „Chromeni“), Ahmedabad;

— Jindal Stainless Limited (edaspidi „JSL“), New Delhi, ja Jindal Stainless Hisar Limited (edaspidi „JSHL“), New Delhi, ning nendega seotud äriühingud, eelkõige seotud kauplejad Jindal Stainless Steelway Limited (edaspidi „JSS“), Gurugram, ja Jindal Steelitalia Limited (edaspidi „JSI“), Gurgaon, teenuseosutaja Jindal United Steel Limited (edaspidi „JUSL“), New Delhi, ja tooraine tarnija Jindal Coke Limited (edaspidi „JCL“), New Delhi, (edaspidi üheskoos „Jindali kontsern“).

c) Indoneesia eksportivad tootjad:

— PT. Indonesia Ruipu Nickel ja Chrome Alloy (edaspidi „IRNC“), Jakarta, ja temaga seotud äriühingud, eelkõige tema neli peamist seotud sisendite tarnijat Indoneesias PT. Indonesia Guang Ching Nickel and Stainless Steel Industry (edaspidi „GCNS“), Jakarta, PT. Indonesia Tsingshan Stainless Steel (edaspidi „ITSS“), Jakarta, PT. Sulawesi Mining Investment (edaspidi „SMI“), Jakarta, ja PT. Tsingshan Steel Indonesia (edaspidi „TSI“), Jakarta (edaspidi koos IRNCga üheskoos „IRNC kontsern“), ning seotud tööstuspark, kus IRNC kontsern asub, PT. Indonesia Morowali Industrial Park (edaspidi „IMIP“), Jakarta;

— PT. Jindal Stainless Indonesia (edaspidi „Jindal Indonesia“), Gresik.

1.10. **Ajutiste meetmete kehtestamata jätmine ja edasine menetlus**

(51) 20. oktoobril 2021 teavitas komisjon huvitatud isikuid alusmääruse artikli 29a lõike 2 kohaselt sellest, et ta ei kavatse ajutisi meetmeid kehtestada, vaid uurimist jätkata.

(52) Komisjon jätkas lõplike järelduste tegemiseks vajaliku teabe kogumist ja kontrollimist.

1.11. **Lõplike järelduste avalikustamine**

(53) 17. detsembril 2021 teavitas komisjon kõiki asjaomaseid isikuid olulistest faktidest ja kaalutlustest, mille põhjal ta kavatses kehtestada asjaomase toote impordi suhtes lõpliku subsiidiumivastase tollimaksu (edaspidi „lõplike järelduste avalikustamine“). Kõikidele asjaomastele isikutele anti võimalus nende kohta teatava aja jooksul märkusi esitada. Huvitatud isikutel oli võimalus esitada uurimise algatamise kohta märkusi ning taotleda komisjonilt ja/või kaubandusmenetluses ärakuulamise eest vastutavalt ametnikult enda ärakuulamist.

(54) Järgnevalt saadeti huvitatud isikutele 21. jaanuaril 2022 täiendavad lõplikud järeldused (edaspidi „täiendavate lõplike järelduste avalikustamine“) ning neile nähti ette teatav ajavahemik, mille jooksul nad said nende kohta märkusi esitada. Huvitatud isikutel oli võimalus taotleda komisjonilt ja/või kaubandusmenetluses ärakuulamise eest vastutavalt ametnikult enda ärakuulamist.

([12]) Teade COVID-19 puhangu poolt dumpingu- ja subsiidiumivastastele uurimistele avalduva mõju kohta (2020/C 86/06) (ELT C 86, 16.3.2020, lk 6).

(55) Märkusi esitasid kaebuse esitaja, India valitsus, Indoneesia valitsus, Hiina valitsus, valimisse kaasatud eksportivad tootjad, sõltumatu importija LSI ning importijate ja kauplejate kontsern Euranimi.

(56) Samuti anti isikutele, kes taotlesid ärakuulamist, selleks võimalus. Ära kuulati IRNC kontsern ja Euranimi.

(57) Huvitatud isikute esitatud märkusi arutati ja võeti käesolevas määruses vajaduse korral arvesse.

(58) IRNC kontsern väitis, et tema kaitseõigusi rikuti, sest talle ei antud lõplike järelduste avalikustamise kohta märkuste koostamiseks piisavalt aega. Oma vastuses rõhutas komisjon, et IRNC kontsernile anti märkuste esitamiseks algselt 18 päeva pikkune tähtaeg, mis on palju pikem kui seadusjärgne kümnepäevane ajavahemik, mille komisjon peab huvitatud isikutele lõplike järelduste avalikustamisel võimaldama. Lisaks andis komisjon äriühingule tema taotlusel kolmepäevase ajapikenduse. Seepärast leidis komisjon, et IRNC kontsernile anti lõplike järelduste avalikustamise kohta märkuste esitamiseks piisavalt aega, ja see väide lükati tagasi.

(59) Jindali kontsern ja Jindal Indonesia palusid komisjonil tagada, et kavandatud tasakaalustavat tollimaksu ja terase kaitsemeetmeid ei rakendataks samaaegselt, nagu tehti dumpinguvastases määruses.

(60) Seda küsimust on käsitletud põhjendustes 1083 ja 1084.

(61) Õiguskindluse tagamiseks palusid Jindali kontsern ja Jindal Indonesia komisjonil ka lisada kavandatav määrus, millega subsiidiumivastane tollimaks kehtestatakse, määrusesse (EL) 2019/1382 ([13]).

(62) Komisjon märkis, et artiklis 3 on juba käsitletud käesoleva määruse kohaselt nõutavate tollimaksude ja määruse (EL) 2019/159 ([14]) kohaselt nõutavate maksude koostoime küsimust. Määruse (EL) 2019/1382 viimases muudatuses komisjon juba teatas, et edaspidi sätestatakse igas määruses, millega kehtestatakse dumpinguvastased või subsiidiumivastased meetmed terasetoodete suhtes, mille suhtes kohaldatakse ka kaitsemeetmeid, erisätted, millega välditakse tariifikvooti ületavalt impordilt nõutava lisatollimaksu kohaldamist terasetoodetele, mille suhtes juba kehtivad dumpinguvastased ja/või subsiidiumivastased meetmed ([15]).

(63) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitsid Euranimi ja LSI, et komisjon peaks meetmed vastavalt alusmääruse artikli 24 lõikele 4 peatama.

(64) Komisjon kinnitas nende isikute esitatud teabe kättesaamist ja tuletas neile meelde, et kui komisjon peab seda asjakohaseks, võib ta otsustada meetmed peatada, kui turutingimused on ajutiselt muutunud sellisel määral, et kahju taastekkimine meetmete peatamise tagajärjel on vähetõenäoline ja kui see on liidu huvides.

2. ASJAOMANE TOODE JA SAMASUGUNE TOODE

2.1. Asjaomane toode

(65) Käesolevas uurimises vaadeldav toode on külmvaltsitud, kuid edasise töötluseta roostevabast terasest lehtvaltstooted, mis praegu kuuluvad CN-koodide 7219 31 00, 7219 32 10, 7219 32 90, 7219 33 10, 7219 33 90, 7219 34 10, 7219 34 90, 7219 35 10, 7219 35 90, 7219 90 20, 7219 90 80, 7220 20 21, 7220 20 29, 7220 20 41, 7220 20 49, 7220 20 81, 7220 20 89, 7220 90 20 ja 7220 90 80 alla ning mis pärinevad Indiast ja Indoneesiast. CN-koodid on esitatud üksnes teavitamise eesmärgil.

([13]) Komisjoni 2. septembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/1382, millega muudetakse teatavaid määrusi, millega kehtestatakse dumpingu- või subsiidiumivastased meetmed kaitsemeetmete kohaldamisalasse kuuluvate teatavate terasetoodete suhtes (ELT L 227, 3.9.2019, lk 1).

([14]) Komisjoni 31. jaanuari 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/159, millega kehtestatakse lõplikud kaitsemeetmed teatavate terasetoodete impordi suhtes (ELT L 31, 1.2.2019, lk 27).

([15]) Komisjoni 4. oktoobri 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/1754, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) 2019/1382, millega muudetakse teatavaid määrusi, millega kehtestatakse dumpingu- või subsiidiumivastased meetmed kaitsemeetmete kohaldamisalasse kuuluvate teatavate terasetoodete suhtes (ELT L 352, 5.10.2021, lk 1), põhjendus 6.

2.2. **Samasugune toode**

(66) Uurimine näitas, et samasugused põhilised füüsikalised, keemilised ja tehnilised omadused ning samasugused põhilised kasutusotstarbed on järgmistel toodetel:

— asjaomane toode,

— toode, mida toodetakse ja müüakse asjaomaste riikide siseturul, ja

— toode, mida liidu tootmisharu toodab ja müüb liidu turul.

(67) Komisjon järeldas seega, et need tooted on samasugused tooted alusmääruse artikli 2 punkti c tähenduses.

2.3. **Toote määratlusega seotud väited**

(68) Üks liidu tootja, kes tegutses ka importija ja lõppkasutajana, palus jätta toote määratlusest välja teraseklasside 200 ja 201 roostevabast terasest külmvaltsitud tooted. Uurimise käigus tehti kindlaks, et sellised tooted on nende omadusi arvesse võttes asendatavad. Samuti järeldas komisjon, et väljajätmistaotluse rahuldamine tekitaks tõepoolest põhjendamatut koormust tollile, arvestades, et toll peaks iga saadetise korral võtma laboriproovi ja kontrollima lõppkasutust. Andmetest, mille äriühing esitas teraseklasside 200 ja 201 toodete ja muude toodete ostmise kohta asjaomastest riikidest, nähtus, et äriühing ostis nendest riikidest tõepoolest muid käesolevas uurimises toote määratluse alla kuuluvaid tooteid, millega paratamatult kaasneb ristkompenseerimise risk. Ehkki äriühing väidab, et nendel teraseklassidel on vaid üks lõppkasutusala, ei saa peale selle välistada, et neil võib olla muid kasutusalasid.

(69) Seepärast järeldas komisjon, et toote väljajätmise taotluse rahuldamine ei oleks asjakohane, ning lükkas taotluse tagasi.

3. **SUBSIDEERIMINE: INDIA**

3.1. **Uurimistega hõlmatud subsiidiumid ja subsiidiumikavad**

(70) Kaebuses, algatamisteates ja komisjoni küsimustikele saadud vastustes sisalduva teabe põhjal uuriti väidetavat subsideerimist järgmiste India valitsuse subsiidiumide kaudu.

i. Otsene raha ülekandmine ja potentsiaalne otsene raha ülekandmine:

— veoeelne ja veojärgne krediidi rahastamine;

— intresside tasakaalustamise kavad ekspordi rahastamise puhul;

— ekspordikrediidi agentuuride pakutavad stiimulid;

— India riigipanga ja Terasetööstuse Arengufondi sooduslaenud;

— Terasetööstuse Arengufondi ja teraseministeeriumi teadus- ja arendustegevuse toetused.

ii. Valitsuse loobumine tavaliselt laekuvatest tuludest või nende sisse nõudmata jätmine:

— tollimaksuvabastuse ja -vähenduse kavad:

a) eellubade kava;

b) tollimaksuvaba impordi lubade kava;

c) tollimaksu tagastamise kava;

d) kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava;

e) Indiast kaupade eksportimise kava;

f) ekspordi edendamine tollimaksuvabastuse ja maksuvabastuse kaudu – ekspordiga samaväärsed toimingud;

— stiimulid ekspordisuunitlusega üksustele ja erimajandustsoonidele;

— tulumaksusoodustused.

iii. Kaupade või teenuste pakkumine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest:

— kroomimaagi pakkumine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest;

— rauamaagi pakkumine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest.

iv. Kaupade ostmine riigihankepoliitika kaudu.

v. Exim Banki pakutavad stiimulid ostjatele antava krediidi vormis.

vi. Gujarati osariigi kohalike subsiidiumikavade kaudu pakutavad stiimulid.

3.2. **Kavad, mille puhul ei leitud tõendeid subsideerimise kohta**

– Veoeelne ja veojärgne krediidi rahastamine

(71) Kaebuse esitaja väitis, et India pangad pakuvad veoeelset rahastamist eksportijatele, kes vajavad makseid müüdud kaupade eest enne kõnealuste kaupade vedamist. Samamoodi on ekspordi veojärgse rahastamise näol tegemist laenuga, mida finantseerimisasutused eksportijatele pakuvad. Seda kava haldab India keskpank – India reservpank (RBI). Peale selle väideti, et oma keskpanga kaudu on India valitsus teinud India erapankadele ülesandeks rahalise toetuse andmise raha otsese ülekandmise vormis (alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktid i ja iv). Nendest kavadest kasu saamiseks peab eksportija üksnes tõendama ekspordi toimumist, ilma et talt nõutaks riskihindamist. Seega on eksportija saadav kasu sel viisil saadud soodusintressimäära ja Indias sarnastelt laenudelt küsitava turuintressimäära vahe.

(72) Üks India eksportiv tootja kasutas uurimisperioodil piiratud ulatuses veoeelset krediiti.

(73) See äriühing kasutas veoeelset krediiti avaliku ja erasektori pankade pakutavate käibekapitali rahastamisvahendite (krediidiliinide) raames. Kohaldatav intressimäär tehti kindlaks kooskõlas turutingimustega ja sellel intressimäära tasemel, mida küsivad teised avaliku ja erasektori pangad (sealhulgas rahvusvahelised pangad), kus kõnealusel äriühingul olid avatud krediidiliinid. Intressimäär põhines India ruupiates antud ekspordikrediidi puhul laenuintressi baasmääral või USA dollarites antud ekspordikrediidi puhul LIBORil. Mõlemal juhul lisati riskimarginaal, lähtudes äriühingu krediidireitingu hinnangust. Samu krediidiliine kasutati ka omamaise tegevuse lühiajaliseks rahastamiseks.

(74) Kaks India eksportivat tootjat ei kasutanud uurimisperioodil veojärgset ekspordikrediidi rahastamist.

(75) Seetõttu ei olnud komisjonil vaja kõnealuseid kavasid täiendavalt uurida.

– Intresside tasakaalustamise kavad ekspordi rahastamise puhul

(76) Kaebuse esitaja väitis, et intresside tasakaalustamise kavaga antakse eksportijatele rahalist toetust raha otsese ülekandmise vormis, pakkudes kõnealuste eksportijate laenuandjatele hüvitist, mis vastab 3–5 % selle intressi väärtusest, mida oleks tulnud vastasel korral teatavatelt laenudelt tasuda.

(77) Kaks India eksportivat tootjat ei kasutanud uurimisperioodil intresside tasakaalustamise kava.

(78) Seetõttu ei olnud komisjonil vaja kõnealust kava täiendavalt uurida.

– Ekspordikrediidi agentuuride pakutavad stiimulid

(79) India valitsus omab täielikult kahte ekspordikrediidi agentuuri: Export Credit Guarantee Corporation of India Ltd (ECGC) ja India Exim Bank. Mõlema agentuuri põhieesmärk on India ekspordi edendamine. Kaebuse esitaja väitis, et eksportijad saavad nende agentuuride pakutavatest stiimulitest kasu, sest nendega pakutakse kindlustust, krediiditagatisi, krediidiliine ja ekspordikrediiti turutingimustest vähem rangetel tingimustel.

(80) Kaks India eksportivat tootjat ei kasutanud ECGC või Exim Banki pakutavaid krediiditagatisi, ekspordikrediiti ega krediidiliine.

(81) Seevastu olid kaks Jindali kontserni tootjat kaetud ECGC kindlustuslepingutega. Komisjon ei leidnud aga, et need kindlustuslepingud oleksid tavapärastest turutingimustest kõrvale kaldunud. Kindlustusmaksed sõltusid kahjumi maksimaalsest katmisest, lepinguga hõlmatud riikidest ja ostjatest ning varasematest nõuetest, see tähendab äriühingute riskiprofiilist. Komisjon veendus, et kõik kindlustusmaksed ja tasud olid makstud.

(82) Seetõttu ei olnud komisjonil vaja kõnealust kava täiendavalt uurida.

– India riigipanga ja Terasetööstuse Arengufondi sooduslaenud

(83) Kaebuse esitaja väitis, et India valitsus annab roostevaba terase tootjatele India riigipanga ja Terasetööstuse Arengufondi kaudu sektoripõhiseid sooduslaene.

(84) India riigipank oli üks pank, kes andis Jindali kontsernile pikaajalisi laene, kuid komisjon ei tuvastanud, et need laenud oleksid sektoripõhised või soodustingimustel. Intressimäär määrati kindlaks laenuintressi baasmäära põhjal, millele oli lisatud riskimarginaal. Tegelikult oli India riigipanga küsitav intressimäär veidi kõrgem kui Jindali kontsernile sama kestusega laene andnud erapankade küsitavad intressimäärad.

(85) Kaks India eksportivat tootjat ei saanud uurimisperioodil Terasetööstuse Arengufondist laene.

(86) Seetõttu ei olnud komisjonil vaja kõnealust kava täiendavalt uurida.

– Terasetööstuse Arengufondi ja teraseministeeriumi teadus- ja arendustegevuse toetused

(87) Kaebuse esitaja väitis, et India valitsus annab terasetootjatele Terasetööstuse Arengufondi kaudu teadus- ja arendustegevuse toetusi. Teadus- ja arendustegevuse toetusi võib saada ka otse teraseministeeriumist.

(88) Kaks India eksportivat tootjat ei saanud uurimisperioodil teadus- ja arendustegevuse toetusi ega toetusi, mille oleks saanud uurimisperioodile jaotada.

(89) Seetõttu ei olnud komisjonil vaja kõnealust kava täiendavalt uurida.

– Tollimaksuvabastuse ja -vähenduse kavad

(90) Kaebuse esitaja väitis, et uurimisaluse toote tootjad saavad kasu mitmest ekspordieelsest ja -järgsest tollimaksu tagastamise kavast, mille raames saab imporditud tooraine või kapitalikaubad vabastada tollimaksudest ja imporditollimaksudest. Nende kavadega saavad eksportivad tootjad kasu alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja lõike 2 tähenduses, mis on võrdne valitsuse saamata jäänud tulu summaga ning seega sisse nõudmata tollimaksude ja maksude summaga.

(91) Nagu on selgitatud põhjendustes 117–205 allpool, sai üks või said mõlemad India eksportivad tootjad kasu teatavatest tollimaksuvabastuse ja -vähenduse kavadest, nimelt eellubade kavast, tollimaksu tagastamise kavast, kapitalikaupade ekspordisoodustuste kavast ja Indiast kaupade eksportimise kavast.

(92) Kumbki kahest eksportivast tootjast ei saanud aga uurimisperioodil kasu tollimaksuvaba impordi lubade kavast, samuti ei olnud neil omamaiseid müügitehinguid, mis oleks liigitatud ekspordiga samaväärseteks toiminguteks. Seetõttu ei olnud komisjonil vaja kahte viimati nimetatud kava täiendavalt uurida.

– Stiimulid ekspordisuunitlusega üksustele ja erimajandustsoonidele

(93) Kaebuse esitaja väitis, et uurimisaluse toote tootjad saavad kasu mitmest maksusoodustusest, kuna nad on registreeritud ekspordisuunitlusega üksustena või asuvad erimajandustsoonides.

(94) Kumbki kahest India eksportivast tootjast ei olnud aga uurimisperioodil registreeritud ekspordisuunitlusega üksusena ega saanud kasu varasematest kapitalikaupade subsiidiumidest, mille oleks saanud jaotada uurimisperioodile. Samuti ei asu kumbki kahest India eksportivast tootjast erimajandustsoonis.

(95) Seetõttu ei olnud komisjonil vaja kõnealuseid kavasid täiendavalt uurida.

– Tulumaksusoodustused

(96) Kaebuse esitaja väitis, et uurimisaluse toote tootjad saavad kasu tulumaksu mahaarvamisest ja -vabastusest mitme programmi tulemusel, sealhulgas

— vähendatud tulumaksumäär hiljuti asutatud äriühingutele;

— tulumaksu mahaarvamine teadus- ja arendustegevuse kuludelt;

— tulumaksu mahaarvamine suurtest tööstusprojektidest saadud kasumilt;

— tulumaksu mahaarvamine ettevõtete erikategooriate kasumilt;

— tulumaksu mahaarvamine uutesse masinatesse ja seadmetesse tehtud investeeringutelt.

(97) Kahe India tootja suhtes ei kohaldatud uurimisperioodil mingeid tulumaksu mahaarvamisi ega -vabastusi ega vähendatud tulumaksumäära.

(98) Seetõttu ei olnud komisjonil vaja kõnealust kava täiendavalt uurida.

– Rauamaagi pakkumine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest

(99) Kaebuse esitaja väitis, et India valitsus on rakendanud poliitikat, mis hõlmab rauamaagile kõrgete ekspordimaksude kehtestamist. Seeläbi tagas valitsus nende toodete omamaise pakkumise suurenemise ja rauahindade rahvusvahelisest tasemest selgelt madalamal püsimise. Nende eksporditollimaksude ja muude elementide tulemusel tegi India valitsus toorainetootjatele ülesandeks pakkuda India tootjatele sisendit tegelikust maksumusest väiksema tasu eest.

(100) Kumbki India eksportiv tootja ei kasuta aga oma tootmisprotsessis rauamaaki. Seetõttu ei olnud komisjonil vaja kõnealust kava täiendavalt uurida.

– Kaupade ostmine riigihankepoliitika kaudu

(101) Kaebuse esitaja väitis, et India valitsus on toetanud India külmvaltsitud roostevaba terase tootmisharu riigihangete kaudu. Väideti, et valitsusasutused on kohustatud kasutama oma hangetes minimaalse protsendi ulatuses India terast ja rauda (vahemikus 15–50 %). Peale selle, kui madalaima hinna pakub välisriigi pakkuja, võib ta enda täita saada ainult kuni poole tellimuse kogusest. Ülejäänud osa tuleb määrata kohalikule tarnijale, kes suudab pakkuda hinna, mis on kuni 20 % kõrgem välisriigi pakkuja hinnast. Tõhusam välisriigi pakkuja saab ülejäänud lepingu endale vaid juhul, kui ükski kohalik tarnija ei suuda pakkuda madalaimast hinnast kuni 20 % kõrgemat hinda (mis on suurt marginaali arvestades ebatõenäoline).

(102) Üks India eksportiv tootja osales uurimisperioodil edukalt riigihankemenetlustes.

(103) Komisjon kontrollis kõiki asjaomase India äriühinguga seotud hankemenetlusi ja pakkumusi uurimisperioodil. Kindlaks ei tehtud aga mingeid konkreetse subsideerimise elemente.

(104) Pakkumused avaldatakse elektrooniliselt India vastavate haldusüksuste, institutsioonide või avalik-õiguslike äriühingute (näiteks India Raudtee) veebisaitidel ja äriühingud võivad saata oma pakkumised. Tavapraktikana jagatakse hankemaht kahe äriühingu vahel. Madalaima hinna pakkunud äriühingule antakse 60 % hankest ja paremuselt teise hinna pakkujale antakse ülejäänud 40 % lepingust, tingimusel et ta kohandab enda hinna pakkumuse võitja pakutud tasemele. See reegel kehtib ka juhul, kui kõnealustest äriühingutest üks või mõlemad on välisriigi pakkujad.

(105) Teatavad hanked on tõepoolest avatud ainult omamaistele äriühingutele. Kui aga menetlus on avatud välisriikide pakkujatele, siis ei esine diskrimineerivat hinnapoliitikat, nagu väitis kaebuse esitaja. Hinnasoodustus (20 %) omamaistele tarnijatele esineb ainult kapitalikaupadega seotud hangete puhul ([16]).

([16]) POLICY FOR PROVIDING PREFERENCE TO DOMESTICALLY MANUFACTURED IRON & STEEL PRODUCTS IN GOVERNMENT PROCUREMENT – REVISED (Omamaiselt toodetud raua- ja terasetoodete riigihangetes eelistamise läbivaadatud poliitika), 2019, artikli 2 lõige 11 ja lisa B (India ametlik väljaanne nr 324, 29. mai 2019).

(106) Komisjon tegi kontrolli tulemusena kindlaks, et kõikides hankemenetlustes, mille roostevabast terasest lehtvaltstoodete India tootja uurimisperioodil võitis – olenemata sellest, kas need olid välisriikide pakkujatele avatud või mitte –, oli valitud äriühing pakkunud madalaima hinna, või kui tegemist oli paremuselt teise pakkumise teinud äriühinguga, siis oli ta pidanud kohandama oma hinda madalaimale pakutud hinnale.

(107) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis kaebuse esitaja, et välisriikide pakkujate teatavatest hankemenetlustest kõrvalejätmise tulemusel on vähenenud konkurents ja seetõttu tõusnud üldhinnad, mis on samaväärne rahalise toetusega kaupade tegelikust maksumusest väiksema tasu eest ostmise kaudu.

(108) Lisaks täheldas kaebuse esitaja, et impordi kõrvalejätmisega teatavatest pakkumustest tagatakse India hankeeeskirjadega teatav ostumaht India tootjatele, mille tulemusel iseenesest nad saavad kasu.

(109) Komisjon nõustub, et välisriikide pakkujate kõrvalejätmine võib vähendada konkurentsi ja tuua kaasa turu loomise ainult omamaistele pakkujatele. Kogused, mida Jindali kontsern avalike pakkumuste võitmise tulemusel müüs, olid aga ebaolulised võrreldes äriühingu kogu omamaise müügiga uurimisperioodil. Peale selle ei märganud komisjon roostevabast terasest lehtvaltstoodete India tootja poolt uurimisperioodil võidetud hankemenetluste analüüsimisel olulisi erinevusi võitnud pakkumiste hinnatasemes välisriikide äriühingutele avatud pakkumuste ja selliste pakkumuste vahel, milles nad ei osalenud. Selle tulemusel ei ole komisjon sellel konkreetsel juhul teinud kindlaks mingit olulist kasu alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses.

– Exim Banki pakutavad stiimulid ostjatele antava krediidi vormis

(110) Kaebuse esitaja väitis, et Exim Bank pakub krediidiliine ja krediiti ostjatele. Neid stiimuleid ei pakuta mitte eksportijatele, vaid välisriikide valitsustele, välisriikide arengupankadele ja välismaistele finantseerimisasutustele, kommertspankadele välisriikides ja muudele üksustele. Rahastamine võimaldab neil osta India eksportijatelt edasilükkunud tulu tingimustel.

(111) Uurimisaluste eksportivate tootjate eksportmüük uurimisperioodil ei olnud kaetud Exim Banki krediidiliinide ega ostjatele antava krediidiga.

(112) Seetõttu ei olnud komisjonil vaja kõnealuseid kavasid täiendavalt uurida.

– Gujarati osariigi kohalike subsiidiumikavade kaudu pakutavad stiimulid

(113) Kaebuse esitaja väitis, et lisaks India valitsuse antavatele subsiidiumidele võivad mõned roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootjad saada kasu osariigi tasandi subsiidiumikavadest, mida pakub Gujarati osariigi valitsus. Kaebuse esitaja loetleb neli kohalikku kava:

— tööstuse stimuleerimise kava 2016–2021, millega antakse maksusoodustust Gujaratis tegevust alustavatele uutele äriühingutele;

— Gujarati käibemaksuvähenduse kava: Gujarati ettevõte saab oma ostetud sisenditelt tasutud käibemaksu sisendimaksude krediidina tagasi;

— erimajandustsoonide seadus: maksuvabastus seoses tempelmaksu ja registreerimistasuga;

— maksuvabastus seoses erimajandustsoonide või erimajandustsoonides asuvate üksuste müügimaksude või muude sisendite ostmise suhtes kohaldatavate osariigi maksudega.

(114) Gujarati osariigis asub ainult üks uurimisalune India eksportiv tootja, kellel oleks olnud võimalik eespool loetletud subsiidiumikavasid kasutada. Leiti aga, et uurimisperioodil ei saanud see äriühing ühestki nimetatud kavast kasu.

(115) Seetõttu ei olnud komisjonil vaja kõnealuseid kavasid täiendavalt uurida.

– Mahaarvamine elektrimärgise alusel (Gujarati osariigi valitsus)

(116) Komisjon leidis, et uurimisperioodil kasutas seda meedet üks eksportiv tootja. Kuna aga selle äriühingu saadud kasu oli ebaoluline (0,02 %), siis otsustas komisjon seda meedet täiendavalt mitte uurida.

3.3. **Kavad, mille suhtes leiti tõendeid subsideerimise kohta**

3.3.1. *Tollimaksuvabastuse ja -vähenduse kavad*

(117) Eellubade kavad, kapitalikaupade ekspordisoodustuste kavad ja Indiast kaupade eksportimise kavad põhinevad 7. augustil 1992 jõustunud väliskaubanduse (arendamise ja reguleerimise) seadusel nr 22/1992 (edaspidi „väliskaubandusseadus“). Väliskaubandusseadusega lubatakse India valitsusel anda välja teatisi ekspordi- ja impordipoliitika kohta. Kokkuvõte neist on esitatud väliskaubanduspoliitika dokumentides, mida kaubandusministeerium annab tavapäraselt välja iga viie aasta tagant ja ajakohastab regulaarselt.

(118) Uurimisperioodi seisukohast oluline väliskaubanduspoliitika dokument on „Väliskaubanduspoliitika kava aastateks 2015–2020“ (edaspidi „väliskaubanduspoliitika kava 2015–2020“). Samuti on India valitsus kehtestanud väliskaubanduspoliitika kava 2015–2020 reguleerivad menetlused menetluste käsiraamatus 2015–2020.

(119) Tollimaksu tagastamise kava põhineb 1962. aasta tolliseaduse jaol 75, 1944. aasta riikliku aktsiisiseaduse jaol 37, 1994. aasta rahandusseaduse jagudel 93A ja 94 ning 1995. aasta tollimaksu, riikliku aktsiisimaksu ja teenusmaksu tagastamise eeskirjadel. Tagastamismäärad avaldatakse regulaarselt.

(120) Üldise märkusena märgitakse, et komisjon ei suutnud mõistliku aja jooksul lõpule viia käesolevas alapunktis kirjeldatud tollimaksu tagastamise kavade raames tehtud teatavate ekspordi-/imporditehingutega seotud dokumentide kaugmeetodil ristkontrollimist, nagu kaugmeetodil toimuva ristkontrollimise käigus taotleti ja kokku lepiti. Sellega seoses tugines komisjon äriühingute ja India valitsuse esitatud andmetes erinevate lahknevuste puhul parimatele kasutada olevatele faktidele kooskõlas alusmääruse artikli 28 lõikega 3.

(121) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis üks India eksportiv tootja, et eellubade kava, tollimaksu tagastamise kava ja Indiast kaupade eksportimise kava eesmärk on neutraliseerida tollimaksud, mida äriühing maksab eksporditavates toodetes kasutatud tooraine impordilt ja seega ei saa äriühing kõnealusest kolmest kavast kasu.

(122) Vastupidiselt sellele väitele ei ole aga kasu, mida äriühingud tollimaksu tagastamise kava ja Indiast kaupade eksportimise kava alusel saavad, otseselt seotud tollimaksudega, mida äriühingu eksporditavates toodetes kasutatava tooraine impordilt nõutakse.

(123) Tollimaksu tagastamise kava puhul saab eksportiv äriühing rahamakseid, mis on seotud ainult tema ekspordi FOB-väärtusega. Kõnealune äriühing ei pea mingit toorainet importima.

(124) Indiast kaupade eksportimise kava puhul saab eksportiv tootja krediiti, mida võib turul müüa või kasutada tulevikus sissenõutavate imporditollimaksude tasaarvestamiseks, kuid selline tasaarvestamine ei piirdu toorainega, mida kasutatakse nende eksporditavate toodete tootmisel, millega seoses Indiast kaupade eksportimise kava raames krediiti saadi. Seega saab Indiast kaupade eksportimise kava raames antavat krediiti kasutada mis tahes sissenõutavate imporditollimaksude, sealhulgas kapitalikaupadega seotud imporditollimaksude tasaarvestamiseks. Samuti saab selle vahetada sularahaks, isegi kui äriühing midagi ei impordi.

(125) Ainult eellubade kava puhul on äriühingu imporditud tooraine imporditollimaksude vabastuse ja eksporditavate toodete vahel otsene seos. Seega ei käsita komisjon tollimaksuvabastust äriühingu saadava kasuna, tingimusel et äriühing suudab tõendada eellubade kava alusel imporditud tooraine tegelikku kasutamist eksporditavate lõpptoodete tootmisel.

– Eellubade kava

(126) Komisjon tegi kindlaks, et uurimisperioodil kasutas eellubade kava üks India eksportiv tootja.

a) Õiguslik alus

(127) Kava on üksikasjalikult kirjeldatud väliskaubanduspoliitika kava 2015–2020 punktides 4.03–4.24 ning menetluste käsiraamatu 2015–2020 ja ajakohastatud menetluste käsiraamatu 2015–2020 peatükkides 4.04–4.52.

b) Toetuskõlblikkus

(128) Eellubade kava koosneb kuuest allkavast, mida on üksikasjalikumalt kirjeldatud järgmises punktis. Need allkavad erinevad muu hulgas toetuskõlblikkuse tingimuste poolest. Eellubade allkavadega seotud soodustusi saavad taotleda tootjatega seotud tootvad eksportijad või vahendavad eksportijad tegeliku ekspordi eest ja iga-aastase vajaduse alusel. Lõppeksportijat varustavad tootvad eksportijad saavad eellubade kavaga seotud soodustusi taotleda vahetarnete alusel. Peatöövõtjad, kelle tarned kuuluvad ekspordiga samaväärsete toimingute kategooriatesse, mida on nimetatud väliskaubanduspoliitika kava 2015–2020 punktis 7.02 (näiteks tarned ekspordisuunitlusega üksusele), saavad taotleda eellubade allkava raames soodustusi ekspordiga samaväärsete toimingute eest. Toetusi ekspordiga samaväärsete toimingute eest saavad taotleda ka tootvate eksportijate vahetarnijad eelnevate vabastusotsuste ja sisemaiste akreditiivide alusel.

c) Praktiline rakendamine

(129) Eellube saab väljastada allpool kirjeldatud olukordades.

(130) Tegelik eksport: see on peamine allkava. See võimaldab konkreetse eksporditava lõpptoote tootmiseks vajalikku sisendmaterjali tollimaksuvabalt importida. „Tegelik“ selles kontekstis tähendab, et eksporditav toode peab väljuma India territooriumilt. Impordiluba ja ekspordikohustus, kaasa arvatud eksporditava toote liik, on loal kirjas.

(131) Aastane vajadus: see luba ei ole seotud konkreetse eksporditava tootega, vaid laiema tooterühmaga (nt kemikaalid ja nendega seotud tooted). Loa omanik võib – kuni teatud väärtusläveni, mis põhineb tema eelneval eksporditegevusel – importida tollimaksuvabalt ükskõik millist sisendmaterjali, mida kasutatakse sellesse rühma kuuluvate toodete valmistamiseks. Ta võib eksportida kõiki lõpptooteid, mis kuuluvad tooterühma, mille tootmiseks sellist tollimaksuvabastusega sisendit kasutatakse.

(132) Vahetarned: see allkava hõlmab juhtumeid, kui kaks tootjat kavatsevad toota üht eksporttoodet ja jagavad omavahel tootmisprotsessi. Tootev eksportija, kes toodab vahetoote, võib sisendmaterjali tollivabalt importida ja taotleda sel eesmärgil vahetarnete eellubade kava kohaldamist. Lõplik eksportija viib tootmise lõpule ja on kohustatud valmistoote eksportima.

(133) Ekspordiga samaväärsed toimingud: see allkava võimaldab peatöövõtjal importida tollimaksuvabalt sisendmaterjale, mis on vajalikud selliste kaupade tootmiseks, mida müüakse ekspordiga samaväärselt. India valitsuse väitel tähendavad ekspordiga samaväärsed toimingud tehinguid, mille puhul ei viida tarnitud tooteid riigist välja. Mitmeid tarnekategooriaid peetakse ekspordiga samaväärseks, eeldusel et kaubad toodetakse Indias, näiteks tarned ekspordisuunitlusega üksusele või äriühingule, mis asub erimajandustsoonis.

(134) Eelnev vabastusotsus: eelloa omanikul, kes kavatseb hankida sisendeid otseimpordi asemel omamaiselt turult, on võimalus hankida neid eelnevate vabastusotsuste alusel. Sellisel juhul muudetakse eelload eelnevateks vabastusotsusteks, mis lähevad nendes nimetatud kaupade kohaletoimetamisel üle omamaisele tarnijale. Eelneva vabastusotsuse üleandmine annab omamaisele tarnijale õiguse saada toetust ekspordiga samaväärsete toimingute eest, nagu on sätestatud väliskaubanduspoliitika kava 2015–2020 punktis 7.03 (see tähendab eelload vahetarnete / ekspordiga samaväärsete toimingute jaoks, tollimaksutagastus ekspordiga samaväärsetelt toimingutelt ja aktsiisimaksu tagasimaksmine). Eelneva vabastusotsuse mehhanismi kaudu tagastatakse maksud ja tollimaksud lõppeksportija asemel tarnijale. Maksude ja tollimaksude tagasimaksmine on võimalik nii omamaistelt kui ka imporditud sisenditelt.

(135) Sisemaised akreditiivid: see allkava hõlmab omamaiseid tarneid eelloa omanikule. Eelloa omanik saab teha pangale ettepaneku avada sisemaine akreditiiv omamaise tarnija jaoks. Pank kinnitab loa otseimpordiks üksnes selliste kaupade väärtuse ja koguse ulatuses, mis hangitakse importimise asemel omamaiselt. Omamaisel tarnijal on õigus saada toetusi ekspordiga samaväärsete toimingute eest, nagu on sätestatud väliskaubanduspoliitika kava 2015–2020 punktis 7.03 (st eelload vahetarnete / ekspordiga samaväärsete toimingute jaoks, tollimaksutagastus ekspordiga samaväärsetelt toimingutelt ja aktsiisimaksu tagasimaksmine).

(136) Komisjon leidis, et uurimisperioodil sai üks eksportiv tootja, kes kava kasutas, soodustusi esimese allkava (see tähendab eelluba tegelikuks ekspordiks) alusel. Seepärast ei ole vaja kindlaks määrata teiste, kasutamata allkavade tasakaalustatavust.

(137) India ametiasutused nõuavad kontrollimise eesmärgil, et eelloa omanik peab „tõest ja nõuetekohast arvestust tollimaksuvabalt imporditud / omamaiselt hangitud kauba kulu ja kasutamise kohta“ kindlaksmääratud vormis (menetluste käsiraamatu 2015–2020 peatükk 4.51 ja 4H liide), see tähendab tegelikku tarbimisregistrit. Seda registrit kontrollib sõltumatu atesteeritud audiitor / kuluarvestuse ja majandustegevuse audiitor, kes annab välja tõendi, milles kinnitatakse, et ettenähtud registreid ja asjakohaseid dokumente on kontrollitud ning et 4H liites nõutud teave on igas suhtes tegelikkusele vastav ja õige.

(138) Selle allkava puhul, mida asjaomane äriühing uurimisperioodil kasutas (see tähendab tegeliku ekspordi allkava), on India valitsus määranud kindlaks imporditoetuse ja ekspordikohustuse mahu ja väärtuse, mis on märgitud loale. Lisaks peavad valitsusametnikud dokumenteerima impordi ja ekspordi ajal vastavad tehingud loal. Eellubade kava raames lubatud impordi mahu määrab India valitsus kindlaks standardsete sisend- ja väljundnormide alusel, mis on kehtestatud enamiku toodete, sealhulgas uurimisaluse toote kohta.

(139) Imporditud sisendmaterjalid ei ole üleantavad ja neid tuleb kasutada eksporttoote tootmiseks. Ekspordikohustus tuleb täita ettenähtud tähtaja jooksul pärast loa väljastamist (18 kuud koos kahe võimaliku kuuekuulise pikendusega).

(140) Imporditud sisendite ja eksporditud valmistoodete vahel puudub tihe seos. Nõuetele vastavaid sisendmaterjale võib importida ja kasutada ka muude toodete kui uurimisaluse toote puhul. Lisaks saab eri toodete lube koondada. See tähendab, et ühe konkreetse toote eksportimine eellubade kava alusel võib anda õiguse importida eellubade kava alusel tollimaksuvabalt sisendit mõne muu toote jaoks.

(141) Uurimine näitas, et ühtki eksportiva tootja kasutatud eelluba ei olnud kehtetuks tunnistatud. Seega ei suutnud eksportiv tootja näidata ühtegi 4H liidet oma eellubade kohta. Peale selle tunnistas eksportiv tootja, et tema tarbimisregister ei võimalda teha kindlaks imporditud tooraine tegelikku kulu ega seostada seda toodetud ja eksporditud lõpptoodetega. Tuleb tähele panna, et kõnealune tootja on vertikaalselt integreeritud mitmel tasandil:

1. etapp: koksi ja ferrokroomi tootmine;

2. etapp: roostevaba vedelterase tootmine;

3. etapp: släbide tootmine;

4. etapp: kuumvaltsitud rullide tootmine;

5. etapp: külmvaltsitud lehtvaltstoodete (asjaomase toote) tootmine;

ning imporditud toorainet kasutatakse 2. etapis, mille käigus see segatakse 1. etapis toodetud või omamaiselt ostetud toorainega.

d) Järeldus eellubade kava kohta

(142) Imporditollimaksudest vabastamine on subsiidium alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja lõike 2 tähenduses, nimelt on tegemist India valitsuse antava rahalise toetusega, kuna tal jääb saamata tulu, mida ta tasumisele kuuluvatest tollimaksudest vastasel korral saaks, ning sellest saab kasu uurimisalune eksportija, sest tema likviidsus suureneb.

(143) Peale selle sõltub eellubade kava raames toimuv tegelik eksport seaduse järgi eksporditegevusest ning seetõttu peetakse seda konkreetseks ja tasakaalustatavaks vastavalt alusmääruse artikli 4 lõike 4 esimese lõigu punktile a. Ilma ekspordikohustuseta ei saa äriühing selle meetme raames soodustust.

(144) Käesoleval juhul kasutatud allkava ei saa pidada lubatavaks tollimaksu tagastamise süsteemiks ega asendamise puhul kasutatavaks tagastussüsteemiks alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii tähenduses. See ei vasta alusmääruse I lisa punktis i, II lisas (tagastussüsteemi määratlus ja eeskirjad) ja III lisas (asendamise puhul kasutatava tagastussüsteemi määratlus ja eeskirjad) sätestatud eeskirjadele. India valitsus ei rakendanud tõhusalt kontrollisüsteemi või -menetlust, et teha kindlaks, kas ja millises koguses kasutati eksporditava toote valmistamisel sisendeid (alusmääruse II lisa punkt 4 ja asendamise puhul kasutatava tagastussüsteemi korral alusmääruse III lisa II jao punkt 2). Samuti leitakse, et uurimisaluse toote standardsed sisend- ja väljundnormid ei olnud piisavalt täpsed ning seega ei saa need iseenesest kujutada tegeliku tarbimise kontrollisüsteemi, sest nende standardnormide ülesehitus ei võimalda India valitsusel piisava täpsusega kontrollida, milline kogus sisendeid on eksporttoodangus ära kasutatud.

Samuti ei korraldanud India valitsus tegelikult kasutatud sisenditel põhinevat edasist uurimist, kuigi seda tuleks tõhusalt rakendatava kontrollisüsteemi puudumisel tavaliselt teha (alusmääruse II lisa punkt 5 ja III lisa II jao punkt 3).

(145) Seepärast on kõnealune allkava tasakaalustatav.

e) Subsiidiumisumma arvutamine

(146) Lubatavate tollimaksu tagastussüsteemide ja asjaomaste sisendite tegeliku kulumäära kontrollimise võimaluse puudumisel leitakse, et saamata jäänud tollimaksu kogusumma (põhitollimaks ja tollimaksuga seotud lisamaks) näol on tegemist tollimaksu ülemäärase vähendamisega, mis kujutab endast tasakaalustatavat subsiidiumi alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii tähenduses.

(147) Eksportivat tootjat teavitati komisjoni kavatsusest kohaldada alusmääruse artiklit 28 ja parimaid selles küsimuses kasutada olevaid fakte 22. novembri 2021. aasta kirjas.

(148) Vastupidiselt äriühingu väidetele, mille kohaselt selline eellubade kava alusel saadud kasu arvutamise metoodika erineb komisjoni varasemast tavast ning põhineb üksnes eeldustel ja järeldustel, korratakse, et äriühing ei esitanud mingeid andmeid, mis oleksid võimaldanud tegelikku ülemäärast tollimaksu vähendamist arvutada.

(149) Kooskõlas alusmääruse artikli 7 lõike 1 punktiga a arvati subsiidiumi kogusummast taotluse korral maha lõivud, mida äriühing subsiidiumi saamiseks tasus.

(150) Alusmääruse artikli 7 lõike 2 kohaselt tuleks tollimaksu ülemäärane vähendamine jaotada kogu ekspordikäibele uurimisperioodil, mis on sobiv nimetaja, sest subsiidium sõltub eksporditegevusest.

(151) Uurimisperioodil oli kõnealuse kavaga seoses kindlaks tehtud subsiidiumimäär 0,05 %.

(152) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas India eksportiv tootja oma väiteid, mille kohaselt komisjon kohaldas alusmääruse artiklit 28 ja äriühingu poolt selle kava alusel saadud kasu arvutamise metoodikat põhjendamatult.

(153) Uusi argumente aga ei esitatud. Tuletatakse meelde, et komisjonil ei olnud muud võimalust, kui tugineda parimatele kasutada olevatele faktidele, sest äriühing ei esitanud mingeid andmeid, mis oleksid võimaldanud tollimaksu ülemäärast vähendamist kõnealuse kava alusel tavapärasel viisil arvutada. Võttes arvesse kindlakstehtud subsiidiumimäära, millele on osutatud põhjenduses 151 eespool, otsustas komisjon igal juhul mitte tasakaalustada ebaolulist kasu, mida Jindali kontsern eellubade kava alusel sai.

– Tollimaksu tagastamise kava

(154) Komisjon tegi kindlaks, et uurimisperioodil kasutas tollimaksu tagastamise kava üks India eksportiv tootja.

a) Õiguslik alus

(155) Läbivaatamisega seotud uurimisperioodil kohaldatav õiguslik alus on tollimaksu ja riikliku aktsiisimaksu tagastamise 1995. aasta eeskirjad (edaspidi „tollimaksu tagastamise kava 1995. aasta eeskirjad“), mida on muudetud viimati 2006. aastal ([17]) ning seejärel asendatud tollimaksu ja riikliku aktsiisimaksu tagastamise 2017. aasta eeskirjadega ([18]) (edaspidi „2017. aasta eeskirjad“), mis jõustusid 1. oktoobril 2017. Tollimaksu tagastamise kava 1995. aasta eeskirjade eeskirja 3 lõikega 2 on reguleeritud selle kava puhul kasutatav arvutusmeetod. Kõnealuse tollimaksu tagastamise kava eeskirjade eeskirja 12 lõike 1 punkti a alapunktiga ii on reguleeritud deklaratsioon, mille eksportivad tootjad peavad kava kasutamiseks esitama. Need eeskirjad on jäänud tollimaksu tagastamise kava 2017. aasta eeskirjades samaks ning vastavad seega eeskirja 3 lõikele 2 ja eeskirja 13 lõike 1 punkti a alapunktile ii.

([17]) http://www.cbic.gov.in/htdocs-cbec/customs/cs-act/formatted-htmls/cs-rulee

([18]) Teatis nr 88/2017-CUSTOMS (N.T.), New Delhi, 21. september 2017. http://www.cbic.gov.in/resources//htdocs-cbec/customs/cs-act/notifications/notfns-2017/cs-nt2017/csnt88-2017.pdf

(156) Lisaks sisaldab ringkiri nr 24/2001 ([19]) konkreetseid juhised selle kohta, kuidas rakendada eeskirja 3 lõiget 2 ja deklaratsiooni, mille eksportijad peavad eeskirja 12 lõike 1 punkti a alapunkti ii alusel esitama.

(157) Tollimaksu tagastamise kava 1995. aasta eeskirjade eeskirjas 4 on sätestatud, et keskvalitsus võib eeskirja 3 alusel kindlaks määratud summat või määrasid muuta. Valitsus on teinud mitu muudatust ning viimased muudatused, millega määrad läbi vaadati, on teatis nr 95/2018 – CUSTOMS ja teatis nr 07/2020 – CUSTOMS. Selle tulemusel olid uurimisaluse toote suhtes uurimisperioodi esimeses ja teises osas ([20]) kohaldatavad tollimaksu tagastamise kava kohased määrad vastavalt 1,8 % ja 1,6 % eksporditavate toodete FOB-väärtusest. Samu tollimaksu tagastamise kava kohaseid määrasid kohaldati kõnealuse India äriühingu eksporditavate roostevabast terasest lehtvaltstoodete suhtes.

b) Toetuskõlblikkus

(158) Selle kava raames on toetuskõlblikud kõik tootvad eksportijad ja vahendavad eksportijad.

c) Praktiline rakendamine

(159) Selle kava alusel on igal toetuskõlblikke tooteid eksportival äriühingul õigus saada summa, mis vastab protsentuaalsele osale eksporditava toote deklareeritud FOB-väärtusest. Tollimaksu ja riikliku aktsiisimaksu tagastamise eeskirjade eeskirja 3 lõikes 2 on sätestatud, kuidas toetuse summa tuleb arvutada.

„2) Selle eeskirja alusel tagastatava summa või määra kindlaksmääramiseks peab keskvalitsus võtma arvesse

a) nende materjalide iga klassi või kirjelduse keskmist kogust või väärtust, millest asjaomase klassi kaubad Indias tavaliselt toodetakse või valmistatakse;

b) Indias asjaomase klassi kaupade tootmiseks või valmistamiseks kasutatavate imporditud materjalide või aktsiisimaksuga maksustatavate materjalide keskmist kogust või väärtust;

c) kaupade tootmisel kasutatavate pooltoodete, komponentide ja vahetoodete puhul kasutatud imporditud materjalidelt või aktsiisimaksuga maksustatavatelt materjalidelt makstud tollimaksude keskmist summat;

d) tootmisel tekkinud jäätmetelt ja katalüütilistelt ainetelt makstud tollimaksude keskmist summat tingimusel, et kui selliseid jäätmeid või katalüütilisi aineid taaskasutatakse mis tahes tootmisprotsessis või need müüakse, siis arvatakse taaskasutatud või müüdud jäätmetelt või katalüütiliselt ainelt arvutatud tollimaksude keskmine summa samuti maha;

e) eksporditud kaupade mahutitesse paigutamisel või pakendamisel kasutatud imporditud materjalidelt või aktsiisimaksuga maksustatavatelt materjalidelt makstud tollimaksude keskmist summat;

f) mis tahes muud teavet, mida keskvalitsus võib pidada sel eesmärgil asjakohaseks või kasulikuks.“

(160) Teiste sõnadega tugines India valitsus tagastatava summa puhul imporditud toorainetelt makstud asjaomaste tollimaksude kogu sektorit hõlmavatele keskmistele väärtustele ja sektori keskmisele tarbimismäärale, mille andmed on saadud tootjatelt, keda India valitsus käsitleb toetuskõlblike eksporditavate toodete representatiivsete tootjatena. India valitsus avaldab seejärel tagastamisele kuuluva summa protsentuaalse osana toetuskõlblike eksporditavate toodete keskmisest ekspordiväärtusest.

(161) India valitsus kasutab seda protsendimäära, et arvutada tollimaksutagastus, millele on õigus kõikidel toetuskõlblikel eksportijatel. Selle kava kohase määra määrab India valitsus kindlaks iga toote jaoks eraldi.

([19]) Cus. 20. aprill, 2001F.NO.605/47/2001-DBK, India valitsus, rahandusministeerium, maksuamet, tagastamise eeskirja 12 lõike 1 punkti a alapunkti ii kohane deklaratsioon, et kasutada üldist tagastusmäära. Vt eelkõige tagastamise eeskirja 12 lõike 1 punkti a alapunkti ii kohase deklaratsiooni punktid 2 ja 3 seoses üldise tagastusmäära kasutamisega, kättesaadav aadressil http://www.cbic.gov.in/htdocs-cbec/customs/cs- circulars/cs-circulars-2001/24-2001-cus.

([20]) Tollimaksu tagastamise kava kohase määra tase muutus 28. jaanuaril 2020.

(162) Selle kava alusel kasu saamiseks peab äriühing eksportima. Samal hetkel, kui kaubasaadetise andmed sisestatakse tolli serverisse, loetakse eksport toimuvaks tollimaksu tagastamise kava alusel ja tollimaksu tagastamise kava alusel ette nähtud summa fikseeritakse pöördumatult. Kui äriühing on pärast kauba ärasaatmist esitanud üldise ekspordideklaratsiooni ja tolliasutus ei ole deklaratsiooni kauba saatearve andmetega võrdlemisel vigu leidnud, on täidetud kõik tingimused, et lubada tagastatava summa väljamaksmist otseülekandega eksportija pangaarvele või käskveksliga.

(163) Eksportija peab esitama ka eksporditehinguga seotud summa laekumise tõendamiseks panga väljastatava eksporditehingu teostamise tõendi (*Bank Realisation Certificate*). Selle dokumendi võib esitada pärast tagastatava summa maksmist, kuid India valitsus nõuab väljamakstud summa tagasi, kui eksportija ei esita eksporditehingu teostamise tõendit ettenähtud tähtaja jooksul.

(164) Tagastatavat summat võib kasutada mis tahes eesmärgil ning vastavalt India raamatupidamisstandarditele võib tagastatud tollimaksusumma pärast ekspordikohustuse täitmist kanda tekkepõhise tuluna raamatupidamisaruannetesse.

(165) Asjaomastes õigusaktides ja haldusjuhistes on sätestatud, et India tolliamet ei tohiks nõuda mingeid tõendeid selle kohta, et tollimaksu tagastamist taotlev eksportija on kandnud või kannab tollimaksukohustust eksporditava toote valmistamiseks vajalike toorainete impordi eest. Lisaks kinnitas India valitsus kaugmeetodil toimunud ristkontrolli käigus, et äriühingud, kes hangivad kõik toorained omamaiselt, saavad sellest hoolimata kasu eespool nimetatud eeskirja 3 lõike 2 alusel arvutatud täismäärast.

d) Järeldus tollimaksu tagastamise kava kohta

(166) Tollimaksu tagastamise kavaga antakse subsiidiume alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti i ja lõike 2 tähenduses. Nn tollimaksu tagastamise summa on India valitsuse antav rahaline toetus, sest India valitsus kannab vahendid otseselt üle. Nende vahendite kasutamise suhtes piiranguid ei ole. Peale selle saab eksportija tollimaksutagastusest kasu, sest see suurendab tema likviidsust.

(167) Ekspordi korral tagastatava tollimaksu määra määrab India valitsus kindlaks iga toote jaoks eraldi. Kuigi subsiidiumi nimetatakse tollimaksu tagastamiseks, ei vasta kava lubatava tollimaksu tagastamise süsteemi ega asendamise puhul kasutatava tagastussüsteemi kõigile tunnustele alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii tähenduses; samuti ei vasta kava alusmääruse I lisa punktis i, II lisas (tagastussüsteemi määratlus ja eeskirjad) ja III lisas (asendamise puhul kasutatava tagastussüsteemi määratlus ja eeskirjad) sätestatud eeskirjadele. Rahaline makse eksportijale ei ole tingimata seotud tooraine eest tegelikult makstud imporditollimaksudega ning tegu ei ole tollikrediidiga tooraine varasema või tulevase impordi tollimaksude tasumiseks. Lisaks ei ole kehtestatud süsteemi ega menetlust, mille alusel kindlaks teha, mis sisendeid eksporditud kaupade tootmisel kasutatakse ja mis kogustes. Samuti ei korraldanud India valitsus tegelikult kasutatud sisenditel põhinevat edasist uurimist, kuigi seda tuleks tõhusalt rakendatava kontrollisüsteemi puudumisel tavaliselt teha (alusmääruse II lisa punkt 5 ja III lisa II jao punkt 3).

(168) India valitsuse makse eksportijatele pärast eksporti sõltub eksporditegevusest ning seepärast peetakse seda kava alusmääruse artikli 4 lõike 4 punkti a alusel konkreetseks ja tasakaalustatavaks.

(169) Eespool kirjeldatut arvesse võttes järeldatakse, et tollimaksu tagastamise kava on tasakaalustatav.

e) Subsiidiumisumma arvutamine

(170) Kooskõlas alusmääruse artikli 3 lõikega 2 ja artikliga 5 arvutas komisjon tasakaalustatava subsiidiumi summa, lähtudes kindlakstehtud kasust, mida subsiidiumi saaja uurimisperioodil sai. Sellega seoses tegi komisjon kindlaks, et subsiidiumi saaja sai kasu selle kava raames toimuva eksporditehingu ajal. Eksporditehingu ajal tekib India valitsusel kohustus tagastatava summa väljamaksmiseks, mis kujutab endast rahalist toetust alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti i tähenduses. Kui tolliasutus väljastab ekspordi saatearve, millel on muu hulgas märgitud asjaomase eksporditehingu puhul tagastatav summa, ei ole India valitsusel enam õigust otsustada, kas subsiidiumi anda või mitte.

(171) Eespool kirjeldatut arvesse võttes pidas komisjon asjakohaseks hinnata tollimaksu tagastamise kava raames saadud kasu uurimisperioodil selle kava raames tehtud eksporditehingutelt teenitud tagasimaksete summana. Komisjon võttis arvesse India eksportiva tootja kõikidelt eksporditehingutelt teenitud tagasimaksete summasid, sest see äriühing ekspordib ainult uurimisalust toodet ja kuumvaltsitud roostevabasid terastooteid, mis on uurimisaluse toote tootmisel kasutatavad pooltooted ja hõlmatud samade tollimaksu tagastamise kava kohaste määradega.

(172) Alusmääruse artikli 7 lõike 2 kohaselt jaotas komisjon need subsiidiumisummad äriühingu kogu ekspordikäibele uurimisperioodil, mis on sobiv nimetaja, sest subsiidium sõltub eksporditegevusest ja seda ei antud valmistatud, toodetud, eksporditud ega transporditud koguste alusel.

(173) Uurimisperioodil oli kõnealuse kavaga seoses kindlaks tehtud subsiidiumimäär Jindali kontserni puhul 1,65 %.

– Kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava

(174) Komisjon tegi kindlaks, et uurimisperioodil said kaks India eksportivat tootjat kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava alusel soodustusi, mille võis uurimisperioodil seostada asjaomase tootega.

a) Õiguslik alus

(175) Kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava on üksikasjalikult kirjeldatud väliskaubanduspoliitika kava 2015–2020 5. peatükis ning menetluste käsiraamatu 2015–2020 5. peatükis.

b) Toetuskõlblikkus

(176) Selle meetme raames võivad toetust taotleda tootvad eksportijad ning toetavate tootjate ja teenuseosutajatega seotud vahendavad eksportijad.

c) Praktiline rakendamine

(177) Ekspordikohustuse täitmisel on äriühingul lubatud importida kapitalikaupu (uusi ja kuni kümne aasta vanuseid kasutatud kapitalikaupu) vähendatud tollimaksumääraga. Selleks väljastab India valitsus taotluse alusel ja lõivu tasumisel kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava kohase litsentsi. Kavaga nähakse ette vähendatud tollimaksumäär, mis on kohaldatav kõigi selle kava raames imporditavate kapitalikaupade suhtes. Ekspordikohustuse täitmiseks peab imporditud kapitalikaupu kasutama teatava ajavahemiku jooksul teatava hulga ekspordiks mõeldud kaupade tootmiseks. Väliskaubanduspoliitika kava 2015–2020 ja ajakohastatud väliskaubanduspoliitika kava 2015–2020 alusel võib kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava raames importida kapitalikaupu 0 % tollimaksumääraga. Enne 2015. aastat imporditud kapitalikaupade puhul oli võimalus kehtestada ka 3 % tollimaksumäär, millisel juhul oli ekspordikohustuse täitmise aeg pikem. Ekspordikohustus, mis on kokku hoitud tollimaksu kuuekordne summa, tuleb täita kuni kuue aasta jooksul.

(178) Kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava kohase litsentsi omanik võib hankida kapitalikaupu ka oma riigist. Sellisel juhul võib omamaine kapitalikaupade tootja ise ära kasutada selliste kapitalikaupade tootmiseks vajalike komponentide tollimaksuvaba importimist. Samuti võib omamaine tootja nõuda ekspordiga samaväärsete toimingute hüvitamist seoses kapitalikaupade tarnimisega kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava kohase litsentsi omanikule.

d) Järeldus kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava kohta

(179) Kapitalikaupade ekspordisoodustuste kavaga pakutakse subsiidiume alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja lõike 2 tähenduses. Tollimaksu vähendamine on India valitsuse antav rahaline toetus, sest sellega vähendatakse tollimaksutulu, mis tuleks vastasel korral tasuda. Lisaks saavad eksportijad tollimaksuvähendusest kasu, sest kokku hoitud imporditollimaks suurendab äriühingu likviidsust.

(180) Peale selle sõltub kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava seaduse järgi eksporditegevusest, sest litsentside saamiseks tuleb võtta ekspordikohustus. Seetõttu peetakse seda alusmääruse artikli 4 lõike 4 esimese lõigu punkti a alusel konkreetseks ja tasakaalustatavaks.

(181) Kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava ei saa pidada lubatavaks tollimaksu tagastamise süsteemiks ega asendamise puhul kasutatavaks tagastussüsteemiks alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii tähenduses. Kapitalikaupade suhtes ei kohaldata selliseid lubatavaid tollimaksu tagastamise süsteeme, nagu on sätestatud alusmääruse I lisa punktis i, kuna neid ei kasutata eksporditavate toodete tootmiseks.

e) Subsiidiumisumma arvutamine

(182) Kooskõlas alusmääruse artikli 7 lõikega 3 arvutati tasakaalustatavate subsiidiumide summa imporditud kapitalikaupadelt tasumata tollimaksu alusel, jaotatuna ajavahemikule, mis vastab selliste kaupade tavapärasele amortisatsiooniajale asjaomases tootmisharus. Sellisel moel uurimisperioodi kohta arvutatud summale liideti selle perioodi intress, et kajastada raha väärtuse muutumist aja jooksul. Sel eesmärgil peeti asjakohaseks Indias uurimisperioodi jooksul kehtinud turuintressimäära.

(183) Kooskõlas alusmääruse artikli 7 lõike 1 punktiga a arvati subsiidiumi kogusummast taotluse korral maha lõivud, mida äriühing subsiidiumi saamiseks tasus.

(184) Vastavalt alusmääruse artikli 7 lõigetele 2 ja 3 on see subsiidiumisumma jaotatud asjaomase ekspordi käibele uurimisperioodil, sest subsiidium sõltub eksporditegevusest, mis on sobiv nimetaja, sest subsiidium sõltub eksporditegevusest ja seda ei antud valmistatud, toodetud, eksporditud ega transporditud koguste alusel. Ühe India äriühingu puhul kasutati nimetajana uurimisaluse toote ekspordikäivet, sest see äriühing kasutab kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava alusel ostetud masinaid ainult asjaomase toote tootmiseks.

(185) Üks India eksportiv tootja taotles arvutustes nimetajana kasutatud ekspordikäibe kohandamist. Äriühingu väitel olid nad tootmist alles uurimisperioodil alustanud ja saavutanud vaid 15 % oma tootmisvõimsusest. Seepärast taotles äriühing oma ekspordikäibe ekstrapoleerimist, et võtta arvesse kogu tema tootmisvõimsuse rakendamist.

(186) Subsiidiumimäära arvutamine põhineb aga alati tegelikul käibel. Ei saa eeldada, et äriühing kasutab pärast tegevuse alustamise etappi oma tootmisvõimsust täielikult. Samuti oleks omamaise ja ekspordikäibe tulevase jagunemise suhtarv vaid spekulatsioon. Seetõttu lükati see väide tagasi.

(187) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas äriühing oma väidet, rõhutades asjaolu, et kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava näol ei ole tegemist korduva subsiidiumiga ja seepärast ei kajasta arvutuskäik, milles ei ole nimetajat kohandatud, õigesti kasu, mida sai oma tegevuse alustamise etapis olev äriühing.

(188) Kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava näol ei ole tõepoolest tegemist korduva subsiidiumiga ja komisjon käsitles seda sellisena: kava alusel saadud kasu jaotati uurimisperioodile, võttes arvesse kõnealuste kapitalikaupade amortisatsiooniaega. Nagu on juba rõhutatud põhjenduses 186 eespool, ei saa komisjon aga kohandada nimetajat, tehes eeldusi äriühingu potentsiaalse ekspordikäibe kohta. Seepärast jäeti arvutusmetoodika muutmata.

(189) Selle kavaga seoses kindlakstehtud subsiidiumimäär oli 5,69 % Chromeni puhul ja 0,36 % Jindali kontserni puhul, jaotatuna uurimisperioodile.

– Indiast kaupade eksportimise kava

(190) Komisjon tegi kindlaks, et uurimisperioodil kasutasid Indiast kaupade eksportimise kava kaks India eksportivat tootjat.

a) Õiguslik alus

(191) Indiast kaupade eksportimise kava on üksikasjalikult kirjeldatud väliskaubanduspoliitika kava 2015–2020 ja ajakohastatud väliskaubanduspoliitika kava 2015–2020 3. peatükis ning menetluste käsiraamatu 2015–2020 ja ajakohastatud menetluste käsiraamatu 2015–2020 3. peatükis.

b) Toetuskõlblikkus

(192) Selle kava raames on toetuskõlblikud kõik tootvad eksportijad ja vahendavad eksportijad.

c) Praktiline rakendamine

(193) Kriteeriumidele vastav äriühing võib Indiast kaupade eksportimise kava alusel toetust saada, kui ta ekspordib konkreetseid tooteid konkreetsetesse riikidesse, mis on liigitatud rühma A (traditsioonilised turud, sealhulgas kõik ELi liikmesriigid), rühma B (kujunemisjärgus turud ja sihtturud) ning rühma C (muud turud). Igasse rühma kuuluvad riigid ja loetelu toodetest koos vastavate toetusmääradega on kindlaks määratud ajakohastatud menetluste käsiraamatu 3B liites.

(194) Toetus väljendub tollimaksukrediidis, mis võrdub teatava protsendiga ekspordi FOB-väärtusest. Uurimisperioodil oli Indiast kaupade eksportimise kava kohane määr 2 % ([21]).

(195) Kooskõlas väliskaubanduspoliitika kava 2015–2020 punktiga 3.06 ei hõlma see kava teatavat liiki eksporti, näiteks imporditud või transiitkauba eksporti, ekspordiga samaväärseid toiminguid, teenuste eksporti ega erimajandustsoonides tegutsevate või ekspordiga tegelevate üksuste ekspordikäivet.

(196) Indiast kaupade eksportimise kava kohane tollimaksukrediit on vabalt ülekantav ja kehtib 18 kuud alates väljastamise kuupäevast, samas kui 1. jaanuaril 2016 või hiljem välja antud tollimaksukrediit kehtib 24 kuud alates väljaandmise kuupäevast, nagu on sätestatud ajakohastatud menetluste käsiraamatu 2015–2020 punktis 3.13.

(197) Seda võib kasutada i) tollimaksude tasumiseks sisendite või kaupade, sealhulgas kapitalikaupade importimisel, ii) aktsiisimaksude tasumiseks sisendite või kaupade, sealhulgas kapitalikaupade omamaiste hangete korral ja iii) teenusemaksu tasumiseks teenuste hangete korral.

(198) Indiast kaupade eksportimise kava kohase toetuse saamise taotlus tuleb esitada veebipõhiselt väliskaubanduse peadirektoraadi veebisaidi kaudu. Veebipõhisele taotlusele tuleb lisada asjakohased dokumendid (saatearved, panga sertifikaat ja mahalaadimistõend). India valitsuse asjakohane piirkondlik ametiasutus väljastab tollimaksukrediidi pärast dokumentide läbivaatamist. Kui eksportija esitab asjakohased dokumendid, ei ole piirkondlikul ametiasutusel enam tollimaksukrediidi andmise üle otsustusõigust.

d) Järeldused Indiast kaupade importimise kava kohta

(199) Indiast kaupade eksportimise kavaga pakutakse subsiidiume alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja lõike 2 tähenduses. Indiast kaupade eksportimise kava raames antav tollimaksukrediit on India valitsuse antav rahaline toetus, sest lõppkokkuvõttes kasutatakse krediiti kapitalikaupadelt makstavate imporditollimaksude tasaarvestamiseks ning seetõttu vähenevad tulud, mille India valitsus tasumisele kuuluvatest tollimaksudest vastasel korral saaks. Lisaks saavad Indiast kaupade eksportimise kava kohasest tollimaksukrediidist kasu eksportijad, kes ei pea neid imporditollimakse tasuma.

(200) Peale selle sõltub Indiast kaupade eksportimise kava seaduse järgi eksporditegevusest ning seetõttu peetakse seda konkreetseks ja tasakaalustatavaks vastavalt alusmääruse artikli 4 lõike 4 esimese lõigu punktile a.

(201) Märgitakse, et Indiast kaupade eksportimise kava aegus pärast uurimisperioodi, 1. jaanuaril 2021. Kuni 2021. aasta lõpuni said aga äriühingud jätkuvalt taotleda Indiast kaupade eksportimise kava kohast krediiti seoses 2020. aastal toimunud eksporditehingutega. Peale selle võivad äriühingud kuni 15. septembrini 2023 jätkuvalt kasutada 2021. aastal Indiast kaupade eksportimise kava raames saadud krediiti sissenõutavate imporditollimaksude tasaarvestamiseks. Seega saadi uurimisperioodil selle kava alusel kasu ja kasu saamine jätkub ka pärast meetmete kehtestamist.

e) Subsiidiumisumma arvutamine

(202) Kooskõlas alusmääruse artikli 3 lõikega 2 ja artikliga 5 arvutas komisjon tasakaalustatava subsiidiumi summa, lähtudes kindlakstehtud kasust, mida subsiidiumi saaja uurimisperioodil sai. Sellega seoses tegi komisjon kindlaks, et subsiidiumi saaja sai kasu selle kava raames toimuva eksporditehingu ajal. Praegu väljastab India valitsus tollimaksukrediiti, mille eksportiv tootja kajastab saadaoleva nõudena, mille eksportiv tootja saab igal ajal tasaarvestada. See kujutab endast rahalist toetust alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii tähenduses. Kui tolliasutus on väljastanud ekspordi saatearve, ei ole India valitsusel enam õigust otsustada, kas subsiidiumi anda või mitte. Eespool kirjeldatut arvesse võttes pidas komisjon asjakohaseks hinnata Indiast kaupade eksportimise kava raames saadud kasu uurimisperioodil selle kava raames tehtud eksporditehingutelt teenitud summana. Komisjon võttis arvesse India eksportivate tootjate kõikidelt eksporditehingutelt Indiast kaupade eksportimise kava raames teenitud summasid, sest need äriühingud ekspordivad ainult uurimisalust toodet ja kuumvaltsitud roostevabasid terastooteid, mis on uurimisaluse toote tootmisel kasutatavad pooltooted ja hõlmatud samade Indiast kaupade eksportimise kava kohaste määradega.

(203) Kooskõlas alusmääruse artikli 7 lõike 1 punktiga a arvati subsiidiumi kogusummast taotluse korral maha lõivud, mida äriühing subsiidiumi saamiseks tasus.

([21]) India valitsuse 22. septembri 2016. aasta avalik teatis nr 32/2015-2020, kättesaadav aadressil https://content.dgft.gov.in/Website/PN3216_0.pdf.

(204) Alusmääruse artikli 7 lõigete 2 ja 3 kohaselt jaotas komisjon selle subsiidiumisumma äriühingute kogu ekspordikäibele uurimisperioodil, mis on sobiv nimetaja, sest subsiidium sõltub eksporditegevusest ja seda ei antud valmistatud, toodetud, eksporditud ega transporditud koguste alusel.

(205) Selle kavaga seoses kindlakstehtud subsiidiumimäär uurimisperioodil oli 1,87 % Chromeni puhul ja 1,92 % Jindali kontserni puhul.

3.3.2. *Kroomimaagi pakkumine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest*

3.3.2.1. Kaebus ja subsideerimiskava

(206) Kaebuse esitaja väitis, et India valitsus tagab kohaliku tootmisharu põhisisendite kulude kunstliku vähendamise, stimuleerides Indias asuvaid kroomimaaki kaevandavaid äriühinguid mitme regulatiivse meetme, sealhulgas ekspordipiirangute (näiteks ekspordimaks, ekspordiload ja riiklike kaubandusettevõtete eksporti kaasamine) kaudu pakkuma India roostevabast terasest lehtvaltstoodete järgmise etapi tootmisharudele kroomimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest.

(207) Lisaks väitis kaebuse esitaja, et Indias kontrollib India valitsus täielikult kroomimaagi kaevandamise sektorit. Oma õigusnormide kaudu määrab India valitsus, kes kroomi kaevandab (kaevandusettevõtjatel peab olema luba). Samuti omab riik kaevandusettevõtjaid ja/või on neis esindatud. Seega on India valitsus volitanud kaevandusettevõtjaid täitma India valitsuse poliitikaeesmärke.

(208) Kuna kroomimaaki kasutatakse põhiliselt ferrokroomi tootmiseks, mida peamiselt kasutatakse roostevaba terase tootmisel, siis said kasu India roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootjad, kes toodavad nii ferrokroomi kui ka roostevaba terast.

3.3.2.2. Õiguslik alus

(209) Kroomimaagi kaevandamise poliitikat hallatakse kaevandusministeeriumi kaudu. Mineraalide eksporti haldab ka kaubandus- ja tööstusministeerium.

(210) Nii kesk- kui ka piirkondlikel valitsustel on mäetööstuses, sealhulgas kroomimaagi kaevandamisel, ülimalt suur roll riiklike mäetööstuse tegevuspõhimõtete, normide, suuniste ja kriteeriumide kehtestamise ning kaevanduslubade andmise menetluste kohta otsuste tegemise kaudu.

(211) Asjaomaste õigusnormide õiguslikud alused on järgmised:

— 1957. aasta kaevanduste ja mineraalide (arendamise ja reguleerimise) seadus; ([22])

— 2015. aasta mineraale (mineraalisisalduse tõendamist) käsitlevad eeskirjad; ([23])

— 2015. aasta mineraale (enampakkumist) käsitlevad eeskirjad; ([24])

— 2015. aasta mineraale (mitteainuõiguslikke eeluuringulubasid) käsitlevad eeskirjad; ([25])

— 2015. aasta riikliku mineraalide uurimise usaldusfondi eeskirjad; ([26])

([22]) Kättesaadav aadressil https://indiankanoon.org/doc/25127/, viimati vaadatud 27. jaanuaril 2022.
([23]) Teatis nr 246, 17. aprill 2015.
([24]) Teatis nr 322, 20. mai 2015.
([25]) Teatis nr 516, 29. juuni 2015.
([26]) Teatis nr 632, 14. august 2015.

— 2015. aasta mineraale (riiklike äriühingute tehtavat kaevandamist) käsitlevad eeskirjad; ([27])

— 2015. aasta kaevandusi ja mineraale (piirkondlikule mineraalide sihtasutusele antavat toetust) käsitlevad eeskirjad; ([28])

— 2016. aasta tuumaenergias kasutatavate mineraalide kontsessioone käsitlevad eeskirjad; ([29])

— 2016. aasta mineraalide (välja arvatud tuumaenergias ja süsivesinikest saadavas energias kasutatavate mineraalide) kontsessioone käsitlevad eeskirjad; ([30])

— 2017. aasta mineraalide kaitse ja arendamise eeskirjad; ([31])

— 2019. aasta riiklik mineraalipoliitika ([32]).

3.3.2.3. Uurimise järeldused

(212) Komisjon tegi kindlaks, et üks India roostevabast terasest lehtvaltstoodete vertikaalselt integreeritud eksportiv tootja ostis riigisiseselt kroomimaaki ferrokroomi tootmiseks, mida see tootja kasutas släibide, järgnevate kuumvaltsitud rullide ja lõpuks külmvaltsitud lehtvaltstoodete tootmiseks.

(213) Valdav osa kroomimaagist, mis see äriühing uurimisperioodil ostis, pärines riigi omanduses olevalt ettevõttelt Odisha Mining Corporation (edaspidi „OMC“). Samuti teatati väiksemate koguste ostmisest kahelt väidetavalt eraõiguslikult kaevandusettevõtjalt ja ühelt kaubandusettevõtjalt.

a) Alusmääruse artikli 28 lõike 1 kohaldamine

(214) Komisjon teatas India valitsusele, et muu hulgas kroomimaagi tegelikust maksumusest väiksema tasu eest pakkumise kaudu roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmisharule väidetavalt antud subsiidiumide olemasolu ja ulatuse analüüsimisel võib ta olla sunnitud tuginema kasutada olevatele faktidele vastavalt alusmääruse artikli 28 lõikele 1.

(215) Oma küsimustikus, puudusi käsitlevas kirjas ja kaugmeetodil toimunud ristkontrolli käigus palus komisjon India valitsusel esitada teatav teave India kroomimaagi tarnijate ja omamaise turu toimimise kohta. Muu hulgas sisaldasid need teabepäringud küsimusi õigusliku ja institutsionaalse raamistiku, kroomimaagi turu korralduse, India kroomimaagi tootjate, hinnakujundusmehhanismide ja hindade ning osaluse kohta äriühingutes.

(216) Menetluse algatamisel palus komisjon India valitsusel edastada subsiidiumivastasele küsimustikule lisatud B liide (kroomimaagi tootjatele suunatud küsimustik) kümnele peamisele kroomimaagi tootjale ja turustajale ning kõikidele teistele kroomimaagi tootjatele ja turustajatele, kes on eksportivaid tootjaid kroomimaagiga varustanud. B liide koosnes Wordi dokumendist (edaspidi „B liide. Sisendite tarnija“) ja Exceli failist (edaspidi „B liide. Sisendite tarnijate tabelid“). B liitele vastuseid ei saadud.

(217) Puudusi käsitlevas 25. augusti 2021. aasta kirjas India valitsusele märkis komisjon ära asjaolu, et talle ei ole esitatud vastuseid küsimustiku B liitele.

(218) Kaugmeetodil toimunud ristkontrolli käigus ja pärast seda teavitas komisjon India valitsust, et tal puudub jätkuvalt teave kroomimaagi kogutoodangu ja -tarbimise kohta India turul. Ka India valitsus märkis, et ta ei suuda esitada kõnealuse tooraine India omamaiste hindade statistikat. Peale selle ei olnud vastatud küsimustele turu struktuuri ja osalejate ning selle kohta, kas need on riigi omanduses olevad ettevõtted või eraõigusliku isikud. Samuti puudus komisjonil teave kroomimaagi ekspordimaksude õige õigusliku aluse kohta.

([27]) Teatis nr 749, 3. detsember 2015.
([28]) Teatis nr 645, 20. oktoober 2015.
([29]) Teatis nr 471, 11. juuli 2016.
([30]) Teatis (numbrit ei ole esitatud), 4. märts 2016.
([31]) Teatis nr 137, 27. veebruar 2017.
([32]) Kättesaadav aadressil https://mines.gov.in/writereaddata/Content/NMP12032019.pdf, viimati vaadatud 27. jaanuaril 2022.

(219) Seepärast teavitas komisjon 8. detsembril 2021 India valitsust oma kavatsusest tugineda kasutada olevatele faktidele vastavalt alusmääruse artikli 28 lõikele 1. Selle kirja põhjal esitas India valitsus kõigepealt väga väikese osa puuduolevast teabest, mis peamiselt käsitles turu struktuuri, teatavate kaevandusettevõtete omandisuhet ja ekspordimaksu õiguslikku alust. See teave esitati mõnel leheküljel ja ilma toetavate tõenditeta. India valitsus saatis täiendava kirja, milles ta vaidlustas alusmääruse artikli 28 lõike 1 kohaldamise üldiselt ning väitis, et komisjon peaks võtma arvesse esitatud lisateavet ja seega mitte tuginema kasutada olevatele faktidele.

(220) Oma vastuses märkis komisjon kõigepealt, et India valitsus oli korduvalt jätnud selle teabe esitamata, kui seda uurimise käigus küsiti, ja et lisateave saadi kätte uurimise väga hilises etapis, seega ei olnud võimalik seda arvesse võtta. Vahepeal hankis komisjon asjakohase puuduva teabe kaevandusettevõtjate omandisuhte ja kroomimaagi ekspordimaksude kohta avalikest allikatest. Seepärast leidis komisjon, et India valitsus ei olnud esitanud vajalikku teavet, nagu on ette nähtud alusmääruse artikli 28 lõike 1 esimese lausega, ja et vastavalt alusmääruse artikli 28 lõike 3 tingimustele ei saanud teavet, mille India valitsus uurimise sellises hilises etapis esitas, arvesse võtta. Igal juhul pidi komisjon täiendama India valitsuse esitatud väga piiratud teavet muude puuduva teabe kohta kättesaadavate faktidega, mis peamiselt käsitlesid hinnakujundust ning India valitsuse rolli ja tema mõju tarnijatele (sealhulgas eraõiguslikele osalejatele) kroomimaagi turul. Seepärast kinnitas komisjon, et ta peab lähtuma artikli 28 lõikest 1 ja tuginema kasutada olevatele faktidele.

(221) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas India valitsus oma seisukohta, et alusmääruse artikli 28 kohaldamine ei ole põhjendatud, sest kogu komisjoni taotletud teave on esitatud.

(222) Nagu on aga üksikasjalikult selgitatud põhjenduses 220, jõudis teave komisjonini uurimise väga hilises etapis või oli puudulik. See puudutas eelkõige selliseid olulisi elemente nagu kroomimaagi turu struktuur, hinnakujunduse metoodika või kroomimaagi tootmisharusisene tarbimine. Kuigi komisjon kasutas India valitsuse esitatud teavet võimalikult suurel määral, oli ta seega samuti sunnitud tuginema täiendavatele allikatele ja parimatele kasutada olevatele faktidele.

b) Analüüs

(223) Tasakaalustatava subsiidiumi olemasolu kindlakstegemiseks peab alusmääruse artiklite 3 ja 4 kohaselt esinema kolm elementi: i) rahaline toetus, ii) saadav kasu ja iii) konkreetsus (alusmääruse artikkel 3).

i) Rahaline toetus

Avalik-õigusliku asutusena tegutsevad kaevandusettevõtjad

(224) Kõigepealt hinnati uurimise käigus, kas India valitsus pakkus roostevaba terase tootjatele kroomimaaki avalik-õigusliku asutusena tegutsevate kaevandusettevõtjate kaudu. Alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a ja artikli 2 punkti b kohase kõnealuse hinnanguga seotud asjakohane õiguslik norm ja tõlgendus tulenevad WTO menetluspraktikast, mis käsitleb „avalik-õiguslikku asutust“.

(225) WTO asjakohase menetluspraktika ([33]) kohaselt on avalik-õiguslik asutus ettevõte, mis „omab või täidab valitsusasutuse volitusi või millele need on antud“. Seda, kas tegemist on avalik-õigusliku asutusega, tuleb uurida iga juhtumi puhul eraldi, võttes nõuetekohaselt arvesse „asjaomase ettevõtte põhiomadusi ja ülesandeid“, selle ettevõtte „ja valitsuse vahelisi suhteid“ ning „selle riigi õigus- ja majanduskeskkonda, kus uuritav ettevõte tegutseb“. Sõltuvalt iga juhtumi konkreetsetest asjaoludest võivad asjaomased tõendid hõlmata i) tõendeid selle kohta, et „ettevõte täidab tegelikult valitsusasutuse ülesandeid“, eelkõige kui need tõendid viitavad „pidevale ja süstemaatilisele tegevusele“, ii) tõendeid, mis käsitlevad „uuritava ettevõtte tegevusvaldkonnaga seotud valitsuse poliitika ulatust ja sisu“, ja

([33]) WT/DS379/AB/R (US – Anti-dumping and Countervailing Duties on Certain Products from China (USA – teatavate Hiina toodete suhtes kehtestatud dumpinguvastased ja tasakaalustavad tollimaksud)), apellatsioonikogu aruanne, 11. märts 2011, DS 379, punkt 318. Vt ka WT/DS436/AB/R (US – Carbon Steel (India) (USA – süsinikteras (India))), apellatsioonikogu aruanne, 8. detsember 2014, punktid 4.9–4.10 ja 4.17–4.20, ning WT/DS437/AB/R (US – Countervailing Duty Measures on Certain Products from China (USA – tasakaalustavad tollimeetmed teatavatele Hiina toodetele)), apellatsioonikogu aruanne, 18. detsember 2014, punkt 4.92.

iii) tõendeid selle kohta, et valitsus „kontrollib ettevõtet ja selle toimimist sisuliselt“. Selle uurimisel, kas tegemist on avalik-õigusliku asutusega, peab uurimist läbiviiv ametiasutus „hindama ja võtma arvesse ettevõtte kõiki asjakohaseid tunnuseid“ ning kontrollima kõiki tõendeid, mis võivad hindamise seisukohast olulised olla, vältides seejuures „keskendumist üksnes või põhjendamatult ühele tunnusele, võtmata nõuetekohaselt arvesse teisi tunnuseid, mis võivad olla asjakohased“.

(226) Selleks et konkreetsel juhul nõuetekohaselt iseloomustada ettevõtet kui avalik-õiguslikku asutust, võib olla asjakohane kaaluda, „kas [ettevõtte] ülesanded või tegevus liigitatakse asjaomase liikme õiguskorras tavaliselt valitsuse ülesanneteks või tegevuseks“, ning WTO liikmete ettevõtete liigitamist ja ülesandeid üldiselt. Seega võib asjaolu, kas ülesanded või tegevus liigitatakse asjaomase liikme õiguskorras tavaliselt valitsuse ülesanneteks või tegevuseks, olla asjakohane kaalutlus selle kindlakstegemisel, kas konkreetne ettevõte on avalik-õiguslik asutus või mitte.

(227) On palju eri viise, kuidas valitsus kitsamas tähenduses saab anda ettevõtetele volitusi. Seega võivad eri liiki tõendid olla asjakohased, kui soovitakse näidata, kas asjaomasele ettevõttele on antud sellised volitused. Tõendid, et ettevõte täidab tegelikult valitsusasutuse ülesandeid, võivad tõendada seda, et tal on või talle on antud valitsusasutuse volitused, eelkõige kui need tõendid viitavad pidevale ja süstemaatilisele tegevusele.

(228) Tõendid selle kohta, et valitsus kontrollib üksust ja selle toimimist sisuliselt, võivad teatavatel asjaoludel tõendada seda, et asjaomasel ettevõttel on valitsusasutuse volitused ja ta teostab neid volitusi valitsusasutuse ülesandeid täites. Valitsuse omanduses olemine ei ole küll määrav kriteerium, kuid koos muude elementidega võib selle näol olla tegemist tõendiga. Üksnes formaalsete seoste olemasolust ettevõtte ja valitsuse vahel kitsamas tähenduses tõenäoliselt aga ei piisa valitsusasutuse volituste kindlakstegemiseks. Seega näiteks ainult fakt, et valitsus on ettevõtte enamusaktsionär, ei näita iseenesest, et valitsus kontrollib selle ettevõtte toimimist sisuliselt, veel vähem seda, et valitsus on andnud talle valitsusasutuse volitused. Samas mõnel juhul, kui tõenditest ilmneb, et formaalseid kaudseid märke valitsuse kontrolli kohta on palju, ja kui on ka tõendeid, et selline sisuline kontroll on olemas, võib nende alusel teha järelduse, et asjaomane ettevõte teostab valitsusasutuse volitusi.

(229) Selle uurimisel, kas tegemist on avalik-õigusliku asutusega, ei keskenduta küsimusele, kas tegevus, millest rahaline toetus väidetavalt tuleneb, on loogiliselt seotud kindlakstehtud „valitsusasutuse ülesandega“. Sellega seoses ei ole WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti 1 kohase avalik-õigusliku asutuse kindlakstegemist käsitleva õigusliku normiga ette nähtud teatavas ulatuses või teatavat laadi seost, mis tuleb kindlakstehtud valitsemisasutuse ülesande ja konkreetse asjaomase rahalise toetuse vahel kindlaks teha. Pigem sõltub asjaomane kahju kõnealust tegevust ellu viivast ettevõttest, tema põhiomadustest ja tema suhtest valitsusega. Selline keskendumine ettevõttele, mitte tegevusele, millest rahaline toetus väidetavalt tuleneb, on kooskõlas asjaoluga, et „valitsuse“ (kitsamas tähenduses) ja „avalik-õigusliku asutuse“ „põhiomadused on teataval määral ühised või kattuvad“, see tähendab, nad on mõlemad oma laadilt „valitsusasutused“.

(230) Ettevõtte tegevuse või tavade näol võib kahtlemata olla tegemist avalik-õigusliku asutuse kindlakstegemise seisukohast olulise tõendiga. Ettevõtte tegevus, eelkõige kui see viitab „pidevale ja süstemaatilisele tegevusele“, on tõepoolest üks mitmesugust liiki tõenditest, mis sõltuvalt iga uurimise asjaoludest võib näidata ettevõtte põhiomadusi ja tema suhet valitsusega kitsamas tähenduses. Selliste tõendite hindamise eesmärk on aga vastata kesksele küsimusele, kas ettevõttel endal on põhiomadused ja ülesanded, mille alusel saaks ta liigitada avalik-õiguslikuks asutuseks. Näiteks menetluses DS379 hõlmas asjaomane hinnang selle kohta, kas riigi omanduses olevate Hiina kommertspankade (edaspidi „riigi omanduses olevad kommertspangad“) puhul on ettevõtte näol tegemist avalik-õigusliku asutusega, teavet, mis näitas, et i) „[r]iigi omanduses olevate kommertspankade peakontorite tegevjuhid on valitsuse määratud ja [HKP-l] on nende valiku üle jätkuvalt suur mõju“ ja ii) riigi omanduses olevatel kommertspankadel „puuduvad endiselt piisavad riskijuhtimis- ja analüütilised oskused“. Need tõendid ei piirdunud riigi omanduses olevate kommertspankade laenuandmistegevuse kui sellisega, vaid kirjeldasid pigem nende korralduslikke tunnuseid, otsustamisvolituste ahelaid ja üldist suhet Hiina valitsusega. Seega märkis apellatsioonikogu menetluses DS379, et kuigi Ameerika Ühendriikide kaubandusministeerium võttis arvesse tõendeid riigi omanduses olevate kommertspankade tegevuse kohta [„laenude andmine“], siis tegi ta seda uurimise raames, mis käsitles nende ettevõtete põhiomadusi ja suhet Hiina valitsusega. Need riigi omanduses olevad kommertspangad täitsid Hiina valitsuse nimel valitsusasutuse ülesandeid.

(231) Peale selle pidas apellatsioonikogu oluliseks ka asjaolu, et kõnealune valitsus ei teinud uurimises koostööd. Apellatsioonikogu kinnitas menetluses DS379 Ameerika Ühendriikide kaubandusministeeriumi järeldust, et kaetud paberit käsitlevas uurimises olid riigi omanduses olevad kommertspangad „riigiorganid“, järgmistel kaalutlustel: i) Hiina pangandussektor on peaaegu täielikult riigi omanduses, ii) kommertspangandusseaduse artikkel 34, milles on sätestatud, et pangad peavad „viima oma laenutegevust ellu vastavalt rahvamajanduse ja sotsiaalarengu vajadustele ning lähtuvalt riigi tööstuspoliitikast”, iii) dokumenteeritud tõendid, mis näitavad, et riigi omanduses olevatel kommertspankadel puuduvad endiselt piisavad riskijuhtimis- ja analüütilised oskused, ja iv) asjaolu, et „[kõnealuse] uurimise käigus ei saanud [Ameerika Ühendriikide kaubandusministeerium] vajalikke tõendeid, mis oleksid võimaldanud paberitööstusele antavate laenude taotlemise, andmise ja hindamise protsessi igakülgselt dokumenteerida“ ([34]).

(232) Selleks et käsitada kõnealuseid riigi omanduses olevaid ettevõtteid riigiorganina, ei pea Hiina valitsus neid tingimata kontrollima seoses iga sisendite müügiga järgmise etapi tootjatele.

(233) Kokkuvõttes tuleks selle uurimisel, kas Indias kroomimaagi tarnimisega tegelevad kaevandusettevõtjad on riigiorganid, vaadelda nende äriühingute põhiomadusi ja ülesandeid ning nende suhet India valitsusega. Ka olukorras, kus kõnealune valitsus koostööd ei tee, võivad tõendid riigi omanduses olemise, riigi otsese kontrolli ja India valitsuse turul sekkumise kohta teatavate poliitikaeesmärkide täitmiseks näidata, et kaevandusettevõtjad täidavad India valitsuse nimel valitsusasutuse ülesandeid.

Kaevandusettevõtjate põhiomadused ja nende suhe India valitsusega

(234) Kõigepealt otsis komisjon teavet riigi omanduses olemise kohta, samuti muid formaalseid kaudseid märke valitsuse kontrolli kohta riigi omanduses olevate kroomi kaevandavate äriühingute üle. Sel eesmärgil sai komisjon tugineda ainult teabele, mille esitas OMC – ainus kaevandusettevõtja, kes uurimises vähemalt kaugmeetodil toimunud ristkontrolli käigus koostööd tegi ja kes tarnis seda peaaegu ainuõiguslikult uurimisperioodil riigisiseselt kroomimaaki ostnud India roostevabast terasest lehtvaltstoodete eksportivale tootjale, nagu on märgitud põhjenduses 212.

(235) India valitsus väitis, et uurimisperioodil tegutses kaks riigi omanduses olevat kroomimaagi tootjat, OMC ja Industrial Development Corporation of Orissa Ltd., kelle toodang moodustas 21 % kogutoodangust. Teise kroomimaaki kaevandava avalik-õigusliku äriühingu toodang oli uurimisperioodil minimaalne.

(236) India valitsuse andmetes viidati ka kuuele eraõiguslikule kaevandusettevõtjale, nimelt Misrilal Mines Ltd., B.C. Mohanty & Sons Ltd, Ferro Alloys Corporation Ltd, Indian Metals and Ferro Alloys Ltd., Balasore Alloys Ltd. ja Tata Steel Mining. Avalikult kättesaadava teabe põhjal toodavad neist neli kroomimaaki oma tootmisharusisese ferrokroomi kasutamise eesmärgil ega tegutse seega vabaturul. Peale selle aegusid uurimisperioodil kahe ülejäänud kaevandusettevõtja kaevandusluba. Nende loa ostis Tata Steel Mining, et veelgi laiendada oma ferrokroomi tootmist. Esimesel nimetatud äriühingul toimus uurimisperioodil veel piiratud tootmine (9 % kogutoodangust).

(237) Selle tulemusel piirdub kroomimaagi vabaturg Indias kahe riigi omanduses oleva kaevandusettevõtjaga, kellest üks on ebaoluline osaleja (0,1 % kogutoodangust), mis sisuliselt tähendab seda, et OMC on vabaturul ainus kroomimaagi tarnija.

(238) Uurimise käigus selgus, et OMC on 100 % riigi omanduses. Peale selle on põhikirja kohaselt juhatuse esimees, tegevdirektor ja üks direktor India haldusteenistuse (riigi avaliku sektori ettevõtete ministeeriumi) liikmed ja üks direktor esindab riigi rahandusministeeriumi. Lisaks nimetab äriühingu põhikirja kohaselt kõik direktorid ametisse ja maksab neile palka Odisha osariigi kuberner.

(239) OMC põhikirja artikli 54A kohaselt „võib kuberner anda aeg-ajalt välja suuniseid ja juhendeid, mida ta vajalikuks peab, äriühingu rahaliste vahendite, äritegevuse ja asjaajamise kohta ning direktorid täidavad ja järgivad kõnealuseid suuniseid ja juhendeid nõuetekohaselt“.

([34]) WT/DS379/AB/R (US – Anti-dumping and Countervailing Duties on Certain Products from China (USA – teatavate Hiina toodete suhtes kehtestatud dumpinguvastased ja tasakaalustavad tollimaksud)), apellatsioonikogu aruanne, 11. märts 2011, DS 379, punkt 349.

(240) Eespool kirjeldatu põhjal järeldas komisjon, et kroomimaagi vabaturgu valitseb üks äriühing, OMC, mis on täielikult riigi omanduses ning mida riik ühtlasi juhib ja kontrollib. Omandisuhte, äriühingu juhtkonnas esindatuse ning selle äriotsuste suunamise kaudu teeb India valitsus OMC ja selle toimimise üle sisulist kontrolli.

India kaevandusettevõtjate ülesanded

(241) Komisjon hindas, kas kaevandusettevõtjatel ja eelkõige OMC-l on valitsusasutuse volitused ja kas ta teostab neid volitusi valitsusasutuse ülesandeid täites.

(242) India valitsuse suurt mõju ja sisulist kontrolli OMC üle kajastab ka India valitsuse poolt viimastel aastatel seoses kroomimaagiga loodud äärmiselt reguleeritud keskkond, mis hõlmab ekspordipiiranguid koos tootmisharusisest kaevandamist soodustavate kaevanduslubasid käsitlevate nõuetega, ning omamaisel turul tarne- ja müügihindade kontrollimine riigi omanduses olevate ettevõtjate kaudu. Tõendid näitasid, et kaevandusettevõtjad, sealhulgas kroomimaagi puhul OMC, järgivad India valitsuse poliitikaeesmärke ja täidavad seega valitsusasutuse ülesandeid.

(243) Juba 2005. aastal koostas üks teraseministeeriumi poolt eelistingimustel kaevanduslubade andmise suuniste sõnastamiseks moodustatud eksperdirühm aruande (edaspidi „Dangi aruanne“), ([35]) mis sisaldas mitmeid asjakohaseid järeldusi ning soovitusi.

(244) Sel ajal märgiti järgmist:

„Rauamaak, mangaanimaak ja **kroomimaak** on terasetööstuse jaoks kriitilise tähtsusega toorainesisendid. Nende õigeaegne ja tagatud pikaajaline kättesaadavus piisavas koguses ja piisava kvaliteediga on hädavajalik tingimus riigi majanduse põhisektorite, terase- ja rauatööstuse kiire ja korrapärase kasvu tagamiseks“ ([36]).

„Kaevandamiskulude võrdlus nende hindade juures ekspordilt saadud netotuludega näitab, et üksikud India kroomieksportijad said juhuslikku kasumit napi taastumatu maavara kaitsmise arvelt. Kuigi Indias on alla 1 % maailma teadaolevatest kroomimaagivarudest, on tema osakaal ülemaailmses kroomimaagikaubanduses ebaproportsionaalselt suur – 35 %. Indias langeb viie peamise tootja, äriühingute M/s. TISCO, M/s. Orissa Mining Corporation Ltd., Balasore Alloys Ltd., Ferro Alloys Corporation Ltd. ja Jindal Strips Ltd. arvele üle 90 % toodangust … Võttes arvesse kõrge kvaliteediklassiga kroomimaagi väga piiratud varusid, tundub äärmiselt oluline piirata sellise omamaiste terase- ja sulamitootjate poolt väga nõutud loodusliku maagi eksporti …“ ([37]).

(Rõhuasetus lisatud.)

„India kroomimaak moodustab ainult 1 % maailma 122 maardla varudest ja selle eksport on praegu ebaproportsionaalselt suur – 35 % ülemaailmsest kaubandusest. Tegemist on ilmselge moonutusega, mille on põhjustanud suured kasumimarginaalid kaevandamiskulude ja ekspordilt saadud netotulude vahel. Loodusliku kroomimaagi eksport tuleb täielikult lõpetada.“ ([38])

(Rõhuasetus lisatud.)

„Võttes arvesse kaevandamiskulude ja ekspordihindade suurt vahet peaks valitsus kaaluma klassipõhiste eksporditollimaksude kehtestamist kogu kroomiekspordile, sealhulgas kontsentraatidele, kui sellist eksporti üldse lubada“ ([39]).

„Kooskõlas kaevanduste ja mineraalide (arendamise ja reguleerimise) seadusega ja nagu ka rauamaagi puhul tuleb kroomi kaevanduslubade andmisel absoluutselt eelistada omamaiseid tehaseid, mis vajavad kroomimaaki lisaväärtusega rauasulamite/kroomteraste tootmiseks“ ([40]).

([35]) Kättesaadav aadressil https://steel.gov.in/sites/default/files/GRANT%20OF%20MINING%20LEASES_0.pdf, viimati vaadatud 27. jaanuaril 2022.
([36]) Dangi aruanne, lk 4.
([37]) Dangi aruanne, lk 119–120.
([38]) Dangi aruanne, lk 121–122.
([39]) Dangi aruanne, lk 157.
([40]) Dangi aruanne, lk 121.

„Pärast tootmisharusiseste / osaliselt tootmisharusiseste kaevanduste kaudu esmajärjekorras terasetootjatele eelise andmist on äärmiselt oluline rakendada poliitikameetmeid ülemaailmselt konkurentsivõimelise mäetööstuse kui sellise edendamiseks maailma ülemaailmsetest teadusliku kaevandamise võrdlusalustest lähtumise, kogu kaevandatud materjali optimaalse kasutamise, rikastamise, süstemaatiliste ja ajaliselt piiritletud uuringute ning keskkonna ja elurikkuse säilitamise teel. Sellised professionaalsed kaevandusettevõtjad, olenemata sellest, kas nad tegutsevad avalikus või erasektoris, peavad kõigepealt eraldama teatava minimaalse osa toodangust (näiteks 70 %) omamaiste kasutajate vajaduste täitmiseks“ ([41]).

(Rõhuasetus lisatud.)

(245) Seega nähtub Dangi aruandest, et kroomimaaki peetakse omamaise terasetööstuse jaoks ülimalt oluliseks ressursiks, ekspordihindu peetakse omamaiste hindadega võrreldes liiga kõrgeks ning mõistlike omamaiste hindade säilitamiseks on põhjendatud ekspordipiirangute ja tootmisharusiseseks tootmiseks eelistingimustel kaevanduslubade andmise kombineerimine. Lisaks ilmneb Dangi aruandest India valitsuse kavatsus kroomimaagi sektorit kui „riigi majanduse põhisektorit“ ulatuslikult reguleerida.

(246) Peale selle on 2011. aasta novembris avaldatud terasetööstuse töörühma aruandes kaheteistkümnenda viie aasta plaani kohta ([42]) sõnaselgelt öeldud järgmist:

„Kromiiti kasutatakse peamiselt metallurgiatööstuses rauasulamite, näiteks ferrokroomi, väikese kroomisisaldusega ferrokroomi ja silikokroomi tootmiseks, mida kasutatakse lisaainetena roostevaba terase ja spetsiaalse legeerterase valmistamisel“. ([43])

„Terasetööstus on taotlenud kromiidiekspordi piiranguid. Valitsus on kehtestanud eelarveraamistiku kromiidi ülemäärase ekspordi tõkestamiseks“ ([44]).

(Rõhuasetus lisatud.)

„Alljärgnevalt on esitanud peamised soovitused Indias kromiidisektori arendamiseks. … v) riigis ei ole suuri kromiidivarusid. Riigile kuulub ainult 1,8 % maailma kromiidivarudest, kuid tema eksport moodustab 30–35 % ülemaailmsest kaubandusest. Seepärast on tungivalt vaja kaitsta seda kriitilise tähtsuse sisendit omamaises tööstuses kasutamiseks ja võtta fiskaalmeetmeid ekspordi vastu“ ([45]).

(247) Samuti on India valitsuse 2019. aasta riiklikus mineraalipoliitikas märgitud, et püütakse edendada omamaist tööstust ja et seoses kaevanduslubadega tehakse jõupingutusi, et tagada maagi katkematu tarnimine järgmise etapi tootmisharule.

(248) Seejärel hindas komisjon, kuidas seda poliitilist kavatsust seadusandlikult ja regulatiivselt ellu viiakse. Esiteks võttis India valitsus seoses ekspordipiirangutega mitu meedet kroomimaagi ekspordi tõkestamiseks, mida on kinnitatud teraseministeeriumi veebisaidil ([46]) ja OECD tööstuslike toorainete ekspordipiirangute andmebaasis (edaspidi „OECD andmebaas“) ([47]).

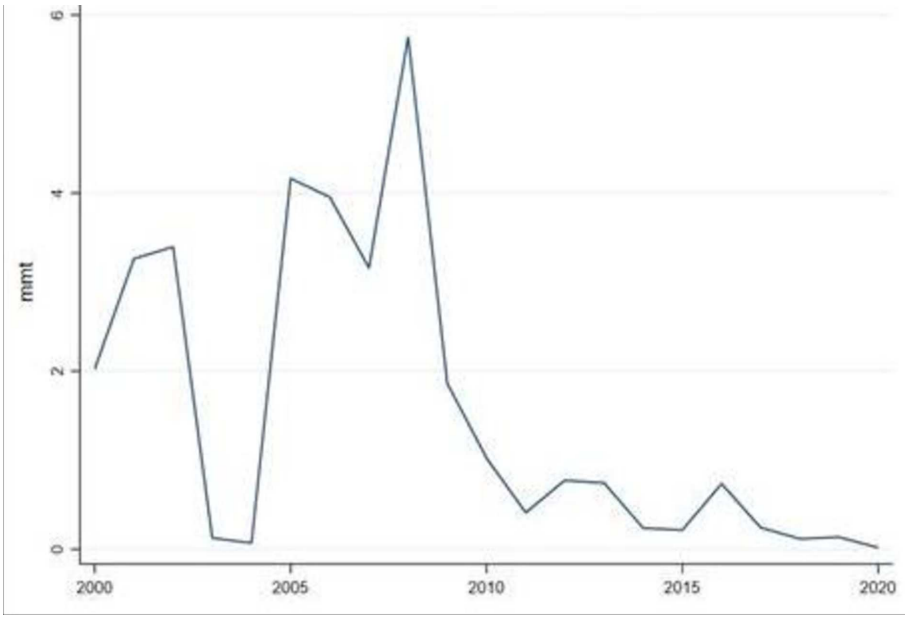
(249) Põhiline meede on algselt 2008. aastal eritollimaksuna kehtestatud ekspordimaks (2 000 India ruupiat tonni kohta) ([48]). Selle maksu vorm muudeti 2012. aastal – kaheteistkümnenda viisaastakukava alguses – väärtuseliseks tollimaksuks (30 % tonni kohta) ja see on ka praegu samal tasemel ([49]). OECD andmebaasi kohaselt on selle meetme eesmärk „Omamaise tarne kaitsmine ja täiendava töötlemise / lisaväärtuse andmise soodustamine“.

([41]) Dangi aruanne, lk 144.
([42]) Kättesaadav aadressil http://mme.iitm.ac.in/shukla/wg_steel2212%281%29.pdf, viimati vaadatud 27. jaanuaril 2022.
([43]) Töörühma aruanne, lk 77.
([44]) Töörühma aruanne, lk 79.
([45]) Töörühma aruanne, lk 81–82.
([46]) https://steel.gov.in/policies/exportimport-policy-iron-ore (kroomimaaki on käsitletud teises tabelis).
([47]) https://qdd.oecd.org/subject.aspx?Subject=ExportRestrictions_IndustrialRawMaterials, viimati vaadatud 27. jaanuaril 2022.
([48]) 2009. aastal tõsteti seda määra 3 000 India ruupiani tonni kohta.
([49]) Hiljutine õiguslik alus on 26. mai 2016. aasta teatis nr 35/2016-Customes.

(250) Muud ekspordipiirangud hõlmavad lubadega seotud nõudeid ja kvalifitseeritud eksportijate loetelu (mis praktikas piirdub riikliku kaubandusettevõtja Metal and Mineral Trading Corporation'iga) teatavate kroomimaagi kvaliteediklasside puhul, samuti India Raudtee kaubaveo baashindade suhtes kehtestatud ülekoormusega seotud lisamakse kroomimaagi raudteeveol Bangladeshi ja Pakistani (ainsad riigid, millel on Indiaga raudteeühendus).

(251) Kõnealuse poliitika kõige silmatorkavam mõju oli kroomimaagi ekspordimahtude tähelepanuväärne vähenemine, mis järgnes suunatud ekspordipiirangute kehtestamisele 2008. aastal ja teist korda peale piirangute laiendamist 2012. aastal. Kroomimaagi ekspordi muutumist on illustreeritud alljärgneval joonisel.

India, kroomieksport (HS 261000)

(252) Suunatud ekspordipiirangud saavutasid India valitsuse seatud eesmärgi – tõkestada eksporti ja tagada kroomimaagi kättesaadavus omamaisele järgmise etapi tootmisharule.

(253) Neid ekspordimahte tuleb vaadelda kroomimaagi omamaise tarbimise taustal. India valitsus esitas oma vastuses vaid piiratud andmeid kroomimaagi ekspordi kohta (eelarveaastad 2018/2019 ([50]) kuni 2020/2021), samal ajal kui omamaist tootmist ja tarbimist käsitlevad andmed esitati eelarveaastate 2016/2017 kuni 2019/2020 kohta. Mõlemad andmekogumid esitati konfidentsiaalsetena. Sellest hoolimata on nende põhjal võimalik võrrelda ekspordimahtu ja omamaist tarbimist 2019/2020. eelarveaastal (mis hõlmab uurimisperioodist üheksat kuud) ja eelneval, 2018/2019. eelarveaastal. Kummalgi eelarveaastal ei ületanud ekspordimaht 1,5 % omamaisest tarbimisest. Tuleb tähele panna, et impordi osakaal omamaisel turul oli samuti ebaoluline.

(254) Samuti oli India turul järjepidev ja ebaratsionaalne liigne tootmisvõimsus võrreldes omamaise tarbimise ja ekspordi summaga, millest on maha arvatud import. India valitsus ei suutnud seda liigset tootmisvõimsust selgitada. Seega on kõnealune liigne tootmisvõimsus selgitatav ainult asjaoluga, et kaevandusettevõtjad, sealhulgas kroomimaagi sektoris OMC, täitsid valitsusasutuse ülesandeid (eelkõige tagades kroomimaagi piisavad tarned kooskõlas India valitsuse poliitikaeesmärgiga toetada järgmise etapi tootmisharu ja anda tarneahelale lisaväärtust).

(255) Teiseks leidis komisjon, et vastavalt India valitsuse 2016. aasta mineraalide kontsessioone käsitlevatele eeskirjadele on tootmisharusisestel kaevandustel oma kaevandusloa aegumisel eesõigus. 1957. aasta kaevanduste ja mineraalide arendamise seaduse (muudetud 2015. aastal) artikliga 8a on ette nähtud ka kaevanduslubade pikendatud perioodid tootmisharusisestele kasutajatele ning korratud tootmisharusiseste kasutajate eesõigust kaevanduslubade enampakkumistel. See võimaldab jätta kaevandusload valdavalt tootmisharusisestele järgmise etapi ferrokroomitootjatele kooskõlas eespool põhjenduses 244 esitatud avaldustega. Nagu on märgitud põhjenduses 236 eespool, leidis komisjon, et sisuliselt kasutavad kõik eraõiguslike kroomimaagi kaevandusettevõtjate omanikud seda maaki

([50]) Eelarveaasta x / x + 1 hõlmab ajavahemikku aasta x 1. aprillist kuni aasta x + 1 31. märtsini.

tegelikult tootmisharusiseseks tootmiseks. Seega jääb välispiiri sulgemise ja kaevanduslubade eelistingimustel tootmisharusiseseks kasutamiseks jaotamise tulemusel turule ainult üks peamine riigi omanduses olev osaleja, OMC, kes seega kontrollib omamaisel vabaturul kättesaadava kroomimaagi koguseid ja hindu. Kroomimaagi peamise tarnijana India turul peab OMC järgima India valitsuse poliitikaeesmärki toetada järgmise etapi tootmisharu madalate hindade kaudu, nagu on lähemalt selgitatud järgmises punktis, ja seega täidab ta valitsusasutuse ülesandeid.

Kroomimaagi pakkumine kaevandusettevõtjate poolt tegelikust maksumusest väiksema tasu eest

(256) Järgmise sammuna kontrollis komisjon, kas praktikas pakutakse kroomimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest, eelkõige OMC poolt.

(257) Nagu on selgitatud põhjenduses 213, ei suutnud India valitsus esitada teavet India omamaise kroomimaagihindade kujundamise kohta ega hinnastatistikat. OMC müüb valdava osa kroomimaaki India vabaturul ja seda ka valdava osa Jindali kontserni ostude puhul. Seega leiti, et kõnealune müük on kogu India vabaturu suhtes representatiivne.

(258) OMC müüb kroomimaaki elektrooniliste enampakkumiste teel. Uurimise käigus tehti aga kindlaks, et OMC piiras juurdepääsu kõnealustele elektroonilistele enampakkumistele: 70 % igakuisest toodangust on tagatud Odisha osariigis asuvatele nn pikaajalistele ostjatele. Pikaajaliste ostjatena kvalifitseeruvad ainult järgmise etapi ferrokroomitootjad ja tagatud kvoodid ei saa ületada konkreetse äriühingu ferrokroomi tootmise võimsust. See näitab, et valitsusasutuse ülesandeid täites kohaldab OMC praktikas teistsuguses vormis järgmise etapi ferrokroomitootjatele kroomimaagi koguste eelistingimustel eraldamist, kuna seda tehakse ka juba kaevanduslubade jaotamise tasandil. Ülejäänud 30 % on samuti reserveeritud omamaistele järgmise etapi tootjatele, kes asuvad väljaspool Odisha provintsi (välja arvatud kauplejad).

(259) Seega kontrollib OMC kroomimaagi pakkumist vabaturul ja suunab selle valdavalt järgmise etapi tootmisharule kooskõlas India valitsuse üldise kavatsuse ja õigusraamistikuga, nagu on kirjeldatud põhjendustes 242–255 eespool.

(260) Siiski oli tõendeid, millest nähtus, et elektroonilise enampakkumise teel pakutavate väikeste koguste hinnakujundus ei põhinenud äriühingute vabadel pakkumistel. Enampakkumine algab alghinna juures, mille OMC juhatus meelevaldselt kindlaks määrab. India valitsus selgitas, et uurimisperioodijärgsel ajavahemikul kehtestati see alghind protsendina (13,5 %) järgmise etapi toote, see tähendab ferrokroomi rahvusvahelisest hinnast. India valitsus ei suutnud aga selgitada, kuidas see protsent/paranduskoefitsient kindlaks määrati. Pärast täiendavat analüüsi leidis komisjon, et uurimisperioodijärgsete hindade paranduskoefitsient põhines tegelikult OMC juhatuse otsusega kehtestatud kroomimaagi varasemate hindade keskmisel. Komisjon ei saanud juhatuse varasemate otsustega tutvuda ja India valitsus ei suutnud nende otsuste aluseks olevaid põhimõtteid selgitada. Samuti ei leidnud komisjon objektiivseid seoseid paranduskoefitsiendi ja kroomimaagi ferrokroomiks ümbertöötlemise kulude vahel. Seepärast pidi komisjon kroomimaagi hindade puhul tuginema kasutada olevatele faktidele alusmääruse artikli 28 lõike 1 alusel.

(261) Sellega seoses märkis komisjon, et nagu India valitsus tunnistas, oli alghind rahvusvaheliste hindadega võrreldes meelevaldselt ja põhjendamatult madal. Sellised kunstlikult madalad hinnad tunduvad olevat kooskõlas India valitsuse poliitikaga pakkuda järgmise etapi tootmisharule odavat omamaist kroomimaaki. Peale selle uuris komisjon empiirilisi tõendeid. Uurides OMC poolt Jindali kontsernile pakutud kõnealuse tooraine ostuhindu leidis komisjon, et sõltuvalt kroomimaagi liigist olid need hinnad 15–40 % madalamad Türgi päritolu kroomimaagi (mis on India kroomimaagiga kõige sarnasem) vastavatest ekspordihindadest peamisel eksporditurul Hiinas. Selle põhjal järeldas komisjon, et elektroonilisel enampakkumisel müüdava kroomimaagi hind kehtestati kroomimaagi turuhindadega võrreldes kunstlikult madalal tasemel. Samuti olid kroomimaagi hinnad liiga madalad võrreldes järgmise etapi tootega (ferrokroom). Seepärast lükati tagasi India valitsuse ja OMC väited, mille kohaselt ferrokroomi hinnad olid kroomimaagi hindade puhul asjakohased.

(262) Seega osutasid tõendid sellele, et OMC, kes oli kroomimaagi peamine tarnija vabaturul ja kellelt India eksportiv tootja seda toorainet oma järgnevas roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmise protsessis kasutamiseks ostis, ei käitunud turuosalisena, vaid täitis kroomimaaki pakkudes valitsusasutuse ülesandeid India valitsuse nimel ja kooskõlas India valitsuse poliitikaeesmärgiga eelistada järgmise etapi tootmisharu.

Järeldus

(263) India õigus- ja majanduskeskkonnast nähtub, et kroomimaaki pakkuvad kaevandusettevõtjad – ja eelkõige riigi omanduses olev ettevõte OMC – omavad või täidavad valitsusasutuste volitusi või neile on need volitused antud. Sarnaselt muudele mineraalidele on kroomimaak Indias loodusvara, mida India valitsus majandab kui riigi majanduse põhisektorit. Eelkõige kehtestas India valitsus mitu meedet (nimelt kehtestades ekspordipiirangud, mille tulemuseks oli ülepakkumine ja madalad omamaised hinnad, ja kunstlikult madalal tasemel alghinnad nendele tootjatele maagi enampakkumistel), mis näitavad, et India valitsus kontrollib sisuliselt kroomimaagi tarnijaid ja eriti OMCd valitsusasutuse ülesannete täitmisel. Seega järeldas komisjon kättesaadavate tõendite põhjal, et India valitsus pakkus roostevaba terase tootmisharule kroomimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iii tähenduses, nagu seda on tõlgendatud ja kohaldatud kooskõlas WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti iii kohase WTO standardiga.

(264) Pärast lõplike järelduste avalikustamist täheldas Jindali kontsern, et enampakkumiste süsteemi eesmärk ei ole pakkuda kroomimaaki madala hinnaga, vaid tagada valitsusele maksimaalne sissetulek, müües kroomimaaki kõrgeima võimaliku hinnaga. Lisaks osutas äriühing, et India valitsus ei suuna kroomimaagi hinda, vaid kehtestab üksnes enampakkumise hinnapõranda.

(265) Samuti osutas äriühing asjaolule, et India ferrokroomi ekspordihinnad olid kõrgemad kui Lõuna-Aafrikast, Kasahstanist ja Türgist pärit ferrokroomi hinnad, mis äriühingu väitel tähendab seda, et Jindali kontsern ei saa kasu ferrokroomi tootmisel kasutatavast subsideeritud kroomimaagist.

(266) Kaks esimest äriühingu esitatud argumenti ei muuda aga kehtetuks komisjoni peamist järeldust kroomimaagi enampakkumiste kohta, nagu on kirjeldatud põhjendustes 258–261, nimelt et juurdepääs enampakkumisele ja müügimahud olid piiratud, OMC juhatus määrab meelevaldselt kindlaks hinnapõranda ja selle tase on kunstlikult madal. Kõige selle tulemuseks on lõplik enampakkumishind, mis on hinnapõrandast tõepoolest kõrgem, kuid ei ole siiski turupõhine, nagu ilmneb eelkõige võrdlusest Türgi hindadega (põhjendus 261).

(267) Samuti märgitakse, et Jindali kontsernile tegelikust maksumusest väiksema tasu eest pakutav kroomimaak mõjutab ferrokroomi tootmise kulusid; viimast kasutab äriühing hiljem tootmisharusiseselt roostevaba terase tootmisel. Igal juhul annab India valitsus rahalist toetust kroomimaagi tasandil, mitte järgmise etapi toote – ferrokroomi – tasandil. Seepärast ei ole India ferrokroomi ekspordihindade ja muudest riikidest pärit ferrokroomi ekspordihindade võrdlus oluline.

(268) Eespool kirjeldatut arvesse võttes jäetakse põhjenduses 263 esitatud järeldus muutmata.

ii) Kasu ja subsiidiumisumma arvutamine

(269) Vastavalt alusmääruse artikli 3 lõikele 2 ja artiklile 5 tegi komisjon kindlaks kasu olemasolu ja arvutas tasakaalustatava subsiidiumi summa, lähtudes kasust, mille subsiidiumi saaja uurimisperioodil uurimistulemuste järgi subsideerimisest sai.

(270) Ainult üks uurimisalune India eksportiv tootja (Jindali kontsern) ostis kroomimaaki ferrokroomi ja lõppkokkuvõttes roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmiseks.

(271) Esimese sammuna tegi komisjon kindlaks Jindali kontserni kõikide uurimisperioodil tehtud kroomimaagi ostude mahud ja keskmised hinnad maagi liikide kaupa, mille äriühing määratles vastavalt vormile (näiteks murenev maak või kontsentraat) ja kroomoksiidi sisaldusele. Need kaks parameetrit mõjutavad kroomimaagi eri liikide hinnaerinevusi.

(272) Teise sammuna asendas komisjoni kõikide ostetud kroomimaagi liikide tegelikud hinnad asjakohase võrdlushinnaga.

(273) Komisjon märkis, et turu struktuur mõjutab kõiki Indias valitsevaid turutingimusi. Peale selle, nagu on selgitatud põhjenduses 257, kehtestab oma hinna üks peamine osaleja, kellele kuulub vabaturul sisuliselt 100 % turuosa ja kes tegutseb avalik-õigusliku asutusena. Seepärast ei olnud võimalik teha kindlaks kroomimaagi moonutamata hinda India roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootja puhul ega mujal India turul. Sellest tulenevalt ei olnud olemas India omamaiseid hindu, mida oleks saanud asjakohase võrdlusalusena kasutada.

(274) Seepärast kasutas komisjon kooskõlas alusmääruse artikli 6 punkti d teise lõiguga välise võrdlusalusena muud riiki, tehes nõuetekohased kohandused vastavalt Indias valitsevatele turutingimustele.

(275) Komisjon püüdis kindlaks teha teise representatiivse riigi kaevanduses toodetava kroomimaagi moonutamata hinna ning simuleerida olukorda, nagu asuks see kaevandus tegelikult Indias. Üle maailma eksporditakse suurem osa kroomimaaki Lõuna-Aafrikast Hiinasse. Seega pidas komisjon Lõuna-Aafrikast Hiinasse suunatud ekspordi hinda võimalikuks võrdlushinnaks. Tehti aga kindlaks, et Lõuna-Aafrikast pärit kroomimaagi ja Indiast pärit kroomimaagi kaks kõige olulisemat parameetrit – kroomoksiidi sisaldus ning kroomi ja raua suhtarv (edaspidi „Cr:Fe suhtarv“) on väga erinevad ([51]).

(276) Teine kaebuse esitaja väljapakutud võrdlusalus oli Türgist (kes on samuti üks maailma suurimaid tootjaid) pärit kroomimaagi ekspordihind Hiinasse. Komisjon märkis, et Türgi ja India kroomimaagi võrdluses on kaks põhjenduses 275 osutatud parameetrit palju sarnasemad kui Lõuna-Aafrika ja India kroomimaagi võrdluses ([52]).

(277) Pärast lõplike järelduste avalikustamist vaidlustas Jindali kontsern komisjoni järeldused, mille kohaselt sarnaneb India kroomimaak pigem Türgi kui Lõuna-Aafrika kroomimaagile selliste parameetrite tõttu nagu kroomoksiidi sisaldus ja Cr:Fe suhtarv. Äriühing osutas, et oluline on võrrelda sarnase kroomoksiidi sisaldusega kroomimaakide Cr:Fe suhtarvu. Äriühingu väitel on Türgi 40–42 % sisaldusega kroomimaagi Cr:Fe suhtarv 2,6–2,8, mis on palju kõrgem kui sama sisaldusega India või Lõuna-Aafrika maagil.

(278) Nagu on selgitatud põhjenduses 281, ei kasutanud komisjon algse võrdlusaluse kehtestamiseks Jindali kontserni osutatud 40–42 % sisaldusega kroomimaaki. Komisjoni valitud algse võrdlusaluse puhul on kroomimaagi sisaldus 46–48 % ja Cr:Fe suhtarv on 2,5 ([53]). Seepärast on see väga sarnane võrreldava kroomoksiidi sisaldusega India maagile, nagu Jindali kontsern ise oma esildises kinnitas.

„India kroomimaagi Cr:Fe suhtarv on 2,4 ainult siis, kui Cr_2O_3 tase on 46 %“ ([54]).

„Selleks et India kroomimaagi Cr:Fe suhtarv oleks 2,6–2,8, peaks India maagi Cr_2O_3 sisaldus olema palju suurem, 48–50 % või suurem“ ([55]).

Eespool kirjeldatu kinnitab, et India maak on Türgi maagile palju sarnasem kui Lõuna-Aafrika maagile, mille Cr:Fe suhtarv on 1,3–1,5 ([56]).

([51]) Heinz H. Pariseri analüüs, Sherlocki dokument nr t21.007982, 25. november 2021.
([52]) Sealsamas.
([53]) DDC Mining Export Limited, Izmir, Türgi, http://www.ddcmining.com/chrome-ore.html.
([54]) Jindali 29. juuli 2021. aasta märkused võrdlusaluseid käsitleva Euroferi esildise kohta, punkt 13, lk 5.
([55]) Jindali 29. juuli 2021. aasta märkused võrdlusaluseid käsitleva Euroferi esildise kohta, punkt 8, lk 4.
([56]) Sealsamas.

(279) Peale selle on vastavalt India standardiameti spetsifikatsioonile IS:10818-1984 metallurgiatööstuses kasutatava kromiidi kohta ([57]) tavapärane Cr:Fe suhtarv roostevaba terase tootmiseks kasutatava suure süsinikusisaldusega ferrokroomi tootmisel ligikaudu 2,8. See tähendab, et komisjoni valitud võrdlusalus on Lõuna-Aafrika alternatiivist representatiivsem ka sellest seisukohast, kuidas Jindali kontsern kroomimaaki lõppkokkuvõttes kasutab, see tähendab suure süsinikusisaldusega ferrokroomi ümbertöötlemine roostevaba terase tootmiseks.

(280) Peale selle võttis komisjon arvesse India eksportiva tootja väiteid seoses sellega, et Türgi ja India kroomimaagi füüsiline vorm ja kroomoksiidi sisaldus olid endiselt erinevad. Neid erinevusi käsitleti aga põhjenduses 289 kirjeldatud kohandustega.

(281) Järgnevalt kasutas komisjon uurimisperioodil Türgist Hiina suunatud ekspordi kaalutud keskmist hinda algse võrdlusalusena ([58]). Algne võrdlusalus, 209 USA dollarit tonni eest, käsitles kontsentraadi vormis kroomimaaki kroomoksiidi sisaldusega 46–48 %, tarnituna CIF-hinna alusel.

(282) Komisjon arvestas ka apellatsioonikogu otsust, mille kohaselt transpordikulude suhtes tehtavad kohandused peavad kajastama asjaomase kauba puhul üldiselt kehtivaid transpordikulusid riigis, mis kaupa pakub ([59]). Jindali kontserni teatatud kroomimaagi ostuhinnad kaevandusest hankimise tasandil olid 99,96 %.

(283) Seega kohandas komisjon algset võrdlushinda tehasest hankimise tasandile. CIF-hinda vähendati mereveo- ja kindlustuskulude ([60]) ning Türgi riigisisese transpordi kulude võrra ([61]).

(284) Pärast lõplike järelduste avalikustamist märkis India valitsus, et OECD andmed, mida komisjon kasutas Türgi–Hiina CIF-ekspordihinna kohandamiseks tehasest hankimise tasandile, olid kättesaadavad ainult 2016. aastani. Lisaks väitis India valitsus, et asjakohase näitaja ekstrapoleerimist uurimisperioodile ei saa käsitada hindade objektiivse uurimisena.

(285) Komisjon aga ei ekstrapoleerinud üksnes CIF-FOB-hindade suhtarvu, mille OECD oli 2016. aasta kohta esitanud. Uurimisperioodile kohandamine põhines tegelike veo- ja kindlustuskulude erinevustel 2016. aasta ja uurimisperioodi vahel, nagu on esitatud Baltic Exchange'i kuivlasti prahtimise indeksis (*Baltic Exchange Dry Index*, edaspidi „BDI") 20 peamise meretee kohta. Tehasest hankimise tasandi hinna algse võrdlusaluse üksikasjalik arvutuskäik esitati Jindali kontsernile äriühingupõhiste järelduste avalikustamise käigus.

(286) Pärast avalikustamist tehtud esildises vaidlustas komisjoni tehtud veo- ja kindlustuskulude kohanduste arvutuskäigu ka Jindali kontsern. Äriühing pakkus välja alternatiivse andmeallika Türgi–Hiina CIF-ekspordihinna kohandamiseks FOB-hinnaga ([62]). Jindali kontserni sõnade kohaselt näitas see andmeallikas Türgi ja Hiina vahelisi tegelikke veokulusid uurimisperioodil paremini kui OECD ja BDI andmed, mille puhul on tegemist „kõikide mereteede kaalutud keskmisega".

(287) Jindali kontserni esitatud hind käsitleb aga ainult ühte kuud uurimisperioodil, transporti Türgi ja Kirde-Aasia vahel üldiselt ning naatriumkarbonaadi, mitte kroomimaagi transporti. Komisjoni kasutatud algse OECD andmetel põhineva CIF-FOB-hindade suhtarvu puhul võetakse arvesse kogu aastat, konkreetset mereteed (Türgi–Hiina) ja konkreetset toodet (kroomimaak ja kontsentraadid). BDI kohane kulude kohandamine käsitleb mitme meretee keskmist üksnes ajavahemikul 2016. aastast kuni uurimisperioodini.

(288) Eespool kirjeldatut arvesse võttes jäeti algse võrdlushinna tehasest hankimise tasandile kohandamisel kasutatud metoodika muutmata.

([57]) https://archive.org/details/gov.in.is.10818.1984/page/n7/mode/2up, lk 4.

([58]) Allikas: 2020 CRU International Ltd. ©.

([59]) Apellatsioonikogu aruanne (USA – tasakaalustusmeetmed teatavate Indiast pärit kuumvaltsitud süsinikterasest toodete suhtes), WT/DS436/AB/R, vastu võetud 19. detsembril 2014, punkt 4.317.

([60]) OECD andmestiku põhjal: International Transport and Insurance Costs of Merchandise Trade (ITIC), Turkey–China (Kaubavahetuse rahvusvahelised transpordi- ja kindlustuskulud, Türgi – Hiina). https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=CIF_FOB_ITIC, kohandatuna uurimisperioodile Baltic Exchange'i kuivlasti prahtimise indeksi (*Baltic Exchange Dry Index* – BDI) põhjal, https://en.wikipedia.org/wiki/Baltic_Dry_Index.

([61]) Tarnehinna alusel marsruudil Istanbul – Derince sadam vastavalt Maailmapanga andmetele, https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/country/t/turkey/TUR.pdf, lk 51.

([62]) IHS Markit.

(289) Lisaks kohandas komisjon algset tehasest hankimise tasandi võrdlushinda maagi vormi ja kroomoksiidi sisaldusega, et leida konkreetsed võrdlushinnad iga liiki maagi kohta, mida Jindali kontsern uurimisperioodil ostis. Füüsilise vormiga seotud kohandamine põhines Jindali kontserni esitatud brikettimiskuludel (murenev maak) ning granuleerimis- ja paagutamiskuludel (maagikontsentraat). Kroomoksiidi sisaldusega seotud kohandused põhinesid kroomi sulatamise kulude näitajal, mille esitas kaebuse esitaja ([63]). Cr:Fe suhtarvu erinevustega seotud kohandusi ei tehtud, sest see parameeter oli Türgi ja India maakide võrdluses väga sarnane. See oli konservatiivne lähenemisviis, sest tegelikult on India maagi Cr:Fe suhtarv veidi kõrgem, mis tavaliselt tähendaks samas vormis ja sama kroomoksiidi sisaldusega maagi kõrgemat hinda.

(290) Kuna Türgi kroomimaaki ei mõjuta India turgu moonutavad valitsuse meetmed ning kuna kahes riigis valitsevad turutingimused, sealhulgas kvaliteet, kättesaadavus, turustatavus, transport ja muud ostu-müügi tingimused on võrreldavad, siis leidis komisjon, et kroomimaagi hind Türgis on võrreldav hinnaga, mis India valitsuse moonutavate meetmete puudumise korral valitseks Indias.

(291) Samuti võrdles komisjon Jindali kontserni tegelikke omamaise kroomimaagi ostukulusid uurimisperioodil kuludega, mis oleks tulnud tasuda juhul, kui hinnad oleksid maagiliikide kaupa asendatud vastavate võrdlushindadega.

(292) Saadud vahe kogusumma kujutab endast India moonutatud turult kroomimaaki ostnud India tootja kokkuhoidu võrreldes hinnaga, mida ta oleks pidanud maksma moonutuste puudumise korral. Kokkuvõttes kujutab see kogusumma kasu, mida India tootja uurimisperioodil India valitsuselt sai.

(293) Võrdlusaluste ja saadud kasu üksikasjalik arvutuskäik esitati kõnealusele India eksportivale tootjale äriühingupõhiste järelduste avalikustamise käigus.

(294) Alusmääruse artikli 7 lõike 2 kohaselt jaotas komisjon selle subsiidiumisumma äriühingu kogu käibele uurimisperioodil, mis on sobiv nimetaja, sest subsiidiumiga toetati kogu asjaomase toote ja eelneva etapi toote (kuumvaltsitud rullide) tootmisprotsessi ja mitte ainult ekspordiks ette nähtud toodangut.

iii) Konkreetsus

(295) Seoses kroomimaagi pakkumisega tegelikust maksumusest väiksema tasu eest on India valitsuse sekkumise eesmärk anda soodustusi teatavatele tootmisharudele, eelkõige roostevaba terase tootmisharule, sealhulgas roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootjatele. Seetõttu on subsiidium alusmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a alusel konkreetne. Kroomimaagi loomulikud omadused piiravad võimalike subsiidiumist kasusaajate ringi teatava tootmisharuga, ent see ei tähenda, et konkreetsena määratlemiseks peaks subsiidiumist kasusaajate ring olema asjaomase tootmisharu sees veel täiendavalt täpsustatud ([64]).

(296) Eespool kirjeldatut arvesse võttes on India valitsuse sekkumised suunatud alusmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a tähenduses konkreetselt roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootjatele.

c) Järeldused kroomimaagi pakkumise kohta tegelikust maksumusest väiksema tasu eest

(297) Eespool nimetatud elemente arvesse võttes leidis komisjon, et India valitsuse poolt kroomimaagi pakkumist tuleks käsitada konkreetse subsiidiumina alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iii ja lõike 2 tähenduses kaupade tarnimise vormis, millest subsiidiume saavad äriühingud kasu saavad.

(298) Jindali kontserni puhul kindlakstehtud subsiidiumisumma oli 0,45 %.

([63]) Sherlocki dokument nr t21.007982, 25. november 2021.

([64]) Apellatsioonikogu aruanne (USA – tasakaalustusmeetmed teatavate Indiast pärit kuumvaltsitud süsinikterasest toodete suhtes), WT/DS436/AB/R, vastu võetud 19. detsembril 2014, punkt 4.398.

3.3.3. *Eelneva etapi subsiidiumide edastamine*

(299) Pärast lõplike järelduste avalikustamist märkis kaebuse esitaja, et komisjoni järeldustest ilmnes, et suur osa integreeritud eksportivate tootjate puhul kindlaks tehtud subsiidiumidest mõjutab roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmisprotsessi eelnevaid etappe. Kaebuse esitaja sõnade kohaselt tähendab see seda, et India roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootja, kes ei ole integreeritud – Chromeni –, võis India ja/või Indoneesia eelneva etapi tootjatele antud subsiidiumidest samuti kasu saada. See võis juhtuda eelneva etapi toodete omamaise müügi puhul Jindali kontsernilt (India) Chromenile või kui Chromeni ostis Indoneesia päritolu eelneva etapi subsideeritud tooteid.

(300) Chromeni tootmisprotsesside ja äriühingu poolt uurimisperioodil tehtud tooraineostude analüüsi põhjal järeldas komisjon, et äriühingul ei olnud võimalik saada kasu India päritolu eelneva etapi subsideeritud toodete ostmisest.

(301) Chromeni ostis aga eelneva etapi tooteid, nimelt kuumvaltsitud rulle, Indoneesias asuvalt seotud äriühingult, kes võis saada kasu sellest, et Indoneesia valitsus pakkus niklimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest (vt punkt 4.3). Sellega seoses ei saanud komisjon mingeid järeldusi teha, sest toimik ei sisaldanud elemente, mis oleksid võimaldanud seda küsimust hinnata.

3.4. **Tasakaalustatavate subsiidiumide summa**

(302) Kindlakstehtud tasakaalustatavate subsiidiumide summad olid järgmised.

Äriühing	Tollimaksu tagastamise kava	Kapitalikaupade ekspordisoodustuste kava	Indiast kaupade eksportimise kava	Ekspordisubsiidiumid kokku	Kroomimaagi pakkumine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest	KOKKU
Chromeni	–	5,69 %	1,87 %	7,56 %	–	7,56 %
Jindali kontsern	1,65 %	0,36 %	1,92 %	3,93 %	0,45 %	4,37 %

(303) Võttes arvesse India tootjate koostöö kõrget taset (100 %), pidas komisjon asjakohaseks kehtestada India puhul ülejäänud subsiidiumide summa kõrgeimal individuaalse subsiidiumisumma tasemel, see tähendab 7,56 %.

4. **SUBSIDEERIMINE: INDONEESIA**

4.1. **Uurimistega hõlmatud subsiidiumid ja subsiidiumikavad**

(304) Kaebuses, algatamisteates ja komisjoni küsimustikele esitatud vastustes sisalduva teabe põhjal uuriti järgmiste Indoneesia valitsuse antud subsiidiumide kaudu toimunud väidetavat subsideerimist:

i. otsene raha ülekandmine:

— soodustingimustel laenude andmine;

ii. kaupade või teenuste pakkumine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest:

— niklimaagi ja roostevaba terase jääkide pakkumine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest;

— kivisöe pakkumine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest;

— maa pakkumine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest;

— maagaasi pakkumine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest;

— elektrienergia pakkumine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest;

iii. valitsuse saamata või kogumata jäänud tulu, mis oleks vastasel korral sisse nõutud:

— tulumaksusoodustused;

— imporditollimaksudest vabastamine;

— käibemaksuvabastus sisenditelt ja masinatelt;

— mäetööstuse maa- ja ehitusmaks (PBB);

— tulumaksuvabastus (impordilt);

iv. subsiidiumid, mis on seotud Indoneesia tööstuse arendamisega Hiina investeeringute kaudu.

4.2. **Edastatud subsiidiumide osakaalud**

(305) Pärast lõplike järelduste avalikustamist esitatud märkustes väitis IRNC kontsern, et kahe seotud äriühingu puhul oli edastatud subsiidiumide osakaalude arvutamisel kasutatud valesid müügiandmeid.

(306) See väide leiti olevat põhjendatud ja seepärast vaatas komisjon vastavad edastatud subsiidiumide osakaalud läbi.

4.3. **Omamaist roostevaba terase tootmisharu soodustava poliitika taust**

(307) Indoneesias on märkimisväärsed niklivarud. 2020. aasta seisuga olid riigi niklivarud hinnanguliselt 21 miljonit tonni ([65]) (1,1 miljardit tonni niklimaaki), mis moodustab ligikaudu 20 % teadaolevatest niklivarudest maailmas.

(308) Varem oli Indoneesia üks suurimaid niklimaagi tootjaid. Kuna Indoneesia omamaine niklimaagi töötlemise võimsus on aga piiratud (ainult kaks sulatustehast, nagu on selgitatud põhjenduses 315), on riik suurema osa oma niklimaagist tavaliselt eksportinud, enamjaolt Hiina.

(309) Niklimaagi kaevandamise määr Indoneesias on märkimisväärselt tõusnud, ligikaudu 5 miljonilt tonnilt 1996. aastal ligikaudu 10 miljoni tonnini 2007. aastal ja seejärel 70 miljoni tonnini 2013. aastal. See kiirenev tempo tulenes niklimaagist malmi (NPI) tootvate Hiina tehaste/sulatustehaste nõudlusest. Niklimaagist malm on väikese niklisisaldusega raua ja nikli sulam. Indoneesia niklimaak on Hiinas kasutatava niklimaagist malmi tootmise tehnoloogia jaoks eriti sobilik.

Tabel 1

Indoneesia niklimaagi eksport (tonnides)

	2005	2006	2007	2008	2009
Hiina	73 353	660 206	5 432 401	6 594 319	7 604 354
Kogueksport	3 703 515	4 394 125	9 026 850	10 592 151	10 437 126

Allikas: andmebaas Global Trade Atlas (GTA)

(310) Seega jõudis Indoneesia valitsus järk-järgult arusaamisele, et valdava osa oma niklimaagi varude eksportimine piiras potentsiaalset kasu, mida riik sellest napist toorainest saab. Kasu riigi jaoks oleks palju suurem, kui Indoneesia valitsusel õnnestuks suurendada niklimaagi varude omamaist lisaväärtust. Selle eesmärgi täitmiseks keskendus Indoneesia valitsus sellele, et arendada omamaiselt kogu niklimaaki kasutavat tööstuslikku väärtusahelat kuni järgmise etapi tootmisharudeni, täpsemalt sulatustehaste ja roostevaba terase tootmisharu kui selle tooraine lõppkasutajani. See võimaldaks Indoneesial saada omamaiselt palju suuremat kasu kui üksnes niklimaagi eksportimisel.

(311) Indoneesia valitsusel ei olnud aga seda eesmärki lihtne üksinda täita. Indoneesia valitsuse peamised probleemid olid märkimisväärsed rahalised vajadused seoses sulatustehaste ja järgmise etapi tootmisharude loomisega (see tähendab mitme miljardi euro väärtuses alginvesteeringud) ning oskusteabe ja tehnoloogia suhteline puudumine seoses Indoneesias kaevandatava niklimaagi kvaliteedile vastavast niklimaagist malmist roostevaba terase tootmisega. Seepärast pöördus Indoneesia valitsus võimalike partnerriikide poole, kes võiksid aidata tal seda eesmärki täita ([66]).

([65]) https://www.statista.com/statistics/273634/nickel-reserves-worldwide-by-country/

([66]) Vt näiteks Indoneesia valitsuse püüdlused meelitada osalema Jaapanit, https://kemenperin.go.id/artikel/3594/Let-Japan-Process-Nickel-in-Indonesia:-Industri-minister.

Ajalooliste sidemete ja geograafilise läheduse ning veelgi enam asjaolu tõttu, et Hiina roostevaba terase tootjad juba kasutasid Indoneesia niklimaaki, oli loomulikuks valikuks Hiina. Peale selle oli Hiina Indoneesia valitsuse jaoks ideaalne kandidaat, keda meelitada looma soodustingimustel kahepoolset raamistikku Indoneesia niklimaagi varudest tuleneva omamaise lisaväärtuse maksimeerimiseks, sest Hiinal on olulised kasutatavad rahalised vahendid ja konkreetsed roostevaba terase tootmisharu soodustavad tegevuspõhimõtted, muu hulgas pikaajalise väljapoole laienemise poliitika raames välisriikides investeeringute tegemise kohta, samuti Indoneesia niklimaagi tõhusaks kasutamiseks vajalik tehnoloogia ja oskusteave. Selle tulemusel on praeguseni toiminud pikaajaline koostööraamistik. Alljärgnevates põhjendustes on esitatud ülevaade peamistest vahe-eesmärkidest ja asjakohastest ametlikest dokumentidest.

(312) Indoneesia valitsuse jõupingutused meelitada Hiina investeeringuid Indoneesia niklitööstusesse ulatuvad vähemalt aastasse 2005, mil Indoneesia kohustus looma Hiina investorite jaoks „soodsa investeerimiskliima“ ([67]). Pekingi külastamise ajal 2005. aasta juunis pakkus Indoneesia majandust koordineeriv minister Hiina asepeaministrile välja investeerimisvõimalused neljas Indoneesia majandussektoris (sealhulgas loodusvarad) ning „avaldas samuti lootust, et rohkem Hiina äriühinguid teevad Indoneesias investeeringuid, öeldes, et Indoneesia valitsus loob Hiina investoreid soodustava keskkonna“ ([68]). Vastusena sellele pakkumisele palus Hiina asepeaminister Indoneesial tagada, et Hiina investeeringud Indoneesias on kasumlikud ([69]). Peale selle avaldasid Indoneesia ametnikud Hiinale tänu „Indoneesiale tasuta ja sooduslaenude andmise eest“ ([70]).

(313) Selle tulemusel allkirjastasid Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus 2005. aastal ühisdeklaratsiooni, millega sai alguse nende koostöö mäe- ja metallurgiatööstuses. Kõnealuse ühisdeklaratsiooni põhjal allkirjastasid Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus 2010. aastal tegevuskava, mis sisaldab kava Hiina investeeringute edendamiseks Indoneesia loodusvaradel põhinevatesse tootmisharudesse, sealhulgas mäetööstusesse, nagu on täpsemalt selgitatud põhjendustes 563 ja 584. Juba nendest varajastest kokkulepetest ilmnevad kahe valitsuse vahelise konkreetse koostööraamistiku põhitingimused ja see, kuidas valitsused kavatsesid rakendada oma strateegiat, tuginedes erainvestoritele, kes said kasu mitmest soodustavast poliitikast ja toetusest, mida valitsused hoolikalt jälgisid.

(314) 2007. aastal kehtestas Indoneesia valitsus seaduse nr 27 pikaajalise riikliku arengukava (edaspidi „riiklik arengukava“) kohta aastateks 2005–2025. Riiklikus arengukavas määrati tööstussektor majanduskasvu mootoriks, millega tugevdatakse majanduse struktuuri. Muu hulgas pidi seda toetama mäetööstus. Primaarsektoris, sealhulgas mäetööstuses suurema lisaväärtuse pakkumist rõhutati kui peamist eesmärki, mille kaudu edendada kohalikku ja rahvusvahelist konkurentsivõimet ning tugevdada riiklikku tööstusbaasi.

(315) Niklisektori puhul tähendas lisaväärtuse suurendamine Indoneesias sulatustehaste ehitamist. Sel ajal (ja kuni 2016. aastani) oli Indoneesias ainult kaks sulatustehast: äriühingule PT Vale kuuluv niklikivi sulatustehas, mille tootmisvõimsus on ligikaudu 80 000 tonni niklit, ja riigi omanduses olevale ettevõttele PT. Aneka Tambang (edaspidi „Antam“) kuuluv ferronikli sulatustehas, mille tootmisvõimsus on 26 000 tonni niklit.

(316) Sõltuvalt tehnoloogiast ja tootmisvõimsusest võivad üksnes sulatustehase ehitamise kulud olla 1 miljard eurot. Nagu eespool märgitud, ei olnud Indoneesial sulatustehaste ehitamiseks ei rahalisi vahendeid ega õiget tehnoloogiat, samas kui Hiinal olid olemas mõlemad ning samuti vajas ta Indoneesia niklimaaki roostevabast terasest toodete tootmiseks.

(317) Üks peamine meede, mis võimaldas Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse kõnealuse koostööraamistiku kinnitada ning Indoneesia valitsusel oma eesmärki saavutada, oli 2009. aastal mineraalide ja kivisöe kaevandamist käsitleva 2009. aasta seaduse nr 4 (edaspidi „2009. aasta kaevandamisseadus“) kehtestamine, millega asendati 1967. aasta kaevandamist käsitlev seadus nr 11 ([71]). Indoneesia valitsus on mäetööstust traditsiooniliselt rangelt kontrollinud. 1967. aasta kaevandamist käsitava seaduse nr 11 artikliga 1 juba anti Indoneesia valitsusele põhiroll ja volitused selle sektori reguleerimisel, sätestades, et „[k]õik jumala armust loodusvaradena Indoneesia mäetööstuse jurisdiktsiooni all leiduvad mineraalid on Indoneesia rahva rahvuslik jõukus ning seepärast kontrollib ja kasutab

([67]) https://koran.tempo.co/read/ekonomi-dan-bisnis/44119/cina-minta-indonesia-jamin-investor
([68]) http://en.people.cn/200506/28/eng20050628_192888.html
([69]) https://koran.tempo.co/read/ekonomi-dan-bisnis/44119/cina-minta-indonesia-jamin-investor
([70]) https://koran.tempo.co/read/ekonomi-dan-bisnis/44119/cina-minta-indonesia-jamin-investor
([71]) 1967. aasta kaevandamist käsitava seaduse nr 11 artikliga 1 juba anti Indoneesia valitsusele põhiroll ja volitused selle sektori reguleerimisel, sätestades, et „[k]õik jumala armust loodusvaradena Indoneesia mäetööstuse jurisdiktsiooni all leiduvad mineraalid on Indoneesia rahva rahvuslik jõukus ning seepärast kontrollib ja kasutab neid riik rahvale maksimaalse heaolu tagamiseks“.

neid riik rahvale maksimaalse heaolu tagamiseks“. Lisaks on 2009. aasta kaevandamisseaduse preambulis märgitud, et „Indoneesia mäetööstuse jurisdiktsioonis paiknevad mineraalid ja kivisüsi on jumala kingitusena antud taastumatu looduslik rikkus, millel on oluline roll paljude inimeste eluliste vajaduste täitmisel, seepärast peab nende ressursside majandamine olema riigi kontrolli all, et pakkuda riigi majandusele tegelikku lisaväärtust eesmärgiga saavutada kogukonna jaoks õiglasel viisil heaolu ja jõukus“. Eelkõige on 2009. aasta kaevandamisseaduse artiklis 4 sätestatud järgmine: „1) Taastumatute loodusvaradena on mineraalide ja kivisöe näol tegemist rahvusliku jõukusega, mida riik kontrollib inimeste heaolu seisukohast võimalikult suure kasu tagamiseks“ ja „2) Lõikes 1 osutatud riigi kontrolli mineraalide ja kivisöe üle teostavad valitsus ja/või piirkondlikud valitsused“. Oluline on see, et 2009. aasta kaevandamisseaduse artikli 103 kohaselt nõutakse, et mineraalide töötlemine kui neile lisaväärtuse andmine peab toimuma Indoneesias. Artikli 103 lõike 1 selgituses on märgitud, et omamaise töötlemise ja rafineerimise kohustuse eesmärk on muu hulgas a) suurendada kaevandamise väärtust selle tulemusel saadavate kaupade teel, b) pakkuda tööstusele toorainet, c) luua töökohti ja d) suurendada riigi tulusid. Teiste sõnadega kehtestatakse nende sätetega kõikidele niklimaaki kaevandavatele äriühingutele kohustus ehitada oma nikli töötlemis-/puhastamistehased või müüa oma niklimaaki sellisele omamaisele tehasele, et täita üldeesmärki suurendada niklimaagi omamaist lisaväärtust järgmise etapi roostevaba terase tootmisharu soodustava poliitika kaudu. Peale selle on 2009. aasta kaevandamisseaduse artikliga 170 ette nähtud viie aasta pikkune nn ajapikendus. Selle ajapikenduse eesmärk oli mäetööstus omamaise töötlemise kohustuseks ette valmistada ja võimaldada äriühingutel ehitada niklimaagi varude kasutamiseks vajalikud puhastamistehased.

(318) Tulenevalt 2009. aasta kaevandamisseadusest ja eelkõige selles sisalduvast omamaise töötlemise nõudest suurenes Indoneesia niklimaagi eksport plahvatuslikult, kusjuures peaaegu kogu eksport suundus Hiinasse, nagu on näidatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 2

Indoneesia niklimaagi eksport (tonnides)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hiina	14 346 464	36 142 281	43 095 682	58 604 652	3 989 894	0
Kogueksport	17 566 047	40 792 165	48 449 392	64 802 857	4 160 121	0

Allikas: GTA

(319) Kuna Indoneesia valitsuse eesmärki luua Indoneesias töötlemisvõimsus ei saavutatud, keelas Indoneesia valitsus 11. jaanuaril 2014 mitme määrusega niklimaagi ekspordi Indoneesiast (üksikasjalikum teave niklimaagi ekspordipiirangute ja ekspordikeelu kohta on esitatud põhjendustes 405–413).

(320) 2017. aastal leevendas Indoneesia valitsus ekspordikeeldu mõnevõrra, lubades teatavates kogustes sellise niklimaagi eksporti, mille niklisisaldus on alla 1,7 %. Sellise ekspordi suhtes kehtis 10 % eksporditollimaks ja samal ajal pidid eksportijad tõendama, et nende töötlemistehase ehitamine toimub vastavalt graafikule. Selle põhjus oli asjaolu, et asjaomasel ajal puudus Indoneesial tehnoloogia väiksema kui 1,7 % niklisisaldusega niklimaagi lisaväärtusega toodeteks töötlemiseks; selline maak sobis pigem elektrisõidukite akude kui terase tootmiseks (vt lisateave allpool punktis 4.4). 2020. aastal keelas aga Indoneesia valitsus niklimaagi ekspordi täielikult. Väikese niklisisaldusega maagi suhtes keelu taaskehtestamise põhjus oli asjaolu, et Hiina äriühingud kavatsevad ehitada sulatustehaseid seda liiki niklimaagi jaoks, mida saab kasutada elektrisõidukite akude tootmiseks.

(321) Aastate jooksul ehitati tänu omamaise töötlemise nõudele ja Indoneesia valitsuse poolt niklimaagi ekspordi suhtes kehtestatud ekspordipiirangutele mitu niklimaagi sulatustehast. Ka omamaine vajadus niklimaagi järele kasvas tänu Indoneesia valitsuse meetmetele mõjutada Hiinas varem loodud sulatusvõimsuse kolimist Indoneesiasse. Nagu on selgitatud põhjenduses 414, kontrollib Indoneesia valitsus kohustuslike iga-aastaste töökavade ja eelarvete kaudu niklimaagi tootmist. Samuti hoiab Indoneesia valitsus sulatustehastele ja roostevaba terase tootjatele kasu tagamiseks omamaiseid hindu rahvusvahelistest hindadest oluliselt madalamal tasemel.

Tabel 3

Indoneesia niklimaak (miljonites tonnides)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Toodang	7,81	7,84	20,92	26,0	32,0	61,0	48,0
Eksport	4,16	0	0	4,88	19,7	32,3	0

ikas: Indoneesia valitsuse vastused küsimustikule ja https://www.statista.com/statistics/707267/production-of-nickel-ore-in-indonesia/

(322) Indoneesia valitsuse algatatud kahepoolne koostöö Hiina valitsusega seoses eeliskohtlemisega Indoneesia omamaise roostevaba terase tootmisharu loomiseks ja arendamiseks sai alguse 2000. aastate alguses. See hõlmab mitut kahepoolset dokumenti, millega luuakse õigus- ja poliitikaraamistik, mille tulemusel võeti vastu mitu konkreetset toetavat poliitikameedet ja soodustavat programmi, mille näol on tegemist uurimisega hõlmatud tasakaalustatavate subsiidiumidega (peamised kahepoolsed dokumendid on loetletud põhjenduses 548).

(323) Eelkõige tehti kahepoolset koostööd Indoneesia Morowali tööstuspargis (edaspidi „Morowali tööstuspark“). Tegemist on Sulawesi piirkonnas asuva tööstuspargiga, kus Indoneesia ja Hiina otsustasid roostevaba terase tootmisharu arendada.

(324) Kahepoolse koostöö rakendamise eest Morowali tööstuspargis vastutab Hiina-Indoneesia äriühing IMIP. Nimetatud äriühing alustas ametlikult tegevust 2013. aasta oktoobris.

4.4. **Niklimaagi pakkumine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest**

4.4.1. *Kaebus ja subsideerimiskava*

(325) Kaebuse esitaja väitis, et Indoneesia valitsus kontrollib niklimaagi sektorit ja et Indoneesia valitsuse sekkumise tõttu on niklimaagi hinnad Indoneesias moonutatud. Niklimaagis sisalduv nikkel on roostevaba terase põhikomponent ja peamine tegur, mis selle hinna määrab. Kaebuse esitaja väitel tagas Indoneesia valitsus niklimaagi turul sekkumise teel, et roostevaba terase tootmisel kasutatava tooraine hind püsib rahvusvahelistest hindadest oluliselt madalam, millest saavad kasu roostevabast terasest lehtvaltstoodete eksportivad tootjad Indoneesias.

4.4.2. *Õiguslik alus*

(326) Niklimaagi kaevandamise poliitikat hallatakse energeetika- ja maavarade ministeeriumi kaudu, mida esindab mineraalide ja kivisöe valdkonna peadirektor. Samuti hallatakse mineraalide eksporti kaubandusministeeriumi kaudu, mida esindab väliskaubanduse peadirektor.

(327) Nii kesk- kui ka piirkondlikel valitsustel on mäetööstuses ülimalt suur roll riiklike mäetööstuse tegevuspõhimõtete, normide, suuniste ja kriteeriumide kehtestamise ning kaevanduslubade andmise menetluste kohta otsuste tegemise kaudu. Peale selle osaleb Indoneesia valitsus aktiivselt selle sektori arendamises, kontrollimises, hindamises ja seal konfliktide lahendamises.

(328) Mäetööstus on Indoneesias äärmiselt reguleeritud. Eri valitsusasutuste väljaantud ja pidevalt muudetavate arvukate eeskirjadega jälgitakse mäetööstuse kõiki aspekte ja tehakse nende üle järelevalvet, nagu on näidatud allpool. Asjaomaste õigusnormide õiguslikud alused on järgmised:

— seadus nr 27 pikaajalise riikliku arengukava (edaspidi „riiklik arengukava“) kohta aastateks 2005–2025;

— 2009. aasta seadus nr 4 mineraalide ja kivisöe kaevandamise kohta (edaspidi „2009. aasta kaevandamisseadus“), muudetud 2020. aasta seadusega nr 3 (edaspidi „2020. aasta kaevandamisseadus“);

— valitsuse 2010. aasta määrus nr 55 (edaspidi „valitsuse määrus nr 55/2010“) mineraali- ja söekaevandusettevõtjate haldamist käsitlevate suuniste ja järelevalve kohta;

— valitsuse 2010. aasta määrus nr 23 (edaspidi „valitsuse määrus nr 23/2010“), muudetud valitsuse 2012. aasta määrusega nr 24 (edaspidi „valitsuse määrus nr 24/2012“), mis käsitleb mineraalide ja kivisöe kaevandamisega seotud äritegevust;

— energeetika- ja maavarade ministeeriumi 2013. aasta määrus nr 27 aktsiate võõrandamise hinnakujunduse menetluste ja kindlaksmääramise ning kivisöe- ja mäetööstuse kapitaliinvesteeringute muudatuste kohta (edaspidi „energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 27/2013“);

— valitsuse 2014. aasta määrus nr 1 (edaspidi „valitsuse määrus nr 1/2014“), mis käsitleb valitsuse määruse nr 23/2010 (mida on täiendavalt muudetud valitsuse määrusega nr 24/2012 mineraalide ja kivisöe kaevandamisega seotud äritegevuse osas) teist muutmist;

— energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 1/2014 (edaspidi „energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 1/2014“), mis käsitleb mineraalidele riigisisese töötlemise ja rafineerimise teel antavat lisaväärtust;

— valitsuse 2014. aasta määrus nr 77 (edaspidi „valitsuse määrus nr 77/2014“) – valitsuse määruse nr 23/2010 kolmas muutmine;

— valitsuse 2017. aasta määrus nr 1 (edaspidi „valitsuse määrus nr 1/2017“) – valitsuse määruse nr 23/2010 neljas muutmine seoses mineraali- ja kivisöesektori toimimisega;

— kaubandusministeeriumi määrus nr 01/M-DAG/PER/1/2017 töödeldud ja puhastatud mäetööstustoodete eksporti käsitlevate sätete kohta;

— energeetika- ja maavarade ministeeriumi 2017. aasta määrus nr 5 (edaspidi „energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 5/2017“), mis käsitleb mineraalidele suurema lisaväärtuse andmist mineraalide riigisiseste töötlemis- ja rafineerimistoimingute kaudu;

— energeetika- ja maavarade ministeeriumi 2017. aasta määrus nr 7 (edaspidi „energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 7/2017“), mis käsitleb mineraalide ja kivisöe müügi võrdlushinna kindlaksmääramise menetlust;

— energeetika- ja maavarade ministeeriumi 2017. aasta määrus nr 9 võõrandamismenetluste ning mineraale ja kivisütt kaevandavate äriühingute aktsiate võõrandamise hinna kindlaksmääramise mehhanismide kohta (edaspidi „energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 9/2017“), muudetud energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusega nr 43/2018;

— valitsuse 2017. aasta määrus nr 48 (edaspidi „valitsuse määrus nr 48/2017“);

— rahandusministri määrus PMK nr 13/PMK.010/2017 ja rahandusministri määrus PMK nr 164/PMK.010/2018, millega kehtestatakse töödeldud metallmineraalide mitmesuguste vormide eksporditollimaksu määrad;

— energeetika- ja maavarade ministeeriumi käskkiri nr 2946K/30/MEM/2017 metallide ja mineraalide võrdlushinna arvutamiseks kasutatava valemi kohta;

— energeetika- ja maavarade ministeeriumi 2018. aasta määrus nr 25 (edaspidi „energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 25/2018“) mineraali- ja söekaevandusettevõtjate kohta (millega tühistati energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 5/2017);

— energeetika- ja maavarade ministeeriumi 2018. aasta määrus nr 26 (edaspidi „energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 26/2018“), mis käsitleb head kaevandamistava ning mineraalide ja kivisöe kaevandamise järelevalvet;

— energeetika- ja maavarade ministeeriumi 2018. aasta määrus nr 11 (edaspidi „energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 11/2018“), mis käsitleb piirkondade eraldamist, lubade andmist ja aruandlust mineraalide ja kivisöe kaevandamisega seotud äritegevuse valdkonnas ning mis asendati energeetika- ja maavarade ministeeriumi 2020. aasta määrusega nr 7 (edaspidi „energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 7/2020“), mis käsitleb piirkondade eraldamist (kaevandamispiirkondade jaotamist), lubade andmist ja aruandlust mineraalide ja kivisöe kaevandamisega seotud äritegevuse valdkonnas;

— energeetika- ja maavarade ministeeriumi 2018. aasta määrus nr 22 (edaspidi „energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 22/2018“) energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruse nr 11/2018 (mis käsitleb piirkondade eraldamist, lubade andmist ja aruandlust mineraalide ja kivisöe kaevandamisega seotud äritegevuse valdkonnas) muutmise kohta;

— energeetika- ja maavarade ministeeriumi 2019. aasta määrus nr 11 (edaspidi „energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 11/2019“) – energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruse nr 25/2018 (mineraali- ja söekaevandusettevõtjate kohta) teine muutmine;

— energeetika- ja maavarade ministeeriumi 2020. aasta määrus nr 7, mis käsitleb piirkondade eraldamist (kaevandamispiirkondade jaotamist), lubade andmist ja aruandlust mineraalide ja kivisöe kaevandamisega seotud äritegevuse valdkonnas (edaspidi „energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 7/2020“);

— energeetika- ja maavarade ministeeriumi 2020. aasta määrus nr 11 (edaspidi „energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 11/2020“), mis käsitleb energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruse nr 7/2017 (mineraalide ja kivisöe müügi võrdlushinna kindlaksmääramise menetluse kohta) kolmandat muudatust, ja

— energeetika- ja maavarade ministeeriumi otsus nr 84 K/32/MEM/2020 aktsiate võõrandamise hinna pakkumise, hindamise ja arvutamise läbiviimise kohta mineraalide ja kivisöe kaevandamise valdkonnas.

4.4.3. *Uurimise järeldused*

(329) Kõigepealt täheldas komisjon, et üks roostevabast terasest lehtvaltstoodete eksportiv tootja ostis riigisiseselt kas seotud või mitteseotud äriühingutelt niklimaaki eesmärgiga see sulatada ja kasutada seda roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmiseks.

(330) Niklimaagi pakkumine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest on üks peamine meede, mille Indoneesia valitsus Hiina valitsusega tehtava koostöö raames võttis, et tagada kogu Indoneesia roostevaba terase tootmisharu tööstusliku väärtusahela areng.

(331) 2007. aastal kehtestas Indoneesia valitsus seaduse nr 27 pikaajalise riikliku arengukava (edaspidi „riiklik arengukava“) ([72]) kohta aastateks 2005–2025. Riiklikus arengukavas määrati tööstussektor majanduskasvu mootoriks, millega tugevdatakse majanduse struktuuri. Muu hulgas pidi seda toetama mäetööstus, sealhulgas niklimaagi kaevandamise sektor. Primaarsektoris, sealhulgas mäetööstuses suurema lisaväärtuse pakkumist rõhutati kui peamist eesmärki, mille kaudu edendada kohalikku ja rahvusvahelist konkurentsivõimet ning tugevdada riiklikku tööstusbaasi. Riiklikus arengukavas mainiti sõnaselgelt väärtusahela arendamist toodete töötlemise ja mitmekesistamise (järgmise etapi arendamine), sügavama struktuuri loomise (eelmise etapi arendamine) ja vertikaalse integreerimise (järgmise ja eelmise etapi arendamine) kaudu. Töötleva tööstuse arendamine keskenduks allsektoritele, mis vastavad mitmele kriteeriumile, sealhulgas loodusvarade omamaine töötlemine ja potentsiaal ekspordi arendamiseks.

(332) Nagu on kirjeldatud põhjenduses 317 jj, kehtestas Indoneesia valitsus 2009. aastal kooskõlas oma eesmärgiga anda mineraalidele Indoneesias suuremat lisaväärtust 2009. aasta kaevandamisseaduse. 2009. aasta kaevandamisseaduse eesmärkide taotlemisel on Indoneesia valitsus andnud välja mitu rakendusmäärust (sealhulgas nende muudatusi). 2009. aasta kaevandamisseadusega tehti mitu olulist muudatust seoses lubade andmise süsteemi, litsentsitasude, välisomanduse ja tooraine ekspordiga. 2020. aastal muudeti 2009. aasta kaevandamisseadust 10. juunil 2020 vastu võetud 2020. aasta kaevandamisseadusega. Selle uue seadusega, mille asjakohasus käesoleva uurimise seisukohast on piiratud, sest see jõustus uurimisperioodi lõpus, kinnitati või laiendati veelgi teatavaid kaevandusettevõtjate suhtes kehtivaid nõudeid.

(333) 2009. aasta kaevandamisseadusega anti nii keskvalitsusele kui ka piirkondlikele valitsustele loa andmise volitused, sõltuvalt kaevanduspiirkonna asukohast, loa andjast ja kaevandusettevõtja tehtud investeeringute laadist.

(334) 2009. aasta kaevandamisseadusega kehtestati uus lubade andmise süsteem, millega asendati varasem töölepingute süsteem ja kohalik kaevandusõiguste süsteem (*Kuasa Pertambangan*). Uue süsteemi alusel on kaks kaubanduse seisukohast olulist kaevandusluba.

a. Kaevandustegevuse luba on luba tegeleda kaevandamisega kaevandustegevuse loal kindlaksmääratud piirkonnas ning see on jaotatud i) uurimisega seotud kaevandustegevuse loaks, mis kehtib metallmineraalide kaevanduste puhul kuni kaheksa aastat, ii) tootmisega seotud kaevandustegevuse loaks, mis kehtib metallmineraalide, kindlaksmääratud mittemetallmineraalide ja kivisöekaevanduste puhul kuni 20 aastat ning mida saab pikendada kahe täiendava kümneaastase perioodi võrra. Seega tagatakse 2009. aasta kaevandamisseadusega, et uurimisloa omanikele antakse ka tootmisluba.

b. Kaevandustegevuse eriluba on energeetika- ja maavarade ministeeriumi väljastatud eriluba tegeleda kaevandamisega riigivarude piirkondadeks määratud piirkondades; see luba on jaotatud i) uurimisega seotud kaevandustegevuse eriloaks, mis kehtib metallmineraalide kaevanduste puhul kuni kaheksa aastat, ja ii) tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloaks, mis kehtib metallmineraalide puhul kuni 20 aastat. 2009. aasta kaevandamisseaduse kohaselt tuleb kaevandustegevuse eriluba kõigepealt pakkumismenetluse kaudu pakkuda riigi või piirkonna omanduses olevatele äriühingutele. Kui asjaomased isikud ei ole sellest huvitatud, siis võib korraldada kaevandustegevuse eriloa pakkumismenetluse erasektorile. Kaevandustegevuse eriload väljastatakse ainult ühe kindla mineraaliliigi kohta ja muud liiki mineraalide kaevandamiseks sama loaga hõlmatud piirkonnas nõutakse eraldi kaevandustegevuse luba.

([72]) https://perpustakaan.bappenas.go.id/e-library/file_upload/koleksi/migrasi-data-publikasi/file/RP_RKP/RPJPN%202005-2025-english.pdf

(335) 2009. aasta kaevandamisseaduses ei ole eristatud tootmisega seotud kaevandustegevuse lubasid / kaevandustegevuse erilubasid, mis on integreeritud sulatustehaste/töötlemistehastega, ja tootmisega seotud kaevandustegevuse lubasid, mis ei ole selliste tehastega seotud. Kõik tootmisega seotud kaevandustegevuse load anti kuni 20 aastaks ja neid saab pikendada kaheks kümneaastaseks ajavahemikuks.

(336) Tööstust käsitlevate määruste alusel tunnistati üldiselt tööstustegevuse luba kui mis tahes liiki tooteid tootvate tööstusettevõtete peamist luba. Tööstustegevuse lubasid väljastab ja haldab tööstusministeerium. 2013. aastal kehtestas keskvalitsus ministrite määrustega (viimati energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusega nr 7/2020) uut liiki loa: tootmisega seotud kaevandustegevuse loa töötlemiseks ja rafineerimiseks (sulatustehastele). Selle loaga võimaldatakse sulatustehaste arendamist ja toimimist ning see antakse välja energeetika- ja maavarade ministeeriumi volitusel. Seega tegutsevad töötlemisega tegelevad äriühingud kahe loa põhjal.

(337) Samuti on 2009. aasta kaevandamisseadusega ette nähtud halduskarisused kaevandustegevuse loa, väikesemahulise kaevandustegevuse loa või kaevandustegevuse eriloa omanikele muu hulgas artiklite 102 ja 103 sätete rikkumise eest. Nimetatud halduskaristused on järgmises vormis: „a. kirjalikud hoiatused; b. osa või kogu uurimis- või tootmistegevuse ajutine peatamine ja/või c. kaevandustegevuse loa, väikesemahulise kaevandustegevuse loa või kaevandustegevuse eriloa tühistamine“ (seaduse artikkel 151). Samuti on kaevandamisseadusega kehtestatud äriühingutele, kes ei täida seaduse mitmesuguseid sätteid, kriminaalkaristused, mis ulatuvad maksimaalselt 10 (kümne) aasta pikkuse vangistuse ja maksimaalselt 10 000 000 000 (kümne miljardi) Indoneesia ruupia suuruse trahvini kaevandus- ja müügitegevuse kohta valeandmete esitamise eest (vt artikkel 159) ning mineraalide müümise või töötlemise eest üksuste poolt, kellel puudub kehtiv luba (vt artikkel 161).

4.4.3.1. Alusmääruse artikli 28 lõike 1 kohaldamine

(338) Komisjon teatas Indoneesia valitsusele, et muu hulgas niklimaagi tegelikust maksumusest väiksema tasu eest pakkumise kaudu terasetööstusele väidetavalt antud toetuse olemasolu ja ulatuse analüüsimisel võib ta olla sunnitud tuginema kasutada olevatele faktidele vastavalt alusmääruse artikli 28 lõikele 1.

(339) Oma küsimustikus, puudusi käsitlevas kirjas ja kaugmeetodil toimunud ristkontrolli käigus palus komisjon Indoneesia valitsusel esitada teatav teave Indoneesia niklimaagi tarnijate (nimelt kaevandusettevõtjate) ja omamaise turu toimimise kohta. Muu hulgas sisaldasid need teabepäringud küsimusi õigusliku ja institutsionaalse raamistiku, niklimaagi turu korralduse, Indoneesia niklimaagi tootjate, omamaiste ja ekspordihindade kujundamise mehhanismide ja hindade ning osaluse kohta äriühingutes.

(340) Menetluse algatamisel palus komisjon Indoneesia valitsusel edastada subsiidiumivastasele küsimustikule lisatud B liide (niklimaagi tootjatele suunatud küsimustik) kümnele peamisele niklimaagi tootjale ja turustajale ning kõikidele teistele niklimaagi tootjatele ja turustajatele, kes on eksportivaid tootjaid niklimaagiga varustanud. B liide koosnes Wordi dokumendist (edaspidi „B liide. Sisendite tarnija“) ja Exceli failist (edaspidi „B liide. Sisendite tarnijate tabelid“). Indoneesia valitsus edastas sisendmaterjalide tarnijatele mõeldud eriküsimustikud teadaolevatele tarnijatele Indoneesias.

(341) Puudusi käsitlevas 4. oktoobri 2021. aasta kirjas Indoneesia valitsusele märkis komisjon ära asjaolu, et kumbki Indoneesia suurimatest niklimaagi tarnijatest ei ole talle esitatud vastuseid küsimustiku B liitele. Vastuseid ei esitanud ka niklimaagi seotud tarnijad.

(342) Hoolimata asjaolust, et Indoneesias on üle 290 niklimaaki kaevandava äriühingu, nagu on märgitud põhjenduses 378, sai komisjon selle tulemusel vastuse ainult ühelt seotud niklimaagiga kauplejalt (PT. Ekasa Yad Resources), kes igal juhul esitas oma vastuse IRNC kontserniga seotud äriühinguna, ja ühelt sõltumatult niklimaagi tootjalt (PT GAG Nikel). Vastuses puudusi käsitlevale kirjale esitas Indoneesia valitsus täiendavad vastused ainult kahelt niklimaagi tootjalt (PT Tiran Indonesia ja PT Ceria Nugraha Indotama).

(343) Kolme niklimaaki kaevandava äriühingu vastustes esines suuri puudusi. PT GAG Nikel keeldus esitamast oma loa koopiat ning uurimisperioodil toimunud aktsionäride ja juhatuse koosolekute protokolle, väites, et need on konfidentsiaalsed.

(344) PT Ceria Hugraha esitas oma põhikirja ja äritegevuse loa ainult indoneesia keeles. Kuigi esitati mitu põhikirja versiooni, olid need kõik indoneesia keeles ja pildiformaadis, mida ei olnud võimalik arvutipõhiselt tõlkida, ning seega ei olnud komisjonil võimalik neid lugeda.

(345) PT Tiran Indonesia isegi ei esitanud vastust B liite Wordi dokumendile „Sisendite tarnija“. Ta esitas ainult äriühingu tutvustuse indoneesia keeles, 2019. ja 2020. aasta raamatupidamise aastaaruannete eelnõud ja B liite Exceli faili „Sisendite tarnijate tabelid“. Samuti ei esitanud äriühing oma põhikirja ega luba.

(346) Mis puudutab ristkontrollitud äriühingut PT. GAG Nikel, siis ei esitanud Indoneesia valitsus tema kohustuslikku iga-aastast töökava ja eelarvet 2019. ja 2020. aasta kohta ega energeetika- ja maavarade ministeeriumile 2019. ja 2020. aasta kohta esitatud tootmis- ja müügitegevuse kvartali-, poolaasta- ja aastaaruandeid. Pärast äriühingu GAG Nikel kaugmeetodil toimunud ristikontrolli esitas Indoneesia valitsus äriühingu GAG Nikel asutamisdokumendi, kuid ainult indoneesia keeles ja vormingus, mida ei saanud arvutipõhiselt tõlkida, ja seega ei saanud komisjon seda kasutada.

(347) Samuti väitis Indoneesia valitsus, et kohustuslikus iga-aastases töökavas ja eelarves täpsustatud tootmismaht, mida on selgitatud põhjendustes 414–424, kehtestati kooskõlas teostatavusuuringutes märgitud mahtudega. Ta esitas aga ainult paar lehekülge nende äriühingute teostatavusuuringutest ja keskkonnamõju analüüsidest, kelle kohta ta kohustusliku iga-aastase töökava ja eelarve esitas, koos teatavate arvandmetega, samal ajal kui neid arvandmeid käsitlev tekst oli ilma selgitusteta mustaks tehtud, mis osutab sellele, et Indoneesia valitsus takistas tahtlikult komisjonil hinnata seda, mil viisil kaevandusettevõtjad oma iga-aastaseid tootmismahte kindlaks määravad.

(348) Peale selle märkas komisjon vastuolusid seoses niklimaagi kogutarbimisega Indoneesia turul. Komisjon ei suutnud ühitada neid andmeid roostevabast terasest lehtvaltstoodete eksportivate tootjate niklimaagi ostudega. Samuti ei esitanud Indoneesia valitsus statistikat Indoneesia niklimaagi omamaiste hindade kohta, kuigi kehtivate õigusaktide kohaselt ta sellist teavet kogub.

(349) Pärast alusmääruse artikli 28 võimalikku kohaldamist käsitleva kirja (edaspidi „artiklit 28 käsitlev kiri“) kättesaamist tõlgendas Indoneesia valitsus artiklit 28 käsitlevat kirja puudusi käsitleva kirjana ning esitas äriühingu GAG Nikel kohta mitu lisadokumenti, näiteks selle äriühingu 2019. ja 2020. aasta kohustuslikud iga-aastased töökavad ja eelarved, 2019. ja 2020. aasta kohustuslike iga-aastaste töökavade ja eelarvete taotluse/aruande ning kogu nikli tootmise ja müügi kvartaliandmed 2019. ja 2020. aasta kohta. Kõik need dokumendid olid ainult indoneesia keeles. Indoneesia valitsus esitas vastuse B liitele ka Antami kohta.

(350) Arvestades nende dokumentide väga hilist esitamist, asjaolu, et neid ei esitatud inglise keeles, asjaolu, et õiguslik taust oli artikli 28 kohane menetlus, mitte puuduste kõrvaldamise menetlus, ning asjaolu, et komisjonil ei oleks igal juhul olnud võimalik seda teavet kontrollida ja nende dokumentide kohta selgitusi küsida, ei saanud neid uurimises kasutada. Seega otsustas komisjon seda teavet mitte arvesse võtta, nagu on ette nähtud alusmääruse artikli 28 lõikega 3, ja tugineda selle asemel kasutada olevatele faktidele.

(351) Mis puudutab vastukäivaid andmeid niklimaagi tarbimise kohta Indoneesias, siis kinnitas Indoneesia valitsus, et need andmed on õiged, ja väitis, et ta oli tuginenud IRNC kontserni tarbitud niklimaagi kogusele, kuna see äriühing oli ainus roostevaba terase tootja, kes niklimaaki sisendina kasutab. Tuleb märkida, et Indoneesia valitsusel paluti esitada niklimaagi kogutarbimine Indoneesias, mitte üksnes niklimaagi tarbimine roostevaba terase tootjate poolt. Nagu on täpsustatud Indoneesia valitsusele saadetud artiklit 28 käsitlevas kirjas, ei ühitu need andmed sellest hoolimata ristkontrollitud andmetega IRNC kontserni niklimaagi ostude kohta.

(352) Peale selle, vastuolus Indoneesia valitsuse väitega, et tal ei olnud andmeid niklimaagi hindade kohta Indoneesias, nähtub äriühingu GAG Nikel esitatud kvartaliaruannetest ning kohustuslikust iga-aastasest töökavast ja eelarvest vastupidine. Nendes dokumentides teatas GAG Nikel Indoneesia valitsusele tehingupõhiselt kogu niklimaagi müügi, avalikustades seega Indoneesia valitsusele nii niklimaagi müügimahu ja müügihinnad kui ka oma klientide nimed.

(353) Piisava koostöö puudumine ei võimaldanud komisjonil koguda kogu teavet, mida ta pidas käesolevas uurimises oma järelduste tegemiseks asjakohaseks. Kuna niklit kaevandavad äriühingud koostööd ei teinud, ei olnud komisjonil võimalik koguda ka lisadokumente ja küsida lisateavet, eelkõige kaevandusettevõtjate ja Indoneesia valitsuse vaheliste lubasid käsitlevate kokkulepete kohta, sealhulgas nende aluseks olevate tingimuste, litsentsitasude ja viidete kohta õiguslikule kontekstile, millega need on reguleeritud. Seega ei esitanud Indoneesia valitsus selle kohta, et väidetavalt pakub valitsus niklimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest, vajalikku teavet ega vajalikke tõendeid, mida komisjon oma küsimustikus ja kaugmeetodil toimunud ristkontrolli ajal taotles.

(354) Indoneesia valitsuselt saadud vastupidise teabe puudumisel tugines komisjon osaliselt seega kasutada olevatele faktidele, et teha oma järeldused uurimise nende aspektide kohta kooskõlas alusmääruse artikliga 28.

(355) Oma märkustes lõplike järelduste avalikustamise kohta selgitas Indoneesia valitsus, et ta edastas äriühingu GAG Nikel põhikirja osana selle äriühingu asutamisdokumendist, mis esitati 19. novembri 2021. aasta kirjas. Komisjon kinnitas, et põhikiri on osa asutamisdokumendist. Komisjon märkis aga, et see esitati uurimise väga hilises etapis, ja mis veelgi olulisem, et see esitati ainult indoneesia keeles. Seepärast ei olnud komisjonil võimalik seda kasutada.

(356) Lisaks väitis Indoneesia valitsus, et äriühingu PT. Ceria Hugraha põhikirja tõlkimine nõudis aega. Igal juhul väitis Indoneesia valitsus, et komisjon ei nõudnud kõikide dokumentide inglise keelde tõlkimist ja seega ei peaks tõlke puudumine uurimist takistama. Mis puudutab faili vormingut, siis kinnitas Indoneesia valitsus, et seda ei olnud täpsustatud.

(357) Komisjon täheldas, et subsiidiumivastase küsimustiku, millele sisendite tarnijatele mõeldud lisa oli manustatud, juhendis on selgelt märgitud järgmine: „Palun esitage kõikide selliste dokumentide ja allikate ingliskeelne tõlge, mille te vastusena käesolevale küsimustikule esitate“. Peale selle saadeti subsiidiumivastane küsimustik Indoneesia valitsusele 18. mail 2021, seega oli Indoneesia valitsusel enam kui piisavalt aega äriühingu PT. Ceria Hugraha põhikirja tõlkimiseks. Seoses faili vorminguga tegi komisjon põhjenduses 344 märkuse dokumendi vormingu kohta, sest see ei võimaldanud arvutipõhist tõlkimist ja seega ei olnud seda võimalik kasutada. Seepärast lükati see väide tagasi.

(358) Mis puudutab kohustuslikke iga-aastaseid töökavasid ja eelarveid, siis tuletas Indoneesia valitsus meelde, et ta edastas need 8. detsembri 2021. aasta kirja manusena. Komisjon tuletas meelde, et 19. novembri 2021. aasta kirjas (see kuupäev oli Indoneesia valitsuse tähtaeg kaugmeetodil toimunud ristkontrolli asitõendite esitamiseks) oli Indoneesia valitsus teavitanud komisjoni sellest, et GAG Nikel oli teinud äriühingusisese otsuse kohustuslikke iga-aastaseid töökavasid ja eelarveid mitte esitada. 8. detsembri 2021. aasta kiri saadeti vastusena artiklit 28 käsitlevale kirjale. Komisjon märkis, et see kuupäev oli uurimise selgelt liiga hilises etapis, et komisjon oleks saanud uusi dokumente arvesse võtta. Veelgi olulisem on see, et artikli 28 kohane protsess ja märkused, mida huvitatud isikud saavad esitada, on seotud teabe esitamata jätmisega ning asjaomased isikud ei saa neid kasutada võimalusena esitada uut teavet, mis oleks tulnud esitada uurimise varasemas etapis või osana puuduste kõrvaldamise menetlusest. Seepärast lükkas komisjon selle väite tagasi.

(359) Samuti selgitas Indoneesia valitsus, et ta tegi teksti, mis ei olnud seotud tootmismahu andmetega, mustaks teksti lugemise hõlbustamiseks.

(360) Komisjon märkis, et Indoneesia valitsusel paluti esitada terviklikud dokumendid ja mingeid teksti osasid mitte mustaks teha. Komisjonil oleks olnud vaja juurdepääsu kogu tekstile, et kogu kohustuslikes iga-aastastes töökavades ja eelarvetes sisalduvat teavet oma järelduste tegemiseks nõuetekohaselt hinnata. Seepärast lükati see väide tagasi.

(361) Seoses tarbimist käsitlevate statistiliste andmetega väitis Indoneesia valitsus, et kuna komisjon kasutas väljavõttelisi uuringuid, ei olnud tal võimalik ühitada riikliku tarbimise andmeid IRNC ostetud niklimaaki käsitlevate andmetega. Komisjon rõhutas ja selgitas, et IRNC ostetud niklimaagi kogus oli Indoneesia valitsuse teatatud riikliku tarbimise andmetest märkimisväärselt suurem. Seega tundub, et Indoneesia valitsuse esitatud andmetes on niklimaagi riiklikku tootmist oluliselt alahinnatud. Indoneesia valitsus ei esitanud nende järelduste ümberlükkamiseks mingeid fakte. Seepärast lükati see väide tagasi.

(362) Lisaks selgitas Indoneesia valitsus, et tähtaja möödumise ajal püüdis ta veel teavet ja andmeid esitada, sest komisjon märkis artiklit 28 käsitlevas kirjas, et ta kaalus artikli 28 kasutamist. Indoneesia valitsus märkis, et ei tal endal ega äriühingul GAG Nikel olnud piisavalt aega dokumentide tõlkimiseks ning et kaugmeetodil toimunud ristkontrolli ajal ei osutanud komisjon vajadusele dokumendid inglise keelde tõlkida. Mis puudutab tõlkimist, siis osutas komisjon küsimustiku juhendile ja tuletas meelde, et ta ei pea iga kord, kui mõnda dokumenti taotletakse, kordama, et see dokument tuleb tõlkida. Ingliskeelse tõlke esitamata jätmise tagajärjel võidakse tugineda kasutada olevatele faktidele, sest esitatud dokumente ei ole võimalik kasutada. Komisjon tuletab meelde, et Indoneesia valitsus ei esitanud tähtaja pikendamise taotlust ega osutanud sellele, et pooleli on töö dokumentidega, mis hiljem esitati vastuses artiklit 28 käsitlevale kirjale. Lisaks tuletas komisjon meelde, et Indoneesia valitsus oli seotud mitme tasakaalustavaid tollimakse käsitleva uurimisega ja oli seega teadlik, et sellistes uurimistes tuleb esitada ingliskeelsed dokumendid. Seetõttu lükati see väide tagasi.

(363) Indoneesia valitsus kordas oma 8. detsembri 2021. aasta kirja sisu seoses Indoneesia niklimaagi tarbimist käsitlevate andmetega, väites, et ta esitas niklimaagi tarbimise andmed roostevaba terase sektori kohta. Komisjon kordas taas kord, et nagu on selgitatud eespool põhjenduses 361, paluti Indoneesia valitsusel esitada niklimaagi kogutarbimine Indoneesias, mitte üksnes niklimaagi tarbimine roostevaba terase sektoris.

(364) Samuti väitis Indoneesia valitsus, et ei tema ise ega kaevandusettevõtjad ole kunagi keeldunud riigi osalust, kontrolli ja otsuste tegemise protsesse käsitlevate tõendite esitamisest. Indoneesia valitsus tunnistas, et Antam omandas äriühingu GAG Nikel aktsionäri, kuid tuletas meelde, et GAG Nikel on endiselt noteeritud kui välisriigi üksus, nagu kaugmeetodil toimunud ristkontrolli käigus selgitati.

(365) Komisjon leidis, et küsimustikule esitatud vastused ei sisaldanud tõendeid selle kohta, et äriühingu GAG Nikel enamusomanik kuulub riigile, vaid seda mainiti alles kaugmeetodil toimunud ristkontrolli käigus. Peale selle ei ole asjaolu, et GAG Nikel on noteeritud välisriigi üksusena, selle riigi omanduses olemise seisukohast asjakohane. Seepärast lükati see väide tagasi.

(366) Lisaks selgitas Indoneesia valitsus, et PT. Vale ei kuulunud kümne peamise sisenditootja loetelusse, sest ta edastas sisendite tarnijatele suunatud küsimustiku ainult koostööd tegevate eksportivate tootjate sisendite tarnijatele. Seepärast ei sisaldanud kümne peamise sisenditootja loetelu äriühingut PT. Vale.

(367) Komisjon tuletab meelde, et küsimustiku juhendis kümne peamise sisenditootja loetelu kohta paluti Indoneesia valitsusel selgelt „esitada loetelu, mis sisaldab järgmist teavet iga kõnealuse sisendmaterjali kümne suurima tootja kohta“. Juhendis ei osutatud eksportivatele tootjatele sisendmaterjali tarnimisele ja seega oleks see loetelu pidanud sisaldama kümmet peamist sisenditootjat Indoneesias üldiselt.

(368) Kokkuvõttes lükati kõik väited tagasi. Igal juhul märkis komisjon, et ükski nendest märkustest ei oleks ei eraldi ega koos suutnud ümber lükata koostööst keeldumise kohta tehtud järeldusi ega uurimise mis tahes muid aspekte, mis seetõttu kinnitati.

4.4.3.2. Analüüs

(369) Tasakaalustatava subsiidiumi olemasolu kindlakstegemiseks peab alusmääruse artiklite 3 ja 4 kohaselt esinema kolm elementi: a) Indoneesia valitsuse rahaline toetus avalik-õigusliku asutuse kaudu ja/või eraõiguslikule asutusele niklimaagi omamaise pakkumise ülesandeks tegemise kaudu; b) kasu subsiidiumi saajale ja c) subsiidiumi konkreetsus.

4.4.3.2.1. Rahaline toetus

(370) Esimese elemendina analüüsis komisjon, kas Indoneesia valitsuse vastuvõetud meetmete kogumi tulemusel anti rahalist toetust seeläbi, et valitsus pakkus Indoneesia roostevabast terasest lehtvaltstoodete eksportivatele tootjatele niklimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest avalik-õigusliku asutuse kaudu või tehes sellise pakkumise ülesandeks eraõiguslikule asutusele alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a tähenduses.

i) Avalik-õigusliku asutusena tegutsevad kaevandusettevõtjad

(371) Kõigepealt hinnati uurimise käigus, kas Indoneesia valitsus pakkus roostevaba terase tootjatele niklimaaki avalik-õigusliku asutusena tegutsevate kaevandusettevõtjate kaudu. Alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a kohase kõnealuse hinnanguga seotud asjakohane õiguslik norm ja tõlgendus tulenevad WTO menetluspraktikast, mis käsitleb „avalik-õiguslikku asutust“ ja mida on selgitatud põhjendustes 225–232.

(372) Kokkuvõttes tuleks selle uurimisel, kas Indoneesia kaevandusettevõtjad on riigiorganid, vaadelda nende äriühingute põhiomadusi ja ülesandeid ning nende suhet Indoneesia valitsusega.

Indoneesia kaevandusettevõtjate põhiomadused ja ülesanded

(373) Indoneesia valitsus on loonud reguleerimismehhanismi, millega antakse niklimaaki kaevandavatele äriühingutele volitus täita valitsusasutuse ülesandeid.

(374) Mineraalide kaevandamine ja majandamine Indoneesias on sellist liiki, mis Indoneesias liigitatakse valitsusasutuste ülesanneteks. Sellega seoses on 1945. aasta põhiseaduse artikli 33 lõikes 3 kinnitatud, et maa, vesi ja maapõues leiduvatest loodusvaradest tulenev jõukus on riigi kontrolli all ja seda kasutatakse kogukonnale suurima heaolu tagamiseks. Nagu on sätestatud 2009. aasta kaevandamisseaduse preambulis, „peab nende ressursside majandamine olema riigi kontrolli all, et pakkuda riigi majandusele tegelikku lisaväärtust eesmärgiga saavutada kogukonna jaoks õiglasel viisil heaolu ja jõukus“. Seega on kõik mineraalid Indoneesias rahvuslikud loodusvarad, mida kontrollib ja kasutab riik.

(375) Indoneesia valitsus otsustab mitme õigusnormi kaudu, millistel äriühingutel ja kust (täpsemalt millistest kaevandamispiirkondadest) lubatakse niklimaaki kaevandada. Kaevandusettevõtjatel peab niklimaagi kaevandamiseks olema luba. Indoneesia valitsus määrab kindlaks ka niklimaagi koguse, mida kaevandusettevõtjad võivad kaevandada. 2009. aasta kaevandamisseaduse artikli 5 lõike 3 kohaselt on Indoneesia valitsusel „õigus määrata kindlaks igas provintsis aasta jooksul toodetava kauba kogus“. Samamoodi võib Indoneesia valitsus 2009. aasta kaevandamisseaduse artikli 5 lõigete 1 ja 5 alusel riigi huvides kontrollida mineraalide tootmist ja eksportimist. Samuti nõuab Indoneesia valitsus kaevandusettevõtjatelt mineraalide lisaväärtuse suurendamist, nõudes niklimaagi täiendavat töötlemist ja puhastamist, ning määrab kindlaks, kellele kaevandusettevõtjad saavad niklimaaki selliseks täiendavaks töötlemiseks müüa (2009. aasta kaevandamisseaduse artiklid 102–104). Peale selle on 2009. aasta kaevandamisseaduse artiklis 119 sätestatud, et loa „võib tühistada minister, kuberner, asevalitseja/linnapea vastavalt oma volitustele, kui a. [loa] omanik ei täida oma kohustusi, mis on juba kehtestatud [loal] ja õigusnormides“.

(376) Seega näitab Indoneesia õiguslik ja majanduslik keskkond, mida on täiendavalt kirjeldatud ka põhjendustes 396–400, et niklimaaki kaevandavad äriühingud on oma valitsusasutuse ülesannete täitmisel valitsusega tihedalt seotud. Eelkõige on sageli riigi omanduses olevate kaevandusettevõtjate eesmärk viia ellu Indoneesia poliitikat seoses sellega, kuidas majandada loodusvarasid viisil, mis riigi arengut kõige paremini teenib ja toetab.

Suhe Indoneesia valitsusega: Indoneesia valitsuse omandisuhe ja formaalsed kaudsed kontrolli märgid

(377) Kõigepealt otsis komisjon teavet riigi omanduses olemise kohta, samuti muid formaalseid kaudseid märke valitsuse kontrolli kohta riigi omanduses olevate niklikaevandusettevõtjate üle. Sel eesmärgil pidi komisjon peaaegu täielikult tuginema kasutada olevatele faktidele kooskõlas alusmääruse artikliga 28, sest Indoneesia valitsus ja niklit kaevandavad äriühingud keeldusid esitamast tõendeid omandisuhte, kontrolli ja otsuste tegemise protsessi kohta, mille tulemusel pakuti niklimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest, nagu on kirjeldatud põhjendustes 338–354.

(378) Indoneesia valitsuse väitel tegutses uurimisperioodil Indoneesias üle 290 niklimaagi tootja. Indoneesia valitsus esitas kümne suurima niklimaagi tootja loetelu ja täpsustas, et vaid üks neist (see tähendab Antam) oli riigi omanduses. Ühtlasi väitis Indoneesia valitsus, et ta ei omanud ega kontrollinud eraõiguslikeks liigitatud äriühinguid ning tal ei olnud nendega suhteid. Peale selle väitis Indoneesia valitsus, et ükski äriühingu PT Aneka Tambang juhatuse liige ei ole valitsusametnik. Tuleb tähele panna, et nagu on märgitud põhjenduses 340, ei esitanud Antam tähtaja jooksul vastust B liitele. Indoneesia valitsus esitas Antami kohta vastuse B liitele pärast seda, kui teda oli teavitatud artikli 28 kohaldamisest, nagu on märgitud põhjenduses 349, ja seega ei olnud enam võimalik seda ristkontrollida.

(379) Lisaks väitis Indoneesia valitsus, et 2019. ja 2020. aastal tootsid riigi omanduses olevad ettevõtted vastavalt 6 % ja 4 % omamaisest niklitoodangust.

(380) Puudusi käsitlevas kirjas palus komisjon Indoneesia valitsusel esitada kõigi kümne suurima niklimaagi tootja turuosad, või kui need ei ole kättesaadavad, siis nende vastavad käibed. Vastusena sellele küsimusele esitas Indoneesia valitsus järjekordse loetelu kümnest suurimast niklimaaki tootvast äriühingust niklimaagi tootmismahu põhjal aastatel 2019 ja 2020. Kokku moodustas nende äriühingute toodang vastavalt 37 % ja 42 % kogu omamaisest toodangust. Kahes loetelus kümne suurima niklimaagi tootja kohta kattusid ainult kaks tootjat.

(381) Puudusi käsitlevas kirjas palus komisjon Indoneesia valitsusel esitada ka küsimustiku vastustes nimetatud kümne suurima niklimaagi tootja aktsionäride struktuur. Samuti palus komisjon Indoneesia valitsusel esitada nende kümne niklimaagi tootja aktsionäride struktuur, kelle ta oli tuvastanud IRNC suurtarnijatena.

(382) Indoneesia valitsus vastas, et peale Antami, kes oli noteeritud äriühing, ei olnud teised äriühingud Indoneesia börsil noteeritud ja seega ei olnud tal võimalik saada teavet nende äriühingute aktsionäride struktuuri kohta. Lisaks esitas Indoneesia valitsus kümne suurima niklimaagi tootja teise loetelusse kuuluva kahe äriühingu aktsionäride struktuuri, mis näitas, et need kaks äriühingut olid eraõiguslikud. Ka komisjoni esitatud äriühingute loetelu puhul esitas Indoneesia valitsus aktsionäride struktuuri kuue äriühingu kohta, kelle puhul osutati, et tegemist on eraõiguslike äriühingutega. Samuti väitis Indoneesia valitsus, et ainuke eksportiv tootja, kes Indoneesias niklimaaki ostis, tarnis niklimaaki ainult eraõiguslikelt tarnijatelt.

(383) Uurimise käigus ilmnes, et Indoneesia valitsuse väide, mille kohaselt tal ei olnud teavet niklit kaevandavate äriühingute aktsionäride struktuuri kohta, oli sisuliselt vale. Vastupidi, komisjon tegi kindlaks, et Indoneesia valitsus jälgib tähelepanelikult kaevandusettevõtjate omandisuhet. Esiteks, kui äriühing taotleb kaevandusluba (näiteks kaevandustegevuse luba või kaevandustegevuse eriluba), siis peab ta esitama Indoneesia asjaomastele ametiasutustele oma aktsionäride struktuuri, sest välisomanduse suhtes kehtivad teatavad piirangud. Valitsuse määruse nt 77/2014 ([73]) kohaselt võivad kaevandustegevuse load ja kaevandustegevuse eriload kuuluda välisomandusse 75 % ulatuses. Kaevandustegevuse lubade / kaevandustegevuse erilubade välisomanduse protsendimäärad algavad 49 %st ja tõusevad järk-järgult 60 %ni, kui tegemist on töötlemis- või rafineerimistoimingutega, ja 70 %ni, kui tegemist on allmaakaevandamisega. Teiseks on aktsionäride struktuur Indoneesia valitsuse jaoks vajalik ka 2009. aasta kaevandamisseaduse kohase võõrandamisnõude rakendamiseks, mida kohaldatakse valitsuse määrusega nr 1/2017 ning energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusega nr 9/2017 (muudetud energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusega nr 43/2018), nagu on selgitatud põhjendustes 425–433. Samuti on Indoneesia valitsus alates 2009. aasta kaevandamisseaduse kehtestamisest andnud välja mitu määrust, millega nõutakse kesk- või piirkondliku valitsuse heakskiitu kaevandusettevõtjate aktsionäride ja juhatuse liikmete muutmiseks. Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 27/2013 oli esimene määrus, millega kehtestati kaevandustegevuse lubade omanike aktsionäride ja juhatuse liikmete muutmise heakskiitmise nõuded. Põhimõtteliselt nõuti selle määrusega energeetika- ja maavarade ministeeriumi või piirkondliku omavalitsuse heakskiitu (sõltuvalt nende vastavatest volitustest) kaevandustegevuse luba omavate kaevandusettevõtjate aktsionäride ja juhatuse liikmete muutmiseks. Viimane sellekohane määrus on valitsuse määrus nr 48/2017 ([74]). Peale selle sisaldus äriühingu GAG Nikel aktsionäride struktuur kõnealuse äriühingu kohustusliku iga-aastase töökava ja eelarve taotluses/aruandes, mille Indoneesia valitsus esitas vastusena artikli 28 kohaldamisele, nagu on märgitud põhjenduses 349. Seega peab kaevandusettevõtja igal aastal, mil ta kohustuslikku iga-aastast töökava ja eelarvet taotleb, teatama energeetika- ja maavarade ministeeriumile selle kohta esitatud teabepaketi osana oma aktsionäride struktuuri. Kuna Indoneesia valitsus ei teinud seoses kaevandusettevõtjate omandisuhte ja kontrollimisega koostööd, pidi komisjon lünkade täitmiseks alusmääruse artikli 28 kohaselt seega tuginema kasutada olevatele faktidele.

(384) Esiteks uuris komisjon uurimise käigus esitatud väga piiratud teavet kaevandusettevõtjate omandisuhte ja kontrolli kohta. Äriühingu PT GAG Nikel vastuses B liitele märgiti, et Antam on vähemusaktsionär ja enamik aktsiaid kuulub teisele äriühingule. Indoneesia valitsus ei esitanud oma vastustes küsimustikule konkreetset teavet selle kohta, kas äriühingu aktsionärid on avalik-õiguslikud isikud. Komisjoni leitud avalike allikate ([75]) põhjal selgus aga, et kõnealuse äriühingu tegelik aktsionär oli Indoneesia valitsus, kellele äriühing täielikult kuulus. Järgnevalt leidis see kinnitust äriühingu PT GAG Nikel kaugmeetodil toimunud ristkontrolli käigus. Selle tulemusel oli selge, et Indoneesia valitsus ei olnud esitanud täielikku ja õiget teavet kõnealuse äriühingu lõpliku omandisuhte kohta.

([73]) http://www.gbgindonesia.com/en/main/legal_updates/government_changes_divestment_requirements_for_mining_companies_in_indonesia.php

([74]) https://jdih.esdm.go.id/peraturan/Permen%20ESDM%20Nomor%2048%20Tahun%202017.pdf

([75]) Antami 2020. aasta aruanne, lk 296, kättesaadav aadressil https://www.antam.com/en/reports/annual-reports.

(385) Lisaks märgitakse, et Indoneesia valitsus ei lisanud äriühingut PT Vale Indoneesia suurimate niklimaaki kaevandavate äriühingute loetellu. Avalikult kättesaadava teabe põhjal kaevandas PT Vale 2019. aastal aga ligikaudu 4,2 miljonit ([76]) tonni niklimaaki, mis on rohkem kui Indoneesia valitsuse teatatud suurima niklimaagi kaevandusettevõtja 2019. aastal kaevandatud kogus. Peale selle on riigil äriühingu PT Indonesia Asahan Aluminium (Inalum) ([77]) kaudu ka 20 % osalus äriühingus PT Vale Indonesia ([78]). Indoneesia valitsusest sai äriühingu PT Vale aktsionär 2020. aastal osana Indoneesia valitsuse nõudest võõrandada välisriikide omanduses olevad osalused. Lisaks väitis Indoneesia valitsus vastuses artiklit 28 käsitlevale kirjale, et PT Vale ei ole riigi omanduses olev ettevõte (jättes mainimata Indoneesia riigi 20 % osaluse äriühingus PT Vale) ning et ta ei tooda ega müü mitte niklimaaki, vaid niklikivi. Kuigi PT Vale on niklikivi tootja, on sellel äriühingul Indoneesias ka niklimaagi kaevandus ([79]) ja ta kaevandab niklimaaki tootmisharusiseseks kasutamiseks.

(386) See näitab, et Indoneesia valitsus esitas suurimate niklit kaevandavate tarnijate kohta ebatäpset teavet ning rääkis ühtlasi vastu andmetele, mille ta esitas vastustes küsimustikule ja puudusi käsitlevale kirjale ning kaugmeetodil toimunud ristkontrolli käigus esitatud selgitustes. Peale selle ei esitanud Indoneesia valitsus mitte ainult ebausaldusväärseid andmeid niklimaagi tarbimise kohta, nagu on selgitatud põhjenduses 351, vaid samuti on ebausaldusväärne tootmismaht, sest Indoneesia valitsus ei võtnud arvesse niklimaagi tootmist tootmisharusiseseks tarbimiseks. Need ilmselged vasturääkivused seavad kahtluse alla Indoneesia valitsuse poolt uurimise kõnealuste aspektide kohta esitatud andmete õigsuse ja usaldusväärsuse.

(387) Võttes arvesse Indoneesia valitsuse esitatud piiratud ja ebajärjepidevat teavet, uuris komisjon selleks, et täita märkimisväärsed lüngad seoses riigi omandiga ja kontrolli teostamisega niklimaaki kaevandavates äriühingutes, avalikult kättesaadavaid allikaid. Kahjuks oli kaevandusettevõtjate, sealhulgas suurte kaevandusettevõtjate omandisuhte ja kontrollimise kohta vähe avalikult kättesaadavat teavet. Sellest hoolimata selgus kõnealustest uuringutest, et lisaks Antamile ([80]) omab riik Antami kaudu aktsiaid ka äriühingutes PT GAG Nikel ja PT WEDA Bay Nickel, ([81]) kuigi Indoneesia valitsuse väitel puudus tal teave äriühingu PT WEDA Bay Nickel aktsionäride struktuuri kohta.

(388) Samuti nähtus komisjoni uuringutest, et veel üks riigi omanduses olev äriühing, PT Timah TbK, tegeleb Kagu-Sulawesis nikli kaevandamisega oma tütarettevõtja PT Tim Nikel Sejahtera kaudu ([82]). Ühe Indoneesia valitsuse nimetatud äriühingu – PT Tonia Mitra Sejahtera – aktsionär on Indoneesia kaubandusministeerium.

(389) Järgnevalt arvutas komisjon riigi omanduses olevate ettevõtete osakaalu omamaise tootmise protsendimäärade põhjal, mille Indoneesia valitsus oli uurimise käigus esitanud. Isegi kui võtta arvesse avalikult kättesaadavat teavet väga piiratud arvu äriühingute kohta (viis) võrreldes Indoneesia valitsuse teatatud kaevandusettevõtjate koguarvuga (üle 290), võib järeldada, et riigi omanduses olevate ettevõtete osakaal 2020. aasta kogutoodangus oli üle 27 % ([83]) (Indoneesia valitsuse esitatud teave ei sisaldanud äriühingute PT Vale ja PT Tim Nikel Sejahtera osasid). Juba see iseenesest kajastab riigi omanduses olevate ettevõtete märkimisväärset turuosa ja seda tuleks käsitada alahinnatuna, sest on väga tõenäoline, et arvukate muude kaevandusettevõtjate hulgas, mille kohta avalikult kättesaadav teave puudub, on teisi riigi omanduses olevaid ettevõtteid. Artikli 28 põhjal võis komisjon seega eeldada, et suurem osa niklimaaki tootvatest kaevandusettevõtjatest kuulus tegelikult riigile. Võttes arvesse põhjendustes 425–434 selgitatud võõrandamiskohustust, võib see protsendimäär ainult tõusta.

([76]) http://www.vale.com/indonesia/EN/investors/information-market-id/annual-reports/doc/2020-Annual-Report-PT-Vale-Indonesia-Tbk.pdf

([77]) 100 % Indoneesia riigi omanduses olev ettevõte.

([78]) http://www.vale.com/indonesia/EN/investors/information-market-id/shareholder-profile/Pages/default.aspx

([79]) http://www.vale.com/indonesia/en/business/mining/nickel/nickel-indonesia/pages/default.aspx

([80]) Indoneesia valitsus on Antami kontrolliv aktsionär äriühingu Inalum kaudu, kellel on Antamis 65 % osalus.

([81]) Antamil on 10 % osalus äriühingus PT Weda Bay Nickel. Antamil on võimalus suurendada oma osalust äriühingus PT WBN 25 %ni. Ülejäänud 90 % kuuluvad äriühingule Strand Minerals Pte. Ltd, millest 57 % omab praegu Tsingshani kontsern ja 43 % Eramet S.A (vt Antami 2020. aasta aruanne, lk 421).

([82]) https://timah.com/userfiles/post/2103166050097BA4F96.pdf (äriühingu PT Timah 2020. aasta aruanne).

([83]) Äriühingu PT Vale andmed olid hõlmatud avalikult kättesaadava teabe põhjal (äriühingu PT Vale aastaaruanne).

(390) Indoneesia valitsuse koostöö puudumise tõttu pidi komisjon tuginema enda uurimisele ka seoses kaevandusettevõtjate juhtimise ja kontrollimisega. Ka selle kohta oli avalikult kättesaadav teave piiratud. Mis puudutab Antami, siis leidis komisjon, et vastavalt äriühingu aastaaruannetele on volinike nõukogus viis liiget ja juhatuses neli liiget. Tundub, et Indoneesia valitsusel on Antamis ainult nn Dwiwarna omandiõigusega A-seeria aktsiad. Kõikidel teistel äriühingutel on B-seeria aktsiad. Dwiwarna osalusega aktsionäridel / nende volitatud esindajatel on ainuõigus nimetada ametisse direktoreid ja volinike nõukogu liikmeid. 2018. aastal vabastati ametist ja asendati Indoneesia valitsuse ja tema volitatud esindaja ettepanekul volinike nõukogu viiest liikmest kaks ja juhatuse neljast liikmest kolm. Samamoodi vabastati 2019. aastal ametist ja asendati Indoneesia valitsuse ja tema volitatud esindaja ettepanekul volinike nõukogu esimees ja juhatuse esimees. Peale selle on volinike nõukogu praegune esimees endine relvajõudude liige, veel üks volinik on praegune luureteenistuse liige ja teine volinik on energeetika- ja maavarade ministeeriumi ametnik. Viiest volinikust ainult kaks on liigitatud sõltumatuteks volinikeks. Samuti on volinike nõukogu üks direktor äriühingu GAG Nikel endine töötaja, teine Inalumi endine töötaja ja kolmas veel ühe riigi omanduses oleva ettevõtte endine töötaja. Erasektorit esindab ainult üks direktor.

(391) Peale selle kuulub äriühingu GAG Nikel volinike nõukogusse kaks liiget, samal ajal kui vastavalt äriühingu GAG Nikel küsimustiku vastustele kuulub juhatusse kaks liiget või vastavalt Antami 2020. aasta aruandele kolm liiget. Üks äriühingu GAG Nikel volinike nõukogu praegune liige on energeetika- ja maavarade ministeeriumi endine mineraali- ja kivisöetulude valdkonna direktor, samal ajal kui endine volinike nõukogu esimees (kes ei ole enam ametis alates 20. juunist 2020) oli Antami töötaja. Äriühingu GAG Nikel praegune juhatuse esimees ja veel üks direktor on Antami töötajad ning kolmas direktor on Inalumi töötaja.

(392) Äriühingu PT Vale juhatusse kuulub viis liiget ja volinike nõukogusse kümme liiget. Volinike nõukogu praegune aseesimees on Inalumi strateegiliste teenuste osakonna praegune direktor ([84]). Veel üks volinike nõukogu liige on endine Indoneesia side- ja teabevahetusminister ning Indoneesia riigi omanduses oleva elektriettevõtja PT. PLN tegevjuhi asetäitja. Veel üks volinike nõukogu liige on endine energeetika- ja maavarade ministeeriumi direktor ja endine Antami volinike nõukogu esimees ning tööstusministri praegune abi metalli, maagaasi ja loodusvarade küsimustes.

(393) Kuna Indoneesia valitsus suurel määral koostööst keeldus, järeldas komisjon toimikus sisalduva teabe ja oma uurimise põhjal, et kaevandusettevõtjad, kelle toodang moodustab olulise osa niklimaagi toodangust, on täielikult või osaliselt riigi omanduses, samuti juhib ja/või kontrollib neid riik ja need on tihedalt seotud Indoneesia valitsusega.

Valitsusasutuse volitused ja Indoneesia valitsuse poolt sisulise kontrolli teostamine

(394) Lisaks riigi omanduses olemisele ning ametlikele sidemetele riigi ja kaevandusettevõtjate vahel hindas komisjon seda, kas kaevandusettevõtjatel on valitsusasutuse volitused ja kas nad teostavad neid volitusi valitsusasutuse ülesannete täitmisel.

(395) Uurimise käigus leidis kinnitust, et olenemata omandisuhtest kehtib kõikide kaevandusettevõtjate suhtes seoses niklimaagi pakkumisega mitu valitsuse kehtestatud meedet, mida nad peavad rakendama, nimelt 1) omamaise töötlemise kohustus, 2) ekspordipiirangud ja/või ekspordikeeld, 3) kohustuslik iga-aastane töökava ja eelarve, 4) võõrandamiskohustus ja 5) kohustuslik hinnakujundusmehhanism. Need kohustused näitavad selgelt, et kaevandusettevõtjad täidavad valitsusasutuse ülesandeid.

(396) Kõnealuste meetmete asjakohase taustana tuletab komisjon meelde, et vastavalt 2009. aasta kaevandamisseaduse artiklile 4 kuuluvad mineraalid riigi kontrolli alla. Peale selle on 2009. aasta kaevandamisseaduse põhieesmärk tagada niklimaagi varude maksimaalne lisaväärtus Indoneesia majanduse jaoks. Sel eesmärgil on õigusaktidega ette nähtud riigi kontroll mineraalide ja kivisöe kaevandamise üle. Artikli 2 lõikes 2 on sätestatud järgmine: „Lõikes 1 osutatud riigi kontrolli mineraalide ja kivisöe üle teostavad valitsus ja/või piirkondlikud valitsused“. Lisaks võib Indoneesia valitsus kehtestada mineraalipoliitika, millega prioriseeritakse omamaiseid huve, eelkõige tootmise ja ekspordi kontrollimise kaudu. Artikli 5 lõikes 2 on sätestatud järgmine: „Lõikes 1 osutatud riiklikke huve saab ellu viia tootmise ja ekspordi kontrollimise kaudu“. Indoneesia valitsusel on õigus määrata kindlaks igas provintsis toodetava kauba kogus. Artikli 5 lõikes 3 on sätestatud järgmine: „Lõikes 2 osutatud kontrolli teostamisel on

([84]) http://www.vale.com/indonesia/EN/aboutvale/local-leadership/boc/Pages/default.aspx

valitsusel õigus määrata kindlaks igas provintsis aasta jooksul toodetava kauba kogus“. Artikli 144 kohaselt teeb Indoneesia valitsus kaevandusettevõtjate haldamise üle hoolikat järelevalvet. Nimetatud artikli rakendamiseks võttis Indoneesia valitsus vastu valitsuse määruse nr 55/2010 kaevandusettevõtjate haldamist käsitlevate suuniste ja järelevalve kohta. Artiklis 22 on sätestatud, et Indoneesia valitsuse poolne järelevalve on muu hulgas seotud „tootmise ja müügiga, sealhulgas mineraalide ja kivisöe kvaliteedi, koguse ja hinnaga“.

(397) Lisaks võttis Indoneesia valitsus 2009. aasta kaevandamisseaduse rakendamiseks vastu valitsuse määruse nr 23/2010, mida on muudetud valitsuse määrusega nr 24/2012. Artikli 89 lõike 1 kohaselt „[k]ontrollib minister mineraalide ja kivisöe tootmist tootmisega seotud kaevandusloa omanike ja tootmisega seotud kaevandamise eriloa omanike poolt“ ning artikli 89 lõikes 2 on sätestatud, et „[p]unktis 1 osutatud mineraali- ja kivisöetootmise kontrollimise eesmärk on a. täita keskkonnanõuded; b. kaitsta mineraali- ja kivisöevarusid; c. kontrollida mineraalide ja kivisöe hindu.“ Lisaks on artikli 90 lõikes 1 sätestatud, et „[m]inister otsustab mineraalide ja kivisöe toodangu riikliku koguse provintside tasandil“ ning artikli 90 lõikes 2 on sätestatud, et „[m]inister võib delegeerida asjaomaste piirkondade/linnade mineraalide ja kivisöe toodangu koguse üle otsustamise õiguse kuberneridele.“ Peale selle on artiklis 84 sätestatud järgmine: „1) tootmisega seotud kaevandusloa omanikud ja tootmisega seotud kaevandamise eriloa omanikud peavad käsitama esmatähtsana omamaiseid vajadusi mineraalide ja/või kivisöe järele. 2) Minister määrab kindlaks punktis 1 osutatud vajadused mineraalide ja kivisöe järele, mis hõlmavad töötleva tööstuse ja omamaise otsetarbimise vajadusi.“

(398) Tootmise kontrollimisega kaasneb ka mineraalide omamaise müügi ja hindade kontrollimine. Nimetatud määruse artikli 92 lõikega 1 antakse ministrile õigus „kontrollida mineraalide ja kivisöe tootmisega seotud kaevandustegevuse loa omanike ja tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloa omanike mineraalide ja kivisöe müüki“. Peale selle on artikli 92 lõikes 2 sätestatud järgmine: „Punktis 1 osutatud mineraalide ja kivisöe müügi kontrollimise eesmärk on a. eelistada tarneid mineraalide ja kivisöe omamaise vajaduse rahuldamiseks ja b. stabiliseerida mineraalide ja kivisöe hinnad“.

(399) Lisaks tootmismahule teeb Indoneesia valitsus ranget järelevalvet kõikide müügitehingute üle omamaisel turul. Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruse nr 7/2017 artiklis 10 on sätestatud järgmine: „Metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse loa, kivisöe tootmisega seotud kaevandustegevuse loa, metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloa ja kivisöe tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloa omanikud peavad esitama ministrile kõik metallmineraalide või kivisöe müügilepingud peadirektori või kuberneri kaudu vastavalt nende volitustele.“ Lisaks on artiklis 11 sätestatud järgmine: „1) Metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse loa, kivisöe tootmisega seotud kaevandustegevuse loa, metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloa ja kivisöe tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloa omanikud peavad esitama igal kuul hiljemalt 5 (viie) kalendripäeva jooksul pärast eelmise kuu lõppu ministrile metallmineraalide või kivisöe müügitegevuse aruande peadirektori või kuberneri kaudu vastavalt nende volitustele. 2) Lõikes 1 osutatud metallmineraalide või kivisöe müügiaruanne sisaldab vähemalt müüdud metallmineraalide või kivisöe müügihinda, müügimahtu ja kvaliteeti, müügikohti ning riiki või piirkonda, kus müük toimus.“

(400) Juba need meetmed näitavad ulatuslikku sekkumist ja keskvalitsuse kontrolli mäetööstuses, sealhulgas niklimaagi puhul, muu hulgas seoses tootmis- ja müügieesmärkide, hinnakontrolli ja omamaiste vajaduste eelistamisega Indoneesias kaevandatud mineraalide järele. Tegemist ei ole üksnes kaevandusettevõtjaid käsitleva õigusraamistikuga, vaid raamistikuga, milles kaevandusettevõtjatele antakse volitused, mis on võimaldanud neil kujundada välja valitsusasutuse ülesanded seoses mäetööstustoodete turustamise ja tarnimisega, et täita valitsuse asjakohaseid eesmärke. Alljärgnevatest konkreetselt niklimaagi sektoriga seotud meetmetest nähtub täpsemalt, kuidas Indoneesia valitsus oma volitusi ja kontrolli kaevandusettevõtjate üle teostab.

Omamaise töötlemise kohustus

(401) 2009. aasta kaevandamisseaduse artikli 102 kohaselt on „kaevandustegevuse loa ja kaevandustegevuse eriloa omanikul kohustus suurendada mineraali- ja/või kivisöevarude lisaväärtust, tegeledes arenduse, töötlemise ja puhastamisega, ning mineraalide ja kivisöe kasutamisel“. Lisaks on artikli 103 lõikes 1 sätestatud järgmine: „Tootmisega seotud kaevandustegevuse loa ja kaevandustegevuse eriloa omanikul on kohustus teha omamaiste mäetööstustoodete töötlemis- ja puhastamistoiminguid“ ning artikli 103 lõikes 2 on sätestatud järgmine: „Punktis 1 osutatud kaevandustegevuse loa ja kaevandustegevuse eriloa omanik võib töödelda ja puhastada teiste kaevandustegevuse lubade ja kaevandustegevuse erilubade omanike mäetööstustooteid“.

(402) Omamaise töötlemise ja rafineerimise kohustuse eesmärk on muu hulgas a) suurendada kaevandamise väärtust selle tulemusel saadavate kaupade teel, b) pakkuda tööstusele toorainet, c) luua töökohti ja d) suurendada riigi tulusid. Teiste sõnadega kehtestati nende sätetega kõikidele niklimaaki kaevandavatele äriühingutele kohustus ehitada oma töötlemis-/puhastamistehas või müüa oma toodet sellistele omamaistele tehastele.

(403) Peale selle on 2009. aasta kaevandamisseaduse artikliga 170 ette nähtud viie aasta pikkune nn ajapikendus: „Töölepingu omanik […], kes on tootmist juba alustanud, peab alustama artikli 103 lõikes 1 nimetatud puhastamistoiminguid hiljemalt 5 (viie) aasta jooksul alates käesoleva seaduse jõustumisest“. Valitsuse määruse nr 23/2010 (muudetud valitsuse määrusega nr 24/2012) artikli 112 lõikega 4 kinnitati, et kaevandustegevuse loa omanikud peavad tegelema omamaiselt töötlemise ja puhastamisega hiljemalt viie aasta jooksul alates 2009. aasta kaevandamisseaduse jõustumisest: „Enne valitsuse käesoleva määruse väljaandmist õigusnormide alusel antud kaevandusload, piirkondlikud kaevandusload ja väikesemahulise kaevandustegevuse load jäävad kuni nende kehtivusaja lõppemiseni kehtima ning nende alusel tuleb […]c) hakata tegelema omamaise töötlemise ja/või rafineerimise/sulatamisega hiljemalt 5 (viie) aasta jooksul alates mineraalide ja kivisöe kaevandamist käsitleva 2009. aasta seaduse nr 4 jõustumisest“.

(404) Nendest kohustustest nähtub, et kaevandusettevõtjad ei saa oma tootmis- ja töötlemistegevust ärilistest kaalutlustest lähtuvalt vabalt korraldada. Selle asemel peavad nad täitma kohustuse maaki toota ja omamaiselt töödelda, et anda sellele Indoneesias suuremat lisaväärtust. Seepärast on neile antud valitsusasutuse volitused, mille tulemusel nad viivad ellu valitsuse nõutavat tegevust.

Ekspordipiirangud

(405) 11. jaanuaril 2014 andis Indoneesia valitsus välja valitsuse määruse nr 1/2014, millega muudeti valitsuse määruse nr 24/2012 artiklit 112 ja lisati uus artikkel 112C. Artikli 112 peamise muudatusena jäeti välja valitsuse määruse nr 23/2010 artikli 112 lõike 4 punkt c (mille kohaselt pidi kaevandustegevuse loa või väikesemahulise kaevandustegevuse loa omanik viie aasta jooksul alates 2009. aasta kaevandusseaduse jõustumisest mineraale omamaiselt töötlema ja rafineerima), sest tähtaeg oli möödunud. Nimetatud täiendavas artiklis 112C sätestatud põhitingimused on järgmised: 1) 2009. aasta kaevandamisseaduse artiklis 170 osutatud töölepingute omanikud peavad oma mäetööstustooteid omamaiselt rafineerima ja 2) kõnealuse määruse artikli 112 lõike 4 punktis a osutatud kaevandustegevuse ja tootmislubade omanikud peavad oma mäetööstustooteid omamaiselt töötlema ja rafineerima ([85]).

(406) Samal päeval anti valitsuse määruse nr 1/2014 rakendusmäärusena välja energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 1/2014 ([86]). Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruses nr 1/2014 on esitatud suuniseid töötlemise või rafineerimise taseme kohta, mis tuleb enne eksportimist tagada. Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruses nr 1/2014 on määratletud 11 metallimineraali, mille eksport alates 2014. aasta jaanuarist keelati. Kuut metalli, sealhulgas niklit, tohtis eksportida ainult töödeldud kujul.

(407) Püüdes leevendada töötlemata või ebapiisavalt töödeldud mineraalide ekspordikeelu mõju kaevandusettevõtjatele ja riigi ekspordituludele, andis Indoneesia valitsus välja valitsuse määruse nr 1/2017, millega lubatakse kaevandusettevõtjatel jätkata osaliselt töödeldud toodete ja teatavat liiki maakide eksportimist viie aasta jooksul alates 11. jaanuarist 2017, kui on täidetud rakendusmäärustes sätestatud tingimused. Kaubandusministeeriumi määruse nr 01/M-DAG/PER/1/2017 artiklis 4 on sätestatud järgmine: „Artikli 3 lõikes 1 osutatud ja III liites esitatud mäetööstustooteid saab eksportida ainult teatavatel tingimustel: a. nikli tootmiseks kaevandustegevuse luba või kaevandustegevuse eriluba omav äriühing 1. on kasutanud < 1,7 % (alla ühe koma seitsme protsendise) niklisisaldusega maaki sisendina vähemalt 30 % (kolmekümne protsendi) ulatuses tema omanduses oleva niklitöötlemis- ja puhastamistehase koguvõimsusest ja 2. on ehitanud oma puhastustehase või ehitab seda kas iseseisvalt või koostöös teiste isikutega“.

(408) Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruse nr 25/2018 põhjal kohaldati teatavatele kriteeriumidele (see tähendab niklisisaldus alla 1,7 %) vastavate metallmineraalide suhtes erieeskirju. Artikli 46 lõikes 1 on sätestatud järgmine: „Tootmisega seotud kaevandustegevuse loa või tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloa omanikud võivad kõige hiljem 11. jaanuari 2022. aasta kuupäevaga müüa < 1,7 % (alla ühe koma seitsme protsendise) niklisisaldusega maaki või pestud boksiiti Al_2O_3 tasemega >= 42 % (nelikümmend kaks protsenti või rohkem) välisriikidesse täpsustatud kogustes, kasutades kindlaksmääratud tariife / harmoneeritud süsteemi kooskõlas õigusnormidega“ ning artikli 46 lõikes 2 on sätestatud: „Lõikes 1 osutatud < 1,7 % (alla ühe koma seitsme

([85]) https://www.pwc.com/id/en/publications/assets/eumpublications/newsflash/2014/eumnewsflash-50.pdf
([86]) http://extwprlegs1.fao.org/docs/pdf/ins137694.pdf

protsendise) niklisisaldusega maaki või pestud boksiiti Al_2O_3 tasemega >= 42 % (nelikümmend kaks protsenti või rohkem) võib müüa tingimusel, et a. puhastamistehas on ehitatud või selle ehitamine on pooleli ja b. kooskõlas õigusnormidega tasutakse eksporditollimaks“. Rafineerimis-/sulatustehase võis ehitada individuaalselt või koos teiste isikutega.

(409) Neid tooteid oli lubatud eksportida üksnes pärast seda, kui inspektor on läbi viinud kontrollimenetluse ja väliskaubanduse peadirektoraat on energeetika- ja maavarade ministeeriumi soovituse põhjal loa andnud. Kontrollimise eesmärk oli tagada, et mäetööstustooted vastavad minimaalse töötlemise ja/või rafineerimise nõudele.

(410) 2017. aasta veebruaris andis rahandusminister välja määruse PMK nr 13/PMK.010/2017 ([87]) (järgnevalt muudetud rahandusministeeriumi määrusega PMK nr 164/PMK.010/2018), millega kehtestatakse töödeldud metallmineraalide mitmesuguste vormide eksporditollimaksu määrad. Alla 1,7 % niklisisaldusega niklimaagi ekspordimaks oli 10 %.

(411) Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruse nr 11/2019 kohaselt toodi alla 1,7 % niklisisaldusega niklimaagi ekspordikeeld ettepoole, 31. detsembrile 2019. Kõik energeetika- ja maavarade ministeeriumi soovitused alla 1,7 % niklisisaldusega niklimaagi eksportimise kohta, mis anti välja enne energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrust nr 11/2019, olid jätkuvalt kehtivad. Soovitus aegus aga 31. detsembril 2019. Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 11/2019 jõustus 1. jaanuaril 2020. Kuni 31. detsembrini 2019 sai energeetika- ja maavarade ministeerium alla 1,7 % niklisisaldusega niklimaagi ekspordi kohta jätkuvalt soovitusi anda.

(412) Seepärast on alates 1. jaanuarist 2020 keelatud mis tahes liiki niklimaagi eksport.

(413) Need niklimaagi ekspordipiirangud ja selle ekspordikeeld piiravad oluliselt kaevandusettevõtjate võimalusi müüa niklimaaki kõrgeimat hinda pakkuvatele ostjatele üle maailma. Kõnealused äriühingud saavad müüa ainult Indoneesia turul järgmise etapi tootmisharule – peamiselt roostevaba terase tootmisharule –, kuigi niklimaagi varud on kogu maailmas napid ja Indoneesia on väga suur tootja. Nimetatud piirangute tulemusel oli omamaiste tarbijate kui niklimaaki kasutavate tootmisharude arv väga väike, samuti langetasid need niklimaagi omamaiseid hindu. See näitab järjekordselt, et kaevandusettevõtjad ei olnud kaugeltki vabaturul osalejad, vaid riigiorganid, kes sisuliselt täitsid valitsusasutuse ülesandeid.

Iga-aastased töökavad ja eelarved

(414) Valitsuse määruse nr 23/2010 (muudetud valitsuse määrusega nr 24/2012) artikli 101 kohaselt peavad „[k] aevanduslubade omanikud ja kaevandamise erilubade omanikud esitama kõik uuringutest ja tootmistegevusest saadud andmed pädevale ministrile, kubernerile või asevalitsejale/linnapeale“. Peale selle on artiklis 103 sätestatud järgmine: „Artiklis 101 osutatud aruannete näol on tegemist eduaruannetega kindlaksmääratud aja jooksul tehtud töö ja konkreetse tegevuse kohta, mille esitavad uurimisega seotud kaevandusloa omanikud ja uurimisega seotud kaevandamise eriloa omanikud, samuti tootmisega seotud kaevandusloa omanikud ja tootmisega seotud kaevandamise eriloa omanikud“. Samuti on sätestatud: „Artiklis 101 osutatud iga-aastased töökavad ja eelarved esitatakse pädevale ministrile, kubernerile või asevalitsejale/linnapeale kõige hiljem 45 (neljakümne viie) tööpäeva jooksul enne iga kalendriaasta lõppu“.

(415) Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruses nr 11/2018 ([88]) (muudetud energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrustega nr 22/2018 ja nr 51/2018) on iga-aastane töökava ja eelarve määratletud kui „mineraalide ja kivisöe kaevandamise valdkonna iga-aastane töö- ja eelarvekava, mis hõlmab ärilisi, tehnilisi ja keskkonnaaspekte“. Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusega nr 11/2018 pannakse kaevandusstegevuse loa omanikele kohustus koostada iga-aastane töökava ja eelarve ning edastada see heakskiitmiseks ministrile või kubernerile vastavalt nende pädevusele (artikli 61 lõike 1 punkt b). Lisaks kõnealuse kohustuse sätestamisele keelatakse energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusega nr 11/2018 kaevandustegevuse loa omanikel viia ellu ehitus-, kaevandus-, töötlemis- ja/või rafineerimistegevust ning transporti enne nende iga-aastase töökava ja eelarve heakskiitmist.

([87]) https://jdih.kemenkeu.go.id/fulltext/2017/13~PMK.010~2017Per.pdf
([88]) http://www.apbi-icma.org/uploads/files/old/2018/02/Peraturan-Menteri-ESDM-No.11-Tahun-2018-English-Version-.pdf

(416) Kaevandustegevuse loa omanikud ja kaevandustegevuse eriloa omanikud peavad esitama iga-aastase töökava ja eelarve vähemalt 90 kalendripäeva ja mitte hiljem kui 45 kalendripäeva enne eelarveaasta lõppu; see ajavahemik hõlmab ka iga-aastasele töökavale ja eelarvele heakskiidu saamist.

(417) Energeetika- ja maavarade ministeeriumi või kuberneri nimel hindab mineraalide ja kivisöe valdkonna peadirektoraat iga-aastast töökava ja eelarvet ning kiidab selle heaks või esitab sellele vastused hiljemalt 14 tööpäeva jooksul pärast tervikliku ja nõuetekohase iga-aastase töökava ja eelarve kättesaamise kuupäeva. Kaevandustegevuse lubade omanikud peavad esitama iga-aastase töökava ja eelarve läbivaadatud versiooni, milles võetakse arvesse mineraalide ja kivisöe valdkonna peadirektoraadi vastust, hiljemalt viie päeva jooksul pärast mineraalide ja kivisöe valdkonna peadirektoraadi vastuse kättesaamist. Mineraalide ja kivisöe valdkonna peadirektoraat kiidab iga-aastase töökava ja eelarve läbivaadatud versiooni heaks hiljemalt 14 tööpäeva jooksul pärast tervikliku ja nõuetekohase iga-aastase töökava ja eelarve kättesaamise kuupäeva. Uurimisega seotud kaevandustegevuse lubade ja kaevandustegevuse erilubade, tootmisega seotud kaevandustegevuse lubade ja tootmisega seotud kaevandustegevuse erilubade või konkreetselt töötlemist ja/või rafineerimist käsitlevate tootmisega seotud kaevandustegevuse lubade omanikud võivad jooksva aasta jooksul ühel korral taotleda iga-aastase töökava ja eelarve muutmist, kui nende tootmisvõimsus peaks muutuma. Iga-aastase töökava ja eelarve muutmise taotlus tuleb esitada pärast seda, kui kaevandustegevuse loa omanik on esitanud oma teise kvartaliaruande ning hiljemalt jooksva aasta 31. juulil. Kooskõlas kohaldatavate õigusnormidega peavad tootmisega seotud kaevandustegevuse lubade ja tootmisega seotud kaevandustegevuse erilubade omanikud esitama oma teostatavusuuringute aruannete muudatused, kui tehnilised, majanduslikud või keskkonnaalased näitajad peaksid muutuma. Uurimisega seotud kaevandustegevuse lubade ja kaevandustegevuse erilubade, tootmisega seotud kaevandustegevuse lubade ja tootmisega seotud kaevandustegevuse erilubade või konkreetselt töötlemist ja/või rafineerimist käsitlevate tootmisega seotud kaevandustegevuse lubade omanikud peavad teavitama kõikidest oma kaevandusteenuste kasutamise muudatustest jooksval aasta.

(418) Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 11/2018 tunnistati kehtetuks ja asendati energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusega nr 7/2020 ([89]). Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 7/2020 sisaldab iga-aastase töökava ja eelarve nõude kohta sarnaseid sätteid kui määrus nr 11/2018.

(419) Uurimise käigus esitas Indoneesia valitsus niklimaaki kaevandavate äriühingute kohta neli iga-aastast töökava ja eelarvet. Komisjon märkis, et iga-aastane töökava ja eelarve sisaldab üksikasjalikku kvantitatiivset, kvalitatiivset ja finantsteavet uurimistegevuse, ressursside ja varude, kaevandamistegevuse, töötlemis- ja rafineerimismahtude, ekspordiks turustamise ja transportimise kohta, samuti omamaiste turgude, keskkonna, ohutuse, tööjõu ja hinnanguliste finantsandmete (müük, litsentsitasud, tulu, tulumaks) kohta.

(420) Kahjuks ei esitanud Indoneesia valitsus tegelikke teostatavusuuringuid ega osalenud aruteludes selle üle, kuidas iga äriühingu tootmiseesmärgid kehtestatakse, samuti selle üle, kuidas Indoneesia valitsus teeb järelevalvet teostatavusuuringuga hõlmatud ajavahemiku jooksul tegelikult saavutatud tootmise üle ja võtab sellega seoses järelmeetmeid. Kuna selles olulises aspektis koostööd ei tehtud, pidi komisjon alusmääruse artikli 28 alusel tuginema eeldustele.

(421) Indoneesia valitsus esitas nii Indoneesias ajavahemikul 2017–2020 toodetud niklimaagi mahud kui ka niklimaagi omamaise tarbimise samal ajavahemikul. Nendest andmetest ilmnes, et niklimaagi tootmis- ja tarbimismahu vahel esines märkimisväärne lahknevus. Peale selle ei olnud võimalik ühitada Indoneesia valitsuse poolt niklimaagi omamaise tarbimismahu kohta esitatud andmeid IRNC niklimaagi ostmise mahuga, mida kaugmeetodil ristkontrolliti ja mis paistab viitavat sellele, et Indoneesia valitsus esitas niklimaagi tarbimise kohta ekslikku teavet.

(422) Peale selle märgitakse, et lisaks iga-aastase töökava ja eelarve esitamise nõudele, mida on selgitatud põhjendustes 414–419, peavad kaevandustegevuse loa omanikud esitama energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruse nr 11/2018 alusel veel kolm aruannet: a) korrapäraselt esitatav aruanne, b) lõpparuanne ja c) sõltuvalt kaevandustegevuse loa omaniku laadist eri tasemel nõuetele vastav eriaruanne. Mis puudutab esitatava teabe liiki, siis peavad kaevandustegevuse loa omanikud esitama muu hulgas teavet tootmis- ja müügitegevuse kohta.

(423) Kaugmeetodil toimunud ristkontrolli käigus kinnitas GAG Nikel, et ta esitab kvartali-, poolaasta- ja aastaaruandeid nii niklimaagi tootmismahu kui ka selle müügimahu ja -väärtuse kohta. Komisjon palus äriühingul esitada kõnealused aruanded uurimisperioodi kohta. Komisjon võimaldas Indoneesia valitsusele selle teabe esitamiseks mitu päeva pärast kaugmeetodil toimunud ristkontrolli lõppu. Indoneesia valitsus esitas selle teabe aga alles pärast seda, kui komisjoni oli teda teavitanud alusmääruse artikli 28 kohaldamisest, nagu on selgitatud põhjenduses 349.

([89]) http://www.apbi-icma.org/uploads/files/regulation/PERMEN%20ESDM%20NO.%207%20THN%202020%20(ENG-VERSION).pdf

(424) Iga-aastast töökava ja eelarvet käsitlevatest eeskirjadest ilmneb järjekordne aspekt seoses Indoneesia valitsuse sisulise ja range kontrolliga iga kaevandusettevõtja iga-aastaste tootmiseesmärkide üle. Komisjon järeldas, et kõnealuste iga-aastast töökava ja eelarvet käsitlevate eeskirjade tulemusel on kaevandusettevõtjate põhiomadused ja ülesanded pakkuda niklimaaki kooskõlas valitsuse eesmärgiga toetada järgmise etapi roostevaba terase tootmisharu. Kaevandusettevõtjate põhiomaduste ning Indoneesia valitsuse eesmärkide ja ülesannete ühisosa või kattuvuse määr mineraalide sektoris näitab, et kaevandusettevõtjad omavad või täidavad valitsusasutuse volitusi või neile on need volitused antud.

Võõrandamiskohustus

(425) 2009. aasta kaevandamisseaduse alusel peavad välisomanikele kuuluvad kaevandusettevõtjad võõrandama oma aktsiaid Indoneesia osapooltele eesmärgiga edendada omamaiseid investeeringuid mäetööstusse. 2009. aasta kaevandamisseaduses ei ole täpsustatud seda, millises ulatuses tuleb aktsiaid võõrandada, vaid see on jäetud keskvalitsuse reguleerida asjakohastes rakendusmäärustes.

(426) Alates 2009. aasta kaevandamisseaduse väljaandmisest on keskvalitsus järk-järgult muutnud võõrandamisnõude minimaalset protsendimäära. Praegu on valitsuse määruse nr 23/2010 2017. aasta muudatusega (valitsuse määrus nr 1/2017) ([90]) ning energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusega nr 9/2017 ([91]) (muudetud energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusega nr 43/2018 ([92])) kohaldatav minimaalne võõrandamisnõue 51 %.

(427) Artiklis 97 on sätestatud: „Välisinvesteeringute puhul peavad kaevandusloa omanikud ja kaevandamise eriloa omanikud võõrandama 5 (viie) tootmisaasta möödumisel järk-järgult oma aktsiaid nii, et kümnendal aastal kuuluks vähemal 51 % (viiskümmend üks protsenti) nende aktsiatest Indoneesia osapooltele“. Peale selle on sätestatud: „Lõikes 1 osutatud aktsiad võõrandatakse Indoneesia osapooltele, kelle hulka kuuluvad valitsus, provintsivalitsused või piirkonna-/linnavalitsused, riigi omanduses olevad ettevõtted, piirkondade omanduses olevad ettevõtted või riigi eraõiguslikud üksused“.

(428) Välisinvestoritele kuuluvaid aktsiaid võib müüa Indoneesia eraettevõtjatele ainult juhul, kui Indoneesia valitsus, provintsivalitsused, piirkonna-/linnavalitsused, riigi omanduses olevad ettevõtted ja piirkondade omanduses olevad ettevõtted on aktsiate ostmisest kõigepealt keeldunud. Võõrandamine võib toimuda uute aktsiate emiteerimise ja/või olemasolevate aktsiate otsese või kaudse üleandmise või müügi teel. Tuleb tähele panna, et erinevalt kaevandamisettevõtjatest ei kohaldata võõrandamiskohustust sulatusettevõtjate suhtes.

(429) Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruses nr 9/2017 on sätestatud, et võõrandatavate aktsiate hind põhineb „õiglasel turuväärtusel“, võtmata arvesse mineraalivarude väärtust võõrandamise ajal. Kõnealust võõrandatavate aktsiate hinda käsitlevat sätet on muudetud energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusega nr 43/2018, milles on sätestatud, et õiglase turuhinna puhul ei võeta arvesse mineraali- või kivisöevarude väärtust, välja arvatud need varud, mida saab kaevandada tootmisega seotud kaevandustegevuse lubade või tootmisega seotud kaevandustegevuse erilubade kehtivusajal. Peale selle arvutatakse õiglane turuväärtus diskonteeritud rahavoogude meetodil, tuginedes majanduslikule kasule võõrandamise perioodil kuni tootmisega seotud kaevandustegevuse lubade või tootmisega seotud kaevandustegevuse erilubade kehtivusaja lõpuni ja/või turupõhistele võrdlusandmetele.

(430) Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruse nr 9/2017 kohaselt on võõrandatava aktsia reguleeritud hind a. keskvalitsusele, provintsivalitsusele, regentkonnale / kohalikule omavalitsusele pakutav maksimaalne hind või b. riigi omanduses olevale ettevõttele, piirkonna omanduses olevale ettevõttele või riigi eraõiguslikule üksusele pakutav minimaalne hind.

(431) Määrusega PerMen nr 43/2018 muudeti eespool nimetatud sätet ning nähti ette, et võõrandatava aktsia reguleeritud hind on a. keskvalitsusele, provintsivalitsusele, regentkonnale / kohalikule omavalitsusele, riigi omanduses olevale ettevõttele, piirkonna omanduses olevale ettevõttele või valitsuse poolt koos provintsivalitsuse, regentkonna / kohaliku omavalitsuse, riigi omanduses oleva ettevõtte ja/või piirkonna omanduses oleva ettevõtjaga energeetika- ja maavarade ministeeriumi kaudu loodud või määratud eriotstarbelisele üksusele pakutav maksimaalne hind või b. riigi eraõiguslikule üksusele pakkumismenetluse teel pakutav minimaalne hind.

([90]) http://www.apbi-icma.org/uploads/files/old/2017/02/PP-No.1-2017-ENGLISH-Version.pdf
([91]) http://www.apbi-icma.org/uploads/files/old/2017/02/Permen-ESDM-No.9-2017-English-Version.pdf
([92]) https://jdih.esdm.go.id/peraturan/25_Permen%20ESDM%20No.%2043%20Tahun%202018%20tentang%20Perubahan%20atas%20Permen%20ESDM%20Nomor%209%20Tahun%202017.pdf

(432) Valitsus võib (energeetika- ja maavarade ministeeriumi kaudu) kaasata sõltumatu hindaja võõrandatava aktsia hinna hindamiseks. Kui võõrandava aktsia hinna kohta kokkuleppele ei jõuta, siis on energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruses nr 9/2017 sätestatud, et võõrandatavaid aktsiaid pakutakse sellise võõrandatava aktsia hinna põhjal, mille arvutamisel tuginetakse valitsuse läbiviidud hinnangule. Praegu on see säte energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusest nr 43/2018 välja jäetud.

(433) 2020. aasta kaevandamisseaduses säilitati välisomanduse võõrandamise nõue ja sellega nähti konkreetselt ette, et välisinvestorid peavad võõrandama teatava arvu aktsiaid eesmärgiga tagada, et kõikidest aktsiatest vähemalt 51 % kuulub Indoneesia investoritele. See minimaalse võõrandamise nõue on järjepidev valitsuse määruse nr 23/2010 alusel kohaldatavate praeguste võõrandamisnõuetega. Mis puudutab sellise võõrandamise aega ja menetlusi, siis on 2020. aasta kaevandamisseadusega ette nähtud, et sellised küsimused määratakse kindlaks asjaomastes valitsuse määrustes (praegu valitsuse määruses nr 23/2010), mille kohaselt peab võõrandamismenetlus algama pärast kaevandusettevõtja tootmise alustamise viiendat aastapäeva.

(434) Nendest sätetest nähtub, et Indoneesia valitsus püüab suurendada oma sisulist kontrolli kaevandusettevõtjate üle, laiendades oma kohalolekut ja tõrjudes välja välisomanduses olevaid kaevandusettevõtjaid. Omamaisele järgmise etapi tootmisharule niklimaagi pakkumist käsitleva üldeesmärgi täitmiseks on need üksused pärast suhteliselt lühikese aja möödumist kohustatud loobuma oma omandist, kusjuures eelisõigus selle omandamiseks on Indoneesia valitsusel ja muudel avalik-õiguslikel äriühingutel. Samuti on olemas erieeskirjad aktsiate hinna määramise kohta, mis ei tundu olevat kooskõlas läbirääkimistega, mida ettevõtjad selliste sätete puudumise korral turul tavapäraselt peaksid. Selle põhjal järeldas komisjon, et võõrandamiskohustusest nähtub, kuidas Indoneesia valitsus teostab sisulist kontrolli kaevandusettevõtjate omandisuhte ja juhtimise üle eesmärgiga tagada, et nad jätkuvalt täidaksid valitsusasutuse ülesandeid kooskõlas Indoneesia valitsuse poliitikaeesmärkidega.

Kohustuslik hinnakujundusmehhanism

(435) Uurimise käigus ilmnes, et niklimaagi hind kujundati valitsuse mehhanismi põhjal, mis ei võimaldanud määrata hinda kindlaks tavapärase pakkumisel ja nõudlusel põhineva turudünaamika alusel. Hinnakujundust käsitlevate asjaomaste õigusaktide muutmine näitab, et Indoneesia valitsus on aktiivselt jälginud niklimaagi hindu konkreetsete meetmete kaudu alates 2010. aastast. Alguses väitis Indoneesia valitsus, et hinnakujundusmehhanismi kohaldati peamiselt seoses litsentsitasude kogumisega. Järgnevalt sekkus Indoneesia valitsus aastate jooksul hindadesse üha jõulisemalt, kuni ametlikult kehtestati spetsiaalset hinnakujundusmehhanismi käsitlev õigusakt, millega kodifitseeriti hinnakujundusmehhanism, mis *de facto* juba olemas oli. Aastate jooksul ja eriti alates 2017. aastast on selle mehhanismi eesmärk olnud kehtestada kehtivast rahvusvahelisest turuhinnast oluliselt madalam hind, et soodustada roostevaba terase tootmisharu arengut vastavalt kokkuleppele ja kahepoolsele koostööle Hiina valitsusega.

(436) Hinnakujundusmehhanismi põhieesmärk on tagada niklimaagi tarnimine rahvusvahelistest hindadest oluliselt madalama hinnaga, millest saab kasu roostevaba terase tootmisharu. Samal ajal püütakse selle reguleeritud hinnaga võtta arvesse ka kaevandusettevõtjate huve, et tagada jätkuv varustamine selle madalama hinnaga ning vältida pankrotte ja sotsiaalset rahulolematust. Samuti tagatakse sellega minimaalsel tasemel tulu riigi jaoks, kuigi see on palju väiksem kui juhul, kui see hind ei oleks rahvusvahelisest hinnast madalam. Seda on kinnitanud mineraalide ja kivisöe valdkonna tegevdirektor, kelle eesmärk, nagu eespool märgitud, oli tagada „õiglus sulatustehaste jaoks, kes soovivad võimalikult madalaid hindu. Teiselt poolt tuleb [sellega] tagada, et nikli kaevandamisega pakutakse mäetööstusele piisav marginaal“ ([93]).

(437) Kõikide kättesaadavate tõendite põhjal järeldas komisjon, et reguleeritud hinna kaudu kavatses Indoneesia valitsus konkreetselt tagada, et niklimaagi hind oleks rahvusvahelistest hindadest oluliselt madalam, millest saab kasu roostevaba terase tootmisharu. Selle mehhanismi kaudu teostas Indoneesia valitsus sisulist kontrolli kaevandusettevõtjate võimaluse üle kehtestada hindu, mis vastasel korral oleksid turul esineva tavapärase pakkumise ja nõudluse põhjal erineval tasemel.

([93]) https://www.esdm.go.id/en/media-center/news-archives/-new-regulation-on-mineral-ore-benchmark-price-issued

Kaevandusettevõtjate määramine „rahvuslikult olulisteks üksuseks“

(438) Veel üks tõend, mis näitab, et kaevandusettevõtjatele on antud valitsusasutuse volitused, on nende ametlik määramine „rahvuslikult olulisteks üksusteks“.

(439) Uurimise käigus ilmnes, et niklit kaevandavaid äriühinguid PT. Antam TBK UPBN Southeast Sulawesi, PT. Ceria Nugraha Indotama ja PT Vale tunnustatakse ametlikult kui rahvuslikult olulisi üksusi mineraalide ja kivisöe sektoris ([94]). Tuletatakse meelde, et Antam on riigi omanduses olev ettevõte ja riigil on aktsiad ka äriühingus PT Vale, samal ajal kui PT Ceria Nugraha Indotama on eraõiguslik äriühing.

(440) See staatus põhineb energeetika- ja maavarade ministeeriumi 18. oktoobri 2021. aasta käskkirjal nr 202.K/HK.02/MEM.S/2021, mis käsitleb energeetika- ja maavarade ministri käskkirja nr 77 K/90/MEMILIKI/2019 (rahvuslikult oluliste üksuste kohta energeetika ja maavarade valdkonnas) teist muudatust ([95]). Rahvuslikult oluliste objektidena on loetletud 34 mineraalide ja kivisöe sektori äriühingut.

(441) Äriühingud, kellel on õigus see tunnustus saada, on riigi majanduse arengu seisukohast elutähtsad ettevõtjad või riigi strateegilised tuluallikad mineraalide ja kivisöe sektoris. Tegevuse häirete või ohu korral tagab riigi politsei rahvuslikult olulistele üksustele esmajärjekorras julgeolekualase abi. 2004. aasta määruses 63 rahvuslikult oluliste objektide julgeoleku kohta on sätestatud: „Rahvuslikult oluliste üksuste järelevalvaja vastutab rahvuslikult oluliste üksuste kaitse eest vastavalt iga objekti sisejulgeoleku põhimõttele“. Lisaks on sätestatud järgmine: „Indoneesia Vabariigi politsei on kohustatud tagama rahvuslikult olulisele üksusele julgeolekualase abi“ ja „Indoneesia Vabariigi politsei kasutas rahvuslikult oluliste üksuste kaitsejõude, lähtudes vajadustest ja tekkida võivate ohtude ja/või häirete hinnangust“. Riigi sekkumine on tagatud ka ametiühingute võetavate meetmete korral ([96]).

(442) Eespool kirjeldatu põhjal järeldas komisjon, et asjaolu, et niklimaagi valdkonnas tegutsevatel (avalik-õiguslikel või eraõiguslikel) kaevandusettevõtjatel on õigus saada tunnustatud kui rahvuslikult oluline üksus, näitab järjekordselt, et nad omavad või täidavad valitsusasutuse volitusi või neile on need volitused antud.

Järeldus

(443) Eespool kirjeldatud üldine õiguskeskkond ja esitatud hinnang näitavad, et niklimaaki pakkuvad kaevandusettevõtjad on riigiorganid. Indoneesia õigus- ja majanduskeskkonnast nähtub, et kaevandusettevõtjad täidavad valitsusasutuse ülesandeid, pakkudes niklimaaki Indoneesia valitsuse nimel. Sarnaselt muudele mineraalidele Indoneesias on niklimaak loodusvara, mida täielikult kontrollib ja majandab Indoneesia valitsus. Hoolimata sellest, et Indoneesia valitsus koostööst suurel määral keeldus, näitas uurimine, et mitu kaevandusettevõtjat, kelle toodang moodustab olulise osa niklimaagi omamaisest toodangust, on täielikult või osaliselt riigi omanduses ning Indoneesia valitsus juhib ja/või kontrollib neid.

(444) Lisaks formaalsetele kaudsetele kontrolli märkidele on Indoneesia valitsus loonud tervikliku normide raamistiku, mida kaevandusettevõtjad peavad järgima. Seega näitavad kaevandusettevõtjate põhiomadused, et niklit kaevandavad äriühingud ei ole tavapärased turuosalised, vaid üksnes rakendavad Indoneesia valitsuse kehtestatud raamistikku, täites seoses roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmisharuga valitsusasutuse ülesandeid. Kõik Indoneesia valitsuse kehtestatud meetmed on oma laadilt järjepidevad ja süstemaatilised ning hõlmavad kõiki niklimaagi tootmise ja töötlemise, müügi, ekspordipiirangute ja turuhindade kehtestamise aspekte, samuti ranget kontrolli välisriikide äriühingute üle võõrandamiskohustuse kaudu ning omamaiste kaevandusettevõtjate ametlikku määramist rahvuslikult olulisteks objektideks.

(445) Seega järeldas komisjon, et Indoneesia valitsus annab rahalist toetust, pakkudes roostevaba terase tootjatega seotud sulatustehastele niklimaaki omaiste kaevandusettevõtjate kaudu, kes tegutsevad riigiorganitena alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iii tähenduses.

([94]) https://cerindocorp.com/News/61835aaa4161220b3a25ea7d
([95]) https://cerindocorp.com/News/61835aaa4161220b3a25ea7d
([96]) https://industriallindah.com/tag/obyek-vital-nasional/

ii) Indoneesia valitsuse volitatud või suunatud kaevandusettevõtjad

(446) Lisaks järeldusele, et kaevandusettevõtjad on alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a kohaldamisel avalik-õiguslikud asutused, uuris komisjon teise võimalusena ka seda, kas Indoneesia valitsus andis rahalist toetust, tehes kaevandusettevõtjatele (eraõiguslike asutustena) ülesandeks müüa roostevaba terase tootjatele niklimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest, nagu on ette nähtud alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktiga iv.

Õiguslik norm

(447) Alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iv teises taandes on täpsustatud, et rahaline toetus on olemas, kui valitsus „teeb mõnele eraõiguslikule asutusele ülesandeks täita üht või mitut alapunktides i, ii ja iii nimetatud ülesannetest, mis on tavaliselt valitsuse ülesanne, ja menetlus ei erine tegelikult valitsuste poolt tavaliselt järgitavast menetlusest“. Alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktis iii kirjeldatud liiki ülesannetega on tegemist juhul, kui „valitsus pakub kaupu või teenuseid, mis ei kuulu üldisesse infrastruktuuri, või ostab kaupu ...“. Need sätted kajastavad WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti 1 alapunkte iii ja iv ning nende tõlgendamisel ja rakendamisel tuleb võtta arvesse WTO asjakohast menetluspraktikat.

(448) Menetluses „USA – ekspordipiirangud“ otsustas WTO vaekogu, et WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti 1 alapunktis iv sisalduvate sõnade „volitama“ ja „suunama“ tavatähenduse kohaselt peab valitsuse tegevus sisaldama delegeerimist (volitamise puhul) ja käskude andmist (suunamise puhul). Vaekogu lükkas tagasi Ameerika Ühendriikide esitatud põhjust ja mõju käsitleva argumendi ning nõudis selget ja kinnitavat delegeerimist või käskude andmist. Järgmises menetluses (USA – tasakaalustavad tollimaksud dünaamilise muutmälu suhtes) leidis aga apellatsioonikogu, et sõnade „volitama“ ja „suunama“ asendamine sõnadega „delegeerima“ ja „käske andma“ on standardina liiga jäik. Apellatsioonikogu arvamuse kohaselt tähendab „volitamine“, et valitsus paneb vastutuse eraõiguslikule asutusele, ning „suunamine“ tähendab olukorda, kus valitsus teostab oma võimu eraõigusliku asutuse üle. Mõlemal juhul kasutab valitsus eraõiguslikku asutust oma volitatud esindajana rahalise toetuse andmiseks, ning „enamikul juhtudel on eeldatav, et eraõigusliku asutuse volitamine või suunamine hõlmab teataval määral ka ähvardust või stiimuleid“.

(449) Samal ajal ei lubata WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti 1 alapunktiga iv liikmetel kehtestada toodetele tasakaalustusmeetmeid „kui *valitsus* teostab oma üldisi regulatiivseid volitusi“ või kui valitsuse sekkumine „võib või ei pruugi omada erilist tagajärge lihtsalt konkreetsetel faktilistel asjaoludel ning turuosaliste vaba valiku põhjal“. Pigem osutavad volitamine ja suunamine „valitsuse aktiivsemale rollile kui lihtsalt stimuleerimine“. Peale selle ei leidnud WTO, et „eraõiguslikule asutusele kaalutlusõiguse andmine on tingimata vastuolus selle eraõigusliku asutuse volitamise või suunamisega […]. Ehkki võib esineda juhtumeid, mille puhul eraõiguslikule asutusele antud kaalutlusõiguse ulatus on selline, et enam ei ole võimalik teha nõuetekohaselt järeldust, et seda eraõiguslikku asutust on volitatud või suunatud (täitma konkreetset ülesannet), on see faktiline/tõendatav küsimus, mis tuleb lahendada iga juhtumi korral eraldi“. Kooskõlas asjaomaste WTO otsustega ei võrdu kõik valitsuse meetmed, millest kasu saadakse, alusmääruse artikli 3 ja WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a kohase rahalise toetusega.

(450) Kokkuvõttes on asjaomastes WTO otsustes sätestatud järgmine.

i) Selle kindlaksmääramisel, kas esineb rahaline toetus WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti 1 alusel, tuleks keskenduda pigem valitsuse tegevuse laadile kui valitsuse tegevuse mõjudele või tulemustele. Teiste sõnadega on üldteada, et valitsused sekkuvad turul kui reguleerivad asutused ning avaldavad seda tehes turule ja ettevõtjatele mõju. Sellega seoses võib valitsus näiteks õiguspäraselt kehtestada tulu saamiseks ekspordimaksud rahvusvahelistel turgudel väga konkurentsivõimelise kauba korral. Seevastu ei ole selline ekspordipiirangute kehtestamine õiguspärane, kui ilmneb, et sellise vahendi kasutamine koos muude mehhanismidega eesmärgiga hoida kaupa omamaisel turul ja sundida tarnijaid müüma alla turuhinna, on osa valitsuse laiemast kavast, millega toetatakse konkreetset tootmisharu või mitut tootmisharu nende konkurentsivõime suurendamiseks. Seega on rahalise toetuse elemendi hindamisel oluline valitsuse tegevuse laad, sealhulgas selle kontekst, objekt ja eesmärk.

ii) Volitamine või suunamine hõlmab sõnaselget ja kinnitavat toimingut, mis on suunatud konkreetsele isikule seoses konkreetse ülesande või kohustusega, mis oluliselt erineb olukorrast, kus valitsus sekkub turul mingil viisil, millel võib, aga ei pruugi olla konkreetne tulemus, arvestades faktilisi asjaolusid ja sellel turul tegutsevate isikute vaba valiku kasutamist. Lõppkokkuvõttes on volitamise või suunamise mõistete puhul küsimus selles, kas kõnealust käitumist, see tähendab rahalist toetust kaupade tegelikust maksumusest väiksema tasu eest pakkumise vormis saab seostada valitsusega või see on endiselt ettevõtjate vaba valik, pidades silmas turutegureid, näiteks reguleerivaid piiranguid.

iii) WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti 1 alapunkt iv on iseenesest kõrvalehoidmisevastane säte ning seega peab valitsus volitamise või suunamise kohta järelduse tegemiseks panema vastutuse eraõiguslikule asutusele või teostama oma võimu eraõigusliku asutuse üle, et rahalist toetust tegelikult anda. Enamikul juhtudel võib eeldada, et eraõigusliku asutuse volitamine või suunamine hõlmab teataval määral ka ähvardust või stiimuleid, mis võivad omakorda tõendada volitamist või suunamist. Samas on valitsustel tõenäoliselt muid kättesaadavaid vahendeid, et kasutada eraõigusliku asutuse üle volitusi, millest mõned võivad olla nii-öelda nõrgemad kui käsk või ei pruugi hõlmata samal määral sundust.

iv) Peab esinema n-ö tõendatav seos valitsuse tegevuse ja eraõigusliku asutuse käitumise vahel. Puudub põhjus mitte seada valitsuse volitamise või suunamise eeltingimuseks tõendavate asjaolude olemasolu (näiteks varjatud ja mitteametlik delegeerimine või käsu andmine), tingimusel et need tõendid on kinnitavad ja kaalukad. Seoses sellega võivad tõendid valitsuse kavatsuse kohta toetada järgmise etapi tootmisharu (näiteks avalikult teadaantud poliitika või valitsuse otsuste või valitsuse muude toimingute kaudu) või muude valitsuse meetmete olemasolu, millega tagatakse konkreetne tulemus turul (näiteks ekspordipiirang koos valitsuse meetmega, millega takistatakse ettevõtjatel, kelle suhtes need piirangud kehtivad, oma tooteid ladustamast, või valitsusepoolne hinna reguleerimine eesmärgiga hoida asjaomase toote omamaised hinnad madalad), olla asjakohased rahalise toetuse olemasolu kindlaksmääramiseks WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti 1 alapunkti iv alusel (eelkõige valitsuse kaudse meetodina pakkuda kaupu, nagu on ette nähtud alapunktiga iii). Teatavatel asjaoludel võib valitsuse suunamise näol olla tegemist korraldusega. Samuti võib eraõiguslik asutus olenevalt asjaoludest otsustada mitte täita ülesannet, milleks ta on volitatud või milleks teda on suunatud, hoolimata võimalikest negatiivsetest tagajärgedest, mis võivad järgneda. See iseenesest ei näita aga, et eraõiguslikku asutust ei ole volitatud või suunatud.

(451) Kooskõlas selle menetluspraktikaga uuris komisjon Indoneesia valitsuse sekkumise laadi, see tähendab, kas Indoneesia valitsuse sekkumine hõlmab niklimaagi tootjate volitamist või suunamist pakkuda sulatustehastele niklimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest, volitatud või suunatud asutuste laadi, see tähendab, kas niklimaagi tootjad on eraõiguslikud asutused alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iv tähenduses, ning volitatud või suunatud asutuste tegevust, see tähendab, kas volitatud või suunatud niklimaagi tootjad pakuvad Indoneesia sulatustehastele niklimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest ja tegutsevad seega valitsuse volitatud esindajatena. Peale selle hindas komisjon, kas täidetud ülesanne antaks tavapäraselt valitsusele, see tähendab, kas niklimaagi pakkumine Indoneesia sulatustehastele on valitsuse tavapärane tegevus ning kas see ülesanne ei erine tegelikkuses tavadest, mida valitsused tavaliselt järgivad, see tähendab, kas tootjate/kaevandusettevõtjate poolt niklimaagi tegelik pakkumine erineb tegelikult sellest, mida valitsus ise oleks teinud.

Hindamine

(452) Võttes arvesse eelmises punktis osutatud WTO menetluspraktikat, analüüsis komisjon kõigepealt, kas Indoneesia valitsuse toetus Indoneesia terasetööstusele niklimaagi tegelikust maksumusest väiksema tasu eest pakkumise vormis on tegelikult mitmesuguste asjaomaste valitsuse meetmete eesmärk ja mitte üksnes üldiste regulatiivsete volituste teostamise kõrvalmõju. Uurimises keskenduti eriti asjaolule, kas niklimaagi kindlakstehtud madalamad hinnad olid osa valitsuse eesmärkidest või kaasnesid madalamad hinnad pigem tahtmatult valitsuse üldise regulatiivse tegevusega. Komisjon järeldas, et Indoneesia valitsuse mitmesuguste sekkumiste eesmärk oli toetada roostevaba terase tootmisharu ja et niklimaagi madalamad hinnad olid nende meetmete kavandatud eesmärk.

(453) Indoneesia valitsus võttis aastate jooksul selle poliitikaeesmärgi täitmiseks mitmeid meetmeid. Punktis 4.4 on üksikasjalikult kirjeldatud asjakohast tausta ja konteksti, millest lähtuvalt tegi Indoneesia valitsus otsuse anda oma märkimisväärsetele niklimaagi varudele võimalikult suurt lisaväärtust, arendades omamaiselt sulatussektorit ja järgmise etapi roostevaba terase tootmisharu. Osana sellest üldisest poliitikast kavatses Indoneesia valitsus luua

sulatustehastele stiimulid Indoneesias sulatusvõimekuse väljatöötamiseks ja säilitamiseks, muu hulgas nendele sulatustehastele niklimaagi madalate hindade tagamise ning eelkõige ekspordipiirangute kaudu koos valitsuse täiendavate meetmetega, nimelt omamaise töötlemise nõuete ja kohustusliku hinnakujundusmehhanismiga, millega hoiti hinnad kunstlikult madalal.

(454) Eelkõige kehtestati 2009. aasta kaevandamisseadusega kõikidele niklimaaki kaevandatavatele äriühingutele kohustus ehitada oma töötlemis-/puhastamistehas või müüa oma toodet sellistele omamaistele tehastele. Selle näol oli tegemist töötlemata niklimaagi *de facto* ekspordipiiranguga. Üks peamine selle kohta 2009. aasta kaevandamisseaduses sätestatud eesmärk on „toetada ja arendada riikliku võimekuse laiendamist, et tagada suurem konkurentsivõimeline võimekus riiklikul, piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil“ (artikli 3 punkt d). 2009. aasta kaevandamisseadus kinnitab Indoneesia valitsuse eesmärki töötada välja mineraalide töötlemise järgmise etapi tootmisharud ja tagada neile konkurentsieelis rahvusvahelisel tasandil. Kuna niklimaagi peamine kasutusala on roostevaba terase tootmine, siis on selge, et 2009. aasta kaevandamisseadusest saavad kasu peamiselt eksportivad tootjad.

(455) Nagu on üksikasjalikult selgitatud eelmises punktis riigiorganina tegutsevate kaevandusettevõtjate kohta, rakendas Indoneesia valitsus seoses niklimaagiga eelkõige järgmisi meetmeid, mida kohaldatakse kõikide kaevandusettevõtjate suhtes olenemata sellest, kas nad on riigi või erasektori omanduses:

i. omamaise töötlemise kohustus (vt põhjendused 401–404);

ii. ekspordipiirangud kuni 2019. aastani ja täielik ekspordikeeld alates 1. jaanuarist 2020 (vt põhjendused 405–413);

iii. kohustuslik hinnakujundusmehhanism (vt põhjendused 435–437).

(456) Kokkuvõttes nõuti töötlemiskohustusega sulatustehastelt niklimaagi omamaist töötlemist, mis näitab Indoneesia valitsuse kavatsust tagada, et niklimaaki toodetakse ja töödeldakse omamaiselt, mitte ei ekspordita. Järgnevate *de facto* või *de jure* ekspordipiirangute või alates 2014. aastast (pärast 2009. aastal alanud üleminekuperioodi) kehtiva niklimaagi ekspordi keelu ning eelkõige alates 1. jaanuarist 2020 kehtiva täieliku ekspordikeelu konkreetne eesmärk oli tagada, et lisaks sellele, et niklimaaki tuleb töödelda omamaiselt, ei saa seda eksportida. Selle asemel tuli see hoida omamaisel turul, millest sai kasu roostevaba terase tootmisharu ja mille tulemuseks olid niklimaagi madalamad omamaised hinnad.

(457) Ekspordipiirangutest (ja omamaise töötlemise nõudest) tulenevaid niklimaagi madalaid hindu toetati veelgi 2020. aastal kehtestatud kohustusliku hinnakujundusmehhanismiga.

(458) Indoneesia valitsus hakkas niklimaagi hindade teatavaid aspekte reguleerima juba 2010. aastal valitsuse määruse nr 23/2010 artikli 85 kaudu. See õigusakt sisaldas võrdlushinda, peamiselt Indoneesia valitsusele makstavate litsentsitasude taseme arvutamise eesmärgil. Kaevandusettevõtjate ja sulatustehaste tehingute hinnad ei olnud sellega veel reguleeritud. Samuti kohaldati võrdlushinda selles varajases etapis ainult omamaiste niklimaagiga seotud tehingute suhtes. Indoneesia valitsus soovis tagada, et võttes arvesse omamaiste hindade potentsiaalselt madalat taset võrreldes ekspordihindadega, suudab valitsus koguda piisaval tasemel litsentsitasusid omamaiselt müügilt. Artiklis 85 sätestatud hinnakujundusmehhanismi muudeti oluliselt 2017. aastal valitsuse määrusega nr 1/2017, millega Indoneesia valitsus hakkas reguleerima mitte üksnes niklimaagi hinda seoses litsentsitasudega, vaid ka tegelikku tehinguhinda. Valitsuse määruse nr 1/2017 artikli 85 muudetud versioon on sõnastatud järgmiselt: „1) Nii mineraalide kui ka kivisöe tootmisega seotud kaevandustegevuse loa omanikud, kes müüvad mineraale ja kivisütt, peavad tuginema võrdlushinnale; 2) punktis 1 nimetatud hinna kehtestab a. metallide ja kivisöe valdkonna minister või b. mittemetallmineraalide ja kivimite puhul kuberner või asevalitseja/linnapea, sõltuvalt oma rollist; 3) punktis 1 nimetatud hind kehtestatakse turumehhanismi põhjal ja/või sõltuvalt rahvusvahelisel turul heakskiidetud hinnast; 4) metallmineraalide ja kivisöe hinna kindlaksmääramise üksikasjad kehtestatakse ministri määrusega“ ([97]).

([97]) Indoneesia valitsus väitis, et valitsuse määruse nr 1/2017 artikli 85 muudetud versiooni eesmärk oli rakendada mineraalide ja kivisöe müügi suhtes kohaldatavat mineraalide võrdlushinda riigi tulude arvutamiseks. Kõnealuses määruses ei tundu aga olevat esitatud mingeid viiteid asjaolule, et mineraalide võrdlushinda tuleks kasutada ainult riigi tulude arvutamiseks.

(459) Indoneesia valitsus kehtestas tegeliku mehhanismi kaevandusettevõtjate ja sulatustehaste vaheliste tehingute võrdlushindade kindlaksmääramiseks oma erimääruste kaudu, millega saavutati niklimaagi märkimisväärselt madalam hind rahvusvahelistel turgudel. Mineraalide võrdlushind nikli kohta esitati järgmise energeetika- ja maavarade ministeeriumi käskkirjas nr 2946K/30/MEM/2017 sätestatud valemina: mineraalide võrdlushind niklimaagi kohta = % Ni × paranduskoefitsient × valitsuse kehtestatud mineraalide võrdlushind nikli kohta. „1. Mineraalide võrdlushind niklimaagi kohta on metallmineraalide võrdlushind niklimaagi puhul väljendatuna USA dollarites kuivtoote tonni kohta. 2. % Ni on niklisisaldus niklimaagis. 3. Paranduskoefitsient on protsendimäär, milles on arvesse võetud müüdava kauba kvaliteedist tuleneva allahindluse või ülehindluse väärtust järgmistel tingimustel: a. 1,9 % niklisisaldusega niklimaagi paranduskoefitsient = 20 % ja b. paranduskoefitsient kõigub 1 % võrra suuremaks/väiksemaks niklisisalduse iga 0,1 % muutuse puhul“. Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruses nr 7/2017 on määratletud mineraalide võrdlushind kui „metallmineraalide hind, mis määratakse kindlaks müügihetkel FOB-hinna alusel iga kaevandatava metallmineraali kohta“ ja valitsuse kehtestatud mineraalide võrdlushind kui „eelmisel kuul avaldatud metallmineraalide keskmise hinna põhjal saadud hind või tehingu kuupäeval kehtiv hind vastavalt metallmineraalide avaldatud hinnale“. Valitsuse kehtestatud mineraalide võrdlushinna määrab kindlaks minister igal kuul ja selles osutatakse sellistele rahvusvahelistele hindadele nagu nikli hind Londoni metallibörsil (LME).

(460) Niklimaagi kohta mineraalide reguleeritud võrdlushinna arvutamise valem on tõepoolest seotud niklimaagi rahvusvahelise hinnaga, kuid see valem hõlmab märkimisväärset paranduskoefitsienti, millega tagatakse, et Indoneesia omamaine niklimaagi hind on rahvusvahelistest hindadest oluliselt madalam.

(461) Ka hinnakujunduse reguleerimine näitab konkreetselt Indoneesia valitsuse kavatsust reguleerida hindu tavapärastest turutingimustest madalamale tasemele, millest saab kasu omamaine roostevaba terase tootmisharu. Selle mehhanismi eesmärk oli saavutada rahvusvahelisest turuhinnast oluliselt madalam hind. Seda kinnitasid Indoneesia valitsuse mitmesugused avaldused. Hinnakujundusmehhanism oli äärmiselt oluline ka Indoneesia valitsuse poliitikaeesmärkide seisukohast, sest sellega tagati kaevandusettevõtjate võimalus jätkata tootmist ja järgmise etapi tootmisharu varustamist, kuna Indoneesia valitsuse poolne sulatustehaste poliitiline eelistamine oli seadnud ohtu mitme kaevandusettevõtja toimetuleku.

(462) Energeetika- ja maavarade ministeeriumi pressiteates nr 253.Pers/04/SJI/2020 mineraalimaakide võrdlushinda käsitleva uue määruse kohta ([98]) kinnitatakse asjaolu, et Indoneesia valitsuse põhieesmärk on säilitada reguleeritud hinnamehhanismi kaudu niklimaagi hinna madal tase, mis toob kasu omamaisele sulatustööstusele, tagades samal ajal, et see hind võimaldab niklimaagi tootmist jätkata. Mineraalide ja kivisöe valdkonna tegevdirektor on avalikult selgitanud, et „valitsus kehtestas mineraalide võrdlushinna rahvusvahelisest hinnast madalamana, et suurendada sulatustehaste mastaabisäästu“ ja et „mida madalam mineraalide võrdlushind on, seda rohkem sulatustehased kokku hoiavad. Me kehtestame mineraalide võrdlushinna alati rahvusvahelisest turuhinnast madalamal tasemel“. Mineraalisektori edendamise ja ettevõtluse direktor Yunus Saefulhak illustreeris mineraalide võrdlushinna kehtestamist rahvusvahelisest hinnast madalamal tasemel nii: „Näiteks kui rahvusvaheline hind on 60 USA dollarit (märgtoote tonni kohta), siis meie (Indoneesia) hind on 30 USA dollarit (märgtoote tonni kohta)“ ([99]).

(463) Teised märkuste esitajad teatasid ka sellest, et Indoneesia valitsus võttis niklimaagi hinna kehtestamisel hoolega arvesse sulatustehaste huve. Mineraalide ja kivisöe valdkonna tegevdirektor kinnitas, et eesmärk on tagada „õiglus sulatustehaste jaoks, kes soovivad võimalikult madalaid hindu. Teiselt poolt tuleb [sellega] tagada, et nikli kaevandamisega pakutakse mäetööstusele piisav marginaal,“ ([100]) ning lisas: „Loomulikult tuleb tähele panna, et arvutatud keskmine mineraalide hind on rahvusvahelisest hinnast jätkuvalt 30 % madalam. Selle eesmärk on soodustada investeerimiskliimat sulatustehaste jaoks, et ehitada Indoneesias töötlemis- ja rafineerimistehaseid“ ([101]). Turutingimustega sidumata niklimaagi reguleeritud hind saab toimida üksnes koos ekspordikeeldu paralleelse rakendamisega, millega välistatakse kaevandusettevõtjate muud müügivõimalused ning võimalus hinnapiirangutest kõrvale hoida, müües oma tooteid välisriikides kõrgema hinna eest.

([98]) https://www.esdm.go.id/en/media-center/news-archives/-new-regulation-on-mineral-ore-benchmark-price-issued
([99]) https://www.esdm.go.id/en/media-center/news-archives/-new-regulation-on-mineral-ore-benchmark-price-issued
([100]) http://www.ima-api.org/wp-content/uploads/2020/07/IMA-Daily-Update-Tuesday-July-21-2020-dikonversi.pdf
([101]) http://www.ima-api.org/wp-content/uploads/2020/07/IMA-Daily-Update-Tuesday-July-21-2020-dikonversi.pdf

(464) Kaevandusettevõtjate suhtes niklimaagi ekspordipiirangute kehtestamise ning valitsuse muude meetmetega, mis hõlmasid eelkõige i) hinna reguleerimist, mille tulemusel olid niklimaagi hinnad kunstlikult madalad, ja ii) omamaise töötlemise nõudeid, mis tõid kaasa ülemäärase pakkumise ja allasurutud hinnad, pani Indoneesia valitsus niklimaagi tootjad majanduslikult ebaratsionaalsesse olukorda, sundides neid müüma niklimaaki omamaiselt hindadega, mis olid kunstlikult allasurutud võrreldes oluliselt kõrgemate hindadega, mida nad ilma loa hankimise kohustuste ja hinnakujundusmehhanismita oleksid võinud paljudelt teistelt potentsiaalsetelt klientidelt saada. Seepärast ei ole niklimaaki kaevandavatel äriühingutel võimalik teha ratsionaalset ärilist valikut ja neid mõjutatakse järgima Indoneesia valitsuse poliitikaeesmärki soodustada roostevaba terase tootmisharu.

(465) Lähtuvalt Indoneesia valitsuse esitatud andmetest niklimaagi tootmise ja tarbimise kohta Indoneesias – eeldusel, et need andmed on õiged, nagu Indoneesia valitsus väidab (vt põhjendused 348 ja 351) – toodetakse niklimaaki oluliselt rohkem kui seda tarbitakse.

(466) Teiste sõnadega kujutavad need meetmed üheskoos Indoneesia valitsuse poolt niklit kaevandavate äriühingute sõnaselgelt ja kinnitavat delegeerimist või neile käskude andmist pakkuda sulatustehastele niklimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest. Indoneesia valitsuse roll läks oluliselt kaugemale tavapärasest sekkumisest mäetööstuse turu reguleerijana. Asjaomaste meetmetega mitte üksnes ei reguleeritud turu üldisi aspekte, vaid määrati ka kaevandusettevõtjate konkreetne käitumine, kohustades neid maaki omamaiselt töötlema, sulgedes eksporditurud ja reguleerides hinda oluliselt madalamale tasemele kui rahvusvahelisel turul. Kõik need meetmed võeti selleks, et kaevandusettevõtjad pakuksid järgmise etapi tootmisharule niklimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest. See kavatsus ilmnes arvukatest poliitilistest avaldustest ja meetmetest.

(467) Kohustades kaevandusettevõtjaid neid meetmeid järgima (muu hulgas karistuste kehtestamise ja lubade tühistamise teel, vt põhjendused 337–375), ei võimaldanud Indoneesia valitsus neil oma tootmis- ja müügistrateegiaid vastavalt turukaalutlustele vabalt valida. Teiste sõnadega kujutavad need meetmed selgelt n-ö tõendatavat seost valitsuse tegevuse ja eraõiguslike kaevandusettevõtjate käitumise vahel. Indoneesia valitsus kasutas kaevandusettevõtjaid oma volitatud esindajatena sulatustehaste ja roostevaba terase tootjate toetamiseks. Peale selle oli komisjon juba märkinud, et Indoneesia valitsus majandab ja kontrollib loodusvarade, sealhulgas niklimaagi kaevandamist osana oma valitsemisülesannetest (vt põhjendus 374). Seepärast võib niklimaagi pakkumist käsitada ülesandena, mida tavapäraselt täidab valitsus vastavalt oma regulatiivsete volituste teostamisega.

(468) Selle asemel, et pakkuda niklimaaki Indoneesia valitsuse avaliku poliitika eesmärgi (suurendada niklimaagi madalate hindade kaudu sulatamistehaste võimsust) täitmiseks tegelikust maksumusest väiksema tasu eest otse roostevaba terase tootmisharule, mõjutas Indoneesia valitsus hoolikalt suunatud õigusnormide kaudu kaevandusettevõtjaid seda enda nimel tegema.

(469) Lõplike järelduste avalikustamise kohta esitatud märkustes vaidlustas Indoneesia valitsus kõigepealt põhjenduses 374 esitatud viite 1945. aasta põhiseadusele, mis on rahalise toetuse kindlaksmääramise seisukohast täiesti ebaoluline. Sellega seoses juhtis Indoneesia valitsus tähelepanu riigi suveräänsuse põhimõttele, mis hõlmab suveräänsust riigi loodusvarade üle, nagu WTO vaekogu on tunnistanud menetluses „Hiina – toorained“ ([102]).

(470) Komisjon märkis juba alguses, et viide 1945. aasta põhiseadusele ei piira riigi suveräänsuse põhimõtet, sealhulgas suveräänsust loodusvarade üle. Komisjon ei seadnud kahtluse alla Indoneesia valitsuse võimalust ega suutlikkust teha poliitilisi või regulatiivseid otsuseid. Ainuke järeldus, mille komisjon 1945. aasta põhiseadusele ja 2009. aasta kaevandusseadusele tuginedes põhjenduses 374 tegi, oli see, et kõik mineraalid Indoneesias on avalikud loodusvarad, mida kontrollib ja kasutab riik. Seda, et Indoneesia valitsus andis rahalist toetust niklimaagi tegelikust maksumusest väiksema tasu eest pakkumisega, ei teinud komisjon kindlaks üksnes 1945. aasta põhiseaduse artikli 33 lõikele 2 viitamise põhjal. 1945. aasta põhiseaduse asjakohasust põhjendab asjaolu, et artiklit 33 on kaks korda nimetatud 2009. aasta kaevandamisseaduses, millega mäetööstust tegelikult reguleeritakse ja 1945. aasta põhiseaduses sätestatud põhimõtet rakendatakse. Peale selle märkis komisjon, et riigi suveräänsuse põhimõte ei välista võimalust, et teatavad Indoneesia valitsuse vabalt vastu võetud poliitilised ja regulatiivsed otsused võib

([102]) Vaekogu aruanded (China – Measures Related to the Exportation of Various Raw Materials (Hiina – mitmesuguse tooraine ekspordiga seotud meetmed)) WT/DS394/R, Add.1 ja Corr.1 / WT/DS395/R, Add.1 ja Corr.1 / WT/DS398/R, Add.1 ja Corr.1, vastu võetud 22. veebruaril 2012, muudetud apellatsioonikogu aruannetega WT/DS394/AB/R / WT/DS395/AB/R / WT/DS398/AB/R, DSR 2012:VII, lk 3 501, punktid 7.378 ja 7.380.

Indoneesia WTO lepingust tulenevate kohustuste kohaldamisel liigitada kõikide muude kättesaadavate tõendite põhjal rahalise toetuse andmiseks. Menetluses „Hiina – toorained“ tunnistas vaekogu, et „võime sõlmida rahvusvahelisi lepinguid – näiteks WTO lepingut – on kõige ehedam suveräänsuse teostamise näide“, ([103]) ent tuletas samal ajal meelde, et „liikmed peavad teostama oma suveräänsust loodusvarade üle järjepidevalt oma WTO lepingust tulenevate kohustustega“ ([104]). Sellest tulenevalt soovitas ([105]) vaekogu seoses menetluse „Hiina – toorained“ sisuga, et Hiina peab viima oma teatavate toorainete eksporditollimaksu ja ekspordikvoodid kooskõlla oma WTO lepingust tulenevate kohustustega (seda soovitust toetas apellatsioonikogu ([106])). Seepärast leidis komisjon, et viide põhiseadusele on õigusliku tausta mõistmiseks asjakohane, ja lükkas selle vastulause tagasi.

(471) Samuti väitis Indoneesia valitsus, et komisjoni viidatud kaevandusseadused, -määrused ja -poliitika ei ole rahalise toetuse kindlakstegemise seisukohast asjakohased, sest nendega ei sekkuta ettevõtjatevahelistesse kaubandustehingutesse. Indoneesia valitsus väitis, et komisjon tõlgendas valesti mitmes sättes sisalduvat sõna „kontroll“, mis tegelikult viitab kaevandusettevõtjate haldamise ja järelevalvega seotud tegevusele või ebaseadusliku kaevandamise vastu võitlemise meetmetele, et vältida kaevandamistegevuse põhjustatud keskkonnakahju ja tagada, et kaevandamise valdkonnas läbiviidav uurimistegevus on täielikult kooskõlas hea kaevandamistavaga. Sellega seoses osutas Indoneesia valitsus 2009. aasta kaevandamisseaduse XIX peatükis ja valitsuse määruse nr 55/2010 artiklis 3 esitatud suunamise, järelevalve ja avalikkuse kaitse määratlustele ning rakendussuunistele, paludes komisjonil võtta arvesse kõiki õigusakte, sealhulgas rakendusmeetmeid ja eeskätt valitsuse määrust nr 55/2010. Indoneesia valitsuse arvamuse kohaselt ei tõendanud need sätted, et ta sekkus eraõiguslikesse äritehingutesse ja andis kaevandusettevõtjatele suuniseid pakkuda niklimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest.

(472) Täpsemalt vaidlustas Indoneesia valitsus oma rolli niklimaagi turul, mille komisjon oli talle põhjenduses 327 omistanud, viidates energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusele nr 26/2018, mis käsitleb hea kaevandamistava eeskirjade rakendamist ning järelevalvet mineraalide ja kivisöe kaevandamise üle, millega rakendatakse valitsuse määrust nr 55/2010 ning milles on sätestatud, et Indoneesia valitsuse ülesanne on üksnes anda suuniseid heade kaevandamispõhimõtete ja -tavade kohta ning teha nende üle järelevalvet.

(473) Samamoodi vastas Indoneesia valitsus põhjenduses 374 esitatud järeldusele, et tema kontrolli alla kuuluvad kõik loodusvarad, kinnitades, et ta peab kontrollima mäetööstust, vältimaks negatiivset mõju kaevandustegevusele, nagu keskkonnaseisundi halvenemist ja saastet seoses kaevandamispiirkondadega.

(474) Kõigepealt leidis komisjon, et järelduse tegemiseks rahalise toetuse andmise kohta niklimaagi tegelikust maksumusest väiksema tasu eest pakkumise vormis peab ta arvesse võtma kõiki asjakohaseid kaevandussektorit käsitlevaid õigusakte või määrusi, sealhulgas rakendusmäärust. Õiguslik hinnang, mis põhineb ainult osalisel teabel ja toimikus sisalduvatel tõenditel, milles võidi mitte arvestada olulist teavet ja tõendusmaterjali, kahjustaks komisjoni järelduste õigsust ja adekvaatsust. Seega oli komisjonil vastupidiselt Indoneesia valitsuse väidetele õiguslik kohustus analüüsida kõiki asjakohaseid tõendeid. Seepärast lükati see väide tagasi.

(475) Mis puudutab muid väiteid, siis ei suuda väited selle kohta, et komisjon sai valesti aru sõna „kontroll“ mõistest, ega teatavate õigusaktide osaline ja piiratud tsiteerimine iseenesest komisjoni järeldusi ümber lükata.

(476) Komisjon ei vaidlusta asjaolu, et Indoneesia valitsus teostab haldamise ja järelevalve teel kontrolli ka eesmärgiga võidelda ebaseadusliku kaevandamise vastu, vältida keskkonnakahju ja tagada hea kaevandamistava. Indoneesia valitsuse kontroll ei piirdu aga üksnes nende tegevustega. Nagu uurimine ja tõendid on põhjalikult näidanud, teostas Indoneesia valitsus kontrolli ka üldeesmärgiga arendada omamaist töötlevat tööstust, muu hulgas niklimaagi

([103]) Vaekogu aruanne „China – Raw Materials (Hiina – toorained)“, vt punkt 7.382.
([104]) Vaekogu aruanne „China – Raw Materials (Hiina – toorained)“, vt punkt 7.381.
([105]) Vaekogu aruanne „China – Raw Materials (Hiina – toorained)“, vt punkt 8.8.
([106]) Apellatsioonikogu aruanded (China – Measures Related to the Exportation of Various Raw Materials (Hiina – mitmesuguse tooraine ekspordiga seotud meetmed)), WT/DS394/AB/R / WT/DS395/AB/R / WT/DS398/AB/R, vastu võetud 22. veebruaril 2012, DSR 2012:VII, lk 3295, punkti 362 alapunkt b.

tootmise ja müügihinna kontrollimise teel. Asjaolu, et kontrollimisel võis olla muid ja/või täiendavaid eesmärke, ei muuda seda tõsiasja. Juba sellest piisaks kõnealuse väite tagasilükkamiseks.

(477) Terviklikkuse tagamiseks analüüsis komisjon ka 2009. aasta kaevandamisseaduse XIX peatükis esitatud suunamise, järelevalve ja avalikkuse kaitse määratlusi. Komisjon märkis, et need osutavad suunamis- ja järelevalvetegevusele, mida Indoneesia keskvalitsus teeb provintside ja piirkondade/linnade tasandi üle vastavalt nende pädevusele mäetööstuse haldamisel. See ilmneb määratlusi käsitlevatest lõigetest, millest Indoneesia valitsus teatas, täpsemalt artiklist 139 („Minister annab suuniseid tema haldusalasse kuuluvate provintsivalitsuste ja piirkonna-/linnavalitsuste teostatava kaevandustegevuse juhtimise kohta“) ja artikli 140 lõikest 1 („Minister teeb järelevalvet tema haldusalasse kuuluvate provintsivalitsuste ja piirkonna-/linnavalitsuste teostatava kaevandustegevuse juhtimise üle“). Seda kinnitavad veelgi õigused, mis on omistatud Indoneesia keskvalitsusele 2009. aasta kaevandamisseaduse artikli 6 lõikega 1, mille punkt n hõlmab õigust „suunata mineraalide ja kivisöe kaevandamise haldamist piirkondlike valitsuste poolt ja teostada selle üle järelevalvet“. Seega käsitlevad suunamine ja järelevalve ning nende mõisted kohalike omavalitsuste suunamist ja nende üle järelevalve teostamist Indoneesia keskvalitsuse poolt. See on aga ainult üks Indoneesia keskvalitsusele antud õigus. Komisjon märgib, et Indoneesia valitsus ei osutanud oma argumentides näiteks 2009. aasta kaevandamisseaduse III peatükile, mille sõnaselge pealkiri on „Kontroll mineraalide ja kivisöe üle“. Kõnealust kontrolli teostatakse Indoneesia valitsuse kõikidel tasanditel (artikli 4 lõige 2: „viiakse ellu valitsuse ja/või piirkondlike valitsuste poolt“), vastupidiselt XIX peatükis sätestatud suunamisele ja järelevalvele, mida teostab konkreetselt energeetika- ja maavarade minister. Peale selle on kontrolli mõistet täiendavalt selgitatud 2009. aasta kaevandamisseaduse artiklis 5, kus on märgitud, et „valitsus võib … rahvuslikes huvides … vastu võtta poliitika, millega eelistatakse omamaiseid vajadusi mineraalide ja/või kivisöe järele“ (lõige 1), et „rahvuslikke huve … võib teostada tootmise ja ekspordi kontrollimise teel“ (lõige 2) ja et „järelevalve teostamisel … on valitsusel õigus määrata kindlaks igas provintsis aasta jooksul toodetava kauba kogus“ (lõige 3). Artiklis 5 nimetatud järelevalve on väga erinev XIX peatükis mainitud järelevalvest. 2009. aasta kaevandamisseaduse XIX peatüki artiklis 141 esitatud järelevalve määratlus, millest Indoneesia valitsus teatas, ei hõlma mingeid viiteid tootmisele ega ekspordile. Indoneesia valitsus ei esitanud tõendeid selle kohta, et kontrolli mõiste on artiklis 141 määratletud järelevalvena, ega selle kohta, et artiklis 5 osutatud järelevalve on määratletud artiklis 141. Artiklis 141 esitatud järelevalve määratluses on selgelt viidatud „artiklis 140 nimetatud järelevalvele“, see tähendab Indoneesia keskvalitsuse poolsele järelevalvele kohalike valitsustasandite üle mäetööstuse haldamisel.

(478) Viidates valitsuse määruse nr 55/2010 artiklile 3 tsiteerib Indoneesia valitsus järjekordselt osaliselt seda õigusakti. Kuigi komisjon ei vaidlusta artiklis 3 esitatud suunamise määratlust, märgib ta, et kontrolli hindamisel ei ole see asjakohane. Asjakohane on seevastu näiteks asjaolu, et „[k]ooskõlas oma volitustega teeb kaevandustegevuse juhtimise üle järelevalvet minister, kuberner või asevalitseja/linnapea …“ (artikli 13 lõige 2), et „[a]rtikli 13 lõikes 2 nimetatud järelevalvet teostatakse seoses järgmisega: … b. turustamine“ (artikli 16 punkt b) ja samuti see, et „[a] rtikli 16 punktis b nimetatud järelevalve turustamise üle hõlmab vähemalt järgmist: a. tootmine ja müük, sealhulgas mineraalide ja kivisöe kvaliteet ja kogus“ (artikkel 22). Indoneesia valitsus ei käsitlenud neid Indoneesia valitsuse niklimaagi hinna kehtestamise üle tehtava kontrolli ja sellesse sekkumise ilmseid õiguslikke aluseid.

(479) Peale selle ei vaidlustanud komisjon seoses energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusega nr 26/2018, et vastavalt selle määruse preambulile on Indoneesia valitsuse ülesanne üksnes teha järelevalvet heade kaevandamispõhimõtete ja -tavade rakendamise üle ning anda selle kohta suuniseid. Komisjon on seisukohal, et see väide iseenesest ei ole Indoneesia valitsuse rolli kirjeldamiseks piisav. Vastupidi, tuleb märkida, et hea kaevandamistava määratlus „hõlmab … b. kaevandustegevuse juhtimist“ (artikli 3 lõike 2 punkt b), mis omakorda „hõlmab järgmise tegevuse rakendamist: a. turustamine“ (artikli 3 lõike 4 punkt a). Neid turustamist käsitlevaid sätteid rakendavad tootmisega seotud kaevandustegevuse lubade ja erilubade omanikud ja „see hõlmab vähemalt järgmist: … c. mineraalide ja kivisöe müügihind, mis lähtub mineraalide võrdlushinnast, kivisöe võrdlushinnast või ministri sätestatud müügihinnast; d. asjaomastes müügilepingutes kehtestatud hinnast, milles juhindutakse mineraalide võrdlushinnast või kivisöe võrdlushinnast“ (artikli 30 lõike 1 punktid c ja d). Ka selles küsimuses tugines Indoneesia valitsus valikulistele tsitaatidele ega käsitlenud teadlikult oma esildises osutatud õigusaktide kõige asjakohasemaid sätteid. Seetõttu lükati need väited tagasi.

(480) Lisaks väitis Indoneesia valitsus veel kord, et niklimaaki kaevandavatel äriühingutel ja sulatustehastel oli oma äritehingute, sealhulgas niklimaagi hindade üle läbirääkimisi pidades täielik vabadus ja sõltumatus Indoneesia valitsusest. Indoneesia valitsuse sõnade kohaselt oli mineraalide võrdlushinna eesmärk tagada i) litsentsitasude maksmine ja ii) õiglane äritegevus, seega toimis mineraalide võrdlushind ka niklimaagi kohustusliku hinnapõrandana.

(481) Komisjon märkis kõigepealt, et Indoneesia valitsuse poolt on vastuoluline väita ühelt poolt, et niklimaaki kaevandavatel äriühingutel ja sulatustehastel on niklimaagi hinna üle läbirääkimisi pidades täielik vabadus, ja teiselt poolt, et mineraalide võrdlushind toimis kohustusliku hinnapõrandana. Juba mineraalide võrdlushinna olemasolu ja selle roll näitavad, et niklimaaki kaevandavatel äriühingutel ja sulatustehastel ei olnud niklimaagi hinna üle läbirääkimisi pidades täielikku vabadust. Peale selle on väitega, mille kohaselt mineraalide võrdlushinna näol on tegemist hinnapõrandaga, vastuolus toimikus sisalduvad kaalukad tõendid, millest nähtub, et praktikas vastasid niklimaagi hinnad nii seotud kui ka sõltumatute isikute vahelistes tehingutes kogu perioodi jooksul mineraalide võrdlushinnale (vt põhjendus 518). See näitab, et mineraalide võrdlushinna puhul oli tegemist reguleeritud ja kohustusliku hinnakujundusmehhanismiga, mida järgisid kõik asjaomased isikud, ning et selle toimimine meelevaldse paranduskoefitsiendi kaudu oli kavandatud ja seda rakendati eesmärgiga tagada niklimaagi rahvusvahelistest hindadest oluliselt madalamad hinnad. Seetõttu lükati see väide tagasi.

(482) Vastusena järeldusele, et Indoneesia omamaist hinda hoitakse rahvusvahelistest hindadest oluliselt madalamana, kinnitas Indoneesia valitsus, et ühegi määrusega sellisel viisil ei sekkuta. Indoneesia valitsus väitis, et energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruse nr 7/2017 kohaselt määratakse mineraalide võrdlushind, vastupidiselt, kindlaks kehtiva turuhinna põhjal ning selle kohustuslik kehtestamine energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusega nr 11/2020 näitab, et Indoneesia valitsus järgib rahvusvahelist hinda, sest mineraalide võrdlushind hõlmab valitsuse kehtestatud mineraalide võrdlushinda, mis sisaldab rahvusvahelise hinna elementi. Sellest hoolimata kinnitas Indoneesia valitsus, et ärilised otsused tehingutes sõltusid täielikult asjaomastest isikutest ning Indoneesia valitsus neisse ei sekkunud.

(483) Komisjon leidis, et Indoneesia valitsuse väide on põhjendamatu, ning lükkas selle kindlalt tagasi. On küll tõsi, et mineraalide võrdlushinnas osutatakse valitsuse kehtestatud mineraalide võrdlushinnale, mis kajastab niklimaagi rahvusvahelist hinda Londoni metallibörsil, ent järgnevalt kohandatakse valitsuse kehtestatud mineraalide võrdlushinda meelevaldse paranduskoefitsiendiga, nagu on selgitatud põhjenduses 460. Paranduskoefitsiendiga kehtestatakse märkimisväärne „allahindlus või ülehindlus vastavalt müüdava kauba kvaliteedile“ (energeetika- ja maavarade ministeeriumi käskkirja nr 2946 K/30/MEM/2017 lisa), millega tagatakse, et niklimaagi omamaised hinnad püsivad alati rahvusvahelisest tasemest madalamad. Seepärast lükati see väide tagasi.

(484) Mis puudutab kaevandusettevõtjate tegutsemist avalik-õigusliku asutusena, siis väitis Indoneesia valitsus põhjendusele 373 viidates, et ta ei ole kunagi volitanud kaevandusettevõtjaid täitma valitsusasutuse ülesandeid ja toimikus ei ole selle kohta mingeid tõendeid.

(485) Samuti täpsustas Indoneesia valitsus vastusena põhjendusele 375, et ta ei ole kunagi kindlaks määranud, kellele kaevandusettevõtjad peaksid niklimaaki edasiseks töötlemiseks müüma. Eelkõige osutas Indoneesia valitsus 2009. aasta kaevandamisseaduse artikli 104 lõikele 1, mille sõnastusest – „võivad teha koostööd“ – ilmneb, et kaevandusettevõtjatel on vaba valik teiste ettevõtjatega koostööd teha.

(486) Komisjon täheldas, et järeldus, mille kohaselt niklimaaki kaevandavad äriühingud tegutsevad riigiorganina, tulenes kaalukatest tõenditest ja nende põhjal põhjendustes 371–445 tehtud järeldustest. Mis puudutab juhiseid selle kohta, kellele kaevandusettevõtjad peaksid niklimaaki müüma, siis tunnistas komisjon, et Indoneesia valitsus ei sunni kaevandusettevõtjaid otseselt tegema koostööd teiste kaevandusloa või kaevandamise eriloa omanikega. 2009. aasta kaevandusseaduse artikli 102 kohaselt on aga kaevandusettevõtjatel kohustus suurendada oma toodangu lisaväärtust. Kui nad ei suuda seda ise teha, peavad nad seega tegema koostööd teiste kaevandusloa või kaevandamise eriloa omanikega. Kui nad on otsustanud koostööd teha, siis on võimalike koostööpartnerite arvu oluliselt piiratud 2009. aasta kaevandamisseadusega, mille artiklis 103 on sätestatud, et toodangut tuleb töödelda omamaiselt Indoneesias, ja piiratud toodangu töötlemises osalemist kaevandusloa või kaevandamise eriloa omanikega. Peale selle annab kaevanduslubasid või kaevandamise erilubasid välja Indoneesia valitsus. Seetõttu lükati see väide tagasi.

(487) Lisaks väitis Indoneesia valitsus, et ta ei ole kunagi kindlaks määranud, millistel äriühingutel ja piirkondadel on lubatud niklimaaki kaevandada. Tema väitel on kaevanduslubadel kontrollimis- ja reguleerimisfunktsioon, millega tagatakse, et toimingud ei lähe üksteisega vastuollu ning et antud lubasid ei kuritarvitata. Selle toetamiseks osutas Indoneesia valitsus energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusele nr 7/2020, milles on sätestatud, et kaevanduslubade eesmärk on tagada õiguskindlus ja kaevandamistegevuse tulemuslikkus ja tõhusus ning õhutada äritegevuse arendamist. Indoneesia valitsus palus järjekordselt komisjonil vaadelda ka rakendusmäärusi, näiteks

energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrust nr 25/2018 mineraale ja kivisütt kaevandavate äriühingute kohta, milles on selgitatud niklimaagi kaevandamise planeerimis- ja haldusetappe. Eelkõige tuletas Indoneesia valitsus seoses iga-aastaste töökavade ja eelarvetega meelde, et kaevandatava niklimaagi kogus sõltub uurimiste ja äriühingute koostatud teostatavusuuringute järeldustest. Indoneesia valitsus kiidab iga-aastase töökava ja eelarve heaks, kui see on kooskõlas teostatavusuuringuga, ja nõuab kaevandusettevõtjatelt mineraali täiendavat töötlemist ainult teatava puhtustasemeni. Indoneesia valitsus väitis, et see nõue on tavapärane ega tulene roostevaba terase tootmisharust.

(488) Komisjon märkis, et kaevandusloa väljastamise eri eesmärgid ei mõjutanud järeldust, mille kohaselt Indoneesia valitsus määrab kaevanduslubade kaudu kindlaks, millistel äriühingutel on lubatud niklimaaki kaevandada. Lisaks täheldab komisjon, et Indoneesia valitsus ei vaidlustanud järeldust, mille kohaselt ta määrab riigi ja kohalikul tasandil planeerimisotsuste tegemise teel, millistel piirkondadel on lubatud niklimaaki kaevandada. Peale selle kinnitas komisjon, et ta võttis oma analüüsis arvesse energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrust nr 25/2018 ja selle tulemusel ei tehtud käesolevas määruses esitatutest erinevaid järeldusi. Samuti märkis komisjon seoses iga-aastaste töökavade ja eelarvetega, et Indoneesia valitsus ei esitanud terviklikke teostatavusuuringuid ega osalenud aruteludes selle üle, kuidas iga äriühingu tootmiseesmärgid kehtestatakse, samuti selle üle, kuidas ta teeb järelevalvet teostatavusuuringuga hõlmatud ajavahemiku jooksul tegelikult saavutatud tootmise üle ja võtab sellega seoses järelmeetmeid. Kuna selles olulises aspektis koostööd ei tehtud, pidi komisjon alusmääruse artikli 28 alusel tuginema eeldustele. Seega lükati need väited, mida rohkem ei põhjendatud, tagasi.

(489) Vastusena põhjenduses 393 esitatud järeldusele, et suur osa niklimaaki kaevandavaid äriühinguid on Indoneesia valitsuse omanduses, tuletas Indoneesia valitsus meelde, et 2003. aasta seaduse nr 19 artikli 2 kohaselt luuakse riigi omanduses olevad ettevõtted eesmärgiga maksimeerida nende äritegevuse kasumit.

(490) Sellega seoses kinnitas Indoneesia valitsus, et kaevandusettevõtjate volitamise ja suunamise kindlakstegemine nõuab kirjalikke õigusakte, mis käesoleval juhul puuduvad. Indoneesia valitsus osutas kivisöesektori näitele, kus energeetika- ja maavarade ministeeriumi 2019. aasta käskkirjaga nr 261 kehtestati avalikuks elektritootmiseks ette nähtud kivisöele hinnalagi. Indoneesia valitsus väitis, et niklimaagi või roostevaba terase tootmisharu puhul sellist hinnalage seevastu ei ole. Indoneesia valitsus kordas, et kooskõlas energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusega nr 25/2018 on ainus nõue niklimaagi täiendav töötlemine teatava minimaalse puhtuseni.

(491) Indoneesia valitsus kinnitas, et käesoleval juhul ei esine ühtegi volitamise ja suunamise kolmest elemendist, mille vaekogu menetluses „USA – ekspordipiirangud“ ([107]) sõnastas. Ta lisas, et volitamist ja suunamist ei saa kindlaks teha isegi valitsuse meetme majandusmõju põhjal, osutades vaekogu otsusele menetluses „USA – tasakaalustusmeetmed Kanadast pärit okaspuidu suhtes“ ([108]).

(492) Komisjon märkis, et asjaolu, et õigusaktide kohaselt luuakse riigi omanduses olevad ettevõtted eesmärgiga maksimeerida kasumit, ei sea kahtluse alla riigi omanduses olemise küsimust ega muid elemente, millele tugineb järeldus, et niklimaaki kaevandavad äriühingud tegutsesid avalik-õigusliku asutusena. Kohustuslikku omamaist töötlemist, ekspordipiiranguid ja kohustuslikku hinnakujundusmehhanismi käsitlevate meetmete olemasolu näitab, et lisaks sellele, et kõik need riigi omanduses olevad ettevõtted ja teised kaevandusettevõtjad ei püüdnud kaugeltki kasumit maksimeerida, olid nad sunnitud majanduslikult ebaratsionaalselt käituma, sest nad olid kohustatud maaki omamaiselt töötlema ning neil ei olnud lubatud eksportida ja seega saada rahvusvahelistel turgudel kõrgemat hinda. Isegi omamaiselt said nad müüa valitsuse määratud madala hinnaga (st mineraalide võrdlushinnaga). Seepärast on Indoneesia valitsuse loodud õiguskeskkond objektiivselt kokkusobimatu õigusaktidest tuleneva väidetava eesmärgiga maksimeerida nende äriühingute kasumit.

([107]) Vaekogu aruanne „United States – Measures Treating Exports Restraints as Subsidies (Ameerika Ühendriigid – meetmed, millega käsitatakse ekspordipiiranguid subsiidiumidena)“, WT/DS194/R, vastu võetud 23 augustil 2001, punkt 8.29.

([108]) Vaekogu aruanne „United States – Countervailing Measures on Softwood Lumber from Canada (USA – tasakaalustusmeetmed Kanadast pärit okaspuidu suhtes)“, WT/DS533/R, edastatud WTO liikmetele 24. augustil 2020, punktid 7.600 ja 7.606.

(493) Seoses volitamise ja suunamisega märkis komisjon kõigepealt, et tema peamiste järelduste kohaselt tegutsesid niklimaaki kaevandavad äriühingud riigiorganitena. Seega isegi kui Indoneesia valitsuse kõnealune väide oleks põhjendatud, mida see ei ole, siis ei mõjutaks see järeldust valitsuse või avalik-õigusliku asutuse antud rahalise toetuse kohta. Sisuliselt tõendas komisjon Indoneesia valitsuse poolse kaevandusettevõtjate volitamise ja suunamise olemasolu põhjendustes 446–499. Leitud tõendeid peeti vastavaks WTO asjaomases menetluspraktikas sõnastatud tingimustele ja nõuetele. Nagu komisjon tuletas meelde põhjenduses 448, tuleb menetluse „USA – ekspordipiirangud“ järeldusi lugeda koos apellatsioonikogu järeldustega, mida ka vaekogu menetluses „USA – tasakaalustusmeetmed Kanadast pärit okaspuidu suhtes“ tunnistas. Indoneesia võetud meetmete, sealhulgas omamaise töötlemise kohustuste, ekspordipiirangute ja kohustusliku hinnakujundusmehhanismi kombinatsioon ning nende kohta tehtud avaldused näitavad, et Indoneesia valitsus rakendas neid meetmeid teadlikult selleks, et volitada või suunata niklimaagi tarnijaid tarnima niklimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest. Seepärast ei olnud nende meetmetega saavutatud mõju tahtmatu ega üksnes kaasnenud asjaomase poliitika majandusmõjuga. Seetõttu lükati need väited tagasi.

(494) Seoses põhjendustes 405–413 osutatud ekspordikeeluga väitis Indoneesia valitsus, et selle eesmärk ei olnud moonutada niklimaagi hinda Indoneesias. Selle asemel oli selle eesmärk kaitsta mineraalivarusid ja keskkonda. Samuti kordas Indoneesia valitsus, et niklimaaki käsitlevaid tehinguid tehti sõltumatult, ilma Indoneesia valitsuse sekkumiseta, ning et mineraalide võrdlushind oli hinnapõrand, mis määrati kindlaks rahvusvahelistel turgudel kehtiva hinna ja tava põhjal.

(495) Sellega seoses tuletas Indoneesia valitsus meelde vaekogu otsust menetluses „USA – ekspordipiirangud“, mille kohaselt ei olnud ekspordipiirangu rahalise toetusena käsitamine üksnes meetmete reageerimise põhjal järjepidev WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepinguga ([109]). Vaekogu märkis, et rahalise toetuse olemasolu tõestamisel tuleb osutada valitsuse tegevusele. Indoneesia valitsuse väitel täidab ta käesoleval juhul vaid oma ülesandeid ja niklimaaki käsitleva poliitika näol ei ole tegemist meetmega, mille eesmärk on anda subsiidiume. Indoneesia valitsus kinnitas, et komisjoni järeldus on seotud niklimaaki käsitlevale poliitikale reageerimise või selle mõjuga.

(496) Komisjon osutas oma argumentidele põhjenduses 493 ja märkis, et tema järeldus rahalise toetuse olemasolu kohta ei põhine üksnes Indoneesias kehtestatud ekspordikeelul, vaid Indoneesia valitsuse meetmete ja mehhanismide kogumil, sealhulgas eeskätt omamaise töötlemise kohustusel, iga-aastastel tegevuskavadel ja eelarvetel, võõrandamiskohustusel, niklimaagi hinna kehtestamise mehhanismil ja kaevandusettevõtjate määramisel „rahvuslikult olulisteks üksusteks“. Kõikide nende meetmete kooskõlastatud rakendamine näitab Indoneesia valitsuse teadlikku tegevust saavutada oma poliitikaeesmärk pakkuda kasu niklit töötlevale tootmisharule ja peamiselt roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootjatele. Seepärast leiti, et see väide ei ole põhjendatud, ning see lükati tagasi.

(497) Vastusena põhjenduses 330 esitatud järeldusele Indoneesia valitsuse niklimaaki käsitleva poliitika ning Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse koostöö vahelise seose kohta väitis Indoneesia valitsus, et Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse kokkulepe kahepoolse majandus- ja kaubanduskoostöö laiendamise ja süvendamise kohta ei ole seotud niklimaagi pakkumisega tegelikust maksumusest väiksema tasu eest. Indoneesia valitsuse sõnade kohaselt ei piirdunud Hiina valitsusega tehtav koostöö roostevaba terase tootmisharuga. Igal juhul tuletas Indoneesia valitsus meelde, et kõikide rahvusvaheliste kokkulepete rakendamise suhtes kehtib Indoneesia õigus, mis on kohaldatav kõikide turuosaliste suhtes Indoneesias.

(498) Komisjon märkis, et Hiina valitsuse ja Indoneesia valitsuse koostööst, mis uurimise käigus kindlaks tehti, nähtus, et juurdepääs Indoneesia niklimaagile oli üks põhieesmärk, miks Hiina Morowali projektis koostööd tegi. Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse kokkulepe kahepoolse majandus- ja kaubanduskoostöö laiendamise ja süvendamise kohta sõlmiti 2011. aastal, mil niklimaagi eksport Hiina oli suur, nagu on esitatud tabelis 2, ja 2014. aasta ekspordikeeld ei olnud veel jõustunud. Sellest hoolimata sisaldas kokkulepe juba viidet „terasetööstusele“ (III artikkel) kui ühele koostöövaldkonnale, sest 2009. aasta kaevandamisseadusega oli juba ette nähtud omamaise töötlemise kohustus, mille suhtes kehtis viieaastane ajapikendus. Igal juhul ei mõjuta Hiina koostöö eesmärgid järeldust niklimaagi tegelikust maksumusest väiksema tasu eest pakkumine tasakaalustatavuse kohta, sest oli seotud üksnes kõnealuse programmi rakendamise kontekstiga. Seda programmi käsitleva järelduse puhul olid olulised Indoneesia valitsuse võetud meetmed. Seetõttu lükati see väide tagasi.

([109]) Vaekogu aruanne „US – Exports Restraints (USA – ekspordipiirangud)“, vt punkt 8.34.

Järeldus

(499) Seepärast järeldas komisjon, et on piisavalt tõendeid selle kohta, et Indoneesia valitsuse võetud meetmete konkreetne eesmärk oli volitada või suunata niklit kaevandavaid äriühinguid täitma poliitikaeesmärke pakkuda kasu roostevaba terase tootmisharule viisil, mille näol on tegemist tasakaalustatava subsiidiumiga, nagu on täpsustatud alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktides iii ja iv, nagu neid on tõlgendatud ja kohaldatakse kooskõlas WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunktide iii ja iv kohase asjaomase WTO standardiga.

4.4.3.2.2. Kasu

(500) Komisjon järeldas, et niklimaaki kaevandavate äriühingute näol oli tegemist avalik-õiguslike asutustega ja/või volitas või suunas Indoneesia valitsus neid pakkuma niklimaaki roostevaba terase tootmisharule.

(501) Järgmise sammuna hindas komisjon, kas kaevandusettevõtjad, kes tegutsesid riigiorganitena või keda Indoneesia valitsus oli volitanud või suunanud, pakkusid tegelikult niklimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest. Selleks oli vaja üksikasjalikult analüüsida Indoneesia turu suundumusi ja võrrelda neid sobiva võrdlusalusega.

(502) Kooskõlas alusmääruse artikli 3 lõikega 2, artikliga 5 ja artikli 6 punktiga d hindas komisjon tasakaalustatava subsiidiumi summat, lähtudes kasust, mille subsiidiumi saaja uurimisperioodil uurimistulemuste järgi subsideerimisest sai.

(503) Seepärast hindas komisjon kõigepealt, kas Indoneesia kaevandusettevõtjate kehtestatud hindade näol võiks olla tegemist sobiliku võrdlusalusega.

(504) Nagu on märgitud põhjendustes 435–437, ilmnes uurimise käigus, et niklimaagi hind kujundati valitsuse hinnakujundusmehhanismi ja muude valitsuse sekkumiste põhjal, mis ei võimaldanud määrata hinda kindlaks tavapärase pakkumisel ja nõudlusel põhineva turudünaamika alusel.

(505) Nagu on meelde tuletatud põhjenduses 458, hakkas Indoneesia valitsus niklimaagi hinna teatavaid aspekte reguleerima juba 2010. aastal.

(506) Alates 2014. aastast ekspordipiirangute ja muude meetmete järkjärgulise kehtestamisega, et saavutada oma eesmärk luua omamaine järgmise etapi roostevaba terase tootmisharu ja toetada selle loomist muu hulgas niklimaagi madalate hindadega, muutis Indoneesia valitsus järk-järgult hindade kehtestamise viisi. Indoneesia valitsuse kõnealune poliitika täitis edukalt oma eesmärgi tekitada Indoneesia turul niklimaagi ülepakkumine, mis tõi kasu roostevaba terase tootmisharule. Selle tulemusel sai see tootmisharu kaevandusettevõtjate üle märkimisväärse võimu hindade kujundamisel ja surus niklimaagi hindu Indoneesia turul seega oluliselt alla.

(507) Nagu on selgitatud eespool, muudeti selles kontekstis artiklis 85 sätestatud hinnakujundusmehhanismi 2017. aastal, kui Indoneesia valitsus hakkas reguleerima niklimaagi hinda mitte üksnes litsentsitasude, vaid tegeliku tehinguhinna osas.

(508) Tuletatakse meelde, et Indoneesia valitsus kehtestas tegeliku mehhanismi kaevandusettevõtjate ja sulatustehaste vaheliste tehingute võrdlushindade kindlaksmääramiseks oma erimääruste kaudu, millega saavutati niklimaagi märkimisväärselt madalam hind rahvusvahelistel turgudel. Mineraalide võrdlushind esitati järgmise energeetika- ja maavarade ministeeriumi käskkirjas nr 2946K/30/MEM/2017 (edaspidi „energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrus nr 7/2017“) sätestatud valemina: mineraalide võrdlushind niklimaagi kohta = % Ni × paranduskoefitsient × valitsuse kehtestatud mineraalide võrdlushind nikli kohta. „1. Mineraalide võrdlushind niklimaagi kohta on metallmineraalide hind niklimaagi puhul väljendatuna USA dollarites kuivtoote tonni kohta. 2. % Ni on niklisisaldus niklimaagis. 3. Paranduskoefitsient on protsendimäär, milles on arvesse võetud müüdava kauba kvaliteedist tuleneva allahindluse või ülehindluse väärtust järgmistel tingimustel: a. 1,9 % niklisisaldusega niklimaagi paranduskoefitsient = 20 % ja b. paranduskoefitsient kõigub 1 % võrra suuremaks/väiksemaks niklisisalduse iga 0,1 % muutuse puhul“. Energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruses nr 7/2017 on määratletud mineraalide võrdlushind kui „metallmineraalide hind, mis määratakse kindlaks müügihetkel FOB-hinna alusel iga kaevandatava metallmineraali kohta“ ja valitsuse kehtestatud mineraalide võrdlushind kui „eelmisel kuul avaldatud metallmineraalide keskmise hinna põhjal saadud hind või tehingu kuupäeval kehtiv hind vastavalt metallmineraalide avaldatud hinnale“. Valitsuse kehtestatud mineraalide võrdlushinna määrab kindlaks minister igal kuul ja selles osutatakse sellistele rahvusvahelistele hindadele nagu nikli hind Londoni metallibörsil.

(509) Lisaks on energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruse nr 7/2017 artiklis 2 sätestatud järgmine: „1. Metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse loa, kivisöe tootmisega seotud kaevandustegevuse loa, metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloa ja kivisöe tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloa omanikud peavad metallmineraali- või kivisöetoodete müümisel juhinduma mineraalide võrdlushinnast või kivisöe võrdlushinnast.“

(510) Indoneesia valitsuse väitel oli mineraalide võrdlushind seotud rahvusvaheliste hindadega ja seda tuleks käsitada niklimaagi tootjate ja selle ostjate vaheliste tegelike tehingute hinnapõrandana. Komisjon märgib, et mineraalide reguleeritud võrdlushinna arvutamise valem on tõepoolest seotud niklimaagi rahvusvahelise hinnaga, kuid see valem hõlmab märkimisväärset paranduskoefitsienti, millega tagatakse, et Indoneesia omamaine niklimaagi hind on rahvusvahelistest hindadest oluliselt madalam. Selle toimimisaluste põhjal tuleb tehingute tegeliku hinnaga tagada märkimisväärne allahindlus võrreldes rahvusvaheliste hindadega.

(511) Kuigi mineraalide võrdlushind ei olnud asjaomasel ajal kohustuslik hind, oli see tähtis kaevandus- ja sulatustegevuses osalevate äriühingute kaitsmiseks mineraalide ostmisel ja müümisel. Energeetika- ja maavarade ministeeriumi peadirektor märkis, et valitsus rakendab seda hinda 2017. aasta oktoobris ja see tehakse teatavaks igal kuul. Peale selle märgiti, et „[m]ineraalide võrdlushinnast saab võrdlusalus, et kaevandusettevõtjad ei müüks kõrgema hinna eest, vastasel korral ei osta sulatustehased niklit turuhinnast oluliselt madalama hinna eest. Käesoleval juhul ei soovi valitsus, et üks osapool oleks teise suhtes kaupade hindade kindlaksmääramisel eelisolukorras“ ([110]). Seda kinnitati Indoneesia töötleva ja rafineerimistööstuse äriühingute liidu (AP3I) 2017. aasta septembri väljaandes, milles märgiti, et mineraalide võrdlushinna eesmärk on kaitsta sulatustehaseid ja kaevandusettevõtjaid mineraalide müümise ja ostmise tehingutes ([111]). Teiste sõnadega sai rahvusvahelisest hinnast oluliselt madalamal tasemel kehtestatud mineraalide võrdlushinnast niklimaagi võrdlushind Indoneesias.

(512) Kuna Indoneesia valitsuse roostevaba terase tootmisharu arendamise poliitikat tegelikult rakendati ja see oli edukas, olid sellest tulenevad niklimaagi allasurutud hinnad koos roostevaba terase tootmisharu valitsuse poolt toetatud ostujõuga raskendanud kaevandusettevõtjate keerulist finantsolukorda ning enamiku puhul neist esines oht, et nad on sunnitud äritegevuse lõpetama. Kaevandusettevõtjad korraldasid sellise roostevaba terase tootmisharu soosimise tõttu ka meeleavaldusi ja sotsiaalseid rahutusi. Seepärast pidi Indoneesia valitsus kasutama mineraalide võrdlushinda roostevaba terase tootmisharu soosimiseks, ent samal ajal vältima olukorda, et kaevandusettevõtjad lähevad kas pankrotti või süveneb nende sotsiaalne rahulolematus valitsuse suhtes veelgi. See oleks toonud kaasa tarnehäired ja võimaliku hinnatõusu roostevaba terase tootmisharu arvelt, mis oleks seadnud ohtu Indoneesia valitsuse üldise poliitikaeesmärgi. Kõrvalmõjuna tagas mineraalide võrdlushind riigile ka minimaalsel tasemel tulu litsentsitasudest, mida roostevaba terase tootmisharu edukast poliitilisest soosimisest tulenev niklimaagi ülepakkumine ja vastavad allasurutud hinnad olid samuti märkimisväärselt mõjutanud.

(513) 2020. aasta jaanuaris rakendas Indoneesia valitsus uuesti kõikide puhtusklassidega niklimaagi täieliku ekspordikeelu. See suurendas Indoneesia turul juba niigi valitsevat tasakaalustamatust sulatustehaste kasuks ning selle tulemusel otsustas Indoneesia valitsus reguleerida niklimaagi hinda eriõigusaktide kaudu ja kasutades mineraalide võrdlushinda. Seepärast vaatas energeetika- ja maavarade ministeerium 2020. aasta aprillis läbi oma määruse nr 7/2017 ja andis välja määruse nr 11/2020. Selle määrusega muudetakse artiklit 2 seoses metallmineraalide ja kivisöe müümise suunistega. Uues artiklis 2 on sätestatud järgmine. „1. Metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse loa, kivisöe tootmisega seotud kaevandustegevuse loa, metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloa ja kivisöe tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloa omanikud peavad toodetud metallmineraalide või kivisöe müümisel lähtuma mineraalide võrdlushinnast või kivisöe võrdlushinnast.“ Seega pidid kaevandusettevõtjad energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruse nr 7/2017 kohaselt oma müügitehingutes mineraalide võrdlushinnast juhinduma, määruse nr 11/2020 kohaselt pidid nad kasutama mineraalide võrdlushinda tehinguhinnana. Nagu on märgitud põhjenduses 508 eespool, tähendab mineraalide võrdlushind „metallmineraalide hinda, mis määratakse kindlaks müügihetkel“. Teiste sõnadega olid kaevandusettevõtjad kohustatud kehtestama hinna kooskõlas mineraalide võrdlushinnaga, mida nad ka tegelikult tegid.

(514) Peale selle lisati energeetika- ja maavarade ministeeriumi määrusega nr 11/2020 artikkel 2A, mis käsitleb niklimaagi müümisega seotud menetlusi ja kohustusi ning mis on sõnastatud järgmiselt: „1) Niklimaaki tootvad metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse loa ja metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloa omanikud peavad toodetud niklimaagi müümisel lähtuma mineraalide võrdlushinnast. 2) Lõikes 1 osutatud kohustus lähtuda mineraalide võrdlushinnast kehtib metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse loa ja metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloa omanike suhtes ka niklimaagi müümisel oma sidusettevõtjatele. 3) Teised isikud, kes rafineerivad metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse loa ja metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloa omanikelt pärit niklimaaki, peavad nikli ostmisel lähtuma mineraalide võrdlushinnast“.

([110]) https://www.tambang.co.id/harga-patokan-mineral-akan-diterapkan-di-bulan-oktober-15712/
([111]) https://www.ap3i.or.id/News/News-Update/Oktober-ESDM-Terapkan-Harga-Patokan-Mineral.html

(515) Artikkel 3 on sõnastatud järgmiselt: „1) Artiklis 2 osutatud metalle käsitlev mineraalide võrdlushind on a. madalaim piirhind, mida kasutatakse metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse loa ja metallmineraalide tootmisega seotud kaevandustegevuse eriloa omanike tootmistasude maksmise kohustuse arvutamisel“. Samas artiklis on sätestatud järgmine: „3) Kui metalle käsitleva mineraalide võrdlushinna arvutamisel esineb metallmineraalide võrdlushinna võrdlusperioodi ja tehinguhinna esitamise perioodi vahel erinevus või kui kohaldatakse karistusi ebapuhtuse eest või lisatasusid teatavate mineraalide eest, siis kehtivad niklimaagi müümise suhtes järgmised tingimused: a. kui tehinguhind on hinna esitamise ajal metalle käsitlevast mineraalide võrdlushinnast vastavalt metallmineraalide võrdlushinnale madalam või kui kohaldatakse karistust ebapuhtuse eest, siis võib müük toimuda metalle käsitleva mineraalide võrdlushinna alusel maksimaalse erinevusega 3 % (kolm protsenti), või b. kui tehinguhind on hinna esitamise ajal metalle käsitlevast mineraalide võrdlushinnast vastavalt metallmineraalide võrdlushinnale kõrgem või kui kohaldatakse lisatasu teatavate mineraalide eest, peab müügi tehinguhind olema metalle käsitlevast mineraalide võrdlushinnast kõrgem“.

(516) 2017. aasta kehtestatud hinnakujundusmehhanismi jätkuna kajastab õigusaktidesse üle võetud niklimaagi reguleeritud hind sama lähenemisviisi ja loogikat. See on hind, mille on kehtestanud valitsus, kelle põhieesmärk on tagada niklimaagi tarnimine Londoni metallibörsi rahvusvahelistest hindadest oluliselt madalama hinnaga, millest saab kasu roostevaba terase tootmisharu. Samal ajal püütakse selle hinnaga võtta arvesse ka kaevandusettevõtjate huve, et tagada jätkuv varustamine selle madalama hinnaga ning vältida pankrotte ja sotsiaalset rahulolematust. Samuti tagatakse sellega minimaalsel tasemel tulu riigi jaoks, kuigi see on palju väiksem kui juhul, kui see hind ei oleks rahvusvahelisest hinnast madalam. Seda on kinnitanud mineraalide ja kivisöe valdkonna tegevdirektor, kelle eesmärk, nagu märgitud, oli tagada „õiglus sulatustehaste jaoks, kes soovivad võimalikult madalaid hindu. Teiselt poolt tuleb [sellega] tagada, et nikli kaevandamisega pakutakse mäetööstusele piisav marginaal“ ([112]). Teiste sõnadega ei määrata niklimaagi hinda Indoneesias kindlaks vabalt vastavalt turutingimustele, vaid Indoneesia valitsus kehtestab selle kitsas hinnakoridoris, et täita oma vastavad poliitikaeesmärgid.

(517) Uurimise käigus leidis kinnitust ka asjaolu, et mineraalide võrdlushinna õigusaktidesse ülevõtmisega 2020. aasta aprillis jätkati 2017. aasta mehhanismi. Peamine erinevus seisneb sellest, et enne energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruse nr 11/2020 jõustumist oli niklimaagi hind niklimaagi ostu-müügi lepingutes sätestatud absoluutväärtusena. Pärast energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruse nr 11/2020 jõustumist kehtestati niklimaagi hind ostu-müügi lepingutes valitsuse määratud mineraalide võrdlushinnana. Uurimise käigus kogutud empiirilised tõendid (see tähendab IRNC kontserni niklimaagi ostud) kinnitasid, et uurimisperioodil olid hinnad enne ja pärast energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruse nr 11/2020 jõustumist sisuliselt samad, see tähendab kooskõlas mineraalide võrdlushinna mehhanismi 2020. aasta aprillile eelneva ja järgneva versiooniga.

(518) Samuti ilmnes uurimise käigus, et alates 2020. aasta aprillist kohandati hinnavalemit teguriga „1 – niiskussisalduse %“. IRNC väitis, et valitsuse kehtestatud valemit kasutatakse kuiva niklimaagi puhul ja kuna niklimaaki müüdi märjal kujul, siis tuli valemit vastavalt kohandada. Sellisel juhul oli see vastuolus Indoneesia valitsuse väitega, et mineraalide võrdlushinda kasutati varem ainult litsentsitasude arvutamiseks. Uurimise käigus selgus tõepoolest, et IRNC ja temaga seotud äriühingute ostuhind uurimisperioodil oli väga sarnane valitsuse kehtestatud hinnale. Peale selle ei esinenud hinnaerinevusi nikli ostmisel seotud tarnijatelt ja sõltumatutelt tarnijatelt. Samuti näitasid ainsa uurimise raames asjaomase teabe esitanud niklit kaevandava äriühingu müügitehingud, et sama liiki niklimaagi eest küsiti kõikidelt klientidelt väga sarnast hinda. See näitab, et praktikas järgiti valitsuse kehtestatud niklimaagi hinda.

(519) Kõiki eespool esitatud tõendeid arvesse võttes järeldas komisjon, et Indoneesia valitsus sekkub niklimaagi turul, reguleerides konkreetselt niklimaagi hindu kaevandusettevõtjate ja sulatustehaste vahelistes tehingutes. Seepärast ei ole tegemist mitte turuhinnaga, vaid valitsuse poolt oma konkreetseid poliitikaeesmärke silmas pidades kehtestatud hinnaga. Juba ainult sel põhjusel leiab komisjon, et niklimaagi hinnad Indoneesias on moonutatud ja neid ei saa kasutada võrdlusalusena kasu kindlakstegemiseks.

(520) Lisaks niklimaagi hindade valitsusepoolsele reguleerimisele esineb aga ka muid Indoneesia valitsuse tekitatud turumoonutusi, mis konkreetselt mõjutavad niklimaagi hindu Indoneesias ja kinnitavad, et neid hindu ei saa võrdlusalusena kasutada. Eelkõige valitseb valitsuse poolt sulatustehastele pandud niklimaagi omamaise töötlemise

([112]) https://www.esdm.go.id/en/media-center/news-archives/-new-regulation-on-mineral-ore-benchmark-price-issued

kohustuse ja muude konkreetsete tootmiseesmärkide tulemusel omamaisel turul ülepakkumine, mis seega surub alla omamaiseid hindu. Niklimaagi ülepakkumist omamaisel turul ja seega hindade allasurumist suurendasid ka ekspordipiirangud. Kõik üksikud niklimaagiga seotud tehingud Indoneesia turul on mõjutatud asjaolust, et mitmesuguste hindu otseselt või kaudselt mõjutavate turumoonutuste tulemusel on niklimaagi hinnad Indoneesias moonutatud.

(521) Selle tagajärjel järeldas komisjon, et need meetmed mõjutavad kogu omamaist niklimaagi turgu ning valitsevatele omamaistele tingimustele vastavat niklimaagi moonutamata hinda Indoneesias oli võimatu kindlaks teha. Seega ei olnud olemas Indoneesia omamaiseid hindu, mida oleks saanud sobiva võrdlusalusena kasutada.

(522) Seepärast pidi komisjon otsima sobiva riigivälise võrdlusaluse ([113]). Sellega seoses märkis komisjon, et alates sellest, kui Indoneesia niklimaagi eksport 2014. aastal lõppes, on märkimisväärselt kasvanud Filipiinidelt pärit niklimaagi eksport, eelkõige peamisele tarbimisturule, see tähendab Hiina RVsse. Filipiinide lateriit-niklimaagil on samad omadused kui Indoneesia lateriit-niklimaagil. Seda kaevandatakse sama avatud kaevandamisprotsessi kohaselt kui Indoneesias ja sellel on Indoneesia maagiga sarnane niklisisaldus. Nii Filipiinide kui ka Indoneesia maaki kaevandatakse sarnases niiskes kliimas, seega on neil suhteliselt suur ja sarnane veesisaldus. Kuna Filipiinide niklimaaki ei mõjuta Indoneesia turgu moonutavad valitsuse meetmed ning kuna kahes riigis valitsevad turutingimused, sealhulgas kvaliteet, kättesaadavus, turustatavus, transport ja muud ostu-müügi tingimused on sarnased, leidis komisjon seega, et Filipiinide ja Indoneesia niklimaagid on võrreldavad. Need riigid on ka geograafiliselt lähestikku, mis samuti suurendab Filipiinide nikliturru olukorra võrreldavust olukorraga, mis Indoneesia valitsuse moonutavate meetmete puudumise korral valitseks Indoneesias.

(523) Seepärast leidis komisjon, et kooskõlas alusmääruse artikli 6 punkti d teise taande alapunktiga ii on Filipiinidelt pärit ekspordi hind sobiv võrdlusalus selle hindamiseks, kas Indoneesia niklimaagi hinnad olid tegelikust maksumusest väiksemad. Filipiinide niklimaagi võrdlushinnaks võeti Filipiinide 1,8 % niklisisaldusega maagi FOB-hind, mille esitas FerroAlloyNet. Kaebuse esitaja esitas selle teabe kvartalipõhiselt. Peale selle esitas kaebuse esitaja 1,5 %, 1,6 %, 1,9 % ja 2,0 % niklisisaldusega toodete võrdlushinnad (samuti kvartalipõhiselt). Nende võrdusaluseid kasutati selleks, et teha niklisisalduse (1,3 %, 1,4 %, 1,7 %, 2,1 %, 2,2 %, 2,3 % ja 2,4 %) põhjal kindlaks IRNC kontserni ostetud muude klasside hinnad.

(524) Neid võrdlusaluseid võrreldi IRNC kontserni kuuluvate äriühingute (IRNC, GCNS, ITSS, SMI ja TSI) teatatud ostuhindadega uurimisperioodil, lähtudes nii niklisisaldusest kui ka asjaomasest kvartalist. Selle võrdluse põhjal kindlakstehtud erinevused arvutati iga kontserni kuuluva äriühingu kohta Indoneesia ruupiates. Eelmistest põhjendustest ilmneb, et Indoneesia omamaised niklimaagi hinnad olid võrdlusalusena kasutatud asendushinnast (Filipiinide FOB-hinnad) järjepidevalt madalamad. Seega järeldas komisjon, et Indoneesia valitsuse meetmetega kohustatakse niklimaaki kaevandavaid äriühinguid tegutsema riigiorganitena ja/või on Indoneesia valitsus volitanud või suunanud neid pakkuma niklimaaki roostevaba terase tootmisharule tegelikust maksumusest väiksema tasu eest.

(525) Seepärast võrdles komisjon koostööd tegevate tootjate niklimaagi tegelikku omamaist ostuhinda moonutamata võrdlushinnaga Filipiinidel.

(526) Oma märkustes lõplike järelduste avalikustamise kohta ei nõustunud Indoneesia valitsus ja IRNC kontsern niklimaagi võrdlusalusega, mis põhineb Filipiinidelt pärit niklimaagil, sest i) Filipiinide lateriidil on alla 1,5 % niklisisaldusega niklimaagi omadused (limoniit), samal ajal kui Indoneesia lateriit-niklimaagil on üle 1,5 % niklisisaldusega niklimaagi omadused, ii) Indoneesias toodetakse lateriit-niklimaaki üle kahe korra rohkem kui Filipiinidel ja iii) Indoneesias on nikli tootmiskulud tonni kohta madalamad kui Filipiinidel, sest Indoneesias on lateriit-nikli kihi keskmine paksus 30 m, samal ajal kui Filipiinidel on see ainult 20 m, ning Indoneesia niklimaardla niklisisaldus on 1,8 % tasemel, kuid Filipiinidel on selle niklisisaldus 1,6 %. Lisaks väitsid nii Indoneesia valitsus kui ka IRNC, et Indoneesia ekspordikeeld surub küll omamaist hinda alla, ent tõstab Filipiinidelt pärit niklimaagi hindu. Indoneesia valitsuse sõnade kohaselt oleks sobiv võrdlusalus IRNC tegelik niklimaagi tootmiskulu, nagu tehti kindlaks teatavate kuumvaltsitud roostevabade teraslehtede ja -rullide importi käsitlevas dumpinguvastases

([113]) Apellatsioonikogu aruanne (United States – Countervailing Measures on Certain Hot-Rolled Carbon Steel Flat Products from India (USA – tasakaalustusmeetmed teatavate Indiast pärit kuumvaltsitud süsinikterasest toodete suhtes)), WT/DS436/AB/R, vastu võetud 19. detsembril 2014, punkt 4.158.

uuringus, ([114]) ning IRNC sõnade kohaselt oleks sobiv võrdlusalus uurimisaluste Indoneesia niklimaagi tootjate tegelikud tootmiskulud, tegelikud müügi-, üld- ja halduskulud ning asjakohane kasum.

(527) Kaebuse esitaja vastas, et tema seisukohast oli Filipiinidelt pärit niklimaak Indoneesia niklimaagi puhul jätkuvalt kõige sobivam võrdlusalus. Kaebuse esitaja lisas, et kui komisjoni arvamuse kohaselt ei ole Filipiinide niklimaak asjakohane võrdlusalus, siis toetab ta viitamist Londoni metallibörsi rahvusvahelisele niklihinnale, mis on ainus olemasolev alternatiivne võrdlusalus. Kaebuse esitaja tuletas meelde, et Indoneesia avaldatud valitsuse kehtestatud mineraalide võrdlushind nikli kohta, mida kasutatakse niklimaagi omamaise müügihinna kindlaksmääramiseks (mineraalide võrdlushind), põhineb ise Londoni metallibörsi hindadel. Kuna Londoni metallibörsil on viidatud kuivtonnidele, tuleks seda kaebuse esitaja sõnade kohaselt vastavalt niiskussisaldusele kohandada. Kaebuse esitaja selgitas, et tegemist oleks konservatiivse lähenemisviisiga, sest selles ei võeta arvesse niklimaagi rauasisaldust.

(528) IRNC esitas vastulause Euroferi vastusele, mis käsitles Londoni metallibörsi hindade kasutamist alternatiivse võrdlusalusena. IRNC kontsern rõhutas kõigepealt, et nikkel, millele Londoni metallibörsil viidatakse, ja niklimaak on erinevad tooted. IRNC kontserni sõnul seavad erinevad suundumused Londoni metallibörsi niklihindade puhul, mis on languses, ja Filipiinide niklimaagi hindade puhul, mis on kasvuteel, selle kasutamise kahtluse alla, sest nikli ja niklimaagi nõudlus ja pakkumine on erinevad. Teiseks väitis IRNC kontsern, et Euroferi väljapakutud valemis hinnatakse niklimaagi hinda üle, sest i) kogu niklit, mis niklimaagis sisaldub, ei saa sellest eraldada ja täiendavalt töödelda puhtaks nikliks, vaid kaaluda tuleks niklimaagist saadava nikli saagise suhtarvu; ii) puhta nikli hind kajastab kõiki puhta nikli turule toomiseks vajalikke kulusid (näiteks niklimaagi kulud, energiakulud, masinate amortisatsioonikulud, tööjõukulud, transpordikulud, tootjate ja kauplejate müügi-, üld- ja halduskulud ning kasum jne). IRNC kontsern järeldas, et tema arvamuse kohaselt hinnatakse Londoni metallibörsil põhinevas valemis võrdlusalust üle ja nõuetekohane võrdlusalus peaks põhinema uurimisaluste Indoneesia niklimaagi tootjate tegelikel tootmiskuludel, müügi-, üld- ja halduskuludel ning nõuetekohasel kasumil.

(529) Komisjon kaalus hoolikalt kõiki asjaomaste isikute esitatud argumente. Kõigepealt järeldas komisjon seoses Indoneesia valitsuse ja IRNC kontserni taotlusega kasutada uurimisaluste Indoneesia niklimaagi tootjate tootmiskuludel, müügi-, üld- ja halduskuludel ning nõuetekohasel kasumimarginaalil põhinevat riigisisest võrdlusalust, et see ei oleks teostatav ja igal juhul ei oleks see kooskõlas asjaomaste õigusaktidega. Kuna niklimaagi tootjad koostööd ei teinud, ei olnud komisjonil toimikus riigisiseseid andmeid uurimisaluste Indoneesia niklimaagi tootjate tootmiskulude ning müügi-, üld- ja halduskulude kohta ega teavet asjakohase kasumimarginaali kohta Indoneesias. Seepärast ei oleks nende isikute taotletud võrdlusaluse arvutamine teostatav. Igal juhul märkis komisjon, et võttes arvesse valdavaid omamaiseid moonutusi Indoneesia niklimaagi turul, mida on üksikasjalikult kirjeldatud punktis 4.4.3.2.2, järeldas komisjon põhjenduses 521, et tal ei olnud võimalik leida sobivat riigisisest võrdlusalust ja seega pidi ta tuginema riigivälisele võrdlusalusele. Seepärast lükati kõnealuse riigisisese alternatiivse võrdlusaluse kasutamine tagasi.

(530) Järgnevalt hindas komisjon hoolikalt argumente Londoni metallibörsi niklihinnal põhineva valemi kohta. Kõigepealt leidis komisjon, et Londoni metallibörs on üks maailma suurimaid mittevääriskmetallide finantsturge. Seoses nikli hinnaga märkis komisjon, et Londoni metallibörsi hind põhineb tegelikel tehingutel ja selle tingimused on kooskõlas Indoneesia turutingimustega. Veelgi olulisemana oli komisjoni arvamuse kohaselt veenev argument, et niklihind Londoni metallibörsil on lähtepunkt metoodikas, mida Indoneesia valitsus ise kasutas niklimaagi omamaise võrdlushinna kehtestamisel, sest see oli Indoneesia turu ja olukorraga tihedamalt seotud. Seepärast on Londoni metallibörsi niklihinnad sobiv võrdlusalus Indoneesia niklimaagi hinna arvutamiseks. Samal ajal märkis komisjon, et kaebuse esitaja niklihindade kohta väljapakutud valemit tuleks kohandada, et see kajastaks teatavaid elemente, mida IRNC kontsern mainis oma vastulauses. Kuna uurimise äärmiselt hilises etapis puudusid toimikus piisavad tõendid, ei olnud komisjonil aga mõistlik eespool nimetatud kohandust teha ja seega Londoni metallibörsi hindu uurimises võrdlusalusena kasutada.

([114]) Komisjoni 6. oktoobri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1408, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks teatavate Indoneesiast, Hiina Rahvavabariigist ja Taiwanist pärit kuumvaltsitud roostevabade teraslehtede ja -rullide impordi suhtes ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks (ELT L 325, 7.10.2020, lk 26).

(531) Eespool kirjeldatut arvesse võttes kaalus komisjon järgnevalt asjaomaste isikute esitatud argumente võrdlusaluse kohta, mis põhines arvutuses kasutatud Filipiinide niklimaagi tegelikel FOB-hindadel. Komisjon märkis, et Indoneesia valitsus ja IRNC kontsern ei põhjendanud, kuidas nende osutatud elemendid seoses Indoneesia ja Filipiinide niklimaagi erinevate tehniliste omaduste ja toodangu kogustega mõjutasid kõnealuseid Filipiinide hindu, samuti ei esitanud nad mingeid tõendeid, milles oleks püütud kvantifitseerida võrdlusalusena kasutatud Filipiinide hindade sellistest erinevustest tulenevaid võimalikke kohandusi. Argument, et Indoneesia ekspordikeeld surus kunstlikult alla Indoneesia omamaiseid hindu ja tõi kaasa ka kõrgemad hinnad Filipiinide puhul, ei mõjuta asjaolu, et Filipiinide hindade näol on tegemist sobiva võrdlusalusega, sest need kajastasid kõikidest eri riikide (sealhulgas Indoneesia) samaaegsetest turutingimustest ja regulatiivsetest valikutest tulenevaid niklimaagi tegelikke turuhindu ega mõjutanud seega asjaolu, et kõnealused hinnad olid tegeliku turu suhtes representatiivsed. Mis puudutab väidet Filipiinide niklimaagi erineva niklisisalduse kohta, siis võetakse komisjoni kasutatud võrdlusaluses seda erinevust arvesse (komisjon arvutas võrdlusaluse iga liiki niklimaagi kohta, mida IRNC kontsern ostis). Seoses väitega, et Indoneesias on niklimaagi tootmine odavam kui Filipiinidel, siis nagu on märgitud põhjenduses 528, ei ole Indoneesia niklimaaki kaevandavad äriühingud uurimises koostööd teinud ja seega ei olnud komisjonil võimalik neid kulusid hinnata. Seepärast kinnitas komisjon oma valiku kasutada antud asjaoludel kõige sobilikuma võrdlusalusena Filipiine, võttes arvesse ka Filipiinidelt eksporditavaid märkimisväärseid koguseid ja asjaolu, et Filipiinide niklimaagi peamised ostjad olid Hiina roostevaba terase tootjad, kes kasutavad asjaomase toote tootmiseks sama tehnoloogiat kui IRNC kontsern. Seega lükati Indoneesia valitsuse ja IRNC kontserni argumendid selles küsimuses tagasi.

(532) Indoneesia valitsus väitis ka, et niklimaak ei ole roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmisel otsene tooraine. Vastupidi, niklimaak on tooraine niklimaagist malmi ja kuumvaltsitud roostevabade terastoodete tootmisel, mis on omakorda roostevabast terasest lehtvaltstoodete eelmise etapi sisendid. Indoneesia valitsuse sõnade kohaselt tuleks seda asjaolu kasu arvutamisel arvesse võtta.

(533) IRNC kontsern väitis, et IRNC müüs ostetud niklimaaki kontsernisisesele üksusele ja seepärast ei peaks kasu arvutamine hõlmama kasu, mida ta ostetud niklimaagist sai. IRNC kontsern kordas seda väidet pärast täiendavate lõplike järelduste avalikustamist.

(534) Komisjon kinnitas, et ta võttis mõlemat nimetatud aspekti IRNC kontserni subsideerimise summa arvutamisel arvesse. Esiteks kasutati sisendite seotud tarnijate puhul nende äriühingute kohta kindlakstehtud kasu jaotamiseks proportsionaalset osa nende käibest, mis oli seotud eksportiva tootjaga. Seejärel lisati see jaotatud kasu eksportiva tootja saadud kasule ja hõlmati kõnealuse tootja subsiidiumi arvutamisse. Eksportiva tootja tasandil oli kasu puhul nimetaja äriühingu kogukäive. Üksikasjalik arvutusmetoodika avalikustati IRNC kontsernile äriühingupõhiste järelduste avaldamise käigus, sest see sisaldas konfidentsiaalset teavet.

(535) Komisjon märkis, et ostetud niklimaagi lõppkasutus, olgu see siis asjaomases tootes või edasiseks töötlemiseks müümine seotud äriühingutele, on ebaoluline, sest subsiidiumimäära arvutamisel on nimetaja IRNC kontserni kogukäive. Seetõttu lükati see väide tagasi.

(536) Sel viisil arvutatud kasu summa oli IRNC kontserni puhul 9,64 %.

4.4.3.2.3. Konkreetsus

(537) Indoneesia valitsuse meetmete eesmärk oli tuua kasu teatavatele tootmisharudele, eelkõige omamaisele roostevaba terase tootmisharule. Isegi kui niklimaagiga seotud moonutused on kasulikud ka muude järgmise etapi toodete kui roostevaba terase jaoks (eelkõige uute energiaallikatega sõidukite elektriakude tootjate jaoks), siis on see kasu kättesaadav ainult teatavatele tootmisharudele Indoneesias, nimelt nikli väärtusahelas tegutsejatele. Indoneesia meetmed on seetõttu konkreetsed alusmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a kohaselt. Niklimaagi loomulikud omadused piiravad võimalike subsiidiumist kasusaajate ringi teatava tootmisharuga, ent see ei tähenda, et konkreetsena määratlemiseks peaks subsiidiumist kasusaajate ring olema asjaomase tootmisharu sees veel täiendavalt täpsustatud ([115]).

([115]) Apellatsioonikogu aruanne DS 436, punkt 4.398.

(538) Oma märkustes lõplike järelduste avalikustamise kohta väitis Indoneesia valitsus, et niklimaaki käsitlevas poliitikas puudus konkreetsus, sest seda ei kohaldatud ainult roostevaba terase sektori, vaid mitmesuguste toodete suhtes.

(539) Komisjon lükkas selle väite tagasi. Indoneesia valitsuse niklimaaki käsitlev poliitika oli tõepoolest alati suunatud niklimaagile kui roostevaba terase tootmisharu toorainele. Tegelikult nähtus uurimistoimikus sisalduvatest dokumentidest, et roostevaba terase tootmisel kasutatava niklimaagi niklisisaldus peab olema üle 1,7 %. Seevastu niklimaagil, mille niklisisaldus on alla 1,7 %, on muud kasutusalad, näiteks elektrisõidukite akudes. Seda tõendab asjaolu, et alates valitsuse määruses nr 1/2017 kuni energeetika- ja maavarade ministeeriumi määruseni nr 11/2019 käsitles ekspordikeeld ainult niklimaaki, mille niklisisaldus on üle 1,7 %, see tähendab ainult roostevaba terase sektoris kasutatavat niklimaaki. Seetõttu lükati see väide tagasi.

4.4.3.3. Järeldused

(540) Indoneesia valitsus pakkus konkreetsete meetmetega ning kaevandusettevõtjate kaudu, kes tegutsesid riigiorganitena või keda Indoneesia valitsus oli volitanud/suunanud, niklimaaki roostevaba terase tootmisharule tegelikust maksumusest väiksema tasu eest. Kõnealune kaupade pakkumine kujutab endast subsiidiumi saaja rahalist kasu ning on konkreetne ja seega tasakaalustatav.

(541) Puudusid piisavad tõendid, mis oleksid võimaldanud kindlaks teha, mil määral sai sellest kavast kasu Jindal Stainless Indonesia, sest Jindal Stainless Indonesia ei ole vertikaalselt integreeritud ja tema tootmisprotsess algab kuumvaltsitud rullide tasandil.

(542) Uurimisperioodil niklimaagi tegelikust maksumusest väiksema tasu eest pakkumisega seoses IRNC kontserni puhul kindlakstehtud subsiidiumisumma on järgmine.

Äriühing	Üldine subsiidiumisumma
IRNC kontsern	9,64 %

4.5. **Indoneesia ja Hiina ning Morowali tööstuspargi koostöö**

4.5.1. *Sissejuhatus ja faktiline raamistik*

(543) Kaebuses väideti, et roostevaba terase tootmisharu arendamise kava osana tugines Indoneesia valitsus Hiina valitsuse antud rahalisele toetusele. See toetus oli konkreetselt seotud Morowali pargi arendamisega, mida juhivad peamiselt Hiina äriühingud, eelkõige Shanghai Decent Investment (kontsern), mis on Tsingshani kontserni valdusettevõtja. Kaebuse kohaselt Indoneesia valitsus mitte ainult ei otsinud aktiivselt Hiina rahastust, ei tunnistanud seda ega võtnud seda vastu, vaid avaldas väidetavalt ka Hiina valitsusele survet, et see toetaks Hiina äriühinguid, kes varem sulatasid Indoneesiast imporditud niklimaaki Hiinas niklisisaldusega malmi tootmiseks, et need viiksid oma sulatustegevuse üle Indoneesiasse.

(544) Punktis 4.3 on kirjeldatud, milline ajalooline ja faktiline taust on Indoneesia ja Hiina väga tihedal koostööl eesmärgiga arendada välja täielikult integreeritud roostevaba terase tööstusharu tootmisahel, mis tugineb Indoneesias kättesaadavatele niklimaagi varudele ning Hiina rahalistele vahenditele ja oskusteabele. Nagu selgitatud, on Indoneesial märkimisväärsed niklimaagi varud ja ta on üks suurimaid tegijaid sellel turul kogu maailmas. Alates 2005. aastast suurenes märkimisväärselt niklimaagi kaevandamine ja ka eksport (vt tabelid 1 ja 2). Need tabelid näitavad ka seda, et Hiinast sai järk-järgult niklimaagi ekspordi ülekaalukalt suurim sihtkoht, kuna Indoneesia maak oli roostevaba terase tootmiseks kõige sobivam. Indoneesia valitsus tundis muret selle pärast, et tema niklimaagi varud kaovad ekspordi tõttu, kuna tal ei ole piisavat siseriiklikku tootmisvõimsust maagi edasiseks töötlemiseks, ning seega ei saaks riik neist piisavat kasu.

(545) 2009. aasta uue kaevandamisseadusega otsustas Indoneesia valitsus suurendada omamaist lisaväärtust, edendades mineraalide, sealhulgas niklimaagi omamaist töötlemist, peamiselt riigisisese töötlemiskohustuse kaudu (vt põhjendused 401–404). Samuti otsustas ta kehtestada ekspordipiirangud pärast viie aasta pikkust üleminekuperioodi, et loodaks piisav riigisisene tootmisvõimsus niklimaagi tootmise käivitamiseks ja tagataks, et kaevandajad pakuksid seda tegelikust maksumusest väiksema tasu eest (vt eelmist punkti).

(546) Sellega seoses alustas Indoneesia valitsus läbirääkimisi potentsiaalselt huvitatud kolmandate riikidega, kellel on omamaise roostevaba terase tööstusharu. Näiteks püüdis Indoneesia valitsus veenda Jaapanit ja selle niklimaaki töötlevat tööstust investeerima Indoneesiasse. Jaapani valitsus oli siiski vastu kavandatavatele Indoneesia ekspordipiirangutele, kuna pidas neid WTO eeskirjadega vastuolus olevaks ja ähvardas algatada Indoneesia vastu menetluse WTOs ([116]).

(547) Indoneesia valitsust saatis edu, kui ta pöördus Hiina valitsuse poole. 2011. ja 2013. aastal sõlmitud lepingutes ette nähtud kahepoolse koostöö tulemusena, mida seejärel veelgi intensiivistati, alustas Hiina sulatustehaste ehitamist ja arendamist Indoneesias. Eksport Hiinasse jõudis haripunkti 2013. aastal 58 miljoni tonni juures, samal ajal kui Indoneesia omamaine tootmisvõimsus suurenes järk-järgult 7,81 miljonilt tonnilt 2014. aastal, mil jõustusid omamaine töötlemiskohustus ja ekspordipiirangud, kuni 61 miljoni tonnini 2019. aastal (vt tabel 3).

4.5.1.1. Õiguslik alus

(548) Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse vahel aastate jooksul allkirjastatud asjakohased kahepoolsed lepingud ja tehtud ühisavaldused hõlmavad järgmist:

— Indoneesia ja Hiina Rahvavabariigi ühisdeklaratsioon strateegilise partnerluse kohta, mis allkirjastati 25. aprillil 2005 Jakartas;

— Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse strateegilise partnerluse ühisdeklaratsiooni rakendamise tegevuskava, mis allkirjastati 21. jaanuaril 2010 Jakartas;

— Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse kahepoolse majandus- ja kaubanduskoostöö laiendamise ja süvendamise leping, mis allkirjastati 29. aprillil 2011 Jakartas;

— Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse ühiskommünikee Hiina ja Indoneesia strateegilise partnerluse edasise tugevdamise kohta, mis esitati 29. aprillil 2011 Jakartas;

— Indoneesia mere- ja kalandusministeeriumi ning Hiina RV riikliku ookeaniameti merekoostööd käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi muutmise protokoll, mis esitati 29. aprillil 2011 Jakartas;

— 25. märtsil 2012 Pekingis tehtud ühisavaldus, milles kutsutakse Hiina ettevõtteid üles suurendama investeeringuid Indoneesiasse;

— Indoneesia-Hiina majandus- ja kaubanduskoostöö viieaastane arenguprogramm, mis allkirjastati 2. oktoobril 2013 Jakartas;

— Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse vaheline Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusparkide leping, mis allkirjastati 2. oktoobril 2013 Jakartas;

— 26. märtsil 2015 Pekingis esitatud ühisavaldus Hiina Rahvavabariigi ja Indoneesia vahelise laiaulatusliku strateegilise partnerluse tugevdamise kohta;

— Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse strateegilise partnerluse ühisdeklaratsiooni rakendamise tegevuskava (2017 –2021), mis allkirjastati 14. mail 2017 Pekingis;

— Indoneesia merendusministeeriumi ja HRV riikliku arengu- ja reformikomisjoni vahel 7. mail 2018 Bogoris allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandum koostöö edendamise kohta piirkondlike laiaulatuslike majanduskoridoride arendamisel ja

— Indoneesia merendusministeeriumi ja HRV riikliku arengu- ja reformikomisjoni vahel 23. oktoobril 2018 Pekingis allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandum piirkondlike laiaulatuslike majanduskoridoride arendamise ühise juhtkomitee loomise kohta.

(549) Lisaks mõned Indoneesia valitsuse kehtestatud siseriiklikud õigusaktid, millega rakendati eespool nimetatud kahepoolseid lepinguid või mis olid nendega seotud:

— 2011. aasta mais avaldatud Indoneesia majandusarengu kiirendamise ja laiendamise üldkava aastateks 2011–2025 ja

— Indoneesia tööstusministeeriumi 22. juuli 2014. aasta dekreet nr 432/M-IND/Kep/7/2014 Indoneesia-Hiina integreeritud tööstuspiirkonna töörühma kohta.

([116]) https://kemenperin.go.id/artikel/3594/Let-Japan-Process-Nickel-in-Indonesia:-Industri-minister

4.5.2. *Osaline koostööst keeldumine ja kättesaadavate faktide kasutamine seoses Morowali pargi toetamisega*

4.5.2.1. Alusmääruse artikli 28 lõike 1 sätete kohaldamine Indoneesia valitsuse suhtes

(550) Komisjon palus Indoneesia valitsusel esitada teatava teabe Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse kehtestatud kahepoolse koostöö raamistiku kohta ning eelkõige tingimuste kohta, mille alusel Morowali park algselt loodi, ning selle kohta, kas ja mil määral oli Morowali park ja Hiina valitsuse antud finantsabi osa kahepoolsest koostööst Indoneesia ja Hiina valitsuse vahel.

(551) Komisjon palus konkreetselt Indoneesia valitsusel esitada dokument, millele kirjutasid 3. oktoobril 2013 alla Xiang Guanda äriühingust Shanghai Decent Investment ja Halim Mina äriühingust Bintang Delapan Group Hiina ja Indoneesia presidentide juuresolekul. Indoneesia valitsus ei esitanud seda dokumenti, milles on komisjonile kättesaadava teabe kohaselt sätestatud kokkulepe IMIPi ühise asutamise ja seejärel Morowali tööstuspargi arendamise kohta ([117]). Lisaks kinnitas Indoneesia valitsus kaugmeetodil toimunud ristkontrolli ajal selle kokkuleppe olemasolu; Indoneesia valitsus väitis siiski, et tal seda dokumenti ei ole.

(552) Nagu on selgitatud põhjenduses 573, palus komisjon Indoneesia valitsusel esitada loetelu prioriteetsetest projektidest, mis on Indoneesia-Hiina programmi sätete kohaselt rakendamiseks välja valitud. Indoneesia valitsus esitas selle asemel teise projektide loetelu, st loetelu Indoneesia ja Hiina koostööprojektidest kõrgetasemelise majandusdialoogi raames.

(553) Nagu on selgitatud põhjenduses 639 ja sellele järgnevates põhjendustes, nõudis komisjon veel, et Indoneesia valitsus esitaks dokumendid esitatud lepingute rakendamise ning Hiina valitsuse ja Indoneesia valitsuse poolt sellega seoses kehtestatud konsulteerimismehhanismide kohta. Indoneesia valitsus vastas siiski, et selleks loodud KIT Indonesia meeskond ei olnud välja töötanud sisulist poliitikat, ning keeldus esitamast asjakohaseid dokumente.

(554) Seepärast teatas komisjon Indoneesia valitsusele, et ta võib olla sunnitud kasutama Morowali tööstuspargis asuvate äriühingute väidetava subsideerimise olemasolu ja ulatuse uurimisel kättesaadavaid fakte kooskõlas alusmääruse artikli 28 lõikega 1.

(555) Nõutud teabe puudumisel leidis komisjon, et ta ei saanud uurimise selle aspektiga seoses olulist ja vajalikku teavet. Sellepärast kohaldas komisjon alusmääruse artiklit 28 ja tugines kõnealuste küsimuste puhul teadaolevatele faktidele.

4.5.2.2. Alusmääruse artikli 28 lõike 1 sätete kohaldamine Hiina valitsuse suhtes

(556) Nagu on märgitud eespool põhjenduses 15, kutsus komisjon algatamisteates Hiina valitsust üles saama huvitatud isikuks ja saatis avaldamisega samal päeval algatamisteate Hiina valitsusele, juhtides Hiina valitsuse tähelepanu sõnaselgelt mainitud kutsele. Hiina valitsus kinnitas 19. veebruari 2021. aasta e-kirjas, et ta on registreerunud huvitatud isikuna.

(557) Komisjon saatis Hiina valitsusele teabenõude, et koguda teavet seoses ülevaatega Hiina finantssektorist, Hiina pangandus- ja reguleeriva komisjoniga seotud teavet ning teavet Morowali pargi ning ülemeremaade kaubandus- ja koostöötsoonide raames antava rahalise toetuse, eksporditagatiste ja kindlustuse kohta. Hiina valitsus keeldus siiski seda teavet esitamast.

([117]) IMIPi aastaaruanne 2017;
https://www.business.hsbc.com.cn/en-gb/belt-and-road/story-5;
www.etsingshan.com/Art/Art_38/Art_38_69.aspx;
https://www.dsppatech.com/dsppa-pa-system-applied-in-indonesia-morowali-industrial-park.html.

(558) Seepärast teatas komisjon Hiina valitsusele, et võib olla sunnitud kõnealuse subsiidiumikava puhul kasutama kättesaadavaid fakte vastavalt alusmääruse artikli 28 lõikele 1. Hiina valitsus märkusi ei esitanud.

(559) Nõutud teabe puudumisel leidis komisjon, et ta ei saanud uurimise selle aspektiga seoses olulist ja vajalikku teavet. Sellepärast kohaldas komisjon alusmääruse artiklit 28 ja tugines kõnealuste küsimuste puhul teadaolevatele faktidele.

4.5.3. *Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse kahepoolse koostööraamistiku õigus- ja poliitikadokumendid*

(560) Indoneesia valitsuse poolt Hiina valitsusega algatatud koostöö seoses sooduskohtlemisega Indoneesia roostevaba terase tööstusharu loomise ja arendamise toetuseks ulatub tagasi 2000. aastate algusesse. See koosneb mitmest kahepoolsest dokumendist, millega on loodud õiguslik ja poliitiline raamistik, mille tulemusena on võetud vastu mitu konkreetset toetuspoliitikat ja soodusprogramme, mis kujutavad endast käesoleva uurimisega hõlmatud tasakaalustatavaid subsiidiume.

(561) Nendest dokumentidest nähtub, et aastate jooksul on need kaks riiki loonud koostööraamistiku mitme kahepoolse õigusliku ja poliitikadokumendi alusel, et oma koostööd järk-järgult suurendada. Need sisaldavad kõiki koostöötingimusi ja peamist eesmärki luua Indoneesias omamaine roostevaba terase tööstusharu ja seda arendada mitme eri soodusmeetme ja -poliitika kaudu, mida kohaldatakse Hiina-Indoneesia ettevõtjate suhtes, keda asjaomased valitsused julgustavad ja toetavad kõnealuse koostöö elluviimisel.

(562) Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse koostöö kaevandus- ja metallurgiasektoris algas 2005. aastal Indoneesia ja Hiina strateegilise partnerluse ühisdeklaratsiooni allkirjastamisega, milles märgitakse, et mõlemad pooled „tugevdavad investeerimiskoostööd, suurendades vastastikust mõistmist ja võrgustike loomist investeerimisasutuste, sealhulgas erasektori üksuste vahel, ning luues investeerimisvoogude jaoks soodsama majandusliku, sotsiaal- ja õiguskeskkonna“. Juba sel ajal oli Hiina valitsus küsinud Indoneesia valitsuselt kindlust välisinvestorite huvide tagamise kohta kasumi teenimisel ([118]). Tollal märgiti veel, et majandusarengu viimase kümne aasta jooksul oli Hiina valitsus alati taganud, et kõik investeeringud Hiinasse on kasumlikud. See koostöö oli kooskõlas 1999. aastal alanud Hiina „väljamineku“ poliitikaga, mis soosis Hiina ettevõtete asutamist välismaale ning eksporti ja rahvusvahelistumist.

(563) 2010. aasta jaanuaris kirjutasid Indoneesia ja Hiina 2005. aasta ühisdeklaratsiooni rakendamiseks alla Indoneesia-Hiina tegevuskavale (edaspidi „2010. aasta tegevuskava“), et strateegilist partnerlust tugevdada. See dokument sisaldab kava Hiina investeeringute soodustamiseks Indoneesia ressursipõhistesse tööstusharudesse, sealhulgas kaevandamisse ([119]). Punktis 3.2 „Kaubanduskoostöö“ viidatakse artikli 3 lõike 2 punktis 14 „Hiina ja Indoneesia majandus- ja kaubanduskoostöö viieaastase kava koostamisele ja rakendamisele“; varsti see dokument tõesti ka allkirjastati (vt allpool). Peatükis „Investeerimiskoostöö“ nähakse ette „soodustada“ erasektori osalejate osalemist (artikli 3 lõike 4 punkt 3) ja „soodustada Hiina investeeringuid Indoneesia ressursipõhistesse tööstusharudesse, nagu (...) kaevandamine ja energeetika (...)“ (artikli 3 lõike 4 punkt 8). Dokumendis viidatakse ka Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse vastastikuse mõistmise memorandumile taristu ja loodusvarade alase koostöö kohta, mis allkirjastati 25. aprillil 2005.

(564) Uurimise käigus leiti, et Hiina peaministri Wen Jiabao visiidil Jakartasse 2011. aasta aprilli lõpus allkirjastasid Hiina valitsuse ja Indoneesia valitsuse esindajad kolm vastastikuse mõistmise memorandumit ja ühe tehnilise eeskirja. Komisjon palus Indoneesia valitsusel esitada need kolm vastastikuse mõistmise memorandumit ja tehnilist eeskirja.

(565) Indoneesia valitsus esitas kolm dokumenti. Esimene dokument oli Indoneesia mere- ja kalandusministeeriumi ning Hiina RV riikliku ookeaniameti merekoostööd käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi muutmise protokoll, mis allkirjastati 29. aprillil 2011.

([118]) https://koran.tempo.co/read/ekonomi-dan-bisnis/44119/cina-minta-indonesia-jamin-investor
([119]) https://treaty.kemlu.go.id/apisearch/pdf?filename=CHN-2010-0093.pdf

(566) Teine dokument oli Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse kahepoolse majandus- ja kaubanduskoostöö laiendamise ja süvendamise leping, mis allkirjastati 29. aprillil 2011. Selle kokkuleppe kohaselt „leppisid valitsused kokku, et julgustavad ettevõtteid“ tegema eri vormis majanduskoostööd mitmes valdkonnas, nagu terasetööstus, tööstuspark ja eksportkauba tootmise eritsoon.

(567) Kolmas dokument oli Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse ühiskommünikee Hiina ja Indoneesia strateegilise partnerluse edasise tugevdamise kohta, mis allkirjastati 29. aprillil 2011. Selle kommünikee kohaselt „[v]äljendasid pooled rahulolu Hiina valitsuse ja Indoneesia valitsuse strateegilise partnerluse ühisdeklaratsiooni rakendamise tegevuskava üle, mis allkirjastati 21. jaanuaril 2010, ja leppisid kokku, et võtavad konkreetseid meetmeid tegevuskava elluviimiseks ja pragmaatilise koostöö arendamiseks nende riikide vahel mitmesugustes valdkondades.“ Kinnitati veel, et „[l]isaks loodab Hiina tugevdada koostööd Indoneesia poolega majandus- ja kaubanduskoostöö tsooni arendamisel“.

(568) 25. märtsil 2012 leppisid Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus Indoneesia presidendi Yudhoyono ametliku visiidi lõpus Pekingis tehtud ühisavalduses kokku, et töötatakse välja kahepoolne Indoneesia-Hiina majandus- ja kaubanduskoostöö leping kooskõlas Hiina valitsuse 12. viisaastakukavas sätestatud konkreetse sooduspoliitikaga ja Indoneesia valitsuse kavaga MP3EI ([120]). Lisaks julgustas Indoneesia valitsus Hiina ettevõtteid osalema Indoneesia tööstussuutlikkuse suurendamises ja lubas „jätkata välisinvestorite, sealhulgas Hiina investorite jaoks soodsa investeerimiskeskkonna loomist“. Täpsemalt ootas Indoneesia valitsus, et Hiina ettevõtted „investeerivad rohkem Indoneesia mäetööstusesse“, ja „andis Hiinale ülevaate jõupingutustest parandada oma kaevandusressursside haldamist“. Lõpuks leppisid pooled kokku, et „suurendavad jõupingutusi, et veelgi tugevdada ja laiendada koostööd [...] kaevandamise valdkonnas“. See avaldus näitab, et mõlemad pooled püüdsid rakendada oma vastavat siseriiklikku sooduspoliitikat, eelkõige selleks, et tugevdada Indoneesia tööstuslikku võimsust tootmisahela järgmises etapis, kaasates Hiinat toorainepoliitika arengusse ja hoides teda sellega kursis.

(569) Mis puudutab Indoneesiat, siis on kavas MP3EI tunnistatud, et tootmisharu tuleb Indoneesias edasi arendada, ja arenduspiirkonnaks määratud Sulawesi. Terasetööstuse arengu toetamiseks kavandas Indoneesia valitsus muu hulgas regulatiivseid muudatusi, et hõlbustada toorainega varustamist, luua riiklikud tarneahela eelneva ja järgneva etapi äripartnerlused, arendada tootmisahela järgmise etapi terasetööstuse klastreid ning seada prioriteediks terase sulatamise ja roostevaba terase tootmise integreerimine ([121]). Lisaks on loodusvarad, eelkõige kaevandamine ja nikkel, samuti suunatud eesmärgile suurendada Indoneesias tööstuslikku töötlemist, et saada suuremat lisaväärtust. Nikli valdkonnas keskendutakse tarneahela järgmise etapi niklitööstuse tugevdamisele ja hõlbustatakse tugevaid partnerlusi eelneva ja järgmise etapi tootmisharude vahel ([122]).

(570) Hiina RV puhul rõhutatakse IMIPi asutamise ajal kehtinud riikliku majandusliku ja sotsiaalse arengu 12. viisaastakukavas Hiina valitsuse strateegilist nägemust peamiste tootmisharude täiustamisest ja edendamisest. Sellest nähtub, et Hiina valitsus kujundab poliitikat eesmärgiga toetada ettevõtjate tehnilist arengut, et suurendada nende konkurentsivõimet turul. Varasemad uurimised näitasid, et terasetööstus oli nende peamiste tootmisharude hulgas esirinnas ([123]). Lisaks avaldas Hiina valitsus terasetööstuse jaoks konkreetse kava, terasetööstuse 12. viisaastakukava (edaspidi „terasetööstuse 12. viisaastakukava“), mis kehtis ka IMIPi asutamise ajal. Terasetööstuse 12. viisaastakukavas tõstetakse esile, et terasetööstus on riigi majanduse oluline põhitööstus, ning rõhutatakse, kui oluline on „tugevdada maksu-, finants-, kaubandus-, maa-, energiasäästu-, keskkonnakaitse-, ohutus- ja muu poliitika seoseid terasetööstuspoliitikaga“. Varasemad uurimised näitasid, et need kavad on õiguslikult siduvad ([124])

([120]) https://tingroom.com/print_173679.html

([121]) Indoneesia majandusarengu kiirendamise ja laiendamise üldkava 2011–2025, lk 65–68.

([122]) Indoneesia majandusarengu kiirendamise ja laiendamise üldkava 2011–2025.

([123]) Komisjoni 8. juuni 2017. aasta rakendusmäärus (EL) 2017/969, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate teatavate rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/649, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate teatavate rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT L 146, 9.6.2017, lk 17), põhjendus 49 jj.

([124]) Samas, põhjendus 55.

ja tõid välja Hiina valitsuse juhtiva rolli terasesektoris riigi osalusega ettevõtete kaudu ([125]). Hiina valitsuse ülekaalukat rolli terasesektoris ja sellest tulenevaid märkimisväärseid turumoonutusi kinnitab ka kaubanduskaitset käsitleva uurimise eesmärgil koostatud komisjoni talituste töödokument Hiina majanduse oluliste moonutuste kohta ‚milles märgitakse: „kuna riigi sekkumine terasetööstusesse on jõuline ja riigile kuuluvate ettevõtete osakaal sektoris suur, ei ole isegi eraomandis olevatel terasetootjatel võimalik tegutseda turutingimustel“ ning tunnistati, et „väidetavalt eraomandis olevate teraseettevõtjate puhul on tegemist olulise omandiõiguse, kontrolli ja/või valitsuse sekkumisega“ ([126]).

(571) Indoneesia majandusminister ja Hiina kaubandusminister kirjutasid 2. oktoobril 2013 Jakartas alla Indoneesia-Hiina majandus- ja kaubanduskoostöö viieaastasele arenguprogrammile (edaspidi „Indoneesia-Hiina programm“). Indoneesia-Hiina programmiga kavatseti „suurendada kahe riigi vahelisi kaubandusinvesteeringuid ja edendada ühiste prioriteetsete projektide rakendamist“, ([127]) mis pidid olema programmi konkreetne väljund.

(572) Indoneesia-Hiina programmi III peatükis selgitasid Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus, et kava viiakse ellu prioriteetsete projektide kaudu, mille „valikupõhimõte peaks vastama kahe riigi strateegilistele huvidele ja sotsiaal-majanduslikele arenguvajadustele, olema kooskõlas mõlema riigi majandusarengu keskpika ja pikaajalise planeerimisega ning sobima asjaomaste ettevõtete arengukavadega“.

(573) Komisjon palus Indoneesia valitsusel esitada loetelu prioriteetsetest projektidest, mis on Indoneesia-Hiina programmi sätete kohaselt rakendamiseks välja valitud. Indoneesia valitsus esitas selle asemel aga teise projektide loetelu, st loetelu Indoneesia ja Hiina koostööprojektidest kõrgetasemelise majandusdialoogi raames. Tuginedes artikli 28 lõike 1 kohaldamisele koostööst keeldumise tõttu, järeldas komisjon, et ka Morowali projekt oli lisatud kahepoolse koostöö prioriteetsete projektide loetellu. See on tõepoolest oluline projekt, kus Hiina äriühingute osalus on märkimisväärne.

(574) Indoneesia-Hiina programmis kinnitati ka 2012. aasta avaldust, et koostöö üks peamisi eesmärke oli rakendada I peatüki punktis 1.2.3 nimetatud terasesektori sooduspoliitikat, märkides, et üks kahepoolse koostöö üldeesmärke on „soodustada konkurentsivõimeliste ja mainekate Hiina ettevõtete ja finantseerimisasutuste osalemist kuue Indoneesia majanduskoridori arendamises ja Indoneesia valitsuse kavas MP3EI loetletud projektis ning ergutada konkurentsivõimelisi ja mainekaid Indoneesia ettevõtteid Hiina valitsuse 12. viisaastakukava väljatöötamisel“ ([128]).

(575) Indoneesia-Hiina programm näitab, et mõlemad valitsused määrasid kindlaks peamised koostöövaldkonnad, ([129]) mille hulka kuulusid muu hulgas kaevandamine, metallurgiatööstus ja tööstuspargid (sealhulgas erimajandustsoonid). Kaevandamisega seotud meetmetes leppisid Indoneesia ja Hiina valitsus sõnaselgelt kokku punktis 2.4.2: „[k]oostöö maavarade, sealhulgas ... nikli ... uurimise, rafineerimise ja töötlemise alal“, „[k]aevandus- ja metallurgiaprojektidega seotud kahepoolse koostöö hoogustamine ja hõlbustamine“, „[m]aavarade arendamise edendamine kuues majanduskoridoris spetsiaalsete tööstusparkide ja -tsoonide ehitamise teel“, „[k]oostöö maavarade arendamisel Indoneesias“.

([125]) Komisjoni 2. mai 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/688, millega kehtestatakse pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1037 artikli 18 kohast aegumise läbivaatamist teatavate Hiina Rahvavabariigist pärit orgaanilise kattega terastoodete impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks, ELT L 116, 3.5.2019, põhjendused 37 ja 70.

([126]) Komisjoni talituste töödokument „Significant Distortions in the Economy of the People's Republic of China for the Purposes of Trade Defence Investigations“ (Kaubanduse kaitsemeetmete uurimise käigus tuvastatud olulised moonutused Hiina Rahvavabariigi majanduses), SWD(2017) 483 final/2, 20.12.2017, lk 360. Üldisemalt HRV terasesektori kohta vt sama dokumendi 14. peatükk „Terasesektor“, lk 346–376.

([127]) Indoneesia-Hiina majandus- ja kaubanduskoostöö viieaastane arenguprogramm (I ja III peatükk).

([128]) Indoneesia-Hiina majandus- ja kaubanduskoostöö viieaastane arenguprogramm (I peatükk, punkt 1.2.3).

([129]) Indoneesia-Hiina majandus- ja kaubanduskoostöö viieaastane arenguprogramm (II peatükk).

(576) Indoneesia-Hiina programmi punktis 2.7.8, milles käsitletakse metallurgiatööstust, leppisid Indoneesia ja Hiina valitsus konkreetselt kokku, et „[j]ulgustavad Hiina metallurgiatootjaid tegema otseinvesteeringuid Indoneesiasse, kasutama Indoneesia loodusvarasid ja investeerima integreeritud metallurgiatööstusparkidesse, et aidata parandada Indoneesia metallurgiatööstuse ahelat ja suurendada maavarade projektide lisaväärtust“ ([130]). Samuti kinnitatakse programmis, et Hiina metallurgiatootjaid julgustatakse moodustama ühisettevõtteid Indoneesia äriühingutega. Punktis 2.9 tööstusparkide (sealhulgas erimajandustsoonide) kohta leppisid Indoneesia ja Hiina valitsus kokku tööstusparkide edendamisel „julgustama Hiina ettevõtteid investeerima Indoneesia tööstusparkidesse ...“, „... hõlbustama ja pakkuma poliitilist toetust tööstusparkide arendamiseks“. Seega taotles Indoneesia valitsus aktiivselt poliitilist toetust, mida Hiina valitsus andis konkreetsetele projektidele, nagu Morowali tööstuspark, ja võttis selle vastu.

(577) 27. märtsil 2015 tegid mõlemad valitsused ühisavalduse Hiina Rahvavabariigi ja Indoneesia laiaulatusliku strateegilise partnerluse tugevdamise kohta ([131]). Avalduses lubasid „... mõlemad pooled aktiivselt rakendada Hiina-Indoneesia majandus- ja kaubanduskoostöö viieaastast arenguprogrammi ning viia kiiresti lõpule prioriteetsete projektide loetelu koostamine ...“. Samuti olid mõlemad valitsused „... seisukohal, et president Xi Jinpingi esitatud 21. sajandi meresiiditee algatus ja president Joko Widodo algatatud Global Maritime Fulcrumi strateegia täiendavad teineteist väga suurel määral“. Mõlemad valitsused lubasid ka „... kiirendada Hiina-Indoneesia integreeritud tööstusparkide rajamist ja luua võimalikult kiiresti valitsustevahelise koordineerimiskomitee“. Indoneesia pool „... kehtestab tööstusparkide suhtes sooduspoliitika, et tagada kaitse ja tegevuse lihtsustamine suuremale hulgale Hiina ettevõtjatele parki sisenemisel kooskõlas Indoneesia seaduste ja eeskirjadega, et kiirendada tööstusparkide arengut“, ning Hiina kohustus „... jätkama Indoneesia taristu ehitamise ja suurte projektide rahastamist kahe- ja mitmepoolsete finantskanalite kaudu“.

(578) 7. mail 2018 kirjutasid Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus alla vastastikuse mõistmise memorandumile „koostöö edendamise kohta piirkondlike laiaulatuslike majanduskoridoride arendamisel“, milles pooled leppisid kokku koostöö tegemises muu hulgas Põhja-Sulawesi arendamisel. Memorandumis leppisid pooled kokku, et „innustavad asjaomaseid valitsusasutusi, nõuetele vastavaid ettevõtjaid ja institutsioone osalema nende koridoride arengukava koostamisel ja koordineerivad nende tegevust“.

(579) 23. oktoobril 2018 allkirjastasid Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus vastastikuse mõistmise memorandumi „ühise juhtkomitee loomise kohta piirkondlike laiaulatuslike majanduskoridoride arendamiseks“. Memorandumiga kehtestatakse koostöö organisatsiooniline struktuur: ühine sekretariaat, ühised töörühmad, töömehhanismid, juhtkomitee jne. See struktuur näitab taas, et kahepoolse koostöö raamistikku rakendatakse ühiselt ühiste erihaldusasutuste kaudu.

(580) Eespool nimetatud kahepoolsed lepingud ja dokumendid näitavad, et kahepoolne koostöö kujunes välja lepingutes, milles on täpsustatud kummagi valitsuse tingimused ja panus. Rahastamise, IMIPi kaudu toimuva haldamise ja muude kahepoolsete haldusmehhanismide üksikasju kirjeldatakse järgmistes punktides. Selles punktis käsitletud dokumendid kinnitavad siiski, et kaks valitsust on sõlminud erikokkulepped, et rakendada oma sooduspoliitikat kõnealuse koostööga hõlmatud konkreetsete tööstusharude ja projektide kasuks. Need näitavad, et konkreetselt on hõlmatud poliitika, millega soodustatakse niklimaaki töötleva tööstusharu ja roostevaba terase järgmise etapi tööstusharu arendamist Indoneesias Hiina soodustoetustega Hiina investeeringute toetamise kaudu. IRNC kontsern oli kahepoolse koostöö raames kokku lepitud poliitikast selgelt kasu saav isik.

(581) Eespool nimetatud lepingud ja dokumendid näitavad Indoneesia ja Hiina koostöö raamistikku ning sellise koostöö arengut ja pidevat süvenemist aastate jooksul. Selline süvenev koostöö võimaldab Hiina investeeringutel ja äriühingutel saada kasu Indoneesia toorainest ja geograafilisest asukohast. Hiina pool rahastab investeeringuid valitud „koridoridesse“ majandusvööndi ja maanteede algatuse raames, samal ajal kui Indoneesia pool töötab aktiivselt selle nimel, et säilitada soodne õigus-, tegevus- ja poliitiline raamistik, et hoogustada projektide elluviimist

([130]) Indoneesia-Hiina majandus- ja kaubanduskoostöö viieaastane arenguprogramm (II peatükk, punkt 2.7.8).
([131]) https://www.mfa.gov.cn/ce/cebe//eng/mhs/t1249201.htm

oma territooriumi konkreetsetes osades. Morowali pargi loomine Sulawesi provintsis ja sellesse täielikult integreeritud peamise eksportiva tootja asutamine toimus selles raamistikus ja kontekstis, nagu on selgitatud üksikasjalikumalt järgmistes punktides.

4.5.4. *Soodustingimustel antav rahaline toetus kahepoolse koostöö raames*

(582) Roostevaba terase tööstusharuga seotud kahepoolse koostöö ühe tugisambana pidi Hiina pool andma Hiina äriühingutele soodustingimustel rahalist toetust, et arendada roostevaba terase tööstusharu Indoneesias. See oli Indoneesia kehtestatud eeltingimus selleks, et anda Hiina äriühingutele juurdepääs nende tootmisprotsessi jaoks sobivatele suurtele niklimaagi varudele.

(583) Nagu eespool märgitud, rõhutas Hiina valitsus juba 2005. aastal seoses Indoneesia ja Hiina ühisdeklaratsiooniga strateegilise partnerluse kohta vajadust kaitsta investorite huve saada kasumit, ning näitas, et varasematel aastatel on Hiina valitsus alati taganud selle eesmärgi saavutamise. Need olid aastad, mil Hiina „väljamineku" poliitikat rakendati edukalt pärast selle kasutuselevõttu 1999. aastal, muu hulgas selleks, et edendada ja stimuleerida Hiina välisinvesteeringuid ja ekspordi laienemist.

(584) Finantskoostöö raames 2010. aasta tegevuskava artikli 3 lõike 1 punktis 10 on sätestatud, et mõlemad pooled „tugevdavad korrapäraseid kahepoolseid konsultatsioone ja koordineerimist, et kiirendada eksporttoodete ostja sooduskrediidi, sooduslaenu ja muude arengut toetavate rahastamiskavade kasutuselevõttu ja rakendamist".

(585) Ajakirjanduses on teatatud, ([132]) et juba 2011. aastal kohustusid Hiina tööstus- ja kommertspank ning Hiina Pank andma 8 miljardi USA dollari suuruse kapitalilaenu Hiinas asuvatele äriühingutele, kes soovisid investeerida Indoneesiasse.

(586) Peamine dokument, millega võimaldati Hiina soodusrahastamist, oli Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse vaheline 29. aprilli 2011. aasta kirjalik leping kahepoolse majandus- ja kaubanduskoostöö laiendamise ja süvendamise kohta. VI artiklis on ühemõtteliselt sätestatud, et „lepinguosalised lepivad kokku, et julgustavad oma vastavaid finants- ja kindlustusasutusi eelistama teatavate projektide toetamist rahastamise ja kindlustuse kaudu [...]".

(587) 2. oktoobri 2013. aasta Indoneesia-Hiina majandus- ja kaubanduskoostöö programmi punktis 5.2.1 on samuti sõnaselgelt sätestatud, et „Hiina finantseerimisasutusi julgustatakse toetama Hiina rahastatud ettevõtjate Indoneesias toimuvate investeeringute ja projektide rahastamist, pidades silmas siseriiklikke õigusnorme".

(588) Nagu eespool selgitatud, anti rahastamist kahepoolse koostöö ühe peamise eesmärgi raames: „soodustada konkurentsivõimeliste ja mainekate Hiina ettevõtete ja finantseerimisasutuste osalemist kuue Indoneesia majanduskoridori arendamises ja Indoneesia valitsuse kavas MP3EI loetletud projektis ning ergutada konkurentsivõimelisi ja mainekaid Indoneesia ettevõtteid Hiina valitsuse 12. viisaastakukava väljatöötamisel" ([133]). Viide vastavatele siseriiklikele sooduspoliitikatele, sealhulgas roostevaba terase tööstusharus, on seotud eesmärgiga pakkuda soodusrahastamist, et saavutada kahepoolne kokkulepe Morowali tööstuspargi kohta roostevaba terase tööstusharu huvides.

(589) Indoneesia ja Hiina tippkohtumisel, millel osalesid riikide presidendid, allkirjastasid IMIPi asutajaaktsionärid PT Bintangdelapan Investama (edaspidi „BDI") ja Shangai Decent Investment Group (edaspidi „SDI") (vt põhjendused 626 ja 777) 2. oktoobril 2013 investeerimis- ja rahastamislepingu Hiina ja ASEANi investeerimiskoostöö fondiga (CAF), et arendada tegevust Morowali pargis ([134]). Hiina-ASEANi fond (CAF) on *offshore*-aktsiafond, mille on heaks kiitnud Hiina Rahvavabariigi riiginõukogu ning riiklik arengu- ja reformikomisjon. Fondi loomist spondeerib Hiina Ekspordi-Impordipank koos teiste Hiina ja rahvusvaheliste institutsionaalsete investoritega. CAF keskendub ASEANi

([132]) Bisnis, „China-based lenders back investment in Indonesia" (Hiina päritolu laenuandjate tagasi investeerimine Indoneesiasse), 26. aprill 2011, https://bisnis.tempo.co/read/331438/cina-diminta-investasi-pengolahan-hasil-tambang.

([133]) Indoneesia-Hiina majandus- ja kaubanduskoostöö viieaastane arenguprogramm (I peatükk, punkt 1.2.3).

([134]) http://www.china-asean-fund.com/sub-fund-3-detail.php?id=1

taristu-, energia- ja loodusvarade sektorisse tehtavatele investeeringutele, on teerajajaks Hiina ja arenevate turgude vahelise „lõuna-lõuna koostöö“ edendamisel ning hõlbustab Hiina ettevõtjate „väljamineku“ strateegiat.

(590) Samuti teatati, et Hiina presidendi visiidi ajal Indoneesiasse 2013. aasta oktoobris allkirjastati 23 lepingut, mis hõlmasid eelkõige niklit. Lepinguga kaetud summadest koguni 60 % paigutati töötleva tööstuse sektorisse koguinvesteeringuna 32,8 miljardit USA dollarit (36,1 triljonit Indoneesia ruupiat) ([135]). See näitab ka seda, et Indoneesia valitsus taotles otseselt Hiina-poolset rahastamist niklitööstuses.

(591) 2015. aasta märtsi ühisavalduses kinnitati Hiina valitsuse võetud kohustust „... jätkata Indoneesia taristu ehitamise ja suurte projektide rahastamist kahe- ja mitmepoolsete finantskanalite kaudu“.

(592) Peale selle on IMIP (äriühing, kes haldab Morowali tööstusparki, kus asub eksportiv tootja IRNC) juhatuse esimees teatanud, et projektil (park ja sellega seotud üürnikud) „oli lihtne juurdepääs keskmise pikkusega ja pikaajalisele rahastamisele. Kui projekt oli alles päris algusjärgus, tulid keskmise ja pikaajalise rahalise toetusega välja mitu arengupanka, sealhulgas Hiina Arengupank, Hiina Ekspordi-Impordipank ja riigi omandis olevad Hiina pangad, sealhulgas Hiina Pank.“ ([136])

(593) On selge, et Indoneesia valitsus ei saanud olla teadmatuses sellisest Hiina pankade poolsest soodusrahastamisest, kuna tema ametnikud osalesid mitmel korral tunnistajana sellise rahastamise allkirjastamisel. Üks näide esitati juba põhjenduses 589. Üks teine näide on seotud 170 miljoni USA dollari suuruse tähtajalise laenu lepingu ja vastastikuse mõistmise memorandumiga, mille ITSS ja veel üks IMIPi pargis asuv seotud äriühing PT. Dexin Steel Indonesia (DSI) sõlmisid Hiina Arengupangaga 7. mai 2018. aasta õhtul. See toimus Indoneesia-Hiina äritippkohtumise õhtusöögil, mille korraldasid Hiina peaminister Li Keqiang ja Indoneesia asepresident Jusuf Kalla.

(594) Need kirjalikud dokumendid, avaldused ja meetmed kinnitavad ühemõtteliselt, et Indoneesia valitsus on aktiivselt taotlenud, vastu võtnud ja tunnustanud Hiina valitsuse antud soodustingimustel antavat rahalist toetust. Selle asemel, et anda sellist toetust otse, lõi Indoneesia valitsus Hiina valitsusega kahepoolse koostööraamistiku, tagamaks, et Hiina valitsus, tagamaks Hiina äriühingute jaoks vajalikud niklimaagi tarned, rahastaks soodustingimustel Hiina äriühingute investeeringuid Indoneesias sooduspoliitika kontekstis. Nagu uurimine on näidanud (vt punktid IMIPi ja soodusrahastamise kohta), on IRNC olnud peamine kasusaaja seoses Hiina poliitiliste ja riigiosalusega pankade antud soodusrahastamisega Morowali tööstuspargi sulatustehaste ja sellega seotud roostevaba terase tootjate ehituse ja tegevuse rahastamiseks.

4.5.5. *Morowali tööstuspark*

(595) Konkreetselt niklimaagi ja roostevaba terase tööstusharu valdkonnas kulmineerus Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse tihe koostöö eksportiva riigi territooriumil Morowali tööstuspargi rajamise ja tegevusega. Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus võimaldasid selles pargis tegutsevatele roostevaba terast tootvatele äriühingutele soodsad tingimused, mis toovad neile kasu. Selline vahendite koondamine tiheda koostöö kaudu teenib ühist eesmärki ja toob kasu ühisele kasusaajale, st IRNC kontsernile ([137]).

(596) Morowali park on tööstuspark, mis keskendub täielikult integreeritud roostevaba terase tööstusharu loomisele alates niklimaagi kaevandamisest kuni roostevaba terase lõpptoodeteni. Park asub Bahodopis Morowali ringkonnas Sulawesi keskprovintsis.

([135]) www.beritasatu.com/whisnu-bagus-prasetyo/ekonomi/142063/sby-presiden-tiongkok-hadiri-penandatanganan-bisnis-lebih-rp-36-t

([136]) https://www.business.hsbc.com.cn/en-gb/belt-and-road/story-5

([137]) Jindal Stainless Indonesia ei saanud kasu ühestki soodusrahastamiskavast, kuna ta ei olnud hõlmatud Hiina valitsuse ja Indoneesia valitsuse kahepoolse koostööga ega saanud soodustingimustel laene.

(597) Peamine koostööd tegev Indoneesia eksportiv tootja IRNC asub Morowali pargis. Pargi pindala on 2 500 hektarit ja seal on 29 üürnikku, kellest üle poole on seotud IMIPiga. IRNC ja IMIPi peamine investor on Hiina Tsingshani terasekontsern.

(598) Eespool nimetatud asjakohane kahepoolne õigusraamistik näitab, et Indoneesia ja Hiina leppisid kokku Morowali tööstuspargis eripiirkonna rajamises ja arendamises, et toetada abikõlblike äriühingute koostööd. Morowali park sai kasu tunnustatud tööstuspiirkonna staatusest ja muu hulgas kohaldati selle suhtes Indoneesia tööstuspiirkondade sooduseeskirju.

(599) Väärib märkimist, et Hiina valitsus liigitab Morowali pargi Indoneesias majandus- ja kaubanduskoostöö tsooniks ([138]).

(600) Kuigi koostöö IMIPi arendamiseks kuulutati esmakordselt välja 2013. aasta tippkohtumisel Hiina presidendi Xi Jinpingi ja Indoneesia tollase presidendi Susilo Bambang Yudhoyono vahel, võib selle arengut jälgida alates 2007. aastast, mil Bintangdelapani kontsern alustas kaevandamistegevust 47 000 hektari suuruse kontsessiooniga Morowalis ([139]). Äriühing pöördus Hiina investorite poole, et kutsuda neid üles investeerima nikli kaevandamisse, kuna Hiina oli sel ajal suurim Indoneesia niklieksportdi turg ([140]).

(601) 2009. aastal moodustasid BDI ja SDI ühisettevõtte mäetööstuse arendamiseks selles piirkonnas, mis langes ajaliselt kokku 2009. aasta kaevandamisseaduses sätestatud rangemate meetmetega, mille eesmärk oli hoida niklimaaki Indoneesias. Pooled moodustasid äriühingu PT Sulawesi Mining Investment (SMI), kes tegeles niklimaagi tootmisega ja selle ekspordiga peamiselt Hiinasse. Partnerlus oli kooskõlas SDI „väljamineku“ poliitikaga. SDI veebisaidil on öeldud, et „„väljamineku“ poliitika aktiivseks rakendamiseks lõi SDI 2009. aastal partnerluse SMIga, et olla teerajaja Indoneesia niklimaagi kaevandamisel ja eksportimisel ja ferronikli sulatamisel ning investeerida PT IMIPi rajamisse, mis on Hiina ja Indoneesia ning Hiina ja ASEANi vahelise majanduskoostöö seisukohast väga oluline“ ([141]).

(602) 29. aprilli 2011. aasta ühiskommünikees Hiina ja Indoneesia strateegilise partnerluse edasise tugevdamise kohta kinnitati, et „[l]isaks loodab Hiina tugevdada koostööd Indoneesia poolega majandus- ja kaubanduskoostöö tsooni arendamisel“.

(603) 2011. aasta mais teatati, et Indoneesia investeeringute koordineerimisnõukogu (BKPM) palus Hiina investoritel investeerida kaevanduskaupade töötlemisse (sealhulgas nikli töötlemisse Sulawesi kaguosas): „Investeeringute koordineerimisnõukogu (BKPM) suunab potentsiaalsed investorid investeerima kaevandustoodete töötlemisse. [...] Lisaks palus BKPM Hiinal investeerida nikli töötlemisse Sulawesi kaguosas.“ ([142]) Peale selle tõsteti esile alumiiniumi sulatustehase ehitamist hõlmava projekti puhul maa omandamisega seotud piiranguid. Ka see näitab Indoneesia valitsuse püüdu hankida Indoneesiasse Hiina investeeringuid.

(604) 2. oktoobril 2013. aastal allkirjastatud Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse majandus- ja kaubanduskoostöö viieaastase arenguprogrammi punktis 2.9 „Tööstuspargid (sealhulgas erimajandustsoonid)“ on märgitud: „Julgustada Hiina ettevõtteid investeerima Indoneesia erimajandustsoonidesse, majandus- ja tehnoloogiaarengu parki, majandus- ja kaubanduskoostöö parki, tööstusparkidesse, tehnoloogia tutvustuspiirkonda ja muud liiki tööstusparkidesse. Pooled leppisid kokku, et valitsus hõlbustab ja toetab oma poliitikaga tööstusparkide arendamist.“

(605) Samuti kirjutasid mõlemad valitsused 2. oktoobril alla lepingule Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusparkide kohta. V artiklis määratakse kindlaks riikide kokku lepitud poliitiline toetus: „Hiina Rahvavabariigi valitsus kinnitab, et toetab ja hõlbustab tööstusparkide ehitamist, parkide atraktiivsuse suurendamist ettevõtjate jaoks ja parkide käitamist kooskõlas mõlema riigi kehtivate seaduste, eeskirjade ja poliitikaga. Indoneesia valitsus püüab toetada ja hõlbustada meetmeid kooskõlas oma siseriiklike õigusnormide ja poliitikaga. Toetuspoliitika üksikasjad otsustatakse kahepoolsete arutelude käigus.“

([138]) http://www.cccme.org.cn/cp/cooperation/zones.aspx
([139]) https://enterpriseasia.org/apea/indonesia/awards/id-2015/halim-mina/
([140]) https://www.thejakartapost.com/news/2017/11/15/morowali-investors-jittery-over-policy-uncertainties.html
([141]) http://www.decent-china.com/index.php/index/about/index?cid=15
([142]) https://bisnis.tempo.co/read/331438/cina-diminta-investasi-pengolahan-hasil-tambang

(606) Lisaks Indoneesia-Hiina programmile kirjutasid mõlemad valitsused samal päeval, 2. oktoobril 2013, alla veel ühele kahepoolsele lepingule, mis käsitles konkreetselt integreeritud tööstusparkide arendamist Indoneesias. Selle lepingu artikli 1 kohaselt leppisid Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus kokku, et „toetavad Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusparkide loomist Indoneesias“ ning et „tuleb seada prioriteediks, et need rajataks Indoneesia maavararikastes piirkondades“.

(607) Selles lepingus lubas Hiina valitsus, „et toetab ja hõlbustab tööstusparkide ehitamist, parkide atraktiivsuse suurendamist ettevõtjate jaoks ja parkide käitamist kooskõlas mõlema riigi kehtivate seaduste, eeskirjade ja poliitikaga“ ([143]). Indoneesia valitsus teatas samal ajal, et „püüab toetada ja hõlbustada meetmeid kooskõlas oma siseriiklike õigusnormide ja poliitikaga“ ([144]).

(608) Oluline kahepoolne dokument Morowali pargi reguleerimiseks oli Hiina valitsuse ja Indoneesia valitsuse vaheline 2013. aasta leping Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusparkide kohta (edaspidi „integreeritud tööstusparkide leping“). Artiklis 1 on sätestatud, et „[k]äesoleva lepingu eesmärk on toetada Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusparkide rajamist Indoneesias“ (edaspidi „tööstuspargid“). „Tuleb seada prioriteediks, et tööstuspargid rajataks Indoneesia maavararikastes piirkondades“. Artiklis 3.1 on sedastatud, et „käesoleva lepingu kohase koostöö ulatus hõlmab tööstusparkide rajamise koordineerimist, hõlbustamist ja selle üle konsulteerimist.“ Lepingu V peatüki „Poliitiline toetus“ artiklis 5.1 kinnitatakse, et „Hiina Rahvavabariigi valitsus kinnitab, et toetab ja hõlbustab tööstusparkide ehitamist, parkide atraktiivsuse suurendamist ettevõtjate jaoks ja parkide käitamist kooskõlas mõlema riigi kehtivate seaduste, eeskirjade ja poliitikaga“.

(609) 3. oktoobril 2013 toimunud kahepoolsel tippkohtumisel tutvustas Hiina president Xi 21. sajandi meresiiditee ehitamise kava. Tippkohtumisele eelnenud päeval, 2. oktoobril 2013, kirjutasid Indoneesia ja Hiina valitsus alla Indoneesia-Hiina majandus- ja kaubanduskoostöö viieaastasele arenguprogrammile ning Hiina Rahvavabariigi valitsuse ja Indoneesia Vabariigi valitsuse vahelisele lepingule Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusparkide kohta. Need koostöölepinguid kavatsetakse ellu viia valitud prioriteetsete projektide kaudu.

(610) 2015. aasta märtsis tehtud Hiina ja Indoneesia ühisavalduses strateegilise partnerluse tugevdamise kohta märgiti, et Indoneesia valitsus „... kehtestab tööstusparkide suhtes sooduspoliitika, et tagada kaitse ja tegevuse lihtsustamine suuremale hulgale Hiina ettevõtjatele parki sisenemisel kooskõlas Indoneesia seaduste ja eeskirjadega, et kiirendada tööstusparkide arengut“.

(611) Pärast ühisavaldust võttis Indoneesia valitsus vastu määruse nr 142/2015 tööstusalade kohta, millega asendati varasem, 2009. aasta tööstusalade määrus, et viia see kooskõlla 2015. aasta kahepoolse ühisavaldusega ja 2013. aasta kahepoolse kokkuleppega integreeritud tööstusparkide kohta. Selle määruse 8. peatükis sätestatakse peamised stiimulid äriühingutele, kes asutavad selliseid tööstusalasid nagu IRNC kontsern. Sinna kuulus ka artikli 4 punkt i, milles on sätestatud, et ministri ametiasutused reguleerivad „tööstusalal tööstusplokkide ja/või -hoonete võrdlushinda või renti käsitlevate suuniste kehtestamist tööstusalade komitee ettepanekute alusel“. Artikli 41 lõikes 1 oli sätestatud, et „[t]ööstusalade ettevõtjale ja tööstusalal asuvale tööstusettevõtjale võimaldatakse maksusoodustusi“. Artikli 45 lõikega 1 oli ette nähtud, et „[v]alitsus võib a) algatada tööstusalade arendamise tööstustaristuna juhul, kui erasektor ei ole tööstusalast huvitatud või ei suuda seda arendada, ja/või b) kiirendada tööstusarenduste levikut ja ühtlast jaotumist“. Lisaks sellele kaasas Indoneesia valitsus selliseid tööstusalasid haldavad ettevõtjad tihedalt oma plaanidesse ja tegi nende üle tähelepanelikult järelevalvet artikli 51 lõikega 1 ette nähtud organi kaudu: „Tööstusalade arengu toetamiseks moodustatakse tööstusalade komitee.“

(612) Pargi terviklik töötlemisprotsessi integreerimine on kooskõlas Indoneesia valitsuse poliitika arengueesmärkidega. Eelkõige vastavad sulatusrajatised 2009. aasta kaevandamisseaduse ja sellekohaste tööstusministeeriumi määrustele esmase tooraine väärindamise kohta. Nende õigusnormide kohaselt peavad niklimaagi kaevandamisega tegelevad äriühingud ehitama oma sulatustehased, et arendada Indoneesias suurema lisaväärtusega tööstusharusid (vt eelmine osa).

([143]) Hiina Rahvavabariigi valitsuse ja Indoneesia Vabariigi valitsuse vaheline leping Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusparkide kohta, 5.1.

([144]) Hiina Rahvavabariigi valitsuse ja Indoneesia Vabariigi valitsuse vaheline leping Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusparkide kohta, 5.2.

(613) Morowali pargi arendamine hõlmab põhielemente, mille Indoneesia valitsus on seadnud oma arengukavades prioriteediks. Morowali park asub Sulawesi strateegilises geograafilises piirkonnas, tegutseb soodustatud terasesektoris, edendab tootmisahela eelnevate ja järgnevate etappide integratsiooni ning edendab maakide ja muude loodusvarade (täpsemalt nikli) väärindamist.

(614) Geograafiliselt asub Morowali park Sulawesi ([145]) koridoris, mis on üks kuuest majanduskoridorist, mille Indoneesia valitsus on määratlenud riigi majandusarengu kavade telgedena ja neid sellisena propageerinud. Niklikaevandamine on üks sektoritest, mida nähakse piirkonna arengu alusena.

(615) Morowali pargile on nii Indoneesia kui ka Hiina ametiasutused andnud ametliku eristaatuse.

(616) Indoneesia valitsus andis sellele ametlikult riikliku strateegilise projekti ([146]) staatuse. See on oluline kahest vaatenurgast: prioriteetsete tööstuspiirkondade / erimajanduspiirkondade arendamine ja sulatustehaste arendusprojektid. Riiklikud strateegilised projektid valitakse vastavalt Indoneesia arengupoliitikale, valitsus jälgib neid tähelepanelikult ja neile võib anda teatavaid privileege ([147]). Lisaks lubati IMIPil, kuna sellel oli riikliku strateegilise projekti staatus, alustada tööstuskompleksi arendamist ja alustada rajatiste ehitamist ajal, mil see alles ootas ehitusloa saamist.

(617) Hiina valitsus ja eelkõige selle kaubandusministeerium tunnustasid ametlikult 2016. aastal ([148]) ja *de facto* juba 2009. aastal ([149]) Morowali parki määratud väliskaubandus- ja majanduskoostöö piirkonnana.

(618) Kaubandusministeeriumi veebisaidi ([150]) järgi tuleks välismaise majandus- ja kaubanduskoostöö tsooni ametliku tunnustamise all mõelda tööstusparki, kus on täielik taristu, selged juhtivad tööstusharud, usaldusväärsed avalike teenuste funktsioonid ning kontsentreerunud ja laialdane mõju Hiina territooriumil registreeritud ja Hiinale kuuluvate ettevõtete investeeringutele ja ehitamisele. Välismaise majandus- ja kaubanduskoostöö tsooni ehitamisel peab ettevõtja kooskõlas välisinvesteeringuid käsitlevate asjakohaste sätetega täitma Hiina ametlikud nõuded riigi välisinvesteeringu registreerimiseks või heakskiitmiseks, hankima pädeva kaubandusosakonna väljastatud tõendi ettevõtja välisinvesteeringute kohta, tegema asjakohased registreerimismenetlused vastavalt asukohariigi seadustele ning asutama koostöötsoonis ettevõtte. Ehitusettevõtja omandab maa ostmise või rentimise teel ning teeb kõik maaga seotud õiguslikud menetlused. Ehituspiirkonna ettevõtted koostavad selged kavad pargi ehitamiseks ja käitamiseks ning sellele tööstusliku suunitluse andmiseks, viivad lõpule pargi jaoks vajaliku vee-, elektri- ja teede taristu ehitamise ning koostavad tsooni asuvatele ettevõtjatele selged teenindussuunised, et innustada ettevõtjaid piirkonda investeerima ja seal tootma.

(619) Ühes artiklis on märgitud järgmist: „Kooskõlas algatuse „Üks majandusvöönd, üks tee“ raames valitsusasutuste antud suuniste ja asukohariigi kõrgeima tasandi strateegiaga on välismaistest koostöötsoonidest saanud selle algatuse rakendamise ja tootmisvõimsuse suurendamise alase rahvusvahelise koostöö vahend“ ([151]). Kõnealune koridor on majandusvööndi ja maanteede algatuse raames samuti toetuskõlblik, kuna see on üks selle algatuse raames soodustatud piirkondadest.

(620) Eespool esitatud raamistik kinnitab, et Morowali pargi rajamine ja arendamine toimus tööstusalasid käsitlevate õigusaktidega kehtestatud erikorra alusel, mille eesmärk on edendada Indoneesia industrialiseerimist ja arengut tööstusparkide kaudu. See õigusraamistik pakub mitmesuguseid eeliseid ja eritoetust Indoneesia ametiasutustelt, näiteks lubade andmise hõlbustamine, taristu pakkumine ja maksusoodustused. Seda kinnitasid uurimise järeldused, mida on üksikasjalikult kirjeldatud järgmistes punktides ([152]). Lisaks taotles Indoneesia valitsus oma tegevusega ühemõtteliselt Hiina valitsuselt Morowali pargis tegutsevatele äriühingutele soodustingimustel antavat rahalist toetust ja võttis sellise toetuse vastu.

([145]) Indoneesia majandusarengu kiirendamise ja laiendamise üldkava 2011–2025, lk 120–140.

([146]) Prioriteetsete taristute väljaarendamise kiirendamise komitee ja Indoneesia Vabariigi presidendi 2016. aasta määrus nr 3, mis käsitleb riiklike strateegiliste projektide elluviimise kiirendamist.

([147]) Nagu on sätestatud presidendi 2016. aasta määruses nr 3 riiklike strateegiliste projektide elluviimise kiirendamise kohta.

([148]) http://www.scio.gov.cn/ztk/wh/slxy/31200/Document/1493265/1493265.htm

([149]) https://mscconference.com/wp-content/uploads/MSC18-presentations/Evolving-Seascape-3-Xue-BRI.pdf ja http://www.acfic.org.cn/zzjg_327/nsjg/llb/llbgzhdzt/2019zhinan/2019zhinan_1/201910/t20191029_144336.html. Vt ka https://www.etsingshan.com/Art/Art_19/Art_19_103.aspx ja https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s11442-018-1526-5.pdf.

([150]) http://fec.mofcom.gov.cn/article/jwjmhzq/article02.shtml

([151]) Aafrika arengu aastaaruanne nr 19 (2016–2017), Yellow Books of Africa, lk 13.

([152]) Tööstusalade määrus nr 142/2015 *vs.* 24/2009 ja sellele järgnev tööstusalade määrus nr 142/2015.

4.5.6. *Ühine haldamine IMIPi kaudu*

(621) Morowali parki arendav ja haldav üksus on Indoneesia äriühing PT Indonesian Morowali Industrial Park (edaspidi „IMIP“). See asutati ja kanti Indoneesia õiguse alusel äriregistrisse 2013. aasta septembris.

(622) Kuigi koostöö IMIPi arendamiseks kuulutati esmakordselt välja 2013. aasta tippkohtumisel Hiina presidendi Xi Jinpingi ja Indoneesia tollase presidendi Susilo Bambang Yudhoyono vahel, võib selle arengut jälgida alates 2007. aastast, mil Bintangdelapani kontsern alustas kaevandamistegevust 47 000 hektari suuruse kontsessiooniga Morowalis ([153]). Äriühing pöördus Hiina investorite poole, et kutsuda neid üles investeerima nikli kaevandamisse, kuna Hiina oli sel ajal suurim Indoneesia niklieskpordi turg.

(623) 2009. aastal asutasid BDI ja SDI ühisettevõtte, et arendada piirkonna mäetööstust. Pooled moodustasid äriühingu PT Sulawesi Mining Investment (SMI), kes tegeles niklimaagi tootmisega ja selle ekspordiga peamiselt Hiinasse. SDI on peamiste koostööd tegevate eksportivate tootjate IRNC lõpliku emaettevõtja Tsingshani terasekontserni (Tsingshan Steel Group) tütarettevõtja. BDI seevastu on konglomeraadi Bintang Delapani kontserni – konglomeraat, kuhu kuuluvad Indoneesia suurte niklimaagivarudega kaevandusettevõtjad – tütarettevõtja.

(624) IMIPi praegused aktsionärid on SDI (49,7 %), BDI (25 %) ja SMI (25,3 %). SMI sai aktsionäriks 2015. aastal.

(625) 2013. aasta oktoobris toimunud tippkohtumisel allkirjastasid SDI ja BDI IMIPi loomise kokkuleppe. Kaugmeetodil toimunud ristkontrolli ajal kinnitas Indoneesia valitsus selle kokkuleppe allkirjastamist. Indoneesia valitsus väitis siiski, et tal ei ole selle lepingu kokkuleppe koopiat. Lisaks keeldus ka IMIP uurimise ajal seda kokkulepet esitamast.

(626) Samal tippkohtumisel 2. oktoobril 2013 allkirjastasid asutajaaktsionärid BDI ja SDI investeerimis- ja rahastamislepingu Hiina ja ASEANi investeerimiskoostöö fondiga (CAF), et arendada tegevust Morowali pargis ([154]). Hiina-ASEANi fond (CAF) on *offshore*-aktsiafond, mille on heaks kiitnud Hiina Rahvavabariigi riiginõukogu ning riiklik arengu- ja reformikomisjon. Fondi loomist spondeerib Hiina Ekspordi-Impordipank koos teiste Hiina ja rahvusvaheliste institutsionaalsete investoritega. CAF keskendub ASEANi taristu-, energia- ja loodusvarade sektorisse tehtavatele investeeringutele, on teerajajaks Hiina ja arenevate turgude vahelise „lõuna-lõuna koostöö“ edendamisel ning hõlbustab Hiina ettevõtjate „väljamineku“ strateegiat.

(627) Pärast äriühingu IMIP asutamist arenes Morowali park kiiresti. Järjest ehitati taristut, tugirajatisi ja tootmistehaseid. 2017. aasta detsembri seisuga oli parki investeeritud hinnanguliselt 6 miljardit USA dollarit ([155]). IMIP on mitme pargis tegutseva äriühingu, sealhulgas koostööd tegeva eksportiva tootja aktsionär. IMIP on eksportiva tootjaga seotud äriühing.

(628) Kuigi Tsingshani kontsern näib olevat eraettevõtja, järgib ta rangelt Hiina valitsuse poliitikat ja Indoneesias kahepoolse koostööraamistiku tõttu ka Indoneesia valitsuse poliitikat. Kontserni Tsingshan Holding juhatuse esimees on öelnud, et „[i]ga samm, mille see äriühing on teinud, on tihedalt seotud riikliku strateegia ja Hiina majanduse struktuurilise ümberkujundamisega“ ([156]). Lisaks on Tsingshani terasekontsern ([157]) teatanud, et on aktiivselt rakendanud Hiina majandusvööndi ja maanteede algatust, kiirendades rahvusvahelise strateegia väljaarendamist ning ehitades Indoneesiasse ja teistesse riikidesse suuri tööstusparke. Sõltumatute allikate kohaselt on Tsingshani kontsernil „märkimisväärne seos Zhejiangi provintsivalitsusega“ ([158]).

([153]) https://enterpriseasia.org/apea/indonesia/awards/id-2015/halim-mina/
([154]) http://www.china-asean-fund.com/sub-fund-3-detail.php?id=1
([155]) Tenggara strateegiline infodokument: „Belt and Road Initiative: What's in it for Indonesia?“ (Majandusvööndi ja maantee algatus: kuidas see Indoneesiale kasu toob?), https://tenggara.id/assets/source/Insights/BRI-Briefing-Paper-English.pdf
([156]) http://www.chinatoday.com.cn/english/report/2016-11/29/content_731597.htm
([157]) https://www.tssgroup.com.cn/en/tsingshan-became-a-newcomer-of-the-fortune-500/
([158]) https://pandapawdragonclaw.blog/2021/01/17/indonesia-morowali-industrial-park-how-industrial-policy-reshapes-chinese-investment-and-corporate-alliances/

(629) IMIP on oma aastaaruannetes nimetanud ennast Indoneesia-Hiina majanduskoostöö pilootpiirkonnaks.

(630) IMIPi 2017. aasta aruande (lk 1, 18 ja 80) ja Eternal Tsingshani kontserni veebisaidi järgi: „3. oktoobril Hiina presidendi Xi Jinpingi ja tollase Indoneesia presidendi Susilo Bambang Yudhoyono juuresolekul allkirjastasid Hiina Tsingshani kontserni omanik Xiang Guangda ja Indoneesia Bintang Delapani kontserni omanik Halim Mina koostöölepingu Indoneesia Morowali tööstuspargi (IMIP) rajamiseks ja selle piirkonna esimese projekti käivitamiseks." Samas aruandes märgitakse, et „Indoneesia president Joko Widodo ning kõik kesk-, provintsi- ja ringkonnavalitsused pööravad suurt tähelepanu IMIPi loomisele ning toetavad ja julgustavad seda".

(631) Veel üks IMIPi seos kahe valitsusega on see, et IMIPi tegevus ja volitused peavad olema kooskõlas tööstusalasid käsitlevate erieeskirjadega, et saada kasutada eeliseid ja täita oma konkreetset ülesannet, mida viiakse ellu valitsuste esitatud laiema sooduspoliitika raames. IMIP tegutseb Indoneesia ja Hiina kahepoolse koostöö raamistikus, et viia ellu üks kokkulepitud strateegiline projekt, nimelt arendada Morowali pargis niklimaaki töötlevat tööstust. Seega tegutseb ta kahepoolse koostöö peamiste dokumentide piires.

(632) Õiguslikult toimib ametlik koostöö kahe valitsusega ja valitsuse poliitika rakendamise järelevalve tööstusalasid käsitlevates Indoneesia määrustes, st 2015. aasta määruses nr 142, sätestatud litsentsimissüsteemi kaudu. Artiklis 1.7 osutatakse tööstusala tegevusloale, mis on valitsuse poolt tööstusala arendamiseks ja haldamiseks antud litsents. Määruse nr 142 IV peatüki artikkel 12 jj sätestab eeskirjad, mille alusel valitsuselt tööstusala tegevusluba taotleda. Määrusega nähakse ette ka tööstusalade komitee loomine, mis on ministri moodustatud organisatsioon, mille ülesanne on aidata rakendada tööstusalade arendamise ja haldamise poliitikat (punkt 1.10). Määruse nr 142 XII peatükk sisaldab halduskaristuste loetelu ja asjakohast menetlust juhuks, kui haldavad ettevõtjad ei tegutse kooskõlas asjaomaste õigusaktidega.

(633) Lõpuks on avalikult kättesaadavaid tõendeid selle kohta, et IMIP suhtleb korrapäraselt Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse ametiasutustega, nagu näitas näiteks tööstusministeeriumi, Tsingshani tegevjuhi, Hiina Indoneesia suursaadiku ja IMIPi vahel 3. märtsil 2017 toimunud kohtumine, kus arutati Morowali tööstuspargi arendamist ([159]). Veel üks näide on kohtumine, mis toimus 2019. aasta juulis Tsingshani tegevjuhi ja Indoneesia presidendi vahel, et anda aru Tsingshani investeeringute arengust pargis ning IMIPi tööstusinvesteeringute edendamise alasest tegevusest pargis ([160]).

(634) Neist ametlikest menetlustest, mis tõendavad tihedat seost IMIPi ja kahe valitsuse vahel, samuti kahepoolsest koostööraamistikust ja täpsemalt 2013. aasta oktoobri kokkuleppest, mida Indoneesia valitsus ja IMIP keeldusid esitamast ja mille kohta komisjon teeb järeldused kooskõlas alusmääruse artikliga 28, nähtub, et IMIP ei ole Morowali parki turupõhimõtete kohaselt haldav eraettevõtja. IMIPi ülesanne on rakendada Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse üldist poliitilist eesmärki, hõlbustades roostevaba terase tööstusharu ja eelkõige IRNC loomist ja arendamist, et aidata saavutada selle kahe valitsuse vahel kokku lepitud prioriteetse projekti edukas rakendamine.

(635) Lisaks märgib komisjon, et IMIP aitab ka Morowali pargis asutatud äriühingutel maad hankida ning kasutada kõiki muid 2015. aasta määruse nr 142 VIII peatükis sätestatud stiimuleid (vt punkt 4.8).

4.5.7. *Muud kahepoolsed haldusmehhanismid kahepoolse koostöö rakendamiseks*

(636) Lisaks IMIPile on valitsused loonud mitu kahepoolset haldusorganit, kes vastutavad alates 2005. aastast sõlmitud mitme koostöölepingu rakendamise ja järelevalve eest.

([159]) https://kemenperin.go.id/artikel/17208/Kunjungan-Chairman-Tsingshan-Holding-Group-Tiongkokhttps://kemenperin.go.id/artikel/17208/Kunjungan-Chairman-Tsingshan-Holding-Group-Tiongkok

([160]) https://www.etsingshan.com/Art/Art_14/Art_14_196.aspx

(637) Konkreetselt Morowali pargi seisukohast on oluline, et nagu eespool selgitatud, kirjutasid mõlemad valitsused 2. oktoobril 2013 alla Indoneesia ja Hiina integreeritud tööstusparke käsitlevale lepingule. IV artikkel nägi ette lepinguosaliste koostöö erimehhanismi: „Kaks määratud asutust loovad koostöömehhanismi, mis hõlmab järgmist: a. Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusparkide valitsustevaheline koordineerimiskomitee; b. kohalike omavalitsuste koordineerimiskomitee ja c. tööstuspargi arendamise ettevõtted“.

(638) Selle lepingu rakendamiseks andis Indoneesia välja dekreedi nr 432/M-IND/kep/7/2014. Sellega loodi Indoneesia poole jaoks spetsiaalne meeskond, Hiina-Indoneesia integreeritud tööstusala koostöörühm (edaspidi „KIT Indonesia“). KIT Indonesia ülesandeks on anda välja „direktiive Indoneesia valitsuse ja Hiina RV valitsuse vahelise Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusala käsitleva lepingu rakendamise kohta“ ning „esitada aruandeid Indoneesia valitsuse ja Hiina RV valitsuse vahelise Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusala käsitleva lepingu rakendamise ettevalmistamise tulemuste kohta“. Lisaks on „poliitikatoetuse rühmal kohustus Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusala rajamise raames kooskõlastada ning valmistada ette poliitikamaterjale ja hõlbustusmeetmeid“.

(639) Komisjon palus Indoneesia valitsusel anda teavet selles valdkonnas tehtud edusammude kohta ning esitada tõendavad dokumendid kõnealuse koostöömehhanismi loomise kohta. Indoneesia valitsus vastas aga üksnes, et dekreediga nr 432/M-IND/KEP/7/2014 loodud meeskond ei ole loonud sisulist poliitikat, kuid ei esitanud täiendavaid dokumente.

(640) Kuna Hiina valitsus ei teinud koostööd, ei saanud komisjon asjakohast teavet selle kohta, kuidas Hiina pool seda konkreetset kahepoolset komiteed rakendas. Toimikus olevad tõendid näitasid siiski, et Hiina valitsus kavatses sellise komitee luua, nagu nähtub 2015. aasta ühisavaldusest Hiina Rahvavabariigi ja Indoneesia Vabariigi laiaulatusliku strateegilise partnerluse tugevdamise kohta, milles märgiti, et „[k]aks poolt lubasid kiirendada Hiina-Indoneesia integreeritud tööstusparkide ehitamist ja luua valitsustevahelise koordineerimiskomitee niipea kui võimalik“ ([161]).

(641) Igal juhul nähtus toimikus olevatest tõenditest, et Indoneesia ja Hiina lõid muid ühiseid haldusorganeid, mille kaudu oli võimalik tegeleda Morowali pargi haldamise ja rajamisega. Näiteks võib tuua Hiina ja Indoneesia kahepoolse koostöö ühiskomitee ning Hiina ja Indoneesia piirkondlike laiaulatuslike majanduskoridoride arendamisega tegeleva Hiina ja Indoneesia ühise juhtkomitee, kus arutatakse majandusvööndi ja maanteede algatuse koostööprojekte ning laiaulatuslike majanduskoridoride projekte. Mõlemad on seotud ka Morowali pargiga.

(642) Kuna Hiina valitsus ei teinud koostööd ja Indoneesia valitsus tegi selles küsimuses osalist koostööd, pidi komisjon seega lähtuma kättesaadavatest faktidest. Tuginedes avalikele avaldustele, millega sooviti luua üksused, et võimaldada valitsusevahelist koordineerimist Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse vahel, nende valitsuste keeldumisele esitada selle kohta mis tahes dokumente ning Indoneesia ja Hiina valitsuse vaheliste arvukate ühiskomiteede olemasolule järeldas komisjon, et on olemas kahepoolsed rakendusmehhanismid, mille ülesanne on hinnata Morowali pargi edukat arendamist niklimaagi töötlemise projekti jaoks ja teha selle üle järelevalvet. Nende rakendusmehhanismide kaudu suudab Indoneesia valitsus tagada, et Hiina valitsus täidab oma kohustusi, sealhulgas annab soodustoetust Morowali pargi äriühingutele, tagades selle projekti majandusliku õnnestumise.

([161]) Ühisavaldus Hiina Rahvavabariigi ja Indoneesia Vabariigi laiaulatusliku strateegilise partnerluse tugevdamise kohta, kättesaadav aadressil https://www.mfa.gov.cn/ce/ceindo/eng/zgyyn/zywx/t1249223.htm.

4.5.8. *Õiguslik hinnang*

(643) Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse tihe koostöö eksportiva riigi territooriumil kulmineerus Morowali tööstuspargi rajamise ja tegevusega. Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus ühendasid jõud, et võimaldada selles pargis tegutsevatele roostevaba terast tootvatele äriühingutele soodsad tingimused, mis toovad neile kasu. Selline jõudude ühendamine tiheda koostöö kaudu teenib ühist eesmärki ja toob kasu ühisele kasusaajale, st IRNC kontsernile.

(644) Subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a kohaselt on subsiidiumiga tegemist üksnes juhul, kui rahalist toetust annab WTO liikme territooriumil asuv valitsus või mis tahes riigiorgan.

(645) Oma 21. oktoobri 2021. aasta esildises viitas Hiina valitsus oma seisukohale AS656 juhtumis ([162]) ja väitis, et niinimetatud riikidevahelise subsideerimise uurimine on vastuolus nii subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu kui ka ELi alusmäärusega. Hiina valitsus viitas subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artiklitele 1 ja 2, väites, et väljaspool abi andva liikme territooriumi asuvatele üksustele antavad rahalised toetused ei kvalifitseeru subsiidiumideks subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu tähenduses, sest subsiidiumiga on tegemist siis, kui „liikme territooriumil asuv valitsus või mis tahes riigiorgan annab rahalist toetust“ ja subsiidium on konkreetne ainult siis, kui seda antakse „toetust andva võimuorgani jurisdiktsiooni alla kuuluvale ettevõttele“. Lisaks viitas Hiina valitsus alusmääruse artiklile 2, väites, et mõiste „valitsus“ on määratletud kui „päritolu- või ekspordiriigi territooriumil asuv valitsus või muu riigiorgan“. Ta tsiteeris ka alusmääruse artikli 4 lõiget 2, kus on sätestatud, et subsiidium on konkreetne, kui seda antakse „toetust andva asutuse jurisdiktsiooni alla kuuluvale ettevõttele või tootmisharule“. Selle põhjal järeldas Hiina valitsus, et kõnealust uurimist ei saa laiendada väljapoole Indoneesia territooriumi ja jurisdiktsiooni ning ükski Hiina valitsuse õigusakt ei saa olla aluseks Indoneesia valitsuse subsiidiumide olemasolu kindlaksmääramisel.

(646) Komisjon märkis, et kõik need märkused käsitlevad küsimust, kas Hiina valitsus vastutab WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu alusel selliste välismaal toodetud kaupade subsideerimise eest, mida eksporditakse kolmandatesse WTO liikmesriikidesse. Samas ei puuduta need eraldiseisvat küsimust selle kohta, kas eksportiva riigi valitsus vastutab WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu alusel teatavatel juhtudel selle eest, et on aktiivselt püüdnud oma territooriumil toodetavate toodete kasuks selliseid subsiidiume saada, neid tunnistanud ja need vastu võtnud.

(647) Nagu juhtumi AS656 ([163]) puhul leiti, võimaldab subsiidiumivastase alusmääruse artikli 3 lõike 1 punktis a ja subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunktis 1 kasutatud sõnastus „valitsus on andnud“, kui selle tõlgendamisel lähtuda muu hulgas ILC artiklite (rahvusvahelise õiguse komisjoni artiklid, mis käsitlevad riigi vastutust rahvusvahelise õiguse rikkumisel) artiklist 11, omistada Indoneesia valitsusele rahalist toetust, mida Hiina valitsus andis Indoneesias Morowali tööstuspargis asuvatele Indoneesia eksportivatele tootjatele.

(648) ILC artiklite artikli 11 kohaselt võib tegevuse riigile omistada, „kui ja niivõrd, kui riik tunnistab kõnealust tegevust ja võtab selle omaks“. ILC artiklite eelnõu kommentaarides kinnitatakse, et sõnastuse „tunnistab kõnealust tegevust ja võtab selle omaks“ eesmärk on eristada tunnustamise ja omaksvõtmise juhtumeid pelgast toetamisest või kinnitamisest. Selles mõttes ei saa tegevust üldiselt omistada riigile artikli 11 alusel, kui riik üksnes tunnistab tegevuse olemasolu fakti või väljendab oma suulist nõusolekut sellega.

([162]) Komisjoni 12. juuni 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/776, millega kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks teatavate Hiina Rahvavabariigist ja Egiptusest pärit kootud ja/või nõeltöödeldud klaaskiust kangaste impordi suhtes ning muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2020/492, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks teatavate Hiina Rahvavabariigist ja Egiptusest pärit kootud ja/või nõeltöödeldud klaaskiust kangaste impordi suhtes (ELT L 189, 15.6.2020, lk 1).

([163]) Komisjoni 12. juuni 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/776, millega kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks teatavate Hiina Rahvavabariigist ja Egiptusest pärit kootud ja/või nõeltöödeldud klaaskiust kangaste impordi suhtes ning muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2020/492, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks teatavate Hiina Rahvavabariigist ja Egiptusest pärit kootud ja/või nõeltöödeldud klaaskiust kangaste impordi suhtes (ELT 189, 15.6.2020, lk 1).

(649) Lisaks võib tegevuse tunnistamine ja omaksvõtmine riigi poolt olla sõnaselge või tuleneda asjaomase riigi käitumisest (näiteks juhul, kui riik on vähemalt kõnealusest tegevusest teadlik ja sellega nõus). Igal juhul peab tunnistamise ja omaksvõtmise akt, olenemata sellest, kas see on sõnade või tegevuse vormis, olema selge ja ühemõtteline. Sellepärast nõutakse ILC artiklite artikliga 11 eksportiva riigi käitumise konkreetset uurimist, mis näitab, et ta tunnistab välisriigi valitsuse tegevust ja võtab selle omaks.

(650) Sellega seoses uurib komisjon selle asemel, et anda subsiidiume otse, kas välisriigi valitsuse tegevust (st Hiina valitsuse tegevust sooduslaenude andmisel) tuleks omistada eksportivale riigile (st Indoneesia valitsusele) kaudse subsiidiumide andmisena välisriigi valitsuse kaudu valitsustevahelise kokkuleppe alusel. Tuleb kindlaks teha tõendatav/sõnaselge seos Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse võetud meetmete vahel, millega anti Indoneesia eksportivatele tootjatele kokkulepitud soodustoetust. Sellisel juhul oleks Indoneesia valitsus vastutav selle eest, et on aktiivselt otsinud, tunnustanud ja vastu võtnud selliseid subsiidiume Indoneesias toodetud toodete jaoks.

(651) Seega oli komisjonil õigus kontrollida, kas IRNC kontsernile antud vahendeid saab liigitada Indoneesia valitsuse antud tasakaalustatavateks subsiidiumideks alusmääruse artiklite 2, 3 ja 4 tähenduses.

4.5.8.1. Valitsuse või riigiorgani antud rahaline toetus

(652) Alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a kohaselt loetakse subsiidium olemasolevaks, kui päritolu- või ekspordiriigi valitsus on andnud rahalist toetust. Ka subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunktis 1 on sätestatud, et subsiidium loetakse olemasolevaks, kui „valitsus annab rahalist toetust“.

(653) Indoneesia valitsus on andnud IRNC kontsernile niklimaaki, maad ja mitmeid täiendavaid toetusi. Seega haldab ja annab neid subsiidiume otse Indoneesia valitsus.

(654) Siiski on Indoneesia valitsus alates kahepoolse koostööle aluse pannud Indoneesia ja Hiina 2005. aasta ühisdeklaratsioonist ning taristu ja loodusvarade alast koostööd käsitlevast vastastikuse mõistmise memorandumist (põhjendus 563 jj) proaktiivselt innustanud Hiina valitsust andma Indoneesias asuvatele äriühingutele rahalist toetust, eelkõige aidates kaasa roostevaba terase tööstusharu rajamisele ja arendamisele Indoneesias Morowali pargi kaudu. See on selgelt välja toodud 2010. aasta Indoneesia-Hiina tegevuskavas, täpsemalt peatükis „Investeerimiskoostöö“ (vt põhjendus 563). Koostööd tugevdati veelgi kolme dokumendiga, millele Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus kirjutasid alla 2011. aastal (vt põhjendus 548 jj). 29. aprilli 2011. aasta lepingus (põhjendus 566) leppisid valitsused kokku selles, et „julgustavad oma vastavaid finants- ja kindlustusasutusi eelistama teatavate projektide toetamist rahastamise ja kindlustusega“; sellised projektid hõlmasid ka terasetööstuse ja tööstusparkide (nagu Morowali) projekte. Indoneesia valitsus palus oma investeeringute koordineerimise nõukogu (BKPM) kaudu sõnaselgelt Hiinal investeerida nikli töötlemisse Kagu-Sulawesis, st piirkonnas, kus asub Morowali park (vt põhjendus 603).

(655) Koostöö tõhustamise seisukohast oli keskne 2013. aasta. Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus allkirjastasid Indoneesia-Hiina majandus- ja kaubanduskoostöö viieaastase arenguprogrammi, milles määrati kindlaks peamised koostöövaldkonnad, sealhulgas metallurgiatööstus, nikliprojektid ja tööstuspargid, ning julgustati Hiina ettevõtteid ja finantsasutusi osalema majanduskoridoride arendamises ja konkreetsetes prioriteetsetes projektides (vt põhjendused 604 ja 609). Seejärel tunnustati seda koostööd kõrgeimal poliitilisel tasandil Hiina presidendi visiidiga Indoneesia presidendile 2013. aasta oktoobris.

(656) Nagu eespool selgitatud, haldab Morowali parki äriühing IMIP. See Hiina-Indoneesia äriühing asutati ametlikult 2013. aastal ja Indoneesia valitsus on seda ametlikult tunnustanud riikliku strateegilise projektina 2016. aastal ning Hiina valitsus Hiina majandusvööndi ja maanteede algatuse raames välismaise investeerimispiirkonna projektina. Need ametlikud valitsuse tunnustused tähendavad, et äriühing tegutseb riigi poliitika elluviimiseks ning tema suhtes kohaldatakse avalikku huvi pakkuvate ülesannete täitmisel erieeskirju ja -kontrolle. Juba see näitab, et IMIP ei ole üksnes eraettevõte, vaid väljendab kahe valitsuse kokkulepet rakendada koostööd Morowali pargi niklimaagi töötleva tööstuse arendamiseks IRNC kontserni huvides. Seda kinnitab ka IMIP ise, kes on nimetanud end kahepoolse koostöö pilootprojektiks.

(657) Peale selle on IMIP üksus, millel on tihedad sidemed kõrgeimate poliitiliste tasanditega Hiinas ja Indoneesias, mida näitab ka nende riikide presidentide osalemine asutamislepingu allkirjastamisel 2013. aasta oktoobris. On tähelepanuväärne, et nii Indoneesia valitsus kui ka IMIP keeldusid korduvalt seda lepingut esitamast. Kuna Indoneesia valitsus ja IMIP ei teinud selles küsimuses koostööd, järeldas komisjon alusmääruse artikli 28 lõike 1 alusel, et kõnealune leping sisaldas ka konkreetseid tõendeid selle kohta, et valitsused tegid IMIPile ülesandeks rakendada niklimaagi projekti ühe strateegilise projektina, milles valitsused on kokku leppinud. Peale selle kohaldatakse IMIPi suhtes 2015. aasta määruse nr 142 kohaseid Indoneesia valitsuse litsentsimis- ja järelevalvenõudeid, et täita oma kohustusi, mis tulenevad tööstusalana tunnustamisest.

(658) Kõigi nende asjaolude põhjal järeldas komisjon, et Morowali pargi ja IMIPi kaudu teostavad Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus niklimaagi töötlemise projekti ühist haldamist IRNC kontserni huvides.

(659) Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus on loonud ka ühised haldus- ja koostööorganid, mille ülesanne on tagada kahepoolse koostöö sujuv rakendamine, sealhulgas Morowali pargi ja IMIPi kaudu. Nende hulgas on Indoneesia integreeritud tööstusparke käsitleva Hiina-Indoneesia lepingu alusel moodustatud kahepoolne koostöörühm, kuhu kuuluvad valitsuse esindajad, kelle nimetas Indoneesia valitsus (KIT Indonesia) ja, lähtudes alusmääruse artikli 28 lõike 1 kohastest järeldustest, eelkõige kahepoolse koostöö raamistikus, ka Hiina valitsus.

(660) Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse jõudude ühendamisel oli mitu eesmärki.

(661) Indoneesia seisukohast oli eesmärk motiveerida Hiinat panustama investeeringuid, oskusteavet ja kapitali, et arendada roostevaba terase tööstusharu kogu väärtusahelat ja seeläbi maksimeerida suurte niklimaagi varude lisaväärtust riigi jaoks. Indoneesia ei suutnud seda eesmärki üksi saavutada ning vajas seega Hiina koostööd ja toetust. Indoneesia valitsus kasutas ära oma eelisseisundit suurte niklimaagi varude omanikuna, mida Hiina tootmisharu hädasti vajas, et innustada Hiina valitsust aktiivselt pakkuma vajalikku toetust konkreetsele projektile. Nagu eespool järeldatud, pakkus Indoneesia valitsus täiendava stiimulina niklimaaki tegelikust maksumusest väiksema tasu eest.

(662) Hiina seisukohast vaadatuna ei jäänud Hiina valitsusel olukorda arvestades suurt muud üle kui Indoneesia sooviga nõustuda. Hiina roostevaba terase tööstusharu oli juba mõnda aega tuginenud Indoneesia niklimaagi impordile, mis kvaliteedi poolest vastas suurepäraselt Hiina tootmisharu tehnoloogiale ja tootmisprotsessidele. Seda kinnitab tabelites 1 ja 2 esitatud Hiinasse suunatud ekspordi statistika. Indoneesia valitsuse poliitika muutmine omamaise väärtusahela tugevdamise ja niklimaagi ekspordi keelamisega seab ohtu Hiina roostevaba terase tootmise. Hiina tootmisharu püüdis hankida niklimaaki Filipiinidelt, kuid see katse ebaõnnestus. Seetõttu nõustus Hiina looma Indoneesiaga kahepoolse koostööraamistiku.

(663) Koostöö järkjärgulise süvendamisega tugines Hiina valitsus oma majandusvööndi ja maanteede algatusele, et käsitleda seda projekti prioriteetsena ning pakkuda vastavat soodusrahastamist ja muud toetust. Kaubandusministeeriumi väliskaubanduse arendamise 13. viisaastakukava kohaselt on OBORi algatuse üks peamisi ülesandeid kaubanduskoostöö tõhustamine uue majandusvööndi ja maanteede algatusega hõlmatud riikidega, et edendada ja laiendada eksporti, nagu on märgitud järgmises avalduses: „Stabiliseerida soodsate toodete, näiteks töömahukate toodete eksporti nimetatud riikidesse, kasutada ära selliste riikide taristuehituse võimalusi ning hoogustada suurte terviklike seadme-, tehnoloogia-, standardi- ja teenusekomplektide eksporti. Kohanduda nende riikide tööstuse ümberkujundamise ja uuendamise suundumusega ning kiirendada elektromehaaniliste ja kõrgtehnoloogiliste

toodete eksporti. … Hoogustada laienemist arenevatele turgudele ning valida pärast majandusliku mastaabi, kasvukiiruse, ressurssidega varustatuse, riskiastme ja muude tegurite põhjalikku kaalumist esmaseks laienemiseks mitu arenevat turgu. Laiendada kõrgtehnoloogiliste tehniliste seadmete eksporti ning edendada kvaliteetsete, tipptasemel ja suhteliselt soodsate tööstusharude ja toodete eksporti."

(664) Nende ülesannete täitmiseks kavandatud meetmed hõlmavad „riigi tasandil majandusliku ja tehnoloogilise arengu tsoonide ning erinevate tööstusparkide arendamist". Selline tööstuspark ka Morowali park. Samuti tuleb „keskenduda heade ressursitingimuste, tugeva toetusvõime ja suure turupotentsiaaliga riikidele majandusvööndi ja maanteede algatuse raames, jätkata asjaomaste riikidega tehtava investeerimiskoostöö mehhanismi parandamist, tugevdada koordineerimist [...] ja edendada korrapäraselt soodsa tootmisvõimsuse eksporti, vältida tormamist ja kaootilist konkurentsi [...] julgustada soodsate võimalustega teraseettevõtteid rajama terasetootmise baase ning töötlemis- ja jaotuskeskusi välismaal ning edendada kõrgtehnoloogiliste seadmete, tehnoloogia ja juhtimise eksporti" ([164]). Kokkulepe ressursirikka Indoneesiaga on selle eesmärgiga igati kooskõlas.

(665) Lisaks on terase kohandamist ja ajakohastamist käsitlevas 13. viisaastakukavas sätestatud, et Hiina „julgustab soodsate võimalustega teraseettevõtteid rajama terasetootmise baase ning töötlemis- ja jaotuskeskusi välismaal ning edendama kõrgtehnoloogiliste seadmete, tehnoloogia ja juhtimise eksporti". See näitab taas Hiina valitsuse poliitilist kallutatust suure lisaväärtusega terasetööstuse, näiteks roostevaba terase tööstusharu kasuks.

(666) Välismaised tsoonid, näiteks Morowali pargis asuvad alad, täidavad seega ka Hiina jaoks mitut strateegilist eesmärki. Esiteks aitavad need suurendada nõudlust Hiinas valmistatud masinate ja seadmete järele. Teiseks saavad Hiina äriühingud välismaal tootmise ja Euroopasse või Põhja-Ameerikasse eksportimisega vältida kaubandustülisid ja Hiinast pärit ekspordile kehtestatud kaubandustõkkeid (Hiinast pärit roostevabast terasest toodete impordi suhtes on juba kehtestatud dumpinguvastased tollimaksud ning Hiinast pärit impordi turuosa on peaaegu olematu). Kolmandaks toetavad need Hiina püüdlusi hoogustada oma riigisisest ümberkorraldamist ja aidata Hiina tootmisharudel liikuda kodumaal väärtusahelas ülespoole ([165]).

(667) Hiina investor Tsingshani kontsern, kes on eksportiva tootja IRNC kontserni peamine investor, on sõnaselgelt kinnitanud, et on aktiivselt rakendanud Hiina majandusvööndi ja maanteede algatust (vt põhjendus 628).

(668) Eelnevast järeldub, et Indoneesia valitsus veenis Hiinat muu hulgas pakkuma roostevaba terase tootjatele soodustingimustel rahastust Morowali pargis tehtava tiheda koostöö kaudu. Nagu eespool selgitatud, ei olnud Hiina valitsusel muud valikut kui osaleda kahepoolses koostöös, sealhulgas anda rahalist toetust, ning ta kasutas selle projekti rahastamiseks majandusvööndi ja maanteede algatuse konteksti, mida Hiina valitsus kasutab Hiina äriühingute soodusrahastamiseks, nagu on näidanud varasemad juhtumid ([166]).

(669) Neid asjaolusid arvestades leidis komisjon, et alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunktis a kasutatud sõnastus „valitsus on andnud" peaks hõlmama nii meetmeid, mis tulevad otse Indoneesia valitsuselt, kui ka neid Hiina valitsuse võetud meetmeid, mida saab olemasolevate tõendite alusel omistada Indoneesia valitsusele.

(670) Alates koostöö algusest juba 2005. aastal taotles Indoneesia valitsus proaktiivselt Hiina rahalist toetust, et edendada oma nikli- ja järgmise etapi tootmisharu, mis realiseerus Morowali pargis. Nagu eespool on põhjalikult kirjeldatud, oli soodusrahastamise pakkumine Indoneesia ja Hiina vahelise kokkuleppe lahutamatu osa, eelkõige Indoneesia ja Hiina vahel 2011. ja 2013. aastal sõlmitud lepingutes ning Hiina sätetes OBORi ja terasepoliitika rakendamise kohta. Näiteks 2011. aasta lepingus on sätestatud: „Lepinguosalised lepivad kokku, et julgustavad oma vastavaid finants- ja kindlustusasutusi eelistama teatavate projektide toetamist rahastamise ja kindlustusega." Indoneesia-Hiina majandus- ja kaubanduskoostöö programmi punktis 5.2.1 on sätestatud, et „Hiina finantseerimisasutusi julgustatakse toetama Hiina rahastatud ettevõtjate Indoneesias toimuvate investeeringute ja projektide rahastamist". Leping sõlmiti seejärel 2013. aasta tippkohtumisel, kus osalesid tollane Indoneesia president Susilo Bambang Yudhoyono ja Hiina president Xi Jinping. 2013. aasta Indoneesia-Hiina majandus- ja kaubanduskoostöö viieaastane arenguprogramm näitab samuti ühemõtteliselt, et Hiina valitsus tunnistas ja kiitis heaks Hiina soodustoetuse ka tööstusparkidele, näiteks Morowali pargile.

([164]) Terasetööstuse kohandamist ja ajakohastamist käsitleva 13. viisaastakukava IV osa – 8. jagu.

([165]) D. Brautigam & Xiaoyang Tang „Going Global in Groups: Structural transformation and China's Special Economic Zones overseas" (Kontsernid liiguvad üle ilma: struktuursed muudatused ja Hiina välismaised erimajandustsoonid), World Development, kd. 63, 2014, lk 78–91.

([166]) Klaaskiust kanga subsiidiumivastane uurimine ja rehvide juhtum (punktid 4.3.3 ja 3.7).

(671) Teave Hiina majandusvööndi ja maanteede algatuse kohta on avalik. Riiginõukogu 13. mai 2015. aasta suunavate arvamuste (rahvusvahelise tootmisvõimsuse ja seadmete tootmise alase koostöö edendamise kohta) artiklites 30–36 on loetletud kogu poliitiline toetus, mida välismaale suunduvad äriühingud võivad saada. Need on muu hulgas eelarve- ja maksutoetuspoliitika, sooduslaenud, finantstoetus sündikaatlaenude kaudu, ekspordikrediit, projektide rahastamine, omakapitaliinvesteeringud ja ekspordikrediidikindlustus. Artiklis 31 on viidatud „sooduslaenudele“, millega „toetatakse äriühinguid, kes osalevad suuremahuliste terviklike seadmekomplektide, projektide alltöövõtulepingute ja suuremahuliste investeerimisprojektide ekspordis“. Praktikas on see poliitika toonud kaasa arvukad pankade soodusrahastusskeemid või suunavate arvamuste artikli 35 alusel spetsiaalse Siiditee fondi loomise, nagu komisjon ühes teises juhtumis hiljuti välja selgitas ([167]).

(672) Kuna Indoneesia presidendid olid kahtlemata teadlikud sellest, et Hiina majandusvööndi ja maanteede algatus hõlmab suurt riigipoolset rahastamist soodusrahastamise ja muude rahastamisvahendite kaudu (vt põhjendused 577 ja 589), oli kõnealune Hiina valitsuse poolne soodusrahastamine Morowali pargi ühise rajamisega selgelt tunnustatud ja kõrgeimal poliitilisel tasandil vastu võetud.

(673) Asjaolu, et Indoneesia taotles oma kahepoolse koostöö ühe peamise punktina Hiinalt proaktiivselt soodusrahastamist, kinnitab, et Hiina valitsuse antud soodustoetus tuleks omistada Indoneesia valitsusele. See toetab järeldust, et Indoneesia tunnistas Hiina soodusrahastamist ja võttis selle omaks. See põhineb muu hulgas 2011. aasta kahepoolse lepingu VI artiklil ja Indoneesia-Hiina programmi artikli 5 lõike 2 punktil 1. Indoneesia valitsus nõustus ka sellega, et Hiina määrab Morowali pargi ja IMIPi oma seaduste kohaselt „välismaiseks investeerimispiirkonnaks“ majandusvööndi ja maanteede algatuse raamistikus ning vastas omalt poolt projekti ametliku riigisisese tunnustamisega riikliku strateegilise projektina Indoneesia õiguse alusel. Kuna „välismaised investeerimispiirkonnad“ on majandusvööndi ja maanteede algatuse vahend ning kuna algatuses kasutatakse vahendina soodusrahastamist, tõi Morowali pargi ja IMIPile sellise staatuse määramine kaasa selle, et IRNC kontsern sai õiguse taotleda Hiina arengupankadelt sooduslaene ja ekspordikindlustuse soodustingimusi. Nagu mitmes varasemas uurimises juba leitud, ([168]) ei anna Hiina soodustingimustel rahastust selgelt kindlaks määratud rahastamisprogrammide alusel, millel on ranged rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, vaid pigem määratakse kõrgeimal tasandil kindlaks mitu soodustatud tootmisharu ([169]). Morowali pargi ja IMIPi ametlik nimetamine Hiina äriühingute välismaiseks investeerimispiirkonnaks pärast valitsustevahelist rahastamise toetamise kokkulepet sobitub suurepäraselt Hiina tavapärasesse praktikasse käivitada soodusrahastamine oma arengupankade kaudu. See kajastab Indoneesia ja Hiina ühist arusaama, et Hiina valitsus ei pidanud pakkuma turuhinnaga rahastamist, vaid pakub proaktiivselt riiklikke stiimuleid, võttes arvesse ka vajaminevat tohutut investeeringusummat ja sellega seotud projekti ebaõnnestumise ohtu. See näitab veel kord neile antud soodustusi või eeliseid.

(674) Seega oli Indoneesia Hiina soodusmeetmed Indoneesias asuvate Hiina üksuste suhtes selgelt ja ühemõtteliselt „määratlenud“ ning „neid tunnistanud ja need omaks võtnud“.

(675) Lisaks oli Indoneesia valitsus tihedalt kaasatud IMIPi kui Morowali pargi haldamiseks valitud üksuse tegevusse, andes load pargi piirkonda asumiseks ja hõlbustades maa hankimist (vt allpool). Sama olulised valitsuse sekkumisvahendid on tööstusala tegevusloa kaudu rakendatav litsentsimissüsteem ja 2015. aasta määrusega nr 142 ette nähtud järelevalvetegevus tööstusalade komitee kaudu. Need võimaldavad Indoneesia valitsusel tähelepanelikult kontrollida ja jälgida tööstusalasid haldavate ettevõtete, näiteks IMIPi tegevust. Lisaks osalesid Indoneesia ametnikud pidevalt kahepoolses rakendusmehhanismis, mis loodi 2014. aastal integreeritud tööstusparke käsitleva kahepoolse lepinguga (põhjendus 605). Samuti hoolitses Indoneesia valitsus selle eest, et IMIPile anti Morowali pargi haldajana ametlik kõlbliku tööstusala staatus, andes välja ajutise tegevusloa selle staatuse alusel tegutsemiseks, ning seejärel kontrollides, kas kõik asjaomaste õigusaktide ja põhimõtete nõuded on täidetud, et anda alaline litsents.

([167]) Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2018/1690, millega kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks teatavate Hiinast pärit rehvide impordi suhtes (ELT L 283, 12.11.2018, lk 1), põhjendused 409–412.

([168]) Näiteks komisjoni 8. juuni 2017. aasta rakendusmäärus (EL) 2017/96, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate teatavate rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/649, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate teatavate rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT L 146, 9.6.2017, lk 17).

([169]) Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2018/1690, millega kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks teatavate Hiinast pärit rehvide impordi suhtes (ELT L 283, 12.11.2018, lk 1), põhjendus 377.

(676) Mis puudutab täpsemalt soodusrahastamist, on Indoneesia valitsus kehtestanud järelevalvemenetluse, et kontrollida välisinvestoritele ja väliskapitalile suunatud rahavoogusid, sealhulgas vajadust suunata välismaiseid vahendeid Indoneesia kohalike filiaalide kaudu. Pealegi tulid IRNC kontserni äriühingutele antud erilaenude ja finantstoetuse puhul rahalised vahendid Hiinas asuvatelt SOCBidelt või arengupankadelt, kuid Indoneesias asuvate äriühingute allkirjastatud laenulepingutega olid ette nähtud ka nn esinduspangad. Need olid Hiina pankade kohalikud Indoneesia filiaalid, kelle ülesanne oli tegutseda vahendajatena, et suunata rahalised vahendid Hiinast abi saavatele äriühingutele Indoneesias. Seega sai Indoneesia valitsus kokkulepitud rahalist toetust jälgida.

(677) Kõigi nende mehhanismide kaudu näitas Indoneesia ka oma täielikku toetust ja tihedat kontrolli Hiina soodusrahastamise üle Morowali pargi roostevaba terase tootja kasuks.

(678) Hoolimata sellest, et Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus ei teinud uurimise selle osaga seoses koostööd, tuleneb kättesaadavatest tõenditest, et Hiina riigiorganite poolt IRNC kontsernile soodustingimustel antud rahastamise saab omistada Indoneesia valitsusele kui päritolu- või ekspordiriigi valitsusele kooskõlas alusmääruse artikli 3 lõike 1 punktiga a. Tõendid näitasid, et Indoneesia valitsus taotles proaktiivselt Hiinast soodustingimustel rahastust Morowali pargi roostevaba terase tootjale kooskõlas kokkulepitud kohustustega arendada ja toetada roostevaba terase tootmisharu Indoneesias ning kiitis selle rahastuse seega heaks.

(679) Sellega seoses märkis komisjon veel, et valitsuste võimalus anda rahalist toetust kaudselt eraõiguslike üksuste kaudu ei jää välja alusmääruse ega subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu kohaldamisalast ([170]). Tõepoolest on olukorras, kus valitsused volitavad või suunavad eraõiguslikke asutusi teataval viisil tegutsema, väga tähtis „tõendatava seose“ olemasolu valitsuse ja eraõigusliku asutuse tegevuse vahel ([171]). Praegusel juhul on selge ja otsene seos Indoneesia valitsuse ja Hiina toetavate meetmete vahel, mille eesmärk oli pakkuda IRNC kontsernile kokkulepitud finantstoetust.

(680) Seetõttu leidis komisjon, et soodusrahastamine, mida Hiina valitsus andis Morowali pargis asuvatele roostevabast terasest lehtvaltstooteid eksportivatele tootjatele, kujutas endast rahalist toetust alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti i tähenduses ([172]).

4.5.8.2. Kasu

(681) Komisjon kaalus seejärel, kas IRNC kontsern sai nendest Indoneesia valitsusele omistatavatest rahalistest toetustest kasu vastavalt alusmääruse artikli 3 lõikele 2. Ta tuletas meelde, et IRNC äriühingud tegutsevad Indoneesias ja on asutatud Indoneesia õiguse alusel. Seega oli põhimõtteliselt asjakohane uurida, kas rahastamist anti parematel tingimustel, kui rahastatavad oleksid saanud Indoneesia finantsturul. Nagu on märgitud põhjendustes 732 ja 733, kontrollis komisjon seda punkti ja oli veendunud, et see on nii.

(682) Komisjon võttis siiski arvesse ka selle juhtumi erandlikke asjaolusid. Tuletatakse meelde, et eksportivad tootjad on seotud Hiina emaettevõtjatega. Hiina riigiorganid andsid soodustingimustel rahastamist pärast asjakohaste dokumentide üle läbirääkimiste pidamist ja nende allkirjastamist Hiinas ning toetusesaajad said rahastust otse või kaudselt oma Hiinas asuva emaettevõtja kaudu (kontsernisisesed laenud). Laenulepingutes oli sätestatud, et rahalisi vahendeid kasutatakse Indoneesia projektide jaoks. Kahepoolse koostööraamistiku loomisega, mille ajendiks oli Indoneesia valitsuse tegevus selle nimel, et Hiina sulatusvõimekus viidaks Indoneesiasse, taotles ja kinnitas Indoneesia valitsus, et need üksused said soodustoetust, sealhulgas odavaid laene kooskõlas Hiina õigusega, st Hiina tingimustega. Hiina riigiorganid pakkusid sellist rahastamist vastavalt Hiinas rakendatud soodusrahastamise poliitikale.

([170]) Vt alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a punkt iv ning subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti 1 punkt iv.

([171]) Apellatsioonikogu aruanne, USA – DRAMid, (WT/DS296/AB/R), punkt 112.

([172]) Lisaks võib kõnealuseid asjaolusid hinnata ka ILC artiklite artikli 16 vaatenurgast. Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse tiheda koostöö tulemusena Indoneesia valitsus nii tunnistas Hiina tegusid ja võttis need omaks kui võis hoida ka kõrvale tegelikest ja võimalikest tollimaksudest, mille EL on kehtestanud Indoneesias toodetud asjaomase toote Hiina ekspordi suhtes.

(683) Seetõttu jõudis komisjon järeldusele, et asjaolu, et Indoneesia valitsus tunnistas Hiina riigiorganite antud rahalisi toetusi IRNC kontsernile ja võttis need omaks, hõlmas ka neist kasu saamise elementi. Ta määras seetõttu kindlaks soodusrahastamise Hiina turuintressimäärad ja arvutas vastavalt kasu. Neid üksikasju on üksikasjalikumalt kirjeldatud allpool punktis 4.6. Komisjon märkis, et selline mõistlik lähenemisviis tõi kaasa väiksemad subsiidiumisummad kui need, mis saadi hüpoteetilise Indoneesia võrdlusaluse kohaldamisel.

4.5.8.3. Konkreetsus

(684) Seoses konkreetsust käsitleva kolmanda punktiga uuris komisjon, kas need subsiidiumid olid konkreetsed, nagu on nõutud alusmääruse artikli 4 lõigetes 2–4.

(685) Soodusrahastamise tunnistamise ja omaksvõtuga oli Indoneesia valitsus soodusrahastamisel toetust andev asutus. Eelkõige tunnistas ja võttis Indoneesia valitsus omaks Morowali pargi ja IMIPi määramise välismaiseks investeerimispiirkonnaks Hiina valitsuse poolt ning kiitis heaks kahepoolse lepingu ja selle muude kahepoolsete dokumentide täieliku rakendamise, muu hulgas Hiina valitsuse poolse soodusrahastamise kaudu.

(686) Need subsiidiumid piirdusid Morowali pargis tegutsevate äriühingutega. Seetõttu leidis komisjon, et alusmääruse artikli 4 lõike 3 tähenduses on tegemist piirkondlike subsiidiumidega, mis kuuluvad kooskõlas alusmääruse artikli 4 lõigetega 2–4 toetust andva asutuse jurisdiktsiooni alla.

4.5.9. *Märkused lõpliku avalikustamise kohta*

(687) Kaebuse esitaja, Indoneesia valitsus, Hiina valitsus ja IRNC kontsern esitasid märkusi lõplike järelduste avalikustamise kohta seoses Indoneesia ja Hiina valitsuse koostööga.

4.5.9.1. Märkused rahalise toetuse kohta

(688) Indoneesia valitsus, Hiina valitsus ja IRNC kontsern väitsid, et käesolev uurimine, mis käsitleb asjaomase toote tootmiseks muu riigi kui eksportiva riigi antud subsiidiume, on vastuolus nii subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepinguga kui ka alusmäärusega. Nende sõnul ei saanud subsiidiumivastast uurimist laiendada väljapoole Indoneesia territooriumi ja jurisdiktsiooni.

(689) Lisaks tuletas Hiina valitsus meelde, et ta on juba väljendanud oma seisukohta klaaskiust kanga subsiidiumivastases uurimises. Käesoleval juhul tõlgendas Hiina valitsus põhjendust 646 kinnitusena, et komisjon jagab Hiina valitsuse seisukohta, et subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete leping ei hõlma suhteid ühe valitsuse ja välismaal asuvate tootjate vahel.

(690) Sellega seoses väitsid Hiina valitsus ja IRNC kontsern, et subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artiklite 1 ja 2 kohaselt ei kvalifitseeru väljaspool toetust andva riigi territooriumi asuvatele üksustele makstavad rahalised toetused lepingu tähenduses subsiidiumideks. Täpsemalt märkis Indoneesia valitsus, et subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti 1 alapunktides i–iv mainitakse kõigis punktides „valitsust“, mis osutab sissejuhatavas lõigus viidatud üksusele, ning neid viiteid ei saa tõlgendada nii, et need hõlmaksid ka väljaspool rahalist toetust andva riigi territooriumi asuvat valitsust.

(691) Indoneesia valitsus lisas, et WTO kohtupraktikas tõlgendati subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti 1 kui „täielikku suletud loetelu“, ([173]) mis „piiritleb ja määratleb valitsuse tegevuse, mis kujutab endast rahalist toetust subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu tähenduses“ ([174]) ning „selle esitajad kavatsesid algusest peale tagada, et kõiki soodustusi andvaid valitsuse meetmeid ei saaks käsitada subsiidiumidena“ ([175]). Seoses subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti 1

([173]) 23. märtsil 2012. aastal vastu võetud vaekogu aruanne „United States – Measures Affecting Trade in Large Civil Aircraft (Second Complaint)“ (Ameerika Ühendriigid – suurte tsiviillennukitega kauplemist mõjutavad meetmed (teine kaebus)) WT/DS353/R, mida on muudetud apellatsioonikogu aruandega WT/DS353/AB/R, DSR 2012:II, lk 649, punkt 7.955.

([174]) 23. märtsil 2012. aastal vastu võetud apellatsioonikogu aruanne „United States – Measures Affecting Trade in Large Civil Aircraft (Second Complaint)“ (Ameerika Ühendriigid – suurte tsiviillennukitega kauplemist mõjutavad meetmed (teine kaebus)), WT/DS353/AB/R, DSR 2012:I, lk 7, punkt 614.

([175]) Vaekogu aruanne „US – Exports Restraints“ (USA – ekspordipiirangud), punktid 8.65 ja 8.73.

tõlgendamisega ILC artiklite artikli 11 kaudu, millele on viidatud põhjendustes 647–650, tuletas Indoneesia valitsus meelde WTO kohtupraktikat WTO lepingute tõlgendamise küsimuses ([176]). Seejärel väitis ta, et tõlgendades subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1.1 punkti a alapunktis 1 kasutatud sõnastust „valitsus annab“ nii, et see hõlmab võimalikku subsiidiumide andmist teistele valitsustele, lisab komisjon sõnad, mida subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu tekstis ei ole.

(692) Lisaks väitsid Indoneesia valitsus, Hiina valitsus ja IRNC kontsern, et kuna alusmääruse artiklis 2 sisalduv mõiste „valitsus“ on määratletud kui „päritolu- või ekspordiriigi territooriumil asuv valitsus või muu riigiorgan“, ei saa Hiina valitsuse väidetavad subsiidiumid kuuluda käesoleva uurimise alla kuuluda. Hiina valitsuse ja IRNC kontserni sõnul tugevdab alusmääruse artikli 4 lõige 2 seda seisukohta viitega „toetust andva asutuse jurisdiktsioonile“.

(693) Komisjon ei nõustunud ühegi eespool esitatud väitega. Komisjon märkis, et Indoneesia valitsuse, Hiina valitsuse ja IRNC esitatud väited olid enamasti kattuvad ning mõne küsimuse puhul tuginesid nad eraldiseisvatele argumentidele. Komisjon analüüsis kattuvaid aspekte koos ning käsitles iga osapoole ülejäänud väiteid eraldi.

(694) Kõigepealt viitas komisjon juhtumi AS 656 puhul esitatud argumentidele, eelkõige põhjendustes 685 ja sellele järgnevates põhjendustes ning põhjenduses 709 ja sellele järgnevates põhjendustes esitatud argumentidele, millest juba piisanuks nende poolte nõuete tagasilükkamiseks. Sellele vaatamata esitas komisjon oma seisukoha toetuseks järgmised selgitused.

(695) WTO sätete ja alusmääruse sätete tõlgendamise kohta märkis komisjon, et pooled ei viidanud WTO asjakohasele kohtupraktikale. WTO apellatsioonikogu leidis kohtuasjas „USA – bensiin“, ([177]) et WTO õigust ei saa tõlgendada eraldi üldisest rahvusvahelisest õigusest. Rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtted on seega osa WTO õiguskorrast, mis ei ole iseseisev kord ([178]). Vaidluste lahendamist reguleerivate eeskirjade ja protseduuride käsitusleppe artikli 3.2 ja rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsiooni (edaspidi „Viini konventsioon“) artikli 31 lõike 3 punkti c kohaselt tuleb lepingu tingimuste hindamisel arvesse võtta „rahvusvahelise õiguse asjaomaseid norme, mida kohaldatakse osalisriikide suhetes“. Need normid hõlmavad rahvusvahelist tavaõigust, ([179]) mis on juba oma olemuselt siduv kõigile WTO liikmetele, sealhulgas Indoneesia, Hiinale , ja Euroopa Liidule. ILC artiklid on rahvusvahelise tavaõiguse lahutamatu ja oluline osa vastavalt ÜRO Peaassamblee mandaadile vastavalt ÜRO põhikirja artikli 13 lõike 1 punktile a. ICL artiklites sätestatud eeskirjad on olulised ka Viini konventsiooni artikli 31 lõike 3 punkti c tähenduses, sest need annavad juhiseid omistamise mõiste tõlgendamiseks, st kui teatavat tegu või tegevusetust saab omistada ühele riigile, isegi kui see tegu või tegevusetus ei tulene otseselt sellest riigist. Sellega seoses muutub omistamise mõiste oluliseks subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti 1 sissejuhatavas lõigus kasutatud sõnastuse „valitsus annab“ tõlgendamisel ning eelkõige selleks, et määrata kindlaks tegevuse õige omistamine kahe riigi subsiidiumidealase koostöö olukorras, nagu käesoleval juhul ([180]). ILC artikleid võib seega kasutada subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti 1 sissejuhatavas lõigus kasutatud sõnastuse „valitsus annab“ tõlgendamiseks, et omistada tegevus (subsiidiumi andmine) Indoneesia valitsusele, isegi juhtudel, kui rahalist toetust ei andnud otseselt Indoneesia valitsus.

(696) Mis puutub väidetesse alusmääruse artikli 2 punkti b kohta, siis kõnealuses artiklis on „valitsus“ määratletud kui „päritolu- või ekspordiriigi territooriumil asuv valitsus või muu riigiorgan“. Komisjon nõustus tõlgendusega, et kõnealune säte hõlmab selle valitsuse tegevust, kelle territooriumilt eksporditakse subsideeritud tooteid Euroopa Liitu. Praegu ongi tegemist just sellise juhtumiga. Asjaomast toodet toodetakse Indoneesias ja eksporditakse Indoneesiast ELi. Alusmääruse artikli 2 punktis b ei käsitleta siiski eraldiseisvat küsimust, millist tegevust võib valitsus oma territooriumil lubada ja tunnistada nagu oma tegevust. Nagu riigiorgani mõistet, saab ka valitsuse mõistet erinevalt tõlgendada, võttes arvesse konteksti, eset ja eesmärki. Seega võib päritolu- või ekspordiriigi

([176]) 19. veebruaril 2009. aastal vastu võetud apellatsioonikogu aruanne „United States – Continued Existence and Application of Zeroing Methodology“ (Ameerika Ühendriigid – nullimismetoodika jätkuv olemasolu ja rakendamine), WT/DS350/AB/R, DSR 2009:III, lk 1291, punkt 268 ja 16. jaanuaril 1998. aastal vastu võetud apellatsioonikogu aruanne „India – Patent Protection for Pharmaceutical and Agricultural Chemical Products“ (India – farmaatsiatoodete ja põllumajanduskeemiatoodete patendikaitse), WT/DS50/AB/R, DSR 1998:I, lk 9, punkt 45.

([177]) WT/DS2/AB/R (US – Reformulated Gasoline (USA – lisaainetega bensiin), 20. mail 1996. aastal vastu võetud apellatsioonikogu aruanne, lk 17.

([178]) Vt täpsemalt Pauwelyn, J., „The Role of Public International Law in the WTO – Ho far can we go?“ (Rahvusvahelise avaliku õiguse roll WTOs – kui kaugele me võime minna?), American Journal of International Law, 2001, lk 535 jj; Graham Cook, „Digest of WTO Jurisprudence on Public International Law Concepts and Principles“ (WTO rahvusvahelise avaliku õiguse kontseptsioone ja põhimõtteid käsitleva kohtupraktika kokkuvõte) (CUP 2015).

([179]) WT/DS379 (United States – Definitive Anti-Dumping and Countervailing Duties on Certain Products from China (USA – lõplikud dumpinguvastased ja tasakaalustavad tollimaksud teatavatele Hiinast pärit toodetele,) 11. märtsil 2011. aastal vastu võetud apellatsioonikogu aruanne, punkt 308; M.E. Villiger, „Commentary on the 1969 Vienna Convention on the Law of Treaties“ (Rahvusvaheliste lepingute õigust käsitleva 1969. aasta Viini konventsiooni kommentaar) ,Martinus Nijhoff, 2009, lk 433.

([180]) WT/DS379/AB/R, punktid 304–322.

valitsusele omistatav tegevus olla mitte ainult otseselt sellisest valitsusest tulenev tegevus, vaid ka sellise valitsusega seostatav tegevus. Seda kinnitavad ka alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a tingimused, milles viidatakse valitsuse antud rahalisele toetusele. Samadel põhjustel ei ole alust ka muudel väidetel, mis tuginevad subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu sätetele, nimelt artikli 1 lõike 1 punkti a alapunktile 1.

(697) Seepärast järeldas komisjon, lähtudes alusmääruse artikli 2 punkti b, artikli 3 lõike 1 punkti a ja artikli 4 lõike 2 tõlgendamisest kooskõlas WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu asjaomaste sätetega ning ILC artiklitega, et tal on õigus tasakaalustada subsiidiume, mille on andnud Indoneesia valitsus, kes mitte ainult ei tunnustanud ja võtnud omaks Hiina valitsuse antud tasakaalustatavat rahalist toetust, vaid isegi taotles seda proaktiivselt. Seepärast lükkas komisjon need väited tagasi.

(698) Seoses põhjendusega 646 väitis IRNC kontsern, et teema viimisega omistamisele hoidus komisjon kõrvale tasakaalustusmeetmete võtmise eeltingimustest. IRNC kontserni sõnul järeldas komisjon, et Indoneesia valitsus oli toetust andev asutus ilma nõuetekohase selgituse ja analüüsita, omistades selle staatuse üksnes ILC artiklite artikli 11 alusel, kuigi sellist viidet ei esitatud. IRNC kontsern väitis, et selleks, et ILC artiklite artikkel 11 võimaldaks omistada Indoneesia valitsusele Hiina valitsuse antud rahalist toetust, pidi komisjon tõendama, et Hiina valitsuse antud väidetav rahaline toetus oli esiteks „rahvusvahelise õiguse rikkumine“, vastasel juhul komisjoni oleks komisjoni argumentatsioon alusetu. Kuna WTO leiab, et arengumaadel on õigus kasutada täiel määral oma vahendeid majandusarenguks, ei saa kahe arenguriigi kahepoolne koostöö kuuluda mõiste „rahvusvahelise õiguse rikkumine“ alla. IRNC kontsern lisas, et isegi kui komisjon mingil määral tuvastas omistamise, on väidete „Indoneesia valitsus on vastutav“ ja „Indoneesia valitsus on toetust andev asutus“ vahel siiski märkimisväärne loogikalünk.

(699) Komisjon selgitas põhjalikult, viidates juhtumis AS656 esitatud argumentidele ja õiguslikule arutluskäigule koos põhjendustes 647–651 esitatud täiendavate selgitustega, kuidas ILC artiklite artiklit 11 on käesolevas uurimises kohaldatud. Lisaks on punktis 4.5.8.1 üksikasjalikult kirjeldatud kõiki õiguslikke argumente ja alustõendeid, mis toetavad rahalise toetuse ja asjaomaste subsiidiumide omistamist Indoneesia valitsusele. Komisjon tuletas meelde, et ILC artiklite artikli 11 kohaselt võib tegevuse riigile omistada, „kui ja niivõrd, kui riik tunnistab kõnealust tegevust ja võtab selle omaks“. ILC artiklite eelnõu kommentaarides kinnitatakse, et sõnastuse „tunnistab kõnealust tegevust ja võtab selle omaks“ eesmärk on eristada tunnustamise ja omaksvõtmise juhtumeid pelgast toetamisest või kinnitamisest. Eelkõige ei saa tegevust üldiselt omistada riigile artikli 11 alusel, kui riik üksnes tunnistab tegevuse olemasolu fakti või väljendab oma suulist nõusolekut sellega. Igal juhul peab tunnistamise ja omaksvõtmise akt, olenemata sellest, kas see on sõnade või tegevuse vormis, olema selge ja ühemõtteline ([181]). Sellepärast nõutakse ILC artiklite artikliga 11 eksportiva riigi käitumise konkreetset uurimist, mis näitab, et ta tunnistab välisriigi valitsuse tegevust ja võtab selle omaks. Komisjon tegigi täpselt seda punktis 4.5.8.1 kirjeldatud üksikasjalikus analüüsis ja jõudis järelduseni, et Indoneesia valitsus taotles ja tunnistas Hiina valitsuse tegevust ja võttis selle omaks. Meetmed, mis seisnesid Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse tasakaalustatavate subsiidiumide andmises, olid vastuolus subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu ja alusmääruse sätetega ning kuuluvad seega ILC artiklite artikli 11 kohaldamisalasse. See, kas sellised sooduslaenudega kaasnes normatiivsest aspektist Hiinale WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu rikkumise eest ka rahvusvahelise vastutus, ei puutu asjasse Teisisõnu omistas komisjon Indoneesia valitsusele Hiina „käitumise“ (nimelt sooduslaenude andmise), mitte aga „õigusvastaseid tegusid“. Seetõttu lükati poolte väited tagasi. Hiina valitsus küsis komisjonilt selgitust selle kohta, kas komisjoni tuginemine ILC artiklite artiklile 11 on alusmääruse tõlgendamisel kohaldatav, mis Hiina valitsuse sõnul tähendab seda, kas rahvusvahelist tavaõigust saab kasutada ELi siseriikliku õiguse tõlgendamiseks.

(700) Komisjon tuletas kõigepealt meelde Euroopa kohtute väljakujunenud kohtupraktikat, mille kohaselt tuleb alusmääruse sätete tõlgendamisel võimaluse korral pidada silmas WTO lepingute vastavaid sätteid ([182]). Nõue tõlgendada liidu teiseseid õigusakte kooskõlas rahvusvahelise lepinguga eeldab, et eri sätete vahel on võimalik saavutada kooskõla ja et seda kohaldatakse ainult „võimalikult suures ulatuses“. Lisaks märkis komisjon, et Euroopa

([181]) Kommentaarid rahvusvahelise õiguse komisjoni 53. istungil (2001) vastu võetud artiklite eelnõule riikide vastutuse kohta rahvusvahelise õiguse rikkumiste eest (edaspidi „ILC kommentaarid“), artikli 11 lõige 8.

([182]) Vt 22. mai 2014. aasta kohtuotsus Guangdong Kito Ceramics jt *vs.* Council, T-633/11, EU:T:2014:271, punkt 38; 11. juuli 2017. aasta kohtuotsus Viraj Profiles *vs.* nõukogu, T-67/14, EU:T:2017:481, punkt 88 ja 10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus Jindal Saw, T-300/16, ECLI:EU:T:2019:235, punkt 101.

Kohus on juba otsustanud, et liidu sõlmitud rahvusvaheliste lepingute ülimuslikkus liidu teisese õiguse suhtes nõuab, et liidu teisest õigust tuleb võimaluse korral tõlgendada kooskõlas nende lepingutega, sealhulgas juhul, kui nende sätetel ei ole vahetut õigusmõju. ([183]).

(701) Asjaomaste alusmääruste sätted, st artikli 2 punkt b, artikli 3 lõike 1 punkt a ja artikli 4 lõige 2, tulenevad subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu vastavates sätetes sisalduvatest kohustustest, nimelt artikli 1 lõike 1 punkti a alapunktist 1, ning seega tuleb neid põhimõtteliselt tõlgendada kooskõlas. Asjaolu, et subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunktis 1 ja alusmääruse vastavates sätetes ei viidata sõnaselgelt võimalusele omistada ühe riigi antud rahaline toetus teisele riigile, ei takista mõistete tõlgendamist kooskõlas ILC artiklites sätestatud omistamispõhimõtetega. ILC artiklite artikkel 11 on asjakohane, kuna see käsitleb sama reguleerimiseset mis tõlgendatavad aluslepingu mõisted ([184]). Nendes sätetes kasutatud sõnastuse „valitsus annab" tõlgendamine kooskõlas ILC artiklite artikliga 11 võimaldab „kindlaks teha konkreetse lepingu poolte ühise tahte" ([185]). Seega nõuab subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 ja subsiidiumivastase alusmääruse õige tõlgendamine, et arvesse tuleb võtta ILC artikleid, mida Euroopa Kohus on juba mitmes kohtuasjas ([186]) sõnaselgelt käsitlenud.

(702) IRNC kontsern väitis, et isegi kui subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu alusel oleks riikidevahelised subsiidiumi uurimised lubatud, ei oleks komisjon käesoleval juhul saanud rahalist toetust kindlaks teha. IRNC kontserni sõnul on väide, et Indoneesia valitsus tegi kindlaks Hiina soodusmeetmed, tunnistas neid ja võttis need omaks (põhjendus 674), Hiina soodusrahastamise täielik heakskiitmine ja range kontroll (põhjendus 677) ning selge ja ilmne seos Hiina valitsuse ja Indoneesia valitsuse tegevuse vahel (põhjendus 679) loogiliselt vigased ja neid ei toeta olulised tõendid.

(703) Sellega seoses rõhutas IRNC kontsern, et komisjon ei tõendanud Indoneesia valitsuse ega mõne riigiorgani antud toetust. Komisjon ei tõendanud Indoneesia valitsuse täielikku heakskiitu, samas kui väidetav tihe kontroll ei vastanud IRNC kontserni arvates kuigivõrd tavapäraste haldusülesannete täitmisele ja tavapärasele kontrollile välismaiste rahavoogude üle. Ka kohalike filiaalide osalemine laenude tagasimaksmises vastas üldisele äritavale. Komisjon leidis, et need väited on alusetud. Kogu punktis 4.5 selgitatakse väga üksikasjalikult, kuidas koostöö tulemusel tunnistas Indoneesia valitsus Hiina valitsuse rahalist toetust ja võttis selle vastu. Seejärel käsitletakse seda eraldi punktis 4.5.8.1. Vastupidiselt selle isiku väitele toetab neid järeldusi piisaval hulgal kaalukaid tõendeid ning huvitatud isikud ei ole neid tõendeid ümber lükanud. Hinnangus jõutakse järeldusele, et rahalist toetust andsid Hiina RVs riigiorganina asutatud finantsasutused (vt ka põhjendused 727–731) ning et Indoneesia valitsus taotles seda rahalist toetust proaktiivselt, millega ta võttis selle omaks. Indoneesia ja Hiina valitsused on määranud mitu kahepoolset haldusorganit, kes vastutavad Morowali projekti elluviimise eest, nagu on muu hulgas kirjeldatud punktis 4.5.7. Lõpetuseks märkis komisjon, et Hiina soodustingimustel rahastamine ei pidanud toimuma mitte ainult Indoneesia „vahenduspankade" kaudu (vt põhjendus 751), vaid et ka *offshore*-laenusid, mis on seotud selliste aredusprojektidega nagu Morowali, kinnitab ja jälgib *offshore*-kommertslaenude ministeeriumidevaheline meeskond (Tim Pinjaman Komersial Luar Negeri ehk PKLN) vastavalt presidendi 1991. aasta dekreedile nr 39, nagu on üksikasjalikumalt selgitatud põhjenduses 752 ja sellele järgnevates põhjendustes. Seetõttu lükati need väited tagasi.

4.5.9.2. Märkused Morowali pargi kohta

(704) Indoneesia valitsus reageeris komisjoni järeldustele, märkides, et ta on avatud rahvusvahelisele koostööle ja on sõlminud palju kahepoolseid lepinguid. See ei tähenda siiski, et Indoneesia valitsus eelistab välisinvesteeringuid, sest kõik investeeringud Indoneesias tehakse kooskõlas Indoneesia õigusaktidega. Indoneesia valitsus keeldus käsitlemast komisjoni viidatud dokumente, kuna ta pidas neid kõiki mittesiduvateks. Lisaks rõhutas Indoneesia valitsus, et koostöö Hiina valitsusega ei keskendu roostevaba terase tööstusharule ega tööstusparkidele.

(705) Kõigepealt täheldas komisjon, et Indoneesia valitsus (ja Hiina valitsus) ei vaidlustanud nende kahe valitsuse punktis 4.5 kirjeldatud koostööd puudutavate faktide ja asjakohaste tõendite õigsust.

([183]) Vt eelkõige 7. juuni 2007. aasta kohtuotsus Řízení Letového Provozu, C-335/05, EU:C:2007:321, punkt 16, ja 8. märtsi 2011. aasta kohtuotsus Lesoochranárske zoskupenie VLK, C-240/09, ECLI:EU:C:2011:125, punktid 45 ja 51, mis käsitlevad alusmääruse tõlgendamist kooskõlas WTO dumpinguvastase lepinguga.

([184]) 25. märtsil 2011. aastal vastu võetud WTO apellatsioonikogu aruanne „United States – Definitive Anti-Dumping and Countervailing Duties on Certain Products from China" (USA – lõplik dumpinguvastane ja tasakaalustav tollimaks teatavatele Hiinast pärit toodetele) (WT/DS379/AB/R), punkt 308 („Selleks et need eeskirjad oleksid asjakohased, peavad need käsitlema sama eset kui tõlgendatavad lepingutingimused").

([185]) 25. märtsil 2011. aastal vastu võetud WTO apellatsioonikogu aruanne „United States – Definitive Anti-Dumping and Countervailing Duties on Certain Products from China" (USA – lõplik dumpinguvastane ja tasakaalustav tollimaks teatavatele Hiinast pärit toodetele), (WT/DS379/AB/), punkt 312.

([186]) Vt eelkõige 6. mai 2010. aasta kohtuotsus Axel Walz, C-63/09, ECLI:EU:C:2010:251, punktid 27– 29, ja 6. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus Euroopa Komisjon *vs.* Ungari, C-66/18, ECLI:EU:C:2020:792, punkt 90. Vt ka kohtujurist Kokotti 15. aprilli 2010. aasta arvamus kohtuasjas C-334/08 Euroopa Komisjon *vs.* Itaalia Vabariik, ECLI:EU:C:2010:187, punktid 29 ja 30.

(706) Lisaks märkis komisjon, et asjaolu, et Indoneesia valitsus on avatud rahvusvahelisele koostööle ja tal on palju kahepoolseid lepinguid teiste riikidega – kuigi nendele viidati üldiselt ega esitatud konkreetseid üksikasju –, ei muuda järeldust, et koostöö Hiina valitsusega Morowali pargis läks palju kaugemale tavapärasest rahvusvahelisest koostööst või muudest täpsustamata kahepoolsetest lepingutest. Komisjon tunnistab, et valitsused sõlmivad koostöölepinguid või muid kahepoolseid lepinguid mitmel eesmärgil, sealhulgas juhul, kui nendega on ette nähtud teatavad investeeringuid soodustavad või soodustavad sätted. Nendest sätetest üksi ei piisa selleks, et alusmääruse tähenduses omistada teise riigi antud tasakaalustatavat rahalist toetust eksportivale riigile. Käesolevas uurimises ei käsitletud siiski lihtsalt Indoneesia ja Hiina üldist koostööd või tavalise kahepoolse kokkuleppe olemasolu. Selle asemel lähtus komisjon oma analüüsis ja järeldustes selle kohta, et Hiina rahaline toetus oli omistatav Indoneesia valitsusele, suurest hulgast dokumentidest ja elementidest, mis koos võetuna näitasid, et Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse koostöö läks palju kaugemale pelgalt arengu edendamisest ja investeeringute ligimeelitamisest. Selle asemel leppisid need valitsused kokku väga konkreetse projekti rakendamises Morowali pargis ja kehtestasid üksikasjalikud kahepoolsed haldusmehhanismid, et tagada selle projekti edukas elluviimine, nagu on üksikasjalikult selgitatud punktis 4.5.5. Koostöö Morowali projekti raames põhines mitmetel konkreetsetel kahepoolsetel lepingutel ja dokumentidel, milles muu hulgas nähti ühemõtteliselt ette Hiina poole kohustus pakkuda Morowali pargi Hiinas asuvatele investoritele väga suures mahus soodusrahastamist. Projekti edasine edukas rakendamine kinnitas, et projekti ulatus ja eesmärk läksid üldiste arengu- ja koostöölepingute ulatusest ja eesmärgist palju kaugemale. Seetõttu lükati need väited tagasi.

(707) Indoneesia valitsus väitis, et kõik investeeringud Hiina valitsusega tehtava koostöö raames tegi erasektor.

(708) Komisjon märkis, et isegi kui tegelikud investorid asjaomast toodet tootvates äriühingutes ja Morowali parki haldavas seotud äriühingus oleksid eraõiguslikud, ei ole see asjakohane ega mõjuta järeldust, et Hiina valitsuse antav ja Indoneesia valitsusele omistatav soodusrahastamine, kujutas endast tasakaalustatavat subsiidiumi. Väidetavad erainvestorid olid lihtsalt nende tasakaalustatavate subsiidiumide saajad, millega seostatakse Indoneesia valitsust ja mille andis Indoneesia valitsus. Seetõttu lükati see väide tagasi.

(709) Lisaks väitis Indoneesia valitsus, et Hiina valitsusega peetud kõrgetasemeliste majandusdialoogide raames ei ole vastu võetud prioriteetsete projektide loetelu.

(710) Komisjon märkis, et vaieldamatult tunnustati Morowali projekti ametlikult spetsiaalse abikõlbliku projektina nii Hiina RVs majandusvööndi ja maanteede algatuse raames kui ka Indoneesias riikliku strateegilise projektina. Lisaks märkis komisjon, et on mitmeid viiteid kahepoolse koostöö strateegiliste projektide loetelule, nagu on muu hulgas täpsustatud põhjendustes 577 ja 609. Nagu on selgitatud põhjendustes 552 ja 573, esitas Indoneesia valitsus kõrgetasemelise majandusdialoogi prioriteetsetest projektidest erineva loetelu ning komisjon järeldas kättesaadavate faktide põhjal alusmääruse artikli 28 lõike 1 alusel, et Morowali projekt kuulus Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse kindlaks määratud prioriteetsete projektide hulka. Isegi kui Indoneesia valitsuse väide, et kõrgetasemelise majandusdialoogi raames puudub ametlik prioriteetsete projektide loetelu, on põhjendatud ja tõene, ei mõjutanud see järeldust, et Indoneesia valitsus tunnustas Morowali projekti ametlikult riikliku strateegilise projektina ja Hiina valitsus tunnustas seda majandusvööndi ja maanteede algatuse raames, ning et igal juhul peeti seda strateegiliseks prioriteetseks projektiks, mida mõlemad valitsused selle tähtsuse tõttu hoolikalt jälgisid ja ellu viisid. Seega, isegi kui see väide oleks olnud nõuetekohaselt põhjendatud – mida see ei ole –, ei oleks see mõjutanud järeldust, et Morowali park oli prioriteetne projekt, mida mõlemad valitsused oma kahepoolse koostöö raames ametlikult tunnustasid. Seega said tema investorid selles kontekstis tasakaalustatavaid subsiidiume. Seetõttu lükkas komisjon selle väite tagasi

(711) Seoses põhjendusega 599 väitis Indoneesia valitsus, et puuduvad tõendid selle kohta, et IMIP oleks Hiina-Indoneesia majandus- ja kaubanduskoostöö tsoon. Igal juhul väitis ta, et selline staatus ei tähenda mingit erikohtlemist Indoneesia valitsuse poolt.

(712) Komisjon võttis teadmiseks põhjenduses 599 juba esitatud ülekaalukad tõendid, mis kinnitavad, et IMIP on tõepoolest majandus- ja kaubanduskoostöö tsoon. Lisaks märgitakse vastuseks sellele väitele, et sama teave on kättesaadav ka teistel Hiina valitsuse veebisaitidel ([187]). Seetõttu lükati see väide tagasi. Indoneesia valitsus väitis veel, et IMIPi suhtes ei kohaldatud tööstusala ärilitsentsi andmisel erikohtlemist. Indoneesia valitsus selgitas, et IMIPi tegevust ei reguleerita Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusparkide lepinguga, vaid 2015. aasta määrusega nr 142, mis ei olnud seotud Hiina valitsusega sõlmitud kahepoolsete lepingutega. Indoneesia valitsuse sõnul i) puudub selles viide lepingutele, ii) seda kohaldatakse kõigi tööstusalade suhtes ja iii) valitsus pakkus lihtsalt stiimuleid, mis olid kättesaadavad ka väljaspool tööstusalasid asuvatele äriühingutele.

(713) Komisjon märkis, et lisaks 2015. aasta dekreedile nr 142 sõlmiti Indoneesia ja Hiina vahel 2. oktoobril 2013 eraldi kahepoolne leping, milles määrati kindlaks tööstusparkide tähtsus Morowali projekti raames tehtava kahepoolse koostöö edukal rakendamisel, nagu on täpsustatud punktides 4.5.3 ja 4.5.5. Dekreediga nr 142 kehtestati mitu erisätet, mida kohaldatakse ainult toetuskõlblike tööstusalade ettevõtjate suhtes kindlaksmääratud tingimustel, ja mida kohaldati IMIPi suhtes. Igal juhul ei tasakaalustanud komisjon IMIPi pakutavaid subsiidiume, vaid Indoneesia valitsuse antud subsiidiume, seostades seda muu hulgas Hiina valitsuse antud rahalise toetusega. Indoneesia ja Hiina vaheline tööstusalasid käsitlev kahepoolne erileping oli Morowali projekti rakendamiseks tehtava kahepoolse koostöö lahutamatu osa. Selle põhjal leidis komisjon, et Indoneesia valitsuse väide ei ole asjakohane ja lükkas selle tagasi.

(714) Indoneesia valitsus selgitas, et riikliku strateegilise projekti staatus ei too kaasa rahalist toetust. Indoneesia valitsus lisas, et ta ei andnud IMIPile mingit rahalist toetust, vaid tagas ainult üldise taristu ümbritsevas piirkonnas.

(715) Sarnaselt põhjenduses 713 esitatud ümberlükkamisega leidis komisjon, et need väited ei ole uurimise peamiste järelduste seisukohast asjakohased. Komisjon ei tasakaalustanud mitte IMIPi antud rahalisi toetusi ega muid subsiidiume, vaid üksnes Indoneesia valitsuse antud subsiidiume. Riikliku strateegilise projekti staatus kujutas endast asjakohast konteksti, mis näitas, et Morowali projekti toetasid eriliselt ja selle rakendamisel osalesid nii Hiina valitsus oma ametliku tunnustusega majandusvööndi ja maanteede programmi raames kui ka Indoneesia valitsus selle eristaatuse andmise kaudu. Nagu on täpsustatud põhjenduses 616, võttis komisjon selles kontekstis oma hinnangus arvesse riikliku strateegilise projekti staatusega seotud erikorda. Mis puudutab üldist taristut käsitlevat väidet, siis komisjon ei hinnanud üldise taristu pakkumist, mis ei ole alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iii kohaselt tõepoolest tasakaalustatav. Seetõttu leidis komisjon, et need väited ei ole asjakohased ja lükkas need tagasi.

4.5.9.3. Märkused konkreetsuse kohta

(716) Indoneesia valitsus vaidlustas konkreetsuse järelduse, kuna ta väitis, et koostöö Hiina valitsusega ei hõlma mitte ainult tööstusparke, vaid mitut valdkonda.

(717) Punktis 4.5.8.3 ja eelkõige põhjenduses 686 üksikasjalikult kirjeldatud konkreetsuse analüüsis selgitas komisjon, et tasakaalustatavad subsiidiumid, mis olid hõlmatud Indoneesia ja Hiina valitsuse koostööga, olid piirkondlikult konkreetsed, kuna need piirdusid nende valitsuste rakendatud arendusprojekti elluviimise raames Morowali pargis ametlikult asutatud toetuskõlblike äriühingutega. Seepärast lükati see väide tagasi.

([187]) http://fec.mofcom.gov.cn/article/jwjmhzq/ ja http://www.cocz.org/index.aspx

4.5.9.4. Märkused koostööst keeldumise kohta seoses Indoneesia valitsusega

(718) IRNC kontsern väitis, et IMIPiga seotud puuduv leping ei saa olla parim kättesaadav teave ega olla aluseks järeldusele, et IMIP on volitatud eraõiguslik asutus. IRNC kontsern möönis, et kokkulepe võis olla üks kaalutlus, kuid mitte ainus, ning väitis, et komisjon peaks järelduse tegemisel kaaluma kõiki kogutud dokumente. Need näitavad IRNC kontserni sõnul, et sellist ülesannet ei olnud. Indoneesia valitsus kordas, et tal ei ole puuduvat lepingut, kuna IMIPi asutasid ja seda rahastasid eraõiguslikud isikud.

(719) Komisjon leidis, et see väide on vale ja ei ole asjakohane. Puuduvat lepingut, mida IRNC tahtlikult ei esitanud ja mille kohta Indoneesia valitsus väitis, et tal seda ei ole, kasutati artikli 28 lõike 1 alusel teatavate järelduste tegemiseks koostööst keeldumise tõttu, nagu on selgitatud põhjenduses 634. Neid järeldusi võeti arvesse Morowali pargi Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse poolse ühise haldamise hindamisel koos mitmete muude tõendite ja kaalutlustega, mida on üksikasjalikult kirjeldatud punktis 4.5 ning eelkõige punktis 4.5.8 esitatud õiguslikus hinnangus. See oli tõepoolest vaid üks asjaoludest ja kaalutlustest, mis võimaldasid komisjonil jõuda järeldusele, et Morowali projekti edukas rakendamine usaldati teiste hulgas IMIPile, kes oli Morowali pargi haldaja kooskõlas üldise kahepoolse koostööga, milles leppisid kokku Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus. Vastupidiselt poolte väidetele ei olnud puuduv kokkulepe ainus ega otsustav tõend, mida selle järelduseni jõudmiseks kasutati (ehkki komisjoni arvates olnuks võimalik samale järeldusele jõuda ka ainult selle kokkuleppe alusel, arvestades selle tähtsust ning IRNC ja Indoneesia valitsuse keeldumist seda esitamast). Seetõttu lükati see väide tagasi.

4.5.9.5. Märkused koostööst keeldumise kohta seoses Hiina valitsusega

(720) Hiina valitsus väitis, et ta ei ole kohustatud esitama mingit teavet Indoneesia vastu suunatud uurimise käigus, mille puhul väidetavate subsiidiumide saajad ja kasusaajad on Indoneesias asuvad Indoneesia tootjad.

(721) Komisjon märkis, et Indoneesia valitsus ja Hiina valitsus kehtestasid oma kahepoolse koostöö raames mitu haldusmehhanismi eelkõige Morowali projekti edukaks rakendamiseks, nagu on selgitatud punktis 4.5.6. Need koostöömehhanismid võimaldasid Indoneesia valitsusel koguda nõutud teavet Hiina valitsuselt. Asjaolu, et üks ühise koostöö osaline (st Hiina valitsus) otsustas teavet mitte esitada, ei tähenda automaatselt, et kahepoolses koostöös osalevat teist osapoolt (Indoneesia valitsus) ei tohiks selle kohustusega seoses vastutavaks pidada. Sellise ühise koostöö kontekstis, nagu Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse vahel vaieldamatult aset leidis, ei saa üks pool ühise koostöö raames kasutada teise tegevusetust selleks, et väita, et ta tegi uurimise käigus oma parimate võimete kohaselt täielikku koostööd. Vastasel juhul võisid asjaomased valitsused muudel juhtudel sarnastel asjaoludel teadlikult otsustada komisjoni nõutud teavet mitte esitada, ilma et nende koostööst keeldumine tooks kaasa mingeid õiguslikke tagajärgi.

(722) Komisjon ei palunud Indoneesia valitsusel kasutada Hiina valitsuselt nõutud andmete kogumiseks sunnivahendeid, vaid andis Hiina valitsusele võimaluse sekkuda ja esitada asjakohast teavet alates uurimise algusest, käsitledes teda huvitatud isikuna. Eelkõige kutsus komisjon algatamisteate punkti 5.3 kohaselt Hiina valitsust osalema huvitatud isikuna, võttes arvesse kaebuses esitatud väiteid. Hiina valitsus taotles, et ta registreeritaks uurimises, nii et tal oleks juurdepääs toimikule, ja kinnitas 19. veebruari 2021. aasta e-kirjas sõnaselgelt, et ta on huvitatud isik. Alusmääruse artikli 28 sätteid kohaldatakse täielikult kõigi huvitatud isikute suhtes, nagu on selgelt sätestatud ka algatamisteate punktis 10. Samuti tuletas komisjon meelde, et Hiina valitsus oli väga teadlik õiguslikust olukorrast pärast klaaskiust kanga ja klaasfilamentkiu juhtumite menetlemist. Kõigi nende argumentide alusel lükkas komisjon selle väite tagasi.

4.5.10. *Järeldus*

(723) Kokkuvõttes leidis komisjon, et nii Morowali pargis tegutsevatele äriühingutele otse Indoneesia valitsuse poolt antud subsiidiumid (nikkelmaagi pakkumine, maa pakkumine ja maksusoodustused) kui ka Hiina valitsuse soodusrahastamise kaudu kaudselt antud subsiidiumid on alusmääruse artiklite 2–4 kohaselt tasakaalustatavad. Viimased on Indoneesia valitsusele omistatavad Hiina valitsuse meetmete tunnistamise ja omaksvõtmise tõttu, näiteks 2011. aasta kahepoolse lepingu, 2013. aasta koostöölepingu Indoneesia-Hiina programmi ning tiheda koostöö ja koostöömehhanismide eri tasandite kaudu. Samuti tulenes rahalistest toetustest kasu ja need olid konkreetsed. Komisjon uuris kõiki asjaomaseid subsiidiume üksikasjalikumalt allpool.

4.6. **Soodusrahastamine**

4.6.1. *Arengupankade laenud IRNC-le ja seotud äriühingutele*

4.6.1.1. Riigi omandis pangad, mis toimivad riigiorganina

(724) Uurimine näitas, et kõik IRNC kontsernile antud laenud andsid Hiina pangad (Eximbank, Hiina Arengupank, Hiina Pank, Hiina Tööstus- ja Kommertspank), välja arvatud laenud IMIPile, kes sai need Eximbank Indonesialt. Esimesi laene kasutati tehaste ehitamise rahastamiseks ja teisi käibekapitali vajaduste rahuldamiseks.

(725) Kõigepealt selgitas komisjon välja, kas need pangad olid alusmääruse artikli 3 ja artikli 2 punkti b mõistes „riigiorganid". Seega otsis komisjon teavet riigi omandis olemise kohta ning ametlikke kaudseid tõendeid valitsuse kontrolli kohta riigi omandis olevate pankade üle. Komisjon otsis teavet ka selle kohta, kas Hiina valitsus teostas sisulist kontrolli riigi omandis olevate pankade laenupoliitika ja riskihindamise üle.

(726) Nagu eespool märgitud, keeldus Hiina valitsus uurimises koostööd tegemast ja nõutud teavet esitamast. Seepärast tugines komisjon alusmääruse artikli 28 sätetele, et hinnata eespool nimetatud Hiina pankade tegevust riigiorganina, tuginedes kättesaadavatele faktidele, nimelt varasemate, ajavahemikku 2015–2020 hõlmavate uurimiste asjakohasele teabele ([188]), sealhulgas viimati klaaskiust kanga subsiidiumivastasele uurimisele, ja komisjoni 24. juuni 2020. aasta rakendusmäärusele (EL) 2020/870, millega kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks Egiptusest pärit klaasfilamentkiust toodete impordi suhtes ja nõutakse lõplikult sisse sellise impordi suhtes kehtestatud ajutine tasakaalustav tollimaks ning kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks Egiptusest pärit klaasfilamentkiust toodete registreeritud impordi suhtes ([189]) (edaspidi „GFRi uurimine").

(727) Nagu on märgitud GFFi subsiidiumivastase uurimise punktides 3.4.1.2–3.4.1.5 ning GFRi uurimise punktides 3.3.1.2–3.3.1.4, on Eximbank (EXIM), Hiina Arengupank (CDB), Hiina Pank (BOC) ning Hiina Tööstus- ja Kommertspank (ICBC) Hiina riigi omanduses olevad pangad ning on olemas ametlikud kaudsed tõendid Hiina valitsuse kontrolli kohta nende pankade üle. Lisaks järeldas komisjon GFFi subsiidiumivastase uurimise ja GFRi uurimise samades punktides, et Hiina valitsus on loonud normatiivse raamistiku, mida peavad järgima Hiina valitsuse nimetatud ja Hiina valitsuse ees aruandekohustuslikud juhid ja järelevalveasutused. Seega tugines Hiina valitsus normatiivsele raamistikule, et riigi omandis olevaid panku sisuliselt kontrollida.

(728) Lisaks GFFi subsiidiumivastases uurimises ja GFRi uurimises sätestatud üldisele õigusraamistikule kohaldati nende pankade poolt IRNC kontsernile antud laenude suhtes kogu punktis 4.6.3.1 sätestatud kahepoolse koostöö raames esitatud õiguslikku raamistikku ning CDB suhtes kehtivat eritingimust, mida on selgitatud järgmises põhjenduses.

([188]) Komisjoni 8. juuni 2017. aasta rakendusmäärus (EL) 2017/969, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate teatavate rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/649, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate teatavate rauast või legeerimata terasest või muust legeerterasest kuumvaltsitud lehttoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT L 146, 9.6.2017, lk 17) („HRFi juhtum"), komisjoni 9. novembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1690, millega kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks teatavate Hiina Rahvavabariigist pärit uute või protekteeritud kummist õhkrehvide (mida kasutatakse bussidel või veoautodel ning mille koormusindeks on üle 121) impordi suhtes ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/1579, millega kehtestatakse teatavate Hiina Rahvavabariigist pärit uute või protekteeritud kummist õhkrehvide (mida kasutatakse bussidel või veoautodel ning mille koormusindeks on üle 121) impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/163 (ELT L 283, 12.11.2018, lk 1) („rehvide juhtum"), ja komisjoni 17. jaanuari 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/72, millega kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit elektrijalgrataste impordi suhtes (ELT L 16, 18.1.2019, lk 5), GFFi subsiidiumidevastane uurimine.

([189]) ELT L 201, 25.6.2020, lk 10.

(729) 2013. aastal andis kaubandusministeerium välja teatise Hiina Arengupanga (CDB) poolt välismaiste majandus- ja kaubanduskoostöötsoonide loomiseks ja arendamiseks antava toetusega seotud aspektide kohta. Teatise kohaselt annavad kaubandusministeerium ja CDB „ettevõtjatele ja toetuskõlblikesse koostöötsoonidesse asuvatele ettevõtjatele investeeringuteks ja rahastamiseks poliitilist toetust“. CDB „täpsustab koostöötsooni soodusrahastamise põhitingimusi kaubandusministeeriumi ja rahandusministeeriumi nõuete alusel“ ning „toetab valikuliselt käimasolevaid projekte ja koostööprojekte, millele kaubandusministeerium on koos koostöötsooni asukohariigi valitsustega pööranud palju tähelepanu“.

(730) Komisjon selgitas välja, et kõik riigi omandis olevad Hiina finantsasutused rakendasid seoses roostevabast terasest lehtvaltstoodete sektoriga valitsuse ülesannete täitmisel eespool nimetatud õigusraamistikku. Seepärast olid nad riigiorganid alusmääruse artikli 2 punkti b tähenduses koostoimes alusmääruse artikli 3 punkti 1 alapunkti a alapunktiga i ning kooskõlas WTO asjakohase kohtupraktikaga.

(731) Lisaks tegi komisjon kindlaks, et isegi kui riigi omandis olevaid panku ei saaks käsitada riigiorganina, käsitataks neid alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iv mõistes siiski asutustena, kellele Hiina valitsus on teinud ülesandeks täita tavaliselt valitsuse täidetavaid ülesandeid, ning seda samadel põhjustel, nagu mainitud eespool.

4.6.1.2. Kasu ja subsiidiumisumma arvutamine

(732) Komisjon leidis, et Indoneesias asuvate kasusaajate puhul oleks põhimõtteliselt asjakohane uurida, kas kõnealuste laenude saajad said paremaid tingimusi, kui nad oleksid saanud Indoneesia finantsturul. Indoneesia valitsuse esitatud teabe kohaselt olid Indoneesia kommertspankade poolt USA dollarites antud laenude keskmised intressimäärad vaatlusalusel perioodil üldjoontes kooskõlas IRNC kontserni äriühingute makstud intressimääradega ([190]).

(733) Komisjon leidis siiski, et see statistika ei kajasta juhtumi konkreetseid asjaolusid, täpsemalt põhjendustes 737–742 esile toodud riskitegureid. Statistika käsitleb paljusid laene, mille summad (sh laenud VKEdele), kestus, eesmärk, krediidirisk jne on erinevad. Teavet ei esitatud ka laenude kohta, mida anti käivitusjärgus olevatele ettevõtetele, mille puhul oli vaja märkimisväärseid summasid, kuid millega kaasnes suur risk. Kuna Indoneesia valitsus tagas, et Hiina valitsus rahastab Hiina äriühingute jaoks vajalikke investeeringuid, et need saaksid tuua oma sulatamisvõimsuse Indoneesiasse, tundub mõistlik järeldada, et Indoneesias ei olnud eraõiguslikku laenuandjat, kes oleks andnud eksportivatele tootjatele sarnaseid laene. Lisaks puudutab teave Indoneesia laenude kohta ainult kodumaiste pankade poolt kodumaistele klientidele antud laene ning seega ei võetud arvesse asjaolu, et käesoleval juhul andsid Hiina finantsasutused laene välisklientidele. Kuna rahastamise intressimäärad määrasid Hiina finantsturu osalised, võeti seda asjaolu komisjoni arvutustes käesoleval juhul arvesse.

(734) Seetõttu võttis komisjon põhjenduses 682 mainitud erandlikke asjaolusid silmas pidades tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel arvesse asjaolu, et toetusesaajad said soodusrahastust Hiinast. Selle arvutuse jaoks hindas komisjon, kui suurt kasu toetusesaajad uurimisperioodil said. Alusmääruse artikli 6 punkti b kohaselt on subsiidiumi saaja kasu järgmise kahe summa vahe: intressisumma, mida äriühing maksab sooduslaenu eest, ning intressisumma, mis tal tuleks maksta samasuguse kommertslaenu eest, mida ta võiks Hiina finantsturult saada.

(735) Komisjon otsustas määrata Hiina pankade sooduslaenude turuintressimäärad kindlaks vastavalt Hiina turuinvestorite hüpoteetilistele võrdlusalustele kooskõlas alusmääruse artikli 6 punktiga b.

([190]) https://www.ojk.go.id/id/kanal/perbankan/data-dan-statistik/statistik-perbankan-indonesia/Default.aspx

(736) Seepärast otsustas komisjon kasutada sama arvutusmeetodit nagu välisvaluutas laenude puhul, mille on välja andnud HRVs asuvad Hiina finantsasutused, ning lisas Indoneesia investeeringuga seotud riskipreemia, nagu on kirjeldatud allpool.

(737) Komisjon määras kõigepealt kindlaks IRNC kontserni äriühingute krediidireitingu. Uurimise käigus esitasid IRNC ja ülejäänud neli seotud üksust Indoneesia reitinguagentuurilt Pefindo ajavahemikul 2017–2020 saadud krediidireitingu. Reitingud varieerusid BBB ja A vahel. Ainsas esitatud täielikus krediidireitingu aruandes oli siiski selgelt sätestatud, et üks reitingu aluseks olevatest teguritest oli asjaolu, et IRNCd toetasid Eximbank China ja aktsionäride laenud.

(738) Lisaks märkis komisjon, et Indoneesias tehtud investeering oli nn *greenfield*-investeering, millega kaasnes väga suur risk. Ilma Hiina valitsuse ja Indoneesia valitsuse toetuseta oleks nende äriühingute krediidirisk olnud palju suurem.

(739) Nikkel on kaup ning kaupade, sealhulgas niklimaagi ja niklitoormalmi hind võib kiiresti kõikuda ning seda mõjutavad mitmed tegurid, mis ei sõltu äriühingust. Nende tegurite hulka kuuluvad ülemaailmne kaubanõudlus, tootmiskulude tase, makromajanduslikud tegurid, nagu inflatsiooniootused, intressimäärad ning üleilmne ja piirkondlik kaubanõudlus ja -pakkumine, samuti üldised ülemaailmsed majandustingimused. Need tegurid võivad negatiivselt mõjutada äriühingu tegevust ja äriühingu suutlikkust neid tegevusi rahastada. Nagu on selgitatud niklit käsitlevas osas, tagas Indoneesia valitsus oma hinnamehhanismi kaudu, et IRNC kontsernil oli juurdepääs niklimaagile hindadega, mis on märkimisväärselt madalamad rahvusvahelistest hindadest.

(740) Lisaks alustasid äriühingud, nagu on selgitatud maad käsitlevas osas, oma tehaste ehitamist ilma ehitusõiguse sertifikaatideta. Seega ei oleks IRNC kontsern ilma Indoneesia valitsuse toetuseta saanud investeerida märkimisväärseid summasid oma tehaste ehitamiseks, ilma et tal oleks tegelikult seaduslikku õigust seda teha.

(741) Pealegi on Indoneesia tärkava turumajandusega turg ja seetõttu kaasneb Indoneesiasse investeerimisega suurem risk kui investeerimisega arenenumatele turgudele, sealhulgas mõnel juhul märkimisväärne õiguslik ja majanduslik risk. Mäetööstus on Indoneesias rangelt reguleeritud ja muutub pidevalt. IRNC kontsern on välisinvesteering ja teatavates Indoneesia majandussektorites kehtivad piirangud välismaiste ettevõtete osaluste suhtes.

(742) Tegevuse alustamise etapis oli nende äriühingute krediidirisk märkimisväärne. Kui äriühingud hakkasid oma tooteid tootma ja müüma, vähenes nende risk järk-järgult.

(743) Neid juhtumi konkreetseid asjaolusid arvesse võttes otsustas komisjon anda kaks krediidireitingut. Komisjon leidis, et tegevuse alustamise etapis olid need äriühingud sarnases olukorras börsiväliste idufirmadega. Selliste investeeringutega kaasneb suur risk ja need vastavad seega CCC-ga samaväärsele või madalamale krediidireitingule. Järgneval perioodil, mil need äriühingud tegutsesid tavapärastes tingimustes, leidis komisjon, et IRNC kontserni üldine finantsolukord vastas reitingule BB, mis on kõrgeim reiting, mis ei kvalifitseeru enam investeerimisjärgu reitinguks. Nagu on märgitud allpool põhjendustes 757–759, leidis komisjon siiski, et IRNC kontserni äriühingud pidid oma rahastamisvajaduse täiendavaks katmiseks võtma oma emaettevõtjatelt aktsionäride laene, ning et nad ei tasunud nende laenudega seotud võlga graafikujärgselt.

(744) Selleks et võtta arvesse pankade suurenenud riskipositsiooni aktsionäride laenude olemasolu ja võla kustutamise tõttu, otsustas komisjon liikuda riskireitingu skaalal ühe astme võrra allapoole, jõudes järeldusele, et (BB asemel) B-krediidireitingu kasutamine oleks turupõhise võrdlusaluse kindlaksmääramisel sobivam.

(745) Nagu teistegi HRVs asuvate Hiina finantsasutuste väljastatud välisvaluutas laenude puhul, kasutati seega tavapärase tegevuse perioodil sobiva võrdlusalusena äriühingute uurimisperioodil USA dollarites emiteeritud B-reitinguga võlakirju.

(746) Asjaomaste äriühingute tegevuse alustamise etapil antud laenude puhul leidis komisjon, et põhjendatud on muu võrdlusalus, kuna nende laenude summad olid väga suured (mitu miljardit USA dollarit) ja laenu anti väga riskantse välisprojekti jaoks ning pangad ei saanud kasu ühestki riskipreemia elemendist kapitali kujul (nt aktsiateks konverteerimise õigus). Seepärast peab asjaomane võrdlusalus kajastama olukorra eripära, mis sarnaneb investeeringuga riskikapitalil põhinevasse / börsivälisesse idufirmasse. Komisjon otsis avalikult kättesaadavat teavet, kuid ei leidnud riskikapitali või börsivälistesse ettevõtetesse tehtud investeeringute kohta hõlpsasti kättesaadavaid võrdlusaluseid. Komisjon leidis siiski, et USA dollarites emiteeritud kõrge tootlusega võlakirjade (samaväärne krediidireitinguga CCC või madalam) intressimäär oleks samaväärne tuluga, mida erakapitalifond selliste tehingute puhul nõuaks.

(747) Peale selle tuleb silmas pidada, et üldjuhul annavad Hiina finantsasutused laenu Hiina siseturul asuvatele Hiina äriühingutele. IRNC kontsern seevastu asub Indoneesias ja tema krediidirisk erineb seega Hiina äriühingute krediidiriskist, kuna see on seotud riigis valitsevate välistingimustega, nagu on märgitud eespool põhjenduses 741. Selleks et võtta arvesse Indoneesias valitsevat krediidiriskikeskkonda, lisas komisjon valimisse kaasatud Hiina äriühingutele kehtestatud võrdlusmäärale juurdehindluse, et turumäär peegeldaks ka riigiriski.

(748) Riigiriskiga seotud garantiipreemia määrati kindlaks OECD ekspordi krediidi riigiriski liigituse alusel ning OECD kehtestatud vastava garantiipreemia alammäära alusel. Hiina pankade antud laenude riigiriski preemia oli sõltuvalt laenu tähtajast 0,13–0,88 %.

(749) Sel viisil kindlaks määratud subsiidiumisumma arengupankade laenude toetuseks oli 1,84 %.

4.6.1.3. Märkused lõpliku avalikustamise kohta

(750) Indoneesia valitsus ja IRNC kontsern esitasid märkused lõpliku avalikustamise kohta seoses arengupankadelt saadava soodusrahastamisega.

(751) Indoneesia valitsus väitis, et komisjon ei teinud ühtegi asjakohast järeldust ega märkinud, et Indoneesia valitsus on IRNC kontserni rahastamisel toetust andev asutus, rääkimata eelisrahastamisest. Indoneesia valitsus on seisukohal, et lähtudes subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti 1 kohase „rahalise toetuse“ väärast tõlgendusest, omistas komisjon välisrahastamise Indoneesia valitsusele „tunnistamise ja omaksvõtmise“ alusel. Lisaks märkis Indoneesia valitsus, et järeldustest ei nähtu ega miski ei viita sellele, et rahastust andis Indoneesia valitsus või Indoneesia valitsuse „riigiorganid“ ning väitis, et välismaiste üksuste rahalise toetuse alusel tasakaalustavate tollimaksude kehtestamine on ebaõiglane. Lisaks kaebas Indoneesia valitsus, et ta ei saa ennast kaitsta küsimuses, kas Hiina finantsasutused on „riigiorganid“ või mitte, kuna need üksused ei kuulu Indoneesia valitsuse jurisdiktsiooni alla. Ta märkis siiski, et selles pole midagi ebatavalist, kui iga äriühing otsib mis tahes rahastamist, mida ta asjakohaseks peab, ning et Indoneesia valitsus ise ei saa Hiina finantseerimisasutuste või mis tahes allika rahavoogusid tagasi lükata või neid piirata.

(752) Sellele vastuseks soovib komisjon kõigepealt rõhutada, et üldiseid märkusi Hiina-poolse rahastamise „tunnistamise ja vastuvõtmise“ kohta Indoneesia valitsuse poolt on juba käsitletud eespool punktis 4.5.8. Lisaks märkis komisjon, et Hiina finantsinstitutsioonide, näiteks EXIM-pankade antud vahendid liikusid nn esinduspankad kaudu, kes tegelevad laenude väljamaksete ja tagasimaksetega. Need esinduspangad olid Hiina pankade Indoneesia filiaalid, mille suhtes kohaldati Indoneesia pangandusalaseid õigusakte ja mis asusid Indoneesia territooriumil.

(753) Aktsionäride laenude kohta leidis komisjon, et laenulepingutes on konkreetselt viidatud „Indoneesia Pangale, rahandusministeeriumile ja *offshore*-kommertslaenude meeskonnale (Tim Pinjaman Komersial Luar Negeri ehk PKLN) esitatavatele perioodilistele aruannetele“. PKLN asutati presidendi 1991. aasta dekreedi nr 39 alusel, mis käsitleb *offshore*-kommertslaenude haldamise koordineerimist (edaspidi „presidendi dekreet nr 39“), ([191]) ning see koosneb eri ministeeriumide ja Indoneesia Panga esindajatest. Selle dekreedi artikli 2 kohaselt peab PKLNi

([191]) Presidendi 1991. aasta dekreet nr 39 *offshore*-kommertslaenude haldamise koordineerimise kohta, 4. september 1991.

pädevusse kuuluvad laenud heaks kiitma PKLNi meeskond, nende rakendamise suhtes kohaldatakse perioodilisi aruandlusnõudeid ning PKLN jälgib neid tähelepanelikult. Lisaks on kõnealuse õigusakti reguleerimisala käsitlevas artiklis 6 täpsustatud, et meeskonna pädevusse kuuluvad ainult „arenguprojektidega seotud" laenud, mis kinnitab, et seda kontrolli ja järelevalvet kohaldatakse ainult selliste eriarenguprojektidega seotud laenude suhtes nagu Morowali projekt.

(754) Kuigi presidendi dekreet nr 39 tühistati 2020. aasta juulis presidendi 2020. aasta määrusega nr 82, mis käsitleb COVID-19 küsimuste korraldamise komiteed ja riigi majanduse taastamist, sätestati uues määruses ka see, et PKLNi meeskonna kohustuste ja ülesannete täitmist vastavalt tühistatud dekreedile nr 39 jätkab rahandusministeerium. Seda tõepoolest ka tehakse, nagu nähtub rahandusministeeriumi veebisaidil loetletud PKLNi projektide kohapealsetest kontrollkäikudest ([192]).

(755) Seega jäi komisjon oma seisukoha juurde, et Indoneesia valitsus tunnistas Hiina-poolset soodustingimustel rahastamist ja võttis selle omaks ning et Indoneesia valitsusel oli võimalik rahastamisvoogu sekkuda.

(756) IRNC kontsern vaidlustas pangalaenude võrdlusaluse ja väitis, et tegemist ei ole idufirmaga, kelle risk on väga suur, kuna äriühing kuulub Tsingshani kontserni ning sai kasu kontserni sissetöötatud tootmismeetoditest ning kogenud tehnilistest võtmetöötajatest ja juhtidest. Lisaks märkis IRNC kontsern, et tal on märkimisväärne kulueelis, kuna tehas on toorainele lähedal ning seega on toorainehinnad ja transpordikulud väikesed.

(757) Komisjon täheldas, et tema tava on hinnata individuaalselt kontserni äriühinguid ja määrata selle hindamise põhjal kindlaks kas kontserni kui terviku ühtne võrdlusalus või kohandada võrdlusalust kontserni üksikute äriühingute konkreetsete asjaolude põhjal. Tõsiasi, et äriühing kuulub laiemasse kontserni, ei mõjuta asjaolu, et kontserni teatavad projektid (näiteks tehase käivitamine) on riskantsemad kui teised. Nagu on rõhutatud eespool põhjendustes 738–744, võttis komisjon arvesse erinevaid riskitegureid, nagu asjaolu, et investeeriti uutesse projektidesse, investeeringuks vajaliku kapitali suurus, varade ja materjalide omandamisega seotud riskid ning pankade suurenenud riskipositsioon aktsionäride laenude olemasolu ja võlgade kustutamise tõttu. IRNC kontsern ei esitanud täiendavaid tõendeid, mis oleksid võinud muuta komisjoni hinnangut nendele teguritele. Lõpuks ei saanud komisjon igal juhul Tshingshani kontsernile kui sellisele hinnangut anda, kuna ükski kontserni emaettevõtja ei teinud uurimises koostööd.

4.6.2. *Aktsionäride laenud IRNC kontserni äriühingutele*

(758) Ajavahemikul 2015–2019 andsid IRNC kontserni emaettevõtjad IRNC kontserni erinevatele äriühingutele rea kontsernisiseseid laene (kokku 13 laenu) kogusummas 380 miljonit USA dollarit.

(759) Need laenud olid allutatud pangalaenudele. Uurimine näitas, et välja arvatud GCNSile antud laenud ja üks laen ITSSile, ei maksnud IRNC ja teised seotud äriühingud nende laenude eest üldse intressi. Lisaks ei olnud enamikul juhtudel laenudel lõppkuupäevi ning IRNC kontserni äriühingud ei maksnud tagasi kapitali tagasimaksmata laenudelt. Emaettevõtjad ei võtnud siiski meetmeid, et kohandada intressimäärasid vastavalt tehingute tegelikule riskile, samuti ei nõudnud nad summade tähtaegset tasumist.

(760) Seetõttu leidis komisjon, et need laenud võrdusid tegelikult emaettevõtjate täiendavate kapitali sissemaksetega. Nende laenude käsitlemisest räägitakse üksikasjalikumalt allpool kapitaliinvesteeringute toetamist käsitlevas osas.

([192]) https://www.djppr.kemenkeu.go.id/page/load/3265 ja https://www.djppr.kemenkeu.go.id/page/load/2631, viimati vaadatud 19. jaanuaril 2022.

4.6.3. *Krediidiliini kulud*

(761) Krediidiliini eesmärk on kehtestada laenulimiit, mida äriühing võib igal ajal kasutada, et rahastada oma käimasolevat äritegevust, muutes nii käibekapitali rahastamise paindlikuks ning vajaduse korral kohe kättesaadavaks. Sellest tulenevalt leidis komisjon, et põhimõtteliselt peaks valimisse kaasatud äriühingute kogu lühiajaline rahastamine, näiteks lühiajalised laenud, pangaaktseptid jne olema hõlmatud mõne krediidiliini vahendiga.

4.6.3.1. Uurimise järeldused

(762) Komisjon tegi kindlaks, et Hiina finantsasutused pakkusid IRNC kontsernile rahastamise andmiseks krediidiliine. Need koosnesid raamlepingutest, mille kohaselt pank lubab valimisse kaasatud äriühingutel kasutada teatavas maksimaalses summas mitmesuguseid võlainstrumente, nagu käibekapitalilaenud, pangaaktseptid ja muud kaubanduse rahastamise võimalused.

(763) Nagu on mainitud põhjenduses 760, peaks kogu lühiajaline rahastamine olema hõlmatud krediidiliiniga. Seega võrdles komisjon koostööd tegevatele äriühingutele investeerimisperioodil saadaolevate krediidiliinide summat samal perioodil nende äriühingute kasutatud lühiajalise rahastamise summaga, et selgitada välja, kas kogu lühiajaline rahastamine oli hõlmatud krediidiliiniga. Kui lühiajalise rahastamise summa oli suurem kui krediidiliini piirmäär, suurendas komisjon olemasoleva krediidiliini summat eksportivate tootjate tegelikult kasutatud summa võrra, mis ületas seda krediidilimiiti.

(764) Tavapärastel turutingimustel kohaldataks krediidiliinide suhtes nii-öelda vahendus- või menetlustasu, et hüvitada panga kulud ja riskid krediidiliini avamise eest, samuti „pikendustasu“, mida võetakse aastas krediidiliinide kehtivuse uuendamise eest. Komisjon leidis siiski, et IRNC kontsern sai kasu peamiselt tasuta pakutavatest krediidiliinidest. Seega said uurimisalused äriühingute kontsernid alusmääruse artikli 6 punkti d tähenduses kasu.

4.6.3.2. Subsiidiumisumma arvutamine

(765) Komisjon käsitas subsiidiumisumma arvutamisel kooskõlas alusmääruse artikli 6 punkti d alapunktiga ii saaja kasuna järgmise kahe summa vahet: summa, mille saaja maksis Hiina finantsasutuste võimaldatud krediidiliini avamise või pikendamise eest, ning summa, mis saajal tuleks maksta moonutamata turuhinnaga saadud võrreldava kommertskrediidiliini eest.

(766) Vahendustasu ja pikendustasu asjaomane võrdlusalus kehtestati vastavalt tasemel 1,5 % ja 1,25 %, viidates avalikult kättesaadavatele andmetele ([193]) ja eelmistes uurimistes kasutatud võrdlusalustele ([194]).

(767) Põhimõtteliselt makstakse vahendustasu ja pikendustasu ühekordse maksena vastavalt uue krediidiliini avamise ajal või olemasoleva krediidiliini pikendamisel. Komisjon võttis arvutamisel siiski arvesse krediidiliine, mis avati või mida pikendati enne uurimisperioodi, kuid mis olid valimisse kaasatud kontsernidele uurimisperioodil kättesaadavad ning samuti krediidiliine, mis avati uurimisperioodil. Seejärel arvutas komisjon kasu uurimisperioodi selle ajavahemiku põhjal, mil krediidiliin oli kättesaadav.

(768) Selle kavaga seoses kindlaks tehtud subsiidiumisumma oli IRNC kontserni puhul 0,06 %.

4.6.4. *Kapitaliinvesteeringute toetamine*

(769) Lisaks otselaenudele ja ettevõtetevahelistele laenudele oli IRNC kontsernil vaja katta oma finantsvajadusi kapitali sissemaksetega.

([193]) Vt https://www.barclays.co.uk/current-accounts/bank-account/overdrafts/overdraft-charges/, viimati vaadatud 18. augustil 2021, arvelduskrediidi tasud – *„15 000 naela ületava arvelduskrediidi avamistasu moodustab arvelduskrediidi limiidist 1,5 % ja pikendustasu on 1,5 %“*.

([194]) Vt GFFi juhtum, põhjendused 354 ja 355.

(770) Varasemate uurimiste käigus leiti, et Hiina kontsernide emaettevõtjate tasandil on saadud märkimisväärseid subsiidiume, et toetada välisinvesteeringuid majandusvööndi ja maanteede algatuse raames toetuste, soodusrahastamise ja kapitalisüstide vormis. See oli nii eelkõige rehvide subsiidiumivastases uurimises (edaspidi „rehvide juhtum“), GFFi subsiidiumivastases uurimises ja GFRi uurimises ([195]).

(771) Sellega seoses on asjakohane järgmine õigusraamistik:

1) Väliskaubanduse arengu 13. viisaastakukava, mille on välja andnud kaubandusministeerium, 26. detsember 2016;

2) riiginõukogu suunavad arvamused rahvusvahelise tootmisvõimsuse ja seadmete tootmise alase koostöö edendamise kohta, välja antud 2015. aastal (edaspidi „suunavad arvamused“);

3) „Made in China 2025“, riiginõukogu, 7. juuli 2015.

4.6.4.1. Hiina-ASEANi investeerimiskoostöö fondi omakapitalisüst

(772) Uurimine näitas, et 2013. aasta oktoobris omandas Reed International Ltd. 24 % osaluse IRNCga seotud äriühingus SMI.

(773) Reed International Ltd. on eriotstarbeline investeerimisühing, mis kuulub täielikult CAFile ja on selle kontrolli all. Nagu on märgitud IMIPi 2017. aasta aruandes, on „Reed International Limited SMI projekti investeerimiseks loodud Hiina-ASEANi investeerimiskoostöö fondi eriinvesteerimisettevõte“ ([196]). Selleks et teha kindlaks, kas CAFi võib pidada riigiorganiks, palus komisjon Hiina valitsuselt konkreetset teavet CAFi kohta. Kuna vastust näiteks CAFi põhikirja kohta ei esitatud, pidi komisjon selle aspekti analüüsimisel tuginema kättesaadavatele faktidele vastavalt alusmääruse artikli 28 lõikele 1.

(774) Avalikult kättesaadava teabe kohaselt on CAF USA dollarites nomineeritud *offshore*-kvaasiomakapitali fond. Seda omavad ja rahastavad mitu riigi omanduses olevat panka ja muud Hiina finantsasutust, nt Hiina Ekspordi- ja Impordipank (EXIM) ja Hiina riiklik investeerimisfond China Investment Corporation (CIC), kellele kokku kuulub üle 76 % CAFi aktsiatest ([197]). CAF lähtub HRV riiginõukogu juhistest ([198]) ning tema tegevuseks on vajalik riikliku arengu- ja reformikomisjoni heakskiit. EXIM ja CIC on ühiselt asutanud 1 miljardi USA dollari suuruse erakapitalifondi. EXIM ja CIC on mõlemad investeerinud CAFi 300 miljonit USA dollarit. Teised aktsionärid on kaks Hiina riigile kuuluvat finantsasutust, Bank of China Group Investment Co., Ltd. ja China Communications Construction Co., Ltd ([199]). Äriühingu tegevdirektor ja tegevjuht tulevad mõlemad EXIMi pangast.

(775) Fond on suunatud ASEANi riikide taristu, energia ja loodusvaradega seotud investeerimisvõimalustele ([200]). Selle sihtinvesteeringute sektorid hõlmavad eelkõige raud- ja mitteraudmetallide sektori loodusvarasid ([201]).

(776) 2010. aasta mais teatas EXIMi panga president Li Ruogu, et CAF on „oluline uuendus [EXIMi] panga rahastamismudelis“ ([202]). Hiina peaminister Li Keqiang teatas 9. septembril 2013, et CAF on osa Hiina strateegiast, mille eesmärk on süvendada koostööd Hiina Rahvavabariigi ja ASEANi vahel. Peaminister ütles oma kõnes, et „Hiina käivitab uue erilaenude vooru, kasutab hästi ära Hiina ja ASEANi investeerimiskoostöö fondi ning uurib koos teiste osapooltega aktiivselt rahastamisplatvormi loomist taristu arendamiseks Aasias, et rahastada suuri projekte“ ([203]).

([195]) Vt GFFi uurimise punkt 4.3.3.
([196]) IMIPi 2017. aasta aruanne, lk 84.
([197]) https://web.archive.org/web/20131029223637/http:/www.chinaeconomicreview.com/node/43071
([198]) http://www.china-asean-fund.com/about-caf.php?slider1=1
([199]) https://business.sohu.com/20100524/n272300363.shtml
([200]) http://www.china-asean-fund.com/about-caf.php?slider1=1
([201]) http://www.china-asean-fund.com/about-caf.php?slider1=1
([202]) https://business.sohu.com/20100524/n272300363.shtml
([203]) http://eg.china-embassy.org/eng/rdwt/201309/201309/t20130915_7245108.htm

(777) Lisaks mainitakse eespool põhjenduses 770 nimetatud suunavate arvamuste punktis 35 CAFi otsesõnu kui vahendit, mis annab rahalist toetust majandusvööndi ja maanteede algatuse raames: „Rõhutame Siiditee fondi, Hiina-Aafrika fondi, Hiina ASEANi fondi ja China Overseas Investment Corporationi rolli. Toetame aktiivselt rahvusvahelisi tootmisvõimsuse ja seadmete tootmise koostööprojekte omakapitaliinvesteeringute ja laenuvahenditega rahastamise kaudu. Julgustame kodumaiseid erakapitalifondide haldamisega tegelevaid asutusi tegutsema ülemaailmselt ja täitma täiel määral oma rolli selliste ettevõtete toetamisel, kes „lähevad välja“, et viia ellu uusi investeeringuid, investeerida ühinemistesse ja omandamistesse jne.“ Samade tõendite põhjal leidis komisjon rehvide juhtumi uurimise käigus, et sarnane fond (SRF) oli riigiorgan ([204]).

(778) Nagu on märgitud põhjendustes 589 ja 626, allkirjastasid IMIPi, BDI ja SDI asutajaaktsionärid Indoneesia ja Hiina tippkohtumisel 2. oktoobril 2013 riikide presidentide juuresolekul investeerimis- ja rahastamislepingu CAFiga, et arendada tegevust Morowali pargis ([205]). CAFi omakapitaliinvesteering SMIsse langeb ajaliselt täpselt kokku kõnealuse lepingu allkirjastamisega ja vastab investeeringule, mille eesmärk on arendada tegevust pargis. Peale selle võib Hiina valitsuse poolt CAFi kaudu antav rahaline toetus hõlmata kas omakapitaliinvesteeringuid või laenupõhist rahastamist, nagu on näha eespool esitatud põhjendusest. Seega kuuluks selline omakapitalitoetus samuti Hiina ja Indoneesia vahel kahepoolse koostöö raames kokku lepitud soodusrahastamise alla, mis on omistatud Indoneesiale samadel põhjustel, mida on selgitatud eespool, ning mida saab seega jagada Indoneesiast eksporditavatele toodetele.

(779) Hoolimata koostöö puudumisest selles küsimuses, järeldas komisjon avalikult kättesaadava teabe põhjal, et CAFi võib pidada alusmääruse artikli 3 ja artikli 2 punkti b tähenduses riigiorganiks, kes annab SMI-le rahalist toetust. CAFi omab ja kontrollib Hiina valitsus. Tema tegevust juhib riiginõukogu kooskõlas Hiina valitsuse seatud poliitiliste eesmärkidega ja seega on CAFil valitsusasutuse pädevus.

(780) Seejärel analüüsis komisjon, kas CAFi antud rahaline toetus tõi IRNC kontsernile kasu. Nagu eespool märgitud, on Reed International Ltd CAFi eriotstarbeline investeerimisühing, mis on loodud spetsiaalselt investeerimiseks SMIsse, mis on üks IRNC kontserni äriühingutest. Teiste aktsionäridega sõlmitud märkimislepingu tingimuste kohaselt ([206]) pidi Reed International Ltd oma aktsiad teistele aktsionäridele tagasi müüma sama hinnaga 5–6 aastat pärast algset investeeringut, olenemata aktsiate tegelikust turuväärtusest. Lisaks olid Reedi omandatud aktsiad eriaktsiad, millega kaasnesid väga piiratud juhtimisõigused. Juba need tingimused näitavad, et erinevalt turutingimustel tegutsevast ettevõtjast ei eeldanud Reed International Ltd aktsiate ostmisest mõistlikku tulu; samuti ei taotle investor mingeid kontrolliõigusi. Seega ei saa tehingut käsitada turutingimustel tehtud tehinguna.

(781) Lisaks selgus uurimise käigus, et pärast tegevuse alustamise etappi muutusid investeeringud SMIsse vähem riskantseks ja äriühingu finantsseisund muutus tugevamaks. Seetõttu tema aktsiate väärtus aja jooksul suurenes, kuid see ei kajastunud Reed International Ltd müügihinnas. See ei kajasta ettevõtja ratsionaalset käitumist tavapärastes turutingimustes. Toimikus olevate tõendite põhjal järeldas komisjon seega, et Hiina valitsuse poolt CAFi kaudu riigiorganina antud rahaline toetus andis kasu alusmääruse artikli 3 lõike 2 tähenduses.

4.6.4.2. Mitterahalise kapitali andmine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest ja aktsionäride laenud

(782) Tegevuse alustamise perioodil said kõik IRNC kontserni äriühingud kasu mitterahalistest kapitali sissemaksetest tootmisseadmete kujul.

([204]) GFFi juhtum, põhjendus 775; rehvide juhtum, põhjendus 357.
([205]) http://www.china-asean-fund.com/sub-fund-3-detail.php?id=1
([206]) Hiina emaettevõtjad kuuluvad Tsingshani kontserni.

(783) Uurimine näitas, et kõik IRNC kontserni tootmisprotsessi masinad imporditi Hiina seotud äriühingutelt, kes ei olnud seadmete tootjad. Komisjon nõudis ostude kohta seadmete algsete tootjate esitatud arveid, kuid kuna Hiina emaettevõtjad ei teinud koostööd, neid ei esitatud, mis takistas komisjonil kontrollida, kas hinnad vastasid turutingimustele ja kas seadmete päritoluriik oli Hiina, nagu deklareeritud.

(784) Lisaks said nad aktsionäridelt laene, mis olid samaväärsed omakapitalisüstidega, nagu on märgitud põhjenduses 759.

(785) Kuna kõnealuseid seadmeid ja aktsionäride laene pakkuvad Hiina emaettevõtjad ja Hiina valitsus ei vastanud, pidi komisjon pärast alusmääruse artikli 28 lõike 1 kohaldamist nende seadmete omandamist ja aktsionäride laene käsitlevate järelduste tegemisel osaliselt tuginema kättesaadavatele faktidele. Eelkõige pidi komisjon kasutama kättesaadavaid fakte, et teha kindlaks seadmete päritolu ja seadmete rahastamise allikas ning Hiina emaettevõtjate poolt IRNC kontserni äriühingutele antud laenud.

(786) Sellele järeldusele jõudmiseks tegi komisjon kindlaks, kas Hiina emaettevõtjatel on selge kohustus investeerida välismaale soodustatud tootmisharudesse. Nagu eespool mainitud, reklaamib Tsingshan ennast oma veebisaidil „alati riiklikku globaliseerumise arengustrateegiat järginud ettevõtjana, kes on aktiivselt reageerinud majandusvööndi ja maanteede algatusele“. Tal on isegi spetsiaalne tütarettevõtja, mis haldab tema välisprojekte: „Eternal Tsingshani kontsern on üks Tsingshan Industry juhatuse alla kuuluvaid üksusi, mis vastutab kõigi Tsingshan Industry juhatuse kavandatud välisprojektide juhtimise eest. Seni on Eternal Tsingshani kontsern viinud lõpule rahvusvahelise strateegilise skeemi Indoneesias, Singapuris, Indias, Ameerika Ühendriikides ja teistes riikides ning tal on üle 15 tütarettevõtja/esindusbüroo ([207])“.

(787) Lisaks oli üks peamisi IRNC kontsernile seadmete tarnimises osalenud äriühinguid Shanghai Dingxin Investment (kontsern) Co., Ltd. (edaspidi „Dingxini kontsern“). See on üks neljast peamisest äriühingust, mis alluvad Qingshan Industriali juhatusele. Kontserni veebisaidi kohaselt on see olnud Tsingshan Industriali peamine jõud rahvusvaheliste tehingute edendamisel. Dingxini kontsern märkis veel, et ta vastutab peamiselt välismaal investeerimisprojektide juhtimise ning mehaaniliste ja elektritoodete ja muude ehitusseadmete ekspordi eest Indoneesia Tsingshani parki.

(788) Kõik need välisprojektid sobivad Hiina „väljamineku“ poliitika laiemasse konteksti. Sellega seoses märkis Tsingshan Holding Groupi esimees näiteks järgmist: „Tsingshani tööstuspark on Hiina suurim ja edukaim investeering Indoneesiasse ning sinna asub Hiinast üle kantud tootmisvõimsus. See on suur projekt, millega me täidame oma sotsiaalset vastutust ja oma kohust ühiskonna ees. See on oluline ka majandusvööndi ja maanteede algatuse rakendamiseks ([208])“.

(789) Lisaks on tegevuskavas „Made in China 2025“ kindlaks määratud kümme strateegilist sektorit, mis hõlmavad muu hulgas raua- ja terasesektori kõrgtehnoloogilisi materjale. Kava „Made in China 2025“ 9. peatükis on nende võtmetähtsusega tööstusharude kohta sõnaselgelt märgitud, et Hiina:

a) „toetab ettevõtjaid ühinemiste, omakapitaliinvesteeringute ja riskikapitaliinvesteeringute tegemisel välismaal;

b) osaleb aktiivselt rahvusvahelises tööstuskoostöös ja edendab seda ning rakendab olulisi strateegilisi kavu, nagu „Siiditee majandusvöönd“ ja „21. sajandi Meresiiditee“, et kiirendada ümbritsevate riikidega ühendatud taristu rajamist ja tiheda tööstuskoostöö loomist;

c) kasutab ära piiride avanemist ja ehitab sobivatesse riikidesse mitu välismaist tootmisparki;

d) soodustab **kvaliteetsete seadmete**, kõrgtehnoloogia ja tugeva tööstuse **siiret välismaale**“ (rõhuasetus lisatud).

([207]) https://www.etsingshan.com/Art/Art_38/Art_38_69.aspx
([208]) http://www.minmetals.com/english/News/201706/t20170626_226241.html

(790) Lisaks käsitletakse eespool põhjenduses 770 nimetatud suunavates arvamustes terast kui esmatähtsat sektorit rahvusvahelises tootmisvõimsuse suurendamise ja seadmete tootmise alases koostöös (vt 3. peatüki punkt 7). Samuti on seal märgitud, et „Hiina seadmete, tehnoloogia, teenuste ja standardite ülemaailmset kasutamist tuleb edendada“, eriti nendes prioriteetsetes sektorites. 3. peatüki punktis 8 on lisatud, et terasetootmiskohad ehitatakse „prioriteetsetesse riikidesse, kus on soodsad ressursitingimused ... ja millel on suur turupotentsiaal täielike seadmekomplektide ekspordi kaudu ...“. Peale selle mainitakse punktis 32, mis viitab suuremale rahalisele toetusele, muu hulgas järgmisi vahendeid, et toetada ettevõtjate globaliseerumist: „toetada globaliseeruvaid ettevõtjaid välisvarade ja omakapitali osalustega tagatisena laenude ja maavaradega seotud õiguste saamiseks ning nende ettevõtete finantssuutlikkuse parandamiseks.“

(791) Teisisõnu vastab aktsionäride laenude ja seadmete andmine Hiina emaettevõtjate poolt oma Indoneesias asuvatele tütarettevõtjatele selgelt Hiina valitsuse poliitilisele eesmärgile edendada terasetööstuses majandusvööndi ja maanteede algatuse projekte, ning Hiina valitsus peab välismaiste varade (antud juhul seadmete) pakkumist laenutagatiste suurendamise võimaluseks, et parandada selliste äriühingute üldist finantssuutlikkust.

(792) Selles kontekstis said IRNC kontserni emaettevõtjad Hiina valitsuselt rahalist toetust toetuste või soodusrahastamise vormis, et rakendada seda poliitikat, sealhulgas rahastada investeeringuid Indoneesiasse asjaomase toote tootmiseks. Kuna need äriühingud ja Hiina valitsus keeldusid selles küsimuses täielikult koostööst, ei suutnud komisjon kindlaks teha tegelikku rahastamisallikat ega üksikasjalikult põhjendada, milliste vahendite abil sellist rahalist toetust anti. Tuginedes aga alusmääruse artikli 28 lõike 1 kohaselt kättesaadavatele faktidele ja kõigile eespool esitatud tõenditele väljaspool Hiinat, sealhulgas Indoneesias asuvate projektide rahastamise kohta majandusvööndi ja maanteede algatuse raames, samuti rehvide juhtumi, GFFi subsiidiumivastase uurimise ja GFRi uurimise järeldustele, järeldas komisjon, et Hiina emaettevõtjad said rahalist toetust toetuste või soodusrahastamise vormis, mida seejärel kasutati aktsionäride laenude ja mitterahalise kapitali andmiseks oma tütarettevõtjatele, et hõlbustada nende finantssuutlikkust ja tegevust Indoneesias. Sellega seoses jagati Hiina emaettevõtjate antud toetustest või sooduslaenudest saadud kasu tütarettevõtjate tegevusele Indoneesias, kasutades nullintressiga kontsernisiseseid laene.

(793) Konkreetsemalt leidis komisjon rehvide juhtumi puhul, et majandusvööndi ja maanteede algatuse raames antud rahastamist kasutati Pirelli kontserni aktsiate ostmiseks ja see kujutas endast ekspordisubsiidiumi ([209]). GFFi subsiidiumivastases uurimises ja GFRi uurimises suutis komisjon hoolimata osalisest koostööst tuvastada soodusrahastamise Hiina päritolu ja viia selle kokku Egiptuse tootmisettevõtete rahastamisega. Mõlemal juhul suutis komisjon näidata, et Hiinas emaettevõtjatele antud rahalised toetused kandsid emaettevõtjad täielikult üle eksportivates riikides asuvatele vastavatele välismaistele tütarettevõtjatele. Käesoleval juhul ei ole komisjonil täieliku koostööst keeldumise tõttu võimalik tuvastada rahaliste vahendite päritolu, kuna komisjon ei leidnud neid konkreetseid finantsandmeid avalikult kättesaadavana, hoolimata sellest, et otsiti ka Hiina allikatest. Seetõttu pidi komisjon tegema artikli 28 lõike 1 alusel järeldused rehvide juhtumi, GFFi subsiidiumivastase uurimise ja GFRi uurimise põhjal, mis käsitlevad käesoleva juhtumiga väga sarnast olukorda, sest hõlmavad majandusvööndi ja maanteede algatuse raames täpselt sama mudeli alusel rahastatavaid projekte. Lisaks on GFFi subsiidiumivastasel uurimisel ja GFRi uurimisel mitmeid sarnasusi selles osas, et Hiina pakkus oma poliitika ja riigi omandis olevate pankade kaudu Egiptuse tütarettevõtjatele soodusrahastamist majandusvööndi ja maanteede algatuse ja Egiptuse valitsusega tehtava kahepoolse koostöö raames. Need on samasugused olukorrad nagu käesolevas uurimises, kus Hiina pakub soodusrahastamist EXIMi ja teiste riigiosalusega kommertspankade kaudu majandusvööndi ja maanteede algatuse raames investeerimisprojekti jaoks Indoneesias.

(794) Kuna Hiina äriühingud ja Hiina valitsus ei esitanud tõendeid ja tuginedes avalikult kättesaadavatele tõenditele, nimelt rehvide juhtumi, GFFi subsiidiumivastase uurimise ja GFRi uurimise kohta olemasolevatele tõenditele, järeldas komisjon seega, et seadmete ja aktsionäride laenude pakkumine aktsionäride poolt oli veel üks vahend Indoneesia tütarettevõtjate rahastamiseks, ning otsustas need tasakaalustada, käsitades neid riigi toetatud omakapitalisüstidena eesmärgiga luua ja laiendada IRNC kontserni tootmisrajatisi Indoneesias. Selline toetus kuuluks samuti Hiina ja Indoneesia vahel kahepoolse koostöö raames kokku lepitud soodusrahastamise alla, mis on omistatud Indoneesiale samadel põhjustel, mida on selgitatud eespool, ning mida saab seega jagada Indoneesiast eksporditavatele toodetele.

([209]) Rehvide juhtum, põhjendused 405 ja 416.

(795) Seejärel analüüsis komisjon, kas Hiina valitsuse poolt Hiina emaettevõtjate antud rahaline toetus tõi IRNC kontsernile kasu. Äriühingute koostööst keeldumise tõttu pidi komisjon tuginema oma järeldustes taas kättesaadavatele faktidele kooskõlas alusmääruse artikliga 28. Aktsionäride laenude tingimused (sealhulgas asjaolu, et intresse ei nõutud) näitavad, et Hiina emaettevõtjad jagasid Hiinas saadud toetustest ja sooduslaenudest tuleneva kasu täielikult oma tegevusele Indoneesias.

(796) Seadmete puhul analüüsis komisjon, kas kõnealused seadmed osteti turutingimustele vastava hinnaga, võrreldes hindu roostevaba terase tööstusharus kasutatavate sarnaste seadmete turuhindadega. Selle analüüsi põhjal leidis komisjon, et seadmeid tarniti sarnaste külmvaltsimistehaste tüüpiliste tootmisseadme komplektide rahvusvaheliste turuhindadega võrreldes märkimisväärselt madalama hinnaga. Esitatud tõendite põhjal ja kooskõlas alusmääruse artikli 28 lõikega 1 ([210]) jõudis komisjon järeldusele, et Hiina valitsuse poolt Hiina emaettevõtjate kaudu antud rahalise toetuse tulemusena saadi kasu alusmääruse artikli 3 lõike 2 tähenduses.

4.6.4.3. Subsiidiumisumma arvutamine

(797) Esimese punkti, st CAFi tehtud omakapitalisüsti puhul arvutati kasu mõistliku tulumäära alusel, st selle põhjal, mida turutingimustel tegutsev investor oleks aktsiate ostmise ajal aktsiate müümisel eeldanud. Selleks otsis komisjon viimastel aastatel terasetööstuses toimunud sarnaseid tehinguid. Tuginedes terasetööstuse äriühingute 11 müügitehingule ajavahemikul 2006–2019, järeldas komisjon, et teraseettevõtte aktsiate mõistlik hind oleks kaheksakordne tegevuskasum.

(798) Seepärast arvutati kasu Reed Investmenti 24 % osaluse väärtuse (mille hindamisel lähtuti SMI 2018. aasta tegevuskasumi kaheksakordsest väärtusest) ja Reed Investmenti makstud hinna vahena. Seejärel jaotati kasu uurimisperioodile, kasutades märkimislepingus nimetatud müügipiirangute perioodi, st 5,5 aastat.

(799) Teise punkti, st seadmete soodustingimustel tarnimise puhul arvutati kasu IRNC kontserni äriühingute makstud ostuhinna ja võrreldavate seadmete turuhinna vahena. Sellega seoses uuris komisjon viimastel aastatel tehtud külmvaltsimistehaste tüüpiliste seadmekomplektide ostmist teraseettevõtete ostutehingute põhjal. Saadud kasu jaotati seejärel uurimisperioodile ostetud varade kasuliku eluea alusel.

(800) Kolmanda punkti, st aktsionäride laenude puhul, mida peeti *de facto* omakapitalisüstiks, mille kaudu Hiina emaettevõtjad suunasid saadud toetused ja sooduslaenud edasi, otsustas komisjon käsitleda nende laenude jääke uurimisperioodil toetusena. Saadud kasu kindlaksmääramisel lähtuti laenu põhiosast, millest arvati maha uurimisperioodi jooksul makstud intress (kui intressi maksti). Kuna laenud olid selgelt seotud pikaajalise investeeringuga, arvutati põhisumma amortisatsioon kogu laenuperioodi suhtes ja arvesse võeti üksnes uurimisperioodiga seotud summa. Lõpuks kohandati saadud kasu summat vajadusel veelgi, et võtta arvesse üksnes neid päevi uurimisperioodi jooksul, mis olid laenuga hõlmatud.

(801) Sel viisil kindlaks määratud kapitaliinvesteeringute toetuse subsiidiumisumma oli IRNC kontserni puhul 6,02 %.

([210]) Kuna Hiina valitsus keeldus täielikult koostööd tegemast, ei saanud komisjon küsida võimalikku asjakohast teavet sarnaste seadmete hindade kohta Hiinas, et kehtestada võrdlusalused Hiina ametliku statistika põhjal. Kuna komisjon ei leidnud teavet hindade kohta Hiinas ja seadmete päritolu kohta ei esitatud teavet, otsustas komisjon kasutada lähendina mitme riigi sarnaste seadmete hindade kombinatsiooni.

4.6.4.4. Märkused lõpliku avalikustamise kohta

(802) IRNC kontsern kaebas selle üle, et CAFi kapitalisüsti võrdlusalust ei ole piisavalt avalikustatud, kuna võrdlusaluses arvesse võetud äriühingute nimed jäeti välja ja puudus teave selle kohta, kas tehingud puudutasid eriaktsiaid.

(803) Komisjon leidis, et üksikasjalike andmete, aktsiate laadi ja individuaalsete äriühingute nimede avalikustamine paljastaks konfidentsiaalse teabe konkreetsete äriühingute tehingute kohta. Selle asemel esitas komisjon andmete sisuka kokkuvõtte koos indekseeritud andmetega ja märkega selle kohta, et kõik tehingud tegid terasesektori äriühingud. See väide lükati seepärast tagasi.

(804) Eurofer märkis, et võrdlusalus arvutati tegevuskasumi põhjal (EBITA), kuid teraseettevõtjate sarnaste tehingute kohta esitatud teave näis viitavat EBITDA-le. EBITA on EBITDAst madalam. Kui komisjon kohaldas arvutust pigem EBITA kui võrdlusaluses osutatud EBITDA suhtes, oli SMI kasu seetõttu alahinnatud. Kaebuse esitaja palus komisjonil arvutust uuesti hinnata.

(805) SMI finantsaruanded ei sisalda EBITDA näitajat. Selle asemel, et püüda EBITDAt olemasolevate andmete põhjal ümber arvutada, kasutas komisjon kasu arvutamiseks tõepoolest SMI tegevuskasumit. Seda peeti mõistlikuks ja konservatiivseks lähenemisviisiks. Igal juhul leidis komisjon pärast täiendavat analüüsi, et arvutuse ümberhindamine oleks toonud kaasa vaid tühise muutuse, mis oleks olnud väiksem kui 0,1 %. Seega jäi komisjon oma algse arvutuse juurde.

(806) Seoses mitterahalise kapitali andmisega tegelikust maksumusest väiksema tasu eest väitis IRNC kontsern, et IRNC importis ainult ühe külmvaltsimisliini, ning väitis, et ülejäänud seadmed ei ole külmvaltsimisliiniga sarnased. IRNC kontsern väitis, et komisjon ei selgitanud, miks kasu on seostatud ka muud liiki seadmetega.

(807) Sellega seoses märkis komisjon kõigepealt, et sellise suure tootmisettevõtte nagu IRNC põhivararegister koosneb sadadest liinidest. Seepärast otsustas komisjon moodustada valimi tüüpiliste seadmete komplektide põhjal, et määrata kindlaks kogu tehase kasu. Külmvaltsimisliinid moodustasid IRNC tootmisprotsessi olulise osa ning seega võib nende tootmisliinidega seotud kasu pidada kogu tehase jaoks tüüpiliseks. Lisaks ei kasutanud komisjon oma arvutustes mitte ainult ühte tüüpi seadmeid, vaid mitut liiki seadmeid, mis kuuluvad tootmisliini juurde, näiteks 20 valtsiga tagasipööratava külmvaltsimismasina osad, lihvija, sillakraana osa, mähkimisüksus, lõikamismasin jt. See väide lükati seepärast tagasi.

(808) IRNC kontsern palus komisjonil avaldada ka lisateavet metoodika kohta, mida kasutati võrdlusaluse kindlaksmääramiseks masinate ostude puhul.

(809) Sellega seoses märgib komisjon, et kasutatud võrdlusalust kohandati, et võtta arvesse IRNC seadmetega sarnast tootmisvõimsust, seadmed olid kas Euroopa või Ameerika päritolu ning seadmete ostmise aastad oli vahemikus 2008–2020, st nii enne kui ka pärast IRNC tehase rajamist. Kuna selle aja jooksul ei leitud olulisi hinnaerinevusi, järeldas komisjon, et kõik selle ajavahemiku jooksul tehtud ostud olid IRNC ostude puhul mõistlikud lähendid.

(810) Oma märkustes täiendavate lõplike järelduste avalikustamise kohta märkis IRNC kontsern, et komisjoni esitatud lisateave imporditud masinate võrdlusaluse kohta viitab võrdlusalusele, mis jääb väljapoole „varustamise või ostmise maad“, millele viidatakse subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 14 punktis d. IRNC kontserni sõnul peaks käesoleval juhul „varustamise ja ostmise maa“ olema Indoneesia või Hiina kooskõlas apellatsioonikogu aruandega juhtumi USA – Softwood Lumber IV ([211]) kohta. IRNC kontserni sõnul oleks komisjon pidanud kindlaks tegema, et erasektori hinnad Indoneesias ja Hiinas olid moonutatud, enne kui ta viitas võrdlusalusena Euroopa või Ameerika seadmetele.

([211]) Apellatsioonikogu 17. veebruaril 2004. aastal vastu võetud aruanne „United States – Final Countervailing Duty Determination with Respect to Certain Softwood Lumber from Canada“ (USA lõpliku tasakaalustava tollimaksu määramine teatavale Kanadast pärit okaspuidule), WT/DS257/R, DSR 2004:II, lk 571, punkt 90.

(811) Lisaks väitis IRNC kontsern, et isegi kui eeldada, et komisjonil oli õigus Indoneesia ja Hiina hinnad tagasi lükata, ei selgitanud komisjon, miks ta kasutas külmvaltsimisseadmete hindadena India asemel Ameerika ja Euroopa hindu, võttes arvesse India ja Indoneesia majanduse arengu sarnast taset.

(812) Vähemalt pidanuks komisjon hindu piisavalt kohandama, et kajastada Hiinas ja Indoneesias valitsevaid turutingimusi.

(813) Seadmete „varustamise ja ostmise maa“ kohta märkis komisjon, et IRNC kontsern ise ei ostnud seadmeid Indoneesia siseturult. Kõik seadmed imporditi. Indoneesia kasutamine võrdlusalusena ei oleks seega olnud kooskõlas IRNC kontserni tegeliku olukorraga. Seoses Hiinaga tuletab komisjon meelde, et masinad imporditi Hiinas asuvatelt seotud äriühingutelt, kes ei olnud seadmete tootjad. Komisjon püüdis teha kindlaks seadmete päritolu, paludes algsete tootjate arveid, kuid Hiina emaettevõtjate koostööst keeldumise tõttu ei olnud see võimalik. Seega pidi komisjon tuginema ostude tegeliku päritoluriigi kohta kättesaadavatele faktidele.

(814) Kättesaadavate faktide põhjal ei olnud käesoleval juhul võimalik kasutada valimisse kaasatud India äriühingu andmeid. India tootjatelt ei nõutud tehase seadmete kohta täielikke andmeid, kuna need ei olnud vajalikud India subsiidiumikavade kohase subsideerimise kindlaksmääramiseks. Seepärast ei olnud ühe valimisse kaasatud äriühingu kohta asjakohased andmed kättesaadavad. Teise äriühingu puhul loeti andmed võrdlusalusena kasutamiseks sobimatuks, kuna need olid seotud kontsernisiseste ostudega. Teisest küljest on nii Euroopal kui ka USA-l hea mainega terasetootmisseadmete tootmisharu ning võrdlusalusesse arvatud tarnijad müüvad külmvaltsimisseadmeid üle kogu maailma, sealhulgas Hiina terasetootjatele. Seetõttu leidis komisjon, et selliseid üleilmseid turuosalisi võiks kasutada teadmata päritoluga imporditud seadmete ostmisel põhjendatud lähendina.

(815) Sama argumentatsioon kehtib ka hindade kohandamise kohta, et kajastada Hiinas ja Indoneesias valitsevaid turutingimusi. Kuna puuduvad tõendid selle kohta, et seadmed hangiti ühelt või teiselt nimetatud turult, ei näe komisjon vajadust teha täiendavaid kohandusi. Seetõttu lükati need väited tagasi.

(816) Seoses seotud äriühingute koostööst keeldumisega seadmete päritolu osas väitis IRNC kontsern, et on esitanud piisavalt teavet Hiina seotud äriühingutest imporditud masinate kohta ning et puuduvad tõendid, mis toetaksid komisjoni sellekohaseid järeldusi.

(817) Komisjon ei olnud selle väitega nõus. Nagu mainitud eespool põhjenduses 782, imporditi masinad Hiinas asuvatelt seotud äriühingutelt, kes ei olnud seadmete tootjad. Vastupidiselt äriühingu väidetele palus komisjon seotud äriühingutelt seadmete ostmisega kohta seadmete algse tootja arvete esitamist, kuid Hiina emaettevõtjate koostööst keeldumise tõttu neid ei esitatud. See teave oli uurimise raames vajalik, et teha kindlaks kõnealuste seadmete turuväärtus. Komisjon jääb seega oma seisukoha juurde, et seotud äriühingutelt imporditud seadmete kohta ei esitatud piisavalt teavet ning ta pidi seetõttu tuginema parimatele kättesaadavatele faktidele.

(818) Aktsionäride laenude kohta väitis IRNC kontsern, et komisjon ei suutnud tõendada, et Hiina valitsus andis rahalist toetust Hiina emaettevõtjate kaudu või et IRNC kontsern sai sellest kasu. Indoneesia valitsuse ja IRNC kontserni sõnul on IRNC aktsionärid eraettevõtjad ning komisjon ei suutnud tõendada, et Tsingshani kontsern on riigiorgan või Hiina valitsuse volitatud asutus. Samuti tuletati meelde, et aktsionäride laenud olid allutatud Hiina pangalaenudele, st need olid pangalaenude saamise eeltingimus. IRNC kontserni arvates oleks see allutatus olnud ebaloogiline, kui aktsionäride laenud oleksid pärinenud Hiina valitsuselt, nagu ka Hiina pangalaenud.

(819) Komisjon tuletab meelde, et kuna kõnealuseid aktsionäride laene andvatelt Hiina emaettevõtjatelt ja ka Hiina valitsuselt vastust ei saadud, pidi komisjon aktsionäride laene käsitlevate järelduste tegemisel osaliselt tuginema kättesaadavatele faktidele. Eelkõige pidi komisjon kasutama kättesaadavaid fakte, et teha kindlaks Hiina emaettevõtjate poolt IRNC kontserni äriühingutele antud laenude rahastamise allikas. Komisjon selgitas põhjendustes 785–790 põhjalikult, et Hiina emaettevõtjad on võtnud selge kohustuse investeerida välismaale

soodustatud tootmisharudesse ning et nende aktsionäride laenude andmine on otseselt kooskõlas Hiina valitsuse poliitilise eesmärgiga edendada majandusvööndi ja maanteede algatuse projekte terasetööstuses. Nagu mainitud põhjenduses 794, näitavad aktsionäride laenude tingimused (sealhulgas asjaolu, et intresse ei nõutud), et Hiina emaettevõtjad jagasid Hiinas saadud toetustest ja sooduslaenudest tuleneva kasu täielikult oma tegevusele Indoneesias. Asjaolu, et IRNC aktsionärid on eraettevõtjad, ei ole nende järeldustega vastuolus. Asjaolu, et aktsionäride laenud on Hiina riigiorganite poolt otseste pangalaenude andmise tingimuseks, ei ole samuti komisjoni järeldustega vastuolus. Komisjoni arvates näitab see üksnes erinevate kanalite olemasolu rahalise toetuse andmiseks ning kinnitab tegelikult komisjoni seisukohta, et mõlemat liiki laenude vahel on tugev seos. See väide lükati seepärast tagasi.

(820) Lisaks väitis IRNC kontsern, et kahe Hongkongis ja Jaapanis asuva äriühingu aktsionäride laenu ei tohiks tasakaalustada, kuna need äriühingud ei asu Hiinas.

(821) Seoses Hongkongis asuvalt äriühingult saadud laenuga täheldas komisjon, et Luck Scenery ei teinud uurimise käigus koostööd ning et IRNC kontsern ei esitanud pärast lõplike järelduste avalikustamist täiendavaid tõendeid oma väite põhjendamiseks.

(822) Jaapani äriühingu puhul seevastu leiti, et väide on põhjendatud. Erinevalt teistest aktsionäride laenudest esitati selle äriühingu kohta tegelikult teavet, mis näitab, et äriühing oli tõepoolest asutatud Jaapanis Jaapani aktsionäridega. Erinevalt teistest laenudest ei leitud seoseid Hiina valitsuse, Hiina pankade, Tsingshani kontserni ega muude Hiina sidusrühmadega. Seetõttu jättis komisjon selle äriühingu laenud kasu arvutustest välja.

(823) Seoses IRNC kontserni aktsionäride koostööst keeldumisega tuletas IRNC kontsern meelde, et komisjon peaks oma järeldustes tuginema parimatele kättesaadavatele faktidele, ning väitis, et koostööst keeldumise tõendeid ei saanud tuletada teabest, mida IRNC kontsernilt ei ole kunagi nõutud ja mida ei tohiks nõuda, kuna see jääb käesoleva uurimise alt välja.

(824) Komisjon märkis, et uurimine hõlmas Hiina ja Indoneesia kahepoolse koostöö raames antud subsiidiumikavasid. Samuti on üldjuhiste punktis 6 sätestatud, et „kui seotud äriühing on saanud uurimisalusest subsiidiumikavast kasu, tuleb esitada andmed küsimustikus esitatud küsimuste alusel“. Nagu selgitatud põhjenduses 791, said IRNC kontserni emaettevõtjad Hiina valitsuselt rahalist toetust toetuste või soodusrahastamise vormis, et rakendada Hiina valitsuse sooduspoliitikat, sealhulgas rahastada investeeringuid Indoneesiasse asjaomase toote tootmiseks. Seega pidid nii IRNC aktsionärid kui ka teiste IRNC kontserni ettevõtete aktsionärid küsimustikule oma vastused esitama. Lisaks küsis komisjon uurimise käigus kõikidelt emaettevõtjatelt konkreetset teavet ja ükski Hiina aktsionär ei vastanud nendele teabetaotlustele. Seetõttu lükati see väide tagasi.

(825) Kasu kohta märkis IRNC kontsern, et aktsionäride laenude lõppkuupäev on pangalaenude lõppkuupäevast hilisem, kuna neid ei saa enne pangalaene tagasi maksta. IRNC kontsern selgitas ka, et aktsionäride laenud kajastatakse kohustistena ja et IRNC kontserni äriühingutel koguneb intress. Seetõttu on IRNC kontsern seisukohal, et komisjon ei peaks käsitama kõigi aktsionäride poolt uurimisperioodil antud laenude jääke toetusena.

(826) Laenulepingutes on tõepoolest ette nähtud, et pangalaenud makstakse tagasi enne aktsionäride laene. Ent erinevalt pangalaenudest, millel on selge tagasimaksegraafik, ei ole aktsionäride laenude kohta märgitud tagasimaksegraafikut pärast pangalaenude tagasimaksetähtaega. Isegi kui äriühingu raamatupidamises on kajastatud kogunenud intress, ei lükka see ümber komisjoni järeldusi, et tegelikkuses ei olnud äriühingul mingeid tegelikke raha väljamakseid ja ta võis kogu oma likviidset raha vabalt käsutada, saades seega selget rahalist kasu, mis on samaväärne toetusega. Seetõttu jäi komisjon oma seisukoha juurde.

4.7. **Söe andmine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest**

(827) Kaebuse esitaja väitis, et eksportivad tootjad said odavast söest kasu valitsuse mitmesuguste meetmete tõttu omamaisel söeturul, eelkõige tänu omamaise hinna ülempiirile, omamaise turu kohustusele ja akreditiivinõudele eksportmüügi puhul. Need meetmed vähendavad väidetavalt söe omamaiseid hindu ja toovad kasu söe kasutajatele, sealhulgas roostevaba terase tööstusharule. Uurimise käigus leiti siiski, et väidetavatel meetmetel ei olnud ei eraldi ega koos väidetavat mõju.

(828) Uurimisel selgus, et omamaist hinna ülempiiri eksportivate tootjate suhtes ei kohaldatud ning see ei andnud neile mingit kasu. Söe reguleeritud hinna ülempiir, 70 USA dollarit tonni kohta, kehtis ainult elektriettevõtjate suhtes, kes müüvad energiat lõpptarbijatele (edaspidi „avaliku huvi ettevõtjad“). Eksportivad tootjad ja nendega seotud vahematerjalide tarnijad kasutasid omatoodetud elektrit, seega ei olnud nad „avaliku huvi ettevõtjad“ ega saanud kasu piirhinnast.

(829) Seetõttu ei leitud uurimise käigus, et eksportivad tootjad said sellest subsiidiumist kasu.

4.8. **Maa andmine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest**

4.8.1. *Kaebus ja subsideerimiskava*

(830) Kaebuse esitaja väitis, et IMIP suunas otsese toetuse, mida ta sai Indoneesia valitsuselt, kes pakkus maaga seotud vahendeid, eksportivale tootjale, kellega IMIP on seotud. Kaebuse esitaja sõnul on maa omandamine ja arendamine ning hoonete rentimise erikord olulised vahendid, millega Indoneesia valitsus toetas IMIPit ja seega seotud eksportivat tootjat.

4.8.2. *Õiguslik alus*

(831) Vastavalt 1960. aasta põllumajandusseaduse nr 5 artiklitele 1 ja 2 käsitatakse kogu Indoneesia maad ja loodusvarasid „jumala kingitustena“, mis on „riigi kontrolli all“. Seda riigi „kontrolliõigust“, mis seisneb muu hulgas maa omandamise ja kasutamise reguleerimises, kasutatakse selleks, et saavutada „elanike maksimaalne jõukus“.

(832) Indoneesia Vabariigi põhiseaduse artikli 28 ja artikli 33 lõike 3 ning põllumajandusseaduse kohaselt on eraõiguslikel isikutel saada maatüki üle täielik omandiõigus (*Hak milik*). Lisaks on olemas mitu piiratumat omandiõigust, nagu maa hõivamise õigus (*Hak guna usaha* e HGU), kasutusõigus (*Hak pakai*, mida on tõlgitud ka viljelusõiguseks) või hoone kasutusõigus (*Hak guna bangunan* e HGB, mida on tõlgitud ka hoonestusõiguseks). Viimane hõlmab maa kasutus- ja hoonestusõigust. Kui omandiõigus on ette nähtud ainult indoneeslastele, siis HGU ja HGB on kättesaadavad ka Indoneesias asutatud välisomandis olevatele äriühingutele. Praktikas aga eksisteerivad need formaalsed õigused ikka veel kõrvuti traditsiooniliste maaõigustega. See tuleneb asjaolust, et mitte kõik Indoneesias asuvad maatükid ei ole ametlikult registreeritud, sest traditsiooniliste kogukondade liikmed (Ulaiat) ei ole kohustatud oma maatükke registreerima, ning maatükiga seotud õigusi tõendatakse vastava tõendiga (Sertifikat), mis antakse ainult juba registreeritud maatükkidele. Olenevalt õigusest, mida nad tunnustavad, jagunevad sertifikaadid järgmiselt: *sertifikat hak milik* e SHM – omandiõigus; *sertifikat hak guna usaha* e SHGU – maa hõivamise õigus ja *sertifikat hak guna bangunan* e SHGB – hoone kasutusõigus.

(833) Nagu on selgitatud eespool asjakohases punktis, on Morowali park Indoneesias tööstusala eristaatusega asutatud tööstuspark. Seetõttu tuleb Morowali pargi asukohaks olevat maad reguleeriva õigusliku aluse kindlakstegemisel arvesse võtta mitte ainult maaomandit ja ruumilist planeerimist käsitlevaid seadusi, vaid ka tööstusalaga seotud erieeskirju.

(834) Seoses maaomandi ja ruumilise planeerimisega on võetud vastu järgmised õigusaktid, millega reguleeritakse territooriumi, kus IMIP asub:

— põllumajandusseadus, millega tunnistati kehtetuks enne Indoneesia iseseisvust kehtinud maaeeskirjad ja kehtestati praegune omandiõiguse korraldus. Sarnaselt maakasutusõigusega Hiina Rahvavabariigis saab HGB omandada ainult piiratud ajaperioodiks. Indoneesias vastab see periood maksimaalselt 30 aastale, mida võib veel 20 aasta võrra pikendada;

— valitsuse 1996. aasta määrus nr 40, mis reguleerib HGUde, kasutusõiguste ja HGBde üleandmist;

— valitsuse 1997. aasta määrus nr 24 maa registreerimise kohta, millega pandi alus praegustele maa registreerimise ja sertifitseerimise menetlustele;

— valitsuse 2007. aasta määrus nr 26 ruumilise planeerimise kohta;

— valitsuse 2008. aasta määrus nr 26 riikliku üldplaneeringu kohta;

— Morowali regentkonna 2012. aasta määrus nr 10 Morowali regentkonna üldplaneeringu kohta ajavahemikuks 2012–2032, milles on regentkonna (st selle haldusüksuse, kus IMIP asub) üldplaneering;

— presidendi 2015. aasta määrus nr 17 riikliku maa-ameti kohta (Badan Pertanahan Nasional, edaspidi „BPN“), mis on põllumajandusasjade ja ruumilise planeerimise ministeeriumi allasutus. Ministeerium määrab kindlaks BPNi ja selle kohalike filiaalide rolli maa registreerimisel ja sertifitseerimisel;

— valitsuse 2017. aasta määrus nr 13, millega muudetakse valitsuse 2008. aasta määrust nr 26 riikliku üldplaneeringu kohta;

— BPNi 2018. aasta määruse nr 1 (provintsi, regentkonna ja kohaliku omavalitsuse tasandi piirkondliku üldplaneeringu väljatöötamise suuniste kohta) sissejuhatus, milles on sätestatud üldsätted üldplaneeringu väljatöötamiseks provintside, regentkondade ja kohalike piirkondade tasandil;

— Morowali regentkonna 2019. aasta määrus nr 7 Morowali regentkonna üldplaneeringu kohta ajavahemikuks 2019–2039 ja

— valitsuse 2021. aasta määruse nr 18 artiklid 34–47, millega hiljuti täiendati põllumajandusseadust ja valitsuse 1997. aasta määrust nr 24 maa registreerimise kohta seoses HGBga, pikendades HGB kehtivusaega 35 aastani, mida võib veel 20 aasta võrra pikendada.

(835) Lisaks on kaks asjakohast seadust, mis on oluline taustteave, kuid ei ole Morowali pargi suhtes vahetult kohaldatavad:

— 2012. aasta seadus nr 2 avalikes huvides arendatava maa hangete kohta, mille eesmärk oli lahendada keerukast omandiõiguste süsteemist tulenevaid maaostuga seotud probleeme avalikku huvi pakkuvate projektide jaoks. Nii IMIP kui ka Indoneesia valitsus kinnitasid eraldi, et seadust ei kohaldata Morowali pargi suhtes, sest seda kohaldatakse ainult 24 ettevõtlussektori suhtes, mis ei hõlma IMIPi tegevust. 2012. aasta seadust nr 2 muudeti hiljem osaliselt 2020. aasta seadusega nr 11 töökohtade loomise kohta (edaspidi „koondseadus“). 2012. aasta seadust nr 2 rakendati presidendi 2012. aasta määrusega nr 71, mis käsitleb avalikes huvides arendatava maa hangete elluviimist ja milles omakorda tehti kolm olulist muudatust, millest viimast rakendati presidendi 2015. aasta määrusega nr 30 presidendi 2012. aasta määruse nr 71 kolmanda muudatuse kohta ja

— presidendi 2017. aasta määrus nr 56, mis käsitleb sotsiaalset mõju riiklike strateegiliste projektide jaoks maa omandamise protsessis ja mille kohaldamist IMIPi suhtes Indoneesia valitsus eitas, kuna seadust kohaldatakse üksnes sellise maa omandamise suhtes riiklike strateegiliste projektide jaoks, mille puhul seal elavad isikud ei saa tõendada traditsioonilisi või omandiõigusi. Seega on seaduse eesmärk leevendada nende ümberasustamise tagajärgi. IMIPi ostetud maatükil elavad isikud suutsid tõendada oma traditsioonilisi õigusi, mis andis neile õiguse hüvitisele.

(836) Seoses tööstusalade reguleerimise eeskirjadega on olulised järgmised määrused:

— valitsuse 2009. aasta määrus nr 24 tööstusalade kohta, mis kehtis IMIPi loomise ajal. Artikli 3 lõikes 4 on muu hulgas sätestatud, et „tööstusalade arendamine [...] regentkonna piirkonnas toimub kooskõlas [...] regentkonna ruumilise planeerimisega“. Artiklis 4 on lisatud, et „tööstusala arendamise eesmärgi saavutamise eest vastutavad

ministrid, nendega seotud ministrid ning kubernerid ja asevalitsejad/linnapead vastavalt oma kohustustele ja mandaadile“. Eelkõige on artikli 5 lõike 2 punktis d sätestatud, et „[ministri] pädevuse teostamiseks: [...] d) kehtestatakse võrdlushind tööstusaladel olevatele müüdavatele või renditavatele maatükkidele ja/või tööstushoonetele riikliku [tööstusalade] töörühma (Timnas-KI) ettepanekul“ ning artikli 6 punktiga b on ette nähtud, et „[...] kubernerid või asevalitsejad/linnapead [...] b) hõlbustavad maa omandamist tööstusala arendamiseks määratud alal“. Lisaks on artiklis 10 sätestatud, et tööstusala pindala peab olema vähemalt 50 hektarit, ning artiklites 13 ja 14 on sätestatud, et iga tööstusala, mis on saanud põhimõttelise heakskiidu, peab taotlema tööstusala ärilitsentsi. Lisaks võimaldab artikkel 18 tööstusala ärilitsentsi omavatel tööstusala äriühingutel saada ostetud ja arendatud maal HGB ning jagada HGB tööstusalal äriühingutele edasimüüdavateks maatükkideks;

— Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse vaheline Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusparkide leping, mis allkirjastati 2. oktoobril 2013 Jakartas (vt põhjendus 605);

— tööstusministri 22. juuli 2014. aasta dekreet Indoneesia-Hiina integreeritud tööstusala nr 432/M-IND/Kep/7/2014 koostöörühma kohta (vt põhjendus 638);

— valitsuse 2015. aasta määrus nr 14, mis käsitleb riikliku tööstuse arendamise üldkava aastateks 2015–2035, mille kohaselt on tööstusalade maa Indoneesia tööstuse jaoks vajaliku taristu üks peamisi osi. Tööstusmaa pakkumine Indoneesias toimub tööstuspiirkondade (mida nimetatakse ka tööstuse eripiirkondadeks või määratud tööstustsoonideks) arendamise kaudu. Tööstuspiirkondades tehakse kindlaks tööstusalad ja mittetööstuslik maa. Tööstusalade mudeli eesmärgid on järgmised: maa arendamine, et pakkuda tööstusharudele kasutusvalmis ja/või ehitusvalmis maad, ning tagamine, et maaga seotud õigusi ja lube on lihtne saada, ja et investoritele oleksid kättesaadavad vajalikud taristud ja rajatised ([212]);

— 2015. aasta märtsi ühisavaldus Hiina Rahvavabariigi ja Indoneesia Vabariigi laiaulatusliku strateegilise partnerluse tugevdamise kohta (vt põhjendused 577 ja 610) ja

— valitsuse 2015. aasta määrus nr 142 (vt põhjendus 632), millega asendati eelmine 2009. aasta määrus nr 24, näeb ette, et ettevõtjal peab tööstusala ärilitsentsi taotlemiseks olema oma maatükiga seotud maasertifikaat (või varasemate elanike õigustest loobumise kinnitus). Määruse nr 142 mitme sätte hulgas on artikli 4 punktis i sätestatud: [ministri ametiasutused reguleerivad] „tööstusalal tööstusplokkide ja/või -hoonete võrdlushinda või renti käsitlevate suuniste kehtestamist tööstusalade komitee ettepanekute alusel“. Artikli 45 lõikega 1 on ette nähtud, et „[v]alitsus võib algatada tööstusalade arendamise tööstustaristuna juhul, kui erasektor ei ole tööstusalast huvitatud või ei suuda seda arendada, ja/või kiirendada tööstusarenduste levikut ja ühtlast jaotumist“. Artikli 48 lõikes 1 on sätestatud: „[v]alitsus võib korraldada maahankeid kooskõlas maahangete seaduste ja eeskirjadega“.

4.8.3. *Uurimise järeldused*

(837) Indoneesia valitsus andis maa tegelikust maksumusest väiksema tasu eest IMIPile ja seega ka IRNC kontserni kuuluvatele IMIPiga seotud äriühingutele osana kahepoolsest koostööst Hiina valitsusega. Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse vahelises kokkuleppes tugineti Indoneesia nõusolekule luua Morowali pargis spetsiaalne tööstusala ja usaldada selle haldamine IMIPile (vt põhjendus 560 jj). Valitsustevahelise lepingu ühe tingimusena hõlbustab Indoneesia valitsus Morowali pargis asuvate eksportivate tootjate jaoks maa hankimist ja omandamist vastavalt 2015. aasta märtsi ühisavaldusele ja 2015. aasta määrusele nr 142.

([212]) Indoneesia tööstusministeerium, „Industry Facts and Figures“ (Tööstus faktides ja numbrites), 2017, lk 34-35, https://kemenperin.go.id/majalah/11/facts-and-figures-industri-indonesia.

(838) Uurimise käigus leiti, et Indoneesia valitsus toetas IMIPit vajaliku maa hankimisel alates 2013. aastast. Kõnealune maa oli Indoneesia riigi omandis. IMIP leppis Bahodopi piirkonna ametiasutuste abiga kohalike omavalitsustega kokku, et üksikisikutele, kes maad sel ajal kasutasid, makstakse hüvitisena ühtset keskmist makset ruutmeetri kohta.

(839) Uurimine näitas ka, et Morowali pargi rentnikud, sealhulgas IRNC kontsern, said alustada oma tehaste ehitamist enne hoone kasutusõigust kinnitava õigusliku sertifikaadi saamist, sest Indoneesia valitsus käsitas IMIPit riikliku strateegilise projektina ([213]). Mõne maatüki puhul oli uurimisperioodi kohta olemas juriidiline tõend, mis vastas kas täielikule omandiõigusele või HGB-le. IMIPi tunnustamine riikliku strateegilise projektina andis IRNC kontsernile ametliku õigusliku kinnituse, et ta võib alustada saadud maal ehitamist juba enne maale lõpliku omandiõiguse saamist. Lisaks tunnistatakse üldiselt, et maa ostmine Indoneesias on riskantne, kuna omandiõiguse saamine ja tõendamine on keeruline. Selle riski kõrvaldamine annab kavandatavale investeeringule otsustava eelise.

(840) Indoneesia valitsus väitis, et maa üleandmine IMIPile oli eraõiguslike isikute vaheline tehing. See ei vasta tõele. Tegelikult oli maa omanik Indoneesia valitsus. Asjaolu, et maad hõivasid külaelanikud ja et IMIP maksis külaelanikele maa ostmiseks kokkulepitud hüvitist, ei muuda sellist tehingut kahe eraõigusliku isiku vaheliseks tehinguks.

(841) Seepärast järeldas komisjon, et Indoneesia valitsus andis IMIPile otsest rahalist toetust riigimaa kujul alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iii tähenduses.

4.8.4. *Kasu*

(842) See rahaline toetus annab eelise, sest IMIP maksis lihtsalt Indoneesia valitsuse kohalike ja piirkondlike ametnikega eelnevalt kokku lepitud hüvitist maa kasutamisest loobumise eest, mis ei olnud seotud maa tegeliku väärtusega ega turukaalutlustega. Maaga seotud õiguste tegelik omanik, st Indoneesia valitsus, ei küsinud IMIPilt maa tegeliku väärtuse eest kunagi midagi. Samuti puudusid dokumendid, mis tõendaksid, et maad oleks nõuetekohaselt hinnatud. Tegelikult on toimikus tõendeid selle kohta, et külaelanikele makstud hüvitise summa ei olnud seotud maa tegeliku turuväärtusega ega maa potentsiaaliga kasutada seda tööstusmaana.

4.8.5. *Konkreetsus*

(843) Sarnaselt soodusrahastamisega on see kava samadel õiguslikel põhjustel nii valdkondlikult kui ka piirkondlikult konkreetne.

4.8.6. *Subsiidiumisumma arvutamine*

(844) Eksportiva tootja saadud eelise mõõtmiseks kasutas komisjon maa puhul riigisisest võrdlusalust. Selles etapis oli kõige asjakohasem võrrelda tehase ehitamiseks valmis arendatud maa väärtust. Komisjon ei saanud siiski pidada makstud hüvitist võrreldavaks turul maatehingute eest makstud hindadega. Seetõttu võttis komisjon arvesse üksnes arenduskulusid, mis tekkisid IMIPil seoses sellega, et muuta metsana ja istandusena ostetud maa tööstuslikuks kasutamiseks valmis maaks. Komisjon võrdles neid kulusid Jindal Indonesia jaoks koostatud tööstusmaa sõltumatu hindamisaruandega. Jindal Indonesia asub Ida-Java provintsis Gresiki regentkonnas ning raamatupidamise eesmärgil ja laenupankade soovil iga paari aasta tagant koostatavas hindamisaruandes hinnati Jindal Indonesia valduses olevate HGBde väärtust, võrreldes neid muu hulgas selle piirkonna arendatud maa HGBdega tehtud tehingute hindadega. Gresiki regentkond Ida-Javas on piirkond, mis on võrreldav Morowali regentkonnaga Kesk-Sulawesis, sest sellel on sarnane SKP, sest seal asub tööstuspark ja mõlemad asuvad kaugel pealinnast Jakartast, kus maa hind ülejäänud riigist tunduvalt erineb. Peale selle on Jindal Indonesia hindamisaruandes esitatud väärtuse hinnang konservatiivne, sest see puudutab ainult HGBsid, samas kui IRNC kontsern omandas, nagu mainitud, IMIPilt eri maatükkide suhtes nii HGBsid kui ka täielikke omandiõigusi, mille väärtus on HGBdega võrreldes suurem.

([213]) 2015. aasta määruse nr 142 (tööstusalade kohta) artikli 38 lõige 4 ja artikli 39 lõike 1 punkt d.

(845) Esiteks seostus selles arvutuses hindamisaruande väärtus 2020. aasta tulemusega. Seetõttu korrigeeriti seda tarbijahinnaindeksiga (THI), et saada väärtus iga aasta kohta, mil IRNC kontsern ostis maatüki. Hüvitise summa kindlaksmääramiseks lahutati IMIPi makstud hüvitis kindlaks tehtud hüvitisest.

(846) Seejärel võrreldi IMIPi maa arendamise kulusid ruutmeetri kohta hindamisaruande väärtusega, mida kohandati vastava aastaga, et leida ruutmeetri kohta saadud kasu. Seejärel korrutati see arv maa pindalaga, mida iga IRNC kontserni äriühing tegelikult kasutas, et jagada kontserni kogukasu kontserni kuuluvate äriühingute vahel.

(847) Pärast seda jaotati kasu uurimisperioodile, lähtudes maa kasulikust majanduslikust elueast, mis on 30 aastat. See vastab hoonete kasutusõiguse kestusele Indoneesias. Saadud kogutulu jagati IRNC kontserni iga ettevõtte poolt Morowali pargis tegelikult kasutatud ruutmeetrite arvu alusel.

(848) Sellest subsiidiumikavast sai kasu ainult IRNC kontsern. Äriühing Jindal Stainless Indonesia kasu ei saanud, sest ta oli tegevuse alustamisel omandanud juba olemasoleva tehase.

(849) Uurimisperioodi jooksul oli IRNC kontserni puhul selle subsiidiumiga seoses kindlaks tehtud subsiidiumimäär järgmine:

Maa andmine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest

Äriühingu nimi	Subsiidiumimäär
IRNC kontsern	0,83 %

4.8.7. *Märkused lõpliku avalikustamise kohta*

(850) Indoneesia valitsus ja IRNC kontsern väitsid, et komisjon ei esitanud tõendeid selle kohta, et maa oli Indoneesia riigi omandis, ning tuletasid meelde, et maa oli ostetud eraisikutelt. Indoneesia valitsuse esindaja selgitas, et tõendi on väljastanud piirkondlik valitsus, kuna maa ei olnud kinnistusraamatus registreeritud, kuid see ei tähenda, et ost oleks olnud kokku lepitud kohalike omavalitsustega. Indoneesia valitsus väitis, et riik vastutab maa omandiõiguse haldamise eest, sealhulgas omandiõiguse ülemineku tõendamise eest üksnes seni, kuni maa on registreeritud. Kõnealune sertifitseerimine toimub üksnes maahalduse eesmärgil. Lisaks väitsid mõlemad pooled, et hind määrati kindlaks ja lepiti kokku IMIPi ja eramaaomanike vahel, ning Indoneesia valitsus lisas, et kõnealune tehing on ostu- ja müügitehing, mitte hüvitis.

(851) Vastuseks märkis komisjon, et selle territooriumi maa, kus IMIP asutati, on riigimaa (*tanah negara*), millel on endise *swapraja* maa staatus. See mõiste viitab maale, mis enne Indoneesia iseseisvust kuulus kohalikele sultanaatidele või kuningriikidele, kes said kasutada teatavat autonoomiat. Pärast iseseisvumist on need piirkonnad ja seal elavad traditsioonilised kogukonnad säilitanud teatava poolautonoomia taseme.

(852) 1960. aastal jõustunud põllumajandusseadusega nähti ette, et *swapraja* maad võib muuta eramaaks kuni 1980. aastani. Kui seda eramaaks ei muudetud, sai Indoneesia valitsus pärast 1980. aastat õiguse endist *swapraja* maad hallata, muutes selle tegelikult riigimaaks. Kuna traditsioonilised kogukonnad ei ole kohustatud maad registreerima, tekkisid selle maa staatuse muutuse tagajärjel riigis suured alad, kus maatükke ei ole registreeritud. Registreerimata jätmine tähendab, et seal elavatel traditsiooniliste kogukondade liikmetel ei ole tõendit, mis tõendaks nende õigusi maa-alale, kus nad elavad. Selline olukord ei takista traditsiooniliste kogukondade liikmeid tõendamast, et nad kasutavad maatükki traditsiooniliselt.

(853) Isegi kui traditsiooniliste kogukondade õigusi tunnustatakse, eksisteerib nende kõrval siiski Indoneesia valitsuse õigusega endist *swapraja* maad hallata. IMIPile üle antud maa tegelikult oli selgelt märgistatud kui riigimaa (*tanah negara*). Indoneesia Vabariigi 1997. aasta määruse nr 24 (mis käsitleb maa registreerimist) artikli 1 lõikes 3 on selgelt sätestatud: „Riigimaa (tanah negara) või **otseselt riigi kontrolli all olev** maa on maa, mida **ei** omata teatava maaõiguse alusel.“

(854) Selle tulemusena võivad traditsiooniliste kogukondade liikmed loobuda maa traditsioonilisest kasutamisest ja saada selle eest hüvitist, kuid maa tegeliku müümise/üleandmise õigus jääb Indoneesia valitsusele. Seega pidi Indoneesia valitsus andma tehinguks oma nõusoleku.

(855) Lisaks on 1960. aasta põllumajandusseaduse artiklis 43 sätestatud: „Kui tegemist on maaga, mida riik otseselt kontrollib, võib kasutusõiguse teisele isikule üle anda üksnes volitatud ametniku loal“. Selle põhjal järeldas komisjon, et Indoneesia valitsuse ülesanne oli otsustada, kas maa antakse IMIPile üle või mitte.

(856) IMIPi asutamisel sekkus Indoneesia valitsus aktiivselt mitmel viisil, et maa antaks üle IMIPile kooskõlas 2015. aasta määruse nr 142 artikli 48 lõikega 1 ja artikli 45 lõikega 1.

(857) Esiteks muutis Indoneesia valitsus Morowali piirkonna ruumilist planeerimist, muutes maa otstarbe põllumajandusmaa asemel tööstusmaaks, mis on täpsemalt seotud nikliprojektiga. Morowali regentkonna määruse nr 10 (2012. aasta määrus nr 10) artiklis 28 on tõepoolest määratletud niklikaevanduspiirkonnana Bahodopi piirkond, st regentkonna see alajaotus, kus IMIP asub. Lisaks määratleti Morowali regentkonna sama määruse artiklis 29 Bahodopi piirkond ka „kaevandamise toorainel“ põhineva tööstuspiirkonnana. Üldisemalt määratles Morowali regentkond Bahodopi piirkonnas ühe suure ala „regentkonna strateegilise piirkonnana loodusvarade kasutamise seisukohast“ (artikkel 37). Morowali regentkonna sama määruse artiklis 9 on Bahodopi piirkond määratletud piirkonnana, kus asub kaevandussadama eriterminal. Maa kasutusotstarbe muutmise tõttu ei olnud külaelanikel muud valikut kui loobuda oma maa asustamisest ja kasutamisest, kuna nad ei saanud seda enam põllumajanduseks kasutada.

(858) Teiseks võttis IMIP ühendust piirkonna kohalike omavalitsustega, s.t piirkonnas asuvate külade külavanematega, ning leppis nendega kokku hüvitise maksmises inimestele, keda külavanemad identifitseerisid piirkonnas asuvate maatükkide elanikena. Selles protsessis tuleb esile tõsta kolme elementi: i) IMIP leppis külavanematega hüvitise maksmises kokku Indoneesia valitsuse Bahodopi piirkonna ametnike abiga, sest lepingud näitavad, et nad olid hiljem tehingu tunnistajaks, ning kinnitasid külaelanike maakasutust ja sellest tulenevat õigust hüvitisele; ii) kõigil maatükkidel, mille elanikud olid külavanemate poolt identifitseeritud, on enam-vähem sama pindala (igal maatükil ligikaudu 20 000 ruutmeetrit) ja iii) lepingutes sisalduvad hüvitised on tegelikult üks keskmine hind ruutmeetri kohta ning neid ei määratleta indoneesiakeelse sõnaga „hind“ (*harga*), vaid sõnaga „hüvitis“ (*ganti rugi*).

(859) Tõendid näitasid, et maaostuprotsess, mille viis läbi IMIP, oli tegelikult protsess, mille käigus riik andis maa IMIPile tasuta ja üksnes kohustusega maksta külaelanikele kokkulepitud hüvitist. IMIP leppis Bahodopi piirkonna ametiasutuste abiga kohalike omavalitsustega kokku, et maa omanikest üksikisikutele makstakse ühtset keskset tasu ruutmeetri kohta. Kohalik ja piirkondlik omavalitsus tunnustasid õigust hüvitisele, kinnitades maa jätkuvat kasutamist ka ilma ametliku omandiõiguseta.

(860) Sellest tulenevalt lükatakse Indoneesia valitsuse ja IRNC väited tagasi.

(861) Indoneesia valitsus ja IRNC kontsern väitsid ka seda, et võrdlusaluseks oli arendatud maa, samas kui IMIPi omandatud maa koosnes metsa- ja istandusemaast.

(862) Komisjon kasutas tõesti võrdlusalusena arendatud maad. IMIPi poolel aga võttis komisjon arvutustes arvesse maa algset maksumust koos maa arenduskuludega, mille kohta esitas teavet IMIP ise. Seega võrdles komisjon IMIPi jaoks arendatud maa maksumust avalikult kättesaadava teabega arendatud maa maksumuse kohta. Seetõttu lükati see väide tagasi.

(863) IRNC kontsern vaidlustas ka tarbijahinnaindeksil põhineva võrdlusaluse kohandamise, kuna maa on kapitalikaup, mitte tarbekaup, ning seega ei sisalda THI maahindu.

(864) Komisjon ei olnud selle väitega nõus. Tarbijahinnaindeks annab hea ülevaate üldisest hinnatõusust majanduses tervikuna, sealhulgas seoses maahindadega. Tarbijahinnaindeks sisaldab muude tegurite hulgas rendihindu, mis annavad hea ettekujutuse maa- ja kinnisvarahindade muutumisest. See väide lükati seepärast tagasi.

4.9. **Roostevaba terase jääkide tegelikust maksumusest väiksema tasu eest**

(865) Uurimise käigus tehti kindlaks, et eksportivad tootjad ei ostnud roostevaba terase jääke. Seetõttu järeldas komisjon, et seda kava ei ole vaja täiendavalt uurida.

4.10. **Elektri andmine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest**

(866) Uurimine näitas, et üks eksportiv tootja tootis ise oma vajaduste katteks elektrit ja teine ostis seda turuhinnaga. Seetõttu ei pakutud neile energia andmisega seotud subsiidiume ja energia andmise tasakaalustatavat subsideerimist ei toimunud.

4.11. **Gaasi andmine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest**

(867) Uurimine näitas, et üks eksportiv tootja ei ostnud gaasi ja teine ostis seda turuhinnaga. Seetõttu ei pakutud neile energia andmisega seotud subsiidiume ja energia andmise tasakaalustatavat subsideerimist ei toimunud.

4.12. **Valitsuse loobumine tavaliselt laekuvatest tuludest või nende sissenõudmata jätmine**

4.12.1. *Tulumaksupuhkus*

(868) Kaebuse esitaja väidab, et Indoneesia valitsus pakub maksupuhkust äriühingutest maksumaksjatele, kes investeerivad nn teedrajavatesse tööstusharudesse. Kaebuse esitaja väidab, et vastavas määruses on „teedrajavad tööstusharud“ määratletud kui „tööstusharud, mida iseloomustab suur ühenduvus, lisaväärtuse loomine ja suur välismõju, uue tehnoloogia kasutuselevõtt ja strateegiline väärtus riigi majanduse jaoks“. Selliste „teedrajavate tööstusharude“ hulka kuuluvad ka terast ja muud kui terast tootva mitteväärismetallitööstuse eelneva etapi sektorid.

a) *Õiguslik alus*

(869) Programmi õiguslik alus on rahandusministri määrus nr 150/PMK.010/2018 (MOF 150/2018) ettevõtte tulumaksu mahaarvamise süsteemi haldamise kohta. 2020. aastal uuendati programmi rahandusministri määrusega nr 130/2020.

b) *Uurimise järeldused*

(870) Komisjon leidis, et 9. augustil 2019 sai IRNC maksunduse peadirektoraadilt maksusoodustust, mis võimaldab ferroniklitoote maksustatavat puhastulu vähendada 100 % seitsme aasta jooksul ja 50 % järgmise kahe aasta jooksul.

(871) Teised IRNC kontserni üksused, kellel on ferroniklitehas, seda kava ei kasutanud.

(872) IRNC selgitas, et see programm oli kohaldatav ainult ühele tema tehasele, st ferroniklitehasele. IRNC esitas maksunduse peadirektoraadi otsuse NUMBER KEP-161/PJ/2020, äriühingu tulumaksu mahaarvamise võimaluse kasutamise kohta oma ferroniklitehases.

(873) Kava saavad kasutada äriühingutest maksumaksjad, kes teevad uusi investeeringuid teedrajavatesse tööstusharudesse. Rahandusministri määruse nr 150/2018 artikli 1 kohaselt on „teedrajavad tööstusharud“ määratletud kui „tööstusharud, mida iseloomustab suur ühenduvus, lisaväärtuse loomine ja suur välismõju, uue tehnoloogia kasutuselevõtt ja strateegiline väärtus riigi majanduse jaoks. Vastavalt rahandusministri määrusele nr 150/2018 hõlmavad teedrajavad tööstusharud muu hulgas metallitööstust varustavat tööstust: i) terasetööstus või ii) muu kui terasetööstus koos integreeritud derivaatidest toodete töötlemisrajatistega või ilma.

(874) Tulumaksu vähendamisest kasu saamiseks peavad maksumaksjad: 1) olema Indoneesia juriidilise isiku staatusega; 2) tegema investeeringu, mis on uus investeering ja mille eest ei ole tulumaksusoodustust juba antud või mille tulumaksusoodustuse taotlust ei ole tagasi lükatud; 3) investeering peab olema tehtud tööstusharusse, mis liigitub teedrajavaks tööstusharuks; 4) uue investeeringu suurus on vähemalt 100 miljardit Indoneesia ruupiat ja 5) maksumaksja võla ja omakapitali suhtarv vastab määrusega ette nähtud suhtarvule.

c) *Järeldus*

(875) Komisjon peab seda kava subsiidiumiks alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses, sest tegemist on rahalise toetusega valitsuse tulust loobumise vormis, millest asjaomane äriühing saab kasu. Toetusesaajate kasu võrdub maksusäästu summaga.

(876) Kava on alusmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a kohaselt konkreetne, sest seda saavad kasutada ainult teatavad äriühingud, kes tegutsevad teatavates sektorites, mis on liigitatud teedrajavateks tööstusharudeks.

d) *Subsiidiumisumma arvutamine*

(877) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti kasust, mida subsiidiumi saajad uurimisperioodil said. Kasu arvutati tulumaksu mahaarvamise võimaluse puudumisel tasumisele kuuluva tulumaksu ja uurimisperioodil makstud tulumaksu vahena.

(878) Selle kavaga seoses kindlaks tehtud subsiidiumimäär oli IRNC kontserni puhul 1,65 %.

4.12.2. *Tulumaksusoodustuse võimalus*

(879) Kaebuse esitaja väitis, et see kava annab tulumaksusoodustusi investeeringuteks teatud ärivaldkondades või teatud piirkonnas, et hoogustada välismaiseid otseinvesteeringuid ja omamaiseid investeeringuid Indoneesias.

a) *Õiguslik alus*

(880) Kava põhineb rahandusministri määrusel nr 89/PMK.010/2015, ([214]) mis käsitleb tulumaksusoodustuse andmise korda investeeringuteks teatavates ärivaldkondades ja/või teatavates piirkondades ning varade üleandmist ja sanktsioone omamaiste maksumaksjate suhtes, kellele on antud tulumaksusoodustus.

b) *Uurimise järeldused*

(881) Kavast kasu saamiseks peavad toetusesaajad esitama investeerimiskava, mis sisaldab investeeringu üksikasju ja investeeringu kogusummat, mille peab heaks kiitma ja mille üle teeb järelevalvet Indoneesia valitsus.

(882) Uurimine näitas, et SMI, mis on IRNCga seotud äriühing, kes tarnib IRNC-le tooraineid roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmiseks, sai sellest kavast kasu. 24. juulil 2017 sai SMI rahandusministri otsuse nr 170/KM.3/2017 (roostevaba terase müügi kohta) alusel maksusoodustuse seoses konkreetsete kapitaliinvesteeringute ja/või konkreetsete pindalatoetustega, kuna äriühing tootis 31. augustil 2018 ärilistel eesmärkidel roostevaba terast. Selle otsuse alusel on äriühingul õigus muu hulgas: a) vähendada äriühingu põhitegevuseks kasutatavasse materiaalsesse põhivarasse, sh maasse tehtud investeeringutest tulenevat maksustatavat puhastulu 30 % võrra ning arvestada 6 aasta jooksul amortisatsiooni 5 % määraga aastas alates äriühingu äritegevuse alustamisest ning b) arvestada kiirendatud amortisatsiooni seoses uute kapitaliinvesteeringutega ja/või laienemisega saadud materiaalselt põhivaralt, millele on määratud kasulik eluiga ja amortisatsioonitariif.

c) *Järeldus*

(883) Komisjon peab seda kava subsiidiumiks alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses, sest tegemist on rahalise toetusega valitsuse tulust loobumise vormis, millest asjaomane äriühing saab kasu. Toetusesaajate kasu võrdub maksusäästu summaga.

(884) Komisjon tegi seda arvesse võttes järelduse, et kõnealune süsteem annab eksportivale tootjale kasu, kuna see seatakse paremasse rahalisse olukorda, kui tal oleks süsteemi puudumisel. Tegelikult oleks ta kava puudumisel maksnud täiendavat tulumaksu.

([214]) https://www.kemenkeu.go.id/media/6702/regulation-of-minister-of-finance-of-the-republic-of-indonesia-number-89-pmk010-2015.pdf

(885) Kava on alusmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a kohaselt konkreetne, sest seda saavad kasutada ainult teatavad äriühingud tulenevalt oma äritegevusest.

d) *Subsiidiumisumma arvutamine*

(886) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti kasust, mida subsiidiumi saajad uurimisperioodil said. Kasu arvutati tulumaksu mahaarvamise võimaluse puudumisel tasumisele kuuluva tulumaksu ja uurimisperioodil makstud tulumaksu vahena.

(887) Selle kavaga seoses kindlaks tehtud subsiidiumisumma oli IRNC kontserni puhul 0,06 %.

4.12.3. *Seadmete vabastamine imporditollimaksudest*

4.12.3.1. Tootmisrajatiste ehitamiseks

(888) Selle programmiga nähakse ette vabastus imporditariifidest tootmisrajatiste ehitamiseks kasutatavate masinate ja seadmete impordi puhul.

(a) *Õiguslik alus*

(889) Rahandusministri määrus nr 176/PMK.011/2009 investeeringute raames tööstuse rajamiseks või arendamiseks ettenähtud masinate, kaupade ja materjalide impordi suhtes kohaldatava imporditollimaksu vabastuse kohta, mida on muudetud rahandusministri määrusega nr 76/PMK.011/2012 ja rahandusministri määrusega nr 188/PMK.010/2015.

(890) Määruse nr 176/2009 artikli 2 lõike 3 kohaselt võib maksuvabastust kohaldada selliste masinate, kaupade ja materjalide ostmise suhtes, mida: ei toodeta riigisiseselt; ei toodeta riigisiseselt, kuid mis ei vasta nõutavatele spetsifikatsioonidele; toodetakse riigisiseselt, kuid ebapiisavas koguses.

(b) *Uurimise järeldused*

(891) Uurimine näitas, et IRNC ja neli seotud äriühingut (GCNS, ITSS, SMI ja ITS) said tehaste ehitusfaasis kuni tootmise alustamiseni kasu tootmisseadmete imporditollimaksust vabastamisest. Sellest tulenevalt ei makstud imporditollimaksu masinate eest, mis olid imporditud kõnealuste tehaste ehitusperioodidel.

(892) Kõnealusest vabastusest kasu saamiseks pidi äriühing projekti eest vastutavalt kohalikult asutuselt saama kinnituskirja, mis tuli esitada kohalikule tolliasutusele.

(893) Määruse nr 176/2009 artikli 2 kohaselt saavad soodustust ainult äriühingud, kes toodavad kaupu või osutavad teenuseid teatavates sektorites. Teenuseid pakkuvates tööstusharudes on sektorid järgmised: turism ja kultuur, transport, rahvatervis, kaevandamine, ehitus, telekommunikatsioon.

(894) Kava eesmärk on hõlbustada selliste kaupade ja eelkõige seadmete importi, mis ei ole riigisiseselt kättesaadavad. Nagu on selgitatud Indoneesia majandusarengu kiirendamise ja laiendamise üldkavas aastateks 2011–2025 (edaspidi „MP3EI“), mille eesmärk on rakendada pikaajalist riiklikku arengukava aastateks 2005–2025, on riigi 2025. aasta arengueesmärkide põhipunktid järgmised: 1) „suurendada tööstusliku tootmise protsesside lisaväärtust ja laiendada väärtusahelat [ja] suurendada tööstusharu suutlikkust pääseda ligi loodusvaradele ja neid kasutada“ ning 3) „püüda tugevdada riiklikku innovatsioonisüsteemi tootmise [ja] protsessi valdkondades, [...] innovatsioonipõhise majanduse suunas“ ([215]).

([215]) Indoneesia majandusarengu kiirendamise ja laiendamise üldkava 2011–2025 (MP3EI), lk 15.

(895) Lisaks märgitakse üldkavas, et riigi probleemiks on see, et „Indoneesia praegune majandusstruktuur on keskendunud peamiselt põllumajandusele ja tööstusele, mis on suunatud loodusvarade kaevandamisele ja kogumisele. Väga vähe on tööstusharud, mis keskenduvad lisaväärtusega toodetele.“ ([216]) Kava kohaselt „sõltub Indoneesia majanduskasvu edendamine erasektori osalusest, mis hõlmab riigi omandis olevaid ettevõtteid ning kodu- ja välisinvestoreid“. ([217])

(896) Terasesektor on üks 22 peamisest majandustegevusest, mis moodustavad kaheksa peamist programmi, mille eesmärk on toetada majandusarengu kiirendamist ja laienemist Indoneesias. ([218]) Lisaks selgitatakse kavas, et riigi jaoks on äärmiselt oluline edasi arendada tootmisahela järgmise etapi tootmist. Selle kohaselt „jääb Indoneesia ilma täiendavate järgmise etapi tegevusteta ilma võimalusest suurendada tööhõivet ja kasumimarginaale väärtusahelas, kuna puuduvad järgmise etapi tööstusharud rauamaagi ja raualiiva töötlemisel“ ([219]).

(897) Seda arvesse võttes tuleks tollimaksust vabastamise kava pidada teatavatele majandussektoritele suunatud kavaks, sest selle tingimuste eesmärk on toetada valitud arvu tootmisharusid kooskõlas eesmärgiga püüda suurendada loodusvaradest saadavat lisaväärtust. Eelkõige uue tehase rajamise nõue koos nõudega, et imporditud masin ei tohi olla riigisiseselt kättesaadav, muudavad kava kohaldatavaks üksnes teatavatele sektoritele, nagu terasetootmine ja nikli töötlemine, kus valitsuse poliitika eesmärk on soodustada loodusvarade täiendavat ümberkujundamist väärtusahela järgmises etapis.

(898) Võttes arvesse eespool osutatud õiguslikke nõudeid, mis teevad kava kättesaadavaks üksnes tootmisettevõtetele või teatavates valitud sektorites teenuseid osutavatele äriühingutele, tuleb kava pidada konkreetseks vastavalt alusmääruse artikli 4 lõike 2 punktile a.

(899) Isegi kui võtta arvesse, et tollimaksust vabastamise kava kohaldamise õiguslikud tingimused võivad viidata üldkohaldatava kava olemasolule, peetakse kava siiski *de facto* konkreetseks vastavalt alusmääruse artikli 4 lõike 2 punktile c, sest nagu eespool selgitatud, on kava tegelikult kättesaadav ainult valitud ja piiratud arvule ettevõtjatele, kes tegutsevad teatavates tööstussektorites kooskõlas Indoneesia tööstus- ja majanduspoliitika eespool nimetatud eesmärkidega.

(c) *Alusmääruse artikli 28 lõike 1 sätete kohaldamine*

(900) IRNC ja temaga seotud äriühingud importisid kõik seadmed Hiinast pärit seotud äriühingutelt. Lisaks väitis IRNC kontsern et Indoneesia ja Hiina vahelise vabakaubanduslepingu tõttu ei pidanud ta nende seadmete eest imporditollimaksu maksma. See väide lükati tagasi, sest seda ei põhjendatud.

(901) Uurimine näitas, et seotud äriühingud, kellelt IRNC kontsern seadmeid importis, ei olnud seadmete tegelikud tootjad. Äriühing väitis, et seadmed pärinevad Hiinast, kuid ta ei esitanud selle kohta ühtegi tõendit. Kuigi oli selge, et seadmed saadeti Hiinast, keeldus IRNC esitamast arveid seadmete tegelikust päritoluriigist.

(902) Seepärast teatas komisjon IRNC kontsernile, et võib olla sunnitud kõnealuse subsiidiumikava puhul kasutama kättesaadavaid fakte vastavalt alusmääruse artikli 28 lõikele 1. IRNC kontsern väitis, et Hiina seotud isikud ei olnud uurimisega hõlmatud, kuna nad ei paiknenud asjaomasel territooriumil ega kuulunud Indoneesia valitsuse jurisdiktsiooni alla ning seetõttu ei olnud nad kohustatud esitama arveid esialgselt tootjalt või päritoluriigist. Lisaks täpsustati, et päritolutõendiks on asjaolu, et tollideklaratsioonis oli kauba päritoluriigiks märgitud Hiina.

([216]) Indoneesia majandusarengu kiirendamise ja laiendamise üldkava 2011–2025 (MP3EI), lk 19.
([217]) Indoneesia majandusarengu kiirendamise ja laiendamise üldkava 2011–2025 (MP3EI), lk 20.
([218]) Indoneesia majandusarengu kiirendamise ja laiendamise üldkava 2011–2025 (MP3EI), lk 22. Sellesse loetellu on lisatud ka nikkel.
([219]) Indoneesia majandusarengu kiirendamise ja laiendamise üldkava 2011–2025 (MP3EI), lk 67.

(903) Kaugmeetodil toimunud ristkontrolli ajal paluti Indoneesia valitsusel selgitada, kuidas IRNC kontserni imporditud masinate päritolu impordi ajal kindlaks tehti. Indoneesia valitsus selgitas, et IRNC kontsern oleks pidanud komisjonile esitama vormi BC2.3 ja ametliku kirja, milles deklareeritakse seadmete päritolu päritoluriigist, ning palus komisjonil paluda IRNC kontsernil selline teave esitada.

(904) IRNC kontsern ei ole esitanud ühtegi dokumenti, mis näitaks seadmete ja nende varuosade päritolu, välja arvatud tollideklaratsioon. Nõutud teabe puudumisel leidis komisjon seepärast, et ta ei saanud uurimise selle aspektiga seoses olulist ja vajalikku teavet. Sellepärast kohaldas komisjon alusmääruse artiklit 28 ja tugines kõnealuste küsimuste puhul teadaolevatele faktidele.

(d) *Järeldus*

(905) Kuna toimikus puudusid andmed selle kohta, et neid seadmeid tõepoolest Hiinas toodeti, järeldas komisjon, et kohaldada tulnuks tollimaksu maksumääraga 5 % seadmete HS-koodi alusel.

(906) Kavaga nähakse ette rahaline toetus Indoneesia valitsuse saamata jäänud tulu kujul artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii tähenduses, kuna IRNC kontsern on vabastatud muidu tasumisele kuuluvate imporditariifide maksmisest. Sellest tekib toetust saavatele äriühingutele kasu ka alusmääruse artikli 3 lõike 2 tähenduses.

(907) Kava on konkreetne, sest sellest saavad kasu ainult määruse nr 176/2009 lisas nimetatud tööstusharud ning kava raames võivad toetust saada ainult kaubad, mida Indoneesias ei saa toota või mida ei saa toota piisavas koguses või piisava kvaliteediga.

(e) *Subsiidiumisumma arvutamine*

(908) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtutakse subsiidiumi saajate kasust, mille olemasolu uurimisperioodil kindlaks tehti. Subsiidiumi saaja kasuks loetakse imporditud seadmete tollimaksu summa, mille tasumisest subsiidiumi saaja vabastati. Tagamaks, et tasakaalustatav summa hõlmab ainult uurimisperioodi, amortiseeriti saadud kasu äriühingu tavapärast raamatupidamisarvestust kasutades vastavalt seadmete kasutuseale.

(909) Selle konkreetse kavaga seoses kindlaks tehtud subsiidiumisumma oli IRNC kontserni puhul 0,16 %.

4.12.3.2. Tööstuse/teenustesektori ülesehitamine/arendamine

(910) Uurimine näitas, et Jindal Indonesia oleks võinud saada osalise vabastuse imporditollimaksust vastavalt rahandusministri dekreedile nr 135/KMK.05/2000. Dekreedi artiklites 2 ja 3 on sätestatud, et kui imporditollimaks on suurem kui 5 %, peab imporditollimaksuvabastuse taotleja juhul, kui tema taotlus vastu võetakse, tasuma ainult 5 % imporditollimaksu. Kui aga imporditollimaks on väiksem kui 5 %, jääb see tollimaks kehtima.

(911) Uurimine näitas, et sellest saadav võimalik kasu oli väga väike (0,02 %). Võttes arvesse asjaolu, et see oli ainus kava, millest Jindal Indonesia uurimisperioodil kasu sai, ning pidades silmas võimalikku väikest kasu, ei uurinud komisjon seda kava põhjalikumalt.

4.12.3.3. Tollitsoon

(912) Tollitsoonid on Indoneesia tolliterritooriumil asuvad alad, kus importkauba imporditollimaksu sissenõudmine on peatatud. Imporditud kaubad võivad olla kapitalikaubad, tooraine ja toetav materjal.

(a) *Õiguslik alus*

— Rahandusministeeriumi määrus nr 147/PML.04/2011, mida on täiendavalt muudetud Rahandusministeeriumi määrustega nr 255/PPMK.04/2011 ja 120/PMK.04/2013

— Rahandusministeeriumi 2018. aasta määrus nr 131 tollitsoonide kohta

(b) *Uurimise järeldused*

(913) Uurimine näitas, et IRNC ja sellega seotud äriühingud (GCNS, ITSS, SMI ja TSI) on tegutsenud tollitsoonis alates 2018. aasta septembrist ja on sellest ajast alates seda programmi kasutanud.

(914) Tollitsoonis importimise protsess peatatakse, kuni äriühingud valmistoodangu Indoneesia Vabariigi territooriumil ära müüvad. IRNC ja temaga seotud äriühingud saavad kasu imporditollimaksude tasumise täielikust (100 %) peatamisest nende tollitsooni imporditud kaupadelt (masinad, varuosad ja tooraine), tingimusel, et neid kaupu i) kasutatakse IRNC edasises tootmistegevuses ja ii) nende abil toodetud lõpptooted on ette nähtud ekspordituru jaoks.

(915) Kui toode (nt tootmisseade) jääb tollitsooni või vahetult eksporditakse, ei pea imporditollimaksu üldse tasuma.

(916) Kooskõlas määruse nr 131/2018 artiklitega 3, 4, 16 ja 20 peab äriühing: 1) olema Indoneesia äriühing; 2) asuma mõne Indoneesia tööstusala tollitsoonis; 3) tegelema tollitsoonis tootmistegevusega või olema tollitsoonis elektrijaam; 4) importima toorainet või (pool)valmis kaupu, et neid edasi töödelda; 5) eksportima imporditud toodete abil toodetud lõpptoote.

(917) Kaugmeetodil toimunud ristkontrolli ajal selgitas Indoneesia valitsus, et Indoneesia territooriumil ei ole eelnevalt tollitsoonina kindlaks määratud piirkondi, vaid äriühingud võivad esitada taotluse ja kui nende taotlus vastu võetakse, saab nende territooriumist tollitsoon, Peale selle väideti, et kokku on tollitsoone ligikaudu 1 300. Indoneesia valitsus selgitas, et Morowali park ei ole tollitsoon, sest tööstuspargile tollitsooni staatust ei anta. Iga tööstuspargis asuv ettevõte peab esitama eraldi taotluse tollitsooni staatuse saamiseks. Lisaks selgitati, et selle kava kasutamiseks tuleb üle 50 % aastasest kogutoodangust eksportida väljapoole Indoneesiat.

(918) IRNC kontsern on suunatud ekspordile. Sellest hoolimata müüdi väikeses koguses tooteid ka siseturul. Uurimine näitas, et äriühingud maksid imporditollimakse imporditud tooraine eest, mida kasutati siseturul müüdud toodete valmistamiseks. Äriühingud esitasid taotluse seoses nende summade tasumisega. Äriühingutel ei olnud aga nõuetekohast süsteemi, et kontrollida imporditud tooraine sisalduse õigsust siseturul müüdavate toodete väärtuses. Näiteks IRNC esitas tasumisele kuuluvate tollimaksude arvutamiseks Exceli faili, kuid ei suutnud anda selgitusi iga tootmisprotsessis kasutatud tooraine protsendimäära kohta. Täpsustati, et see põhines tema enda arvutustel ning toll pidi otsustama, kas arvutused olid põhjendatud. Lisaks selgitas Indoneesia valitsus, et puuduvad suunised selliste arvutuste jaoks.

(919) Lisaks müüsid seotud äriühingud omavahel tooteid, mis sisaldasid imporditud toorainet, kuid ei teatanud ostjale tollimaksude väärtust.

(920) Uurimise käigus selgus ka, et TSI tasus imporditollimaksu elektrienergia tootmiseks kasutatavate imporditud masinate eest. Kaugmeetodil toimunud ristkontrolli ajal selgitas Indoneesia valitsus, et tollitsoon on seotud tööstustegevuse litsentsiga ja et äriühingul oli kaks tegevusluba, millest üks oli seotud terasetootmisega ja teine elektritootmisega, kusjuures tollitsooni kohaldatakse ainult esimese suhtes. TSI näitas kaugmeetodil toimunud ristkontrolli ajal dokumenti, kus olid märgitud tollitsooni piirid, ning see kinnitas, et seda kohaldatakse ainult ferronikli, mitte aga elektrienergia tootmiseks imporditud masinate suhtes.

(921) Lisaks selgitati, et see kava oli kättesaadav ainult äriühingutele, kes importisid kaupu Indoneesiasse edasiseks töötlemiseks. Seega ei saa lihtsalt importijad tollitsooni staatust taotleda.

(c) *Järeldus*

(922) Lähtudes eespool esitatud teabest, tegi komisjon seetõttu järelduse, et nimetatud vabastuse andmine on täielikult Indoneesia valitsuse kaalutlusotsus.

(923) Lisaks leidis komisjon, et tollitsoonide kavaga antud vabastus sisendite imporditollimaksudest kujutab endast Indoneesia valitsuse rahalist toetust eksportivatele tootjatele tulust loobumise vormis.

(924) Seepärast järeldas komisjon, et sisendite imporditollimaksudest vabastamine kujutab endast tulust loobumist või tulu sisse nõudmata jätmist alusmääruse artikli 3 lõike 1 punkti ii tähenduses.

(925) Komisjon tegi seda silmas pidades järelduse, et kõnealune süsteem annab eksportivatele tootjatele kasu, kuna nad seatakse paremasse rahalisse olukorda, kui nad süsteemi puudumisel oleksid.

(926) Süsteem on konkreetne, kuna see on kättesaadav ainult teatavatele äriühingutele sõltuvalt nende ekspordimahust ja asukohast konkreetsetes geograafiliste piirkondades toetust andva asutuse jurisdiktsiooni all kooskõlas alusmääruse artikli 4 lõike 2 punktiga a ja artikli 4 lõikega 3.

(d) *Märkused lõpliku avalikustamise kohta*

(927) IRNC kontsern väitis, et Hiinast, Austraaliast ja Vietnamist imporditud sisendite puhul ei tohiks kasu arvutada, kuna Indoneesia ja nende riikide vahel on sõlmitud vabakaubanduslepingud.

(928) Leiti, et see väide on Austraalia ja Vietnami puhul põhjendatud ning seepärast vaatas komisjon läbi vastava subsiidiumikava subsideerimise summa. Komisjon aga ei nõustunud väitega Hiinast imporditud varuosade kohta. Komisjon märkis, et suurem osa Hiinast imporditud esemetest olid seotud äriühingutelt ostetud varuosad. Nagu on rõhutatud põhjendustes 899 ja 903, olid need varuosad seotud seadmetega, mille päritolu komisjon vaidlustas ja mille suhtes järeldas, et kohaldada tulnuks imporditollimaksu maksumääraga 5 % seadmete HS-koodi alusel. *Mutatis mutandis* kehtib see ka nende seadmetega seotud varuosade kohta.

(929) IRNC kontsern väitis, et tollitsoonide kava on ekspordisubsiidium, mis tuleks seega arvutada ekspordikäibe põhjal ning seejärel maha arvata kombineeritud dumpingu- ja subsiidiumimaksudest.

(930) Leiti, et see väide on põhjendatud seoses toorainega, mida kasutatakse eksporditavate valmistoodete tootmiseks. Seetõttu arvutas komisjon ümber vastava subsiidiumimarginaali.

(e) *Subsiidiumisumma arvutamine*

(931) Kasu arvutati uurimisperioodil tasumisele kuuluvate imporditollimaksude summa ja uurimisperioodil tegelikult tasutud imporditollimaksude vahena. Konkreetse erikava raames IRNC kontserni puhul kindlaks tehtud subsiidiumisumma oli varuosade puhul 0,28 % ja tooraine puhul 0,90 %.

4.12.4. *Masinate käibemaksuvabastus*

(932) Kaebuse esitaja väitis, et eksportivad tootjad said kasu käibemaksuvabastusest masinate impordilt. Uurimise käigus tehti kindlaks, et Indoneesia maksuamet tasus õigeaegselt äriühingute poolt uurimisperioodil esitatud deklaratsioonide alusel käibemaksutagastused enammakstud käibemaksu eest. Seetõttu järeldas komisjon, et nende käibemaksuvabastustega seoses ei olnud tasakaalustatavat subsideerimist.

4.12.5. *Mäetööstuse maa- ja ehitusmaks (PBB)*

(933) Kaebuse esitaja väitis, et Indoneesia valitsus vähendas mäetööstusele ja järgmiste etappide tööstusele kuuluva maa ja hoonete maksustatavat väärtust. Komisjon ei leidnud siiski tõendeid nende kavade subsideerimise kohta.

4.12.6. *Järeldus subsideerimise kohta*

(934) Komisjon arvutas kooskõlas alusmääruse sätetega tasakaalustatavate subsiidiumide summad koostööd tegevate äriühingute kohta, uurides iga subsiidiumi või subsiidiumikava, ning liitis need summad kokku, et arvutada iga eksportiva tootja subsiidiumide kogusumma uurimisperioodil. Subsideerimise kogusumma arvutamiseks arvutas komisjon kõigepealt välja subsideerimisprotsendi: subsiidiumisumma protsendina äriühingu kogukäibest. Seejärel kasutati seda protsendimäära vaatlusaluse toote uurimisperioodi jooksul liitu eksportimiseks eraldatud subsiidiumi arvutamiseks. Pärast seda arvutati subsiidiumisumma uurimisperioodi jooksul eksporditud asjaomase toote tonni kohta ning marginaalid arvutati protsendimäärana sama ekspordi CIF-väärtusest tonni kohta.

(935) Pärast lõplike järelduste avalikustamist märkis kaebuse esitaja, et komisjoni järeldustest ilmnes, et suur osa integreeritud eksportivate tootjate puhul kindlaks tehtud subsiidiumidest mõjutab roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmisprotsessi eelnevaid etappe. Kaebuse esitaja sõnul tähendab see seda, et Indoneesia integreerimata roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootja Jindal Indonesia oleks samuti võinud saada kasu India ja/või Indoneesia tootmisahela eelmise etapi tootjatele antud subsiidiumidest. See võib juhtuda IRNC kontserni eelneva etapi toodete omamaise müügi korral Jindal Indonesiale või juhul, kui Jindal Indonesia ostab Indiast pärit subsideeritud eelneva etapi tooteid.

(936) Jindali kontsern ja Jindal Indonesia vastasid, et selliseks edasiandmiseks Jindal Indonesiale puudub õiguslik alus ning igal juhul sellist edasiandmist ei toimu.

(937) Jindal Indonesia tootmisprotsessi ja äriühingu tooraine ostude analüüsi põhjal uurimisperioodil järeldas komisjon, et äriühing ei saanud kasu Indoneesiast pärit subsideeritud eelneva etapi toodete ostmisest.

(938) Jindal Indonesia ostis aga eelneva etapi tooteid, nimelt kuumvaltsitud poole Indias asuvalt seotud äriühingult, mis võis olla saanud kasu India valitsuse kroomimaagi pakkumisest tegelikust maksumusest väiksema tasu eest (vt punkt 3.3.2). Sellega seoses ei saanud komisjon järeldusi teha, sest selles küsimuses ei olnud toimikus piisavalt teavet. Seetõttu lükati kaebuse esitaja väide tagasi.

(939) Kaebuse esitaja väitis veel, et massiline eksport Indoneesiast ei ole roostevaba terase tööstusharu poliitika juhuslik kõrvalmõju, vaid pigem selle eesmärk. See muudaks paljud kavad *de facto* sõltuvaks ekspordist, eelkõige niklimaagi pakkumise LTARile ning rahalise toetuse, mida anti Indoneesia valitsuse ja Hiina valitsuse kahepoolse koostöö raames. Kaebuse esitaja kutsus komisjoni üles hindama kõnealuste kavade *de facto* sõltuvust ekspordist ja tasakaalustama neid pigem ekspordikäibe kui eksportiva tootja kogukäibe põhjal.

(940) Nagu on rõhutatud põhjenduses 929, nõustus komisjon selle väitega, mis käsitleb tooraine importimist tollitsooni. Komisjon ei nõustunud siiski teiste kavade kohta esitatud väitega. Niklimaagi pakkumine LTARile on tootmissubsiidium ja puudub seos valmistoote eksportmüügiga.

(941) Rahalise toetuse osas erineb olukord kaebuse esitaja osutatud rehvide juhtumist. Osutatud juhul andis Hiina valitsus subsiidiumi ühele Hiinas asuvale äriühingule, kes võttis konkreetse kohustuse suurendada oma eksportmüüki Hiinast ELi, soetades majandusvööndi ja maanteede algatuse raames välisomandis oleva äriühingu ülemaailmse vara (eelkõige selle tehnilise oskusteabe ja turustuskanalid ELis). Selle ümberpaigutamine praegusesse konteksti vastaks subsiidiumile, mida Hiina valitsus andis Tsingshani kontserni Hiinas asuvale emaettevõtjale koos kohustusega suurendada eksporti Hiinast Indoneesiasse. On selge, et käesoleval juhul see nii ei olnud. Kui vaadelda seevastu mõnd käesoleva juhtumiga sarnast konteksti, nt GFFi subsiidiumivastast uurimist, siis Hiina ja Egiptuse kahepoolse koostöö raames antud rahalist toetust ei peetud ekspordist sõltuvaks. See väide lükati seepärast tagasi.

(942) Kuna Jindal Indonesia subsiidiumisumma jääb allapoole miinimummarginaali, siis selle äriühingu suhtes tollimakse ei kehtestata.

(943) Subsiidiumisumma tuli kindlaks määrata ka ainsa valimisse kaasamata koostööd tegeva Indoneesia eksportiva tootja puhul. Võttes arvesse juhtumi konkreetseid asjaolusid, ei olnud seda võimalik teha tavapärase metoodika alusel, mis põhineks valimisse kaasatud koostööd tegevate eksportivate tootjate suhtes kindlaks tehtud tasakaalustavate subsiidiumide kaalutud keskmisel summal. Nagu eespool märgitud, oli Jindal Indonesia lõplik subsiidiumisumma miinimummarginaalist väiksem. Kuna alles jäi ainult üks eksportiv tootja, otsustas komisjon kohaldada selle eksportiva tootja tollimaksumäära ainsa valimisse kaasamata koostööd tegeva eksportiva tootja suhtes, välja arvatud soodusrahastamisega seotud kava, mille puhul ei olnud toimikus tõendeid selle kohta, et kõnealune äriühing oleks võinud sellest kasu saada. Kõnealusel äriühingul ei ole tõepoolest sidemeid Hiinaga ja seega ei saanud ta IRNC kontsernile antud soodusrahastamist kasutada.

(944) Võttes arvesse asjaolu, et komisjon arvutas tollimaksumäära ainult ühe eksportiva tootja jaoks, ning arvestades asjaolu, et valimisse kaasamata koostööd tegevad eksportivad tootjad saavad kasu madalamast määrast, nagu on selgitatud eelmises põhjenduses, otsustas komisjon erandkorras kehtestada „kõigi teiste äriühingute“ tollimaksu samal tasemel kui IRNC kontsernil.

Äriühing	Üldine subsiidiumisumma
IRNC kontsern	21,4 %
Jindal Indonesia	0,02 % (alla miinimummarginaali)
Muud koostööd tegevad äriühingud	13,5 %
Jääk	21,4 %

5. **KAHJU**

5.1. **Liidu tootmisharu ja liidu toodangu määratlus**

(945) Uurimisperioodil valmistas liidus samasugust toodet 13 teadaolevat tootjat. Nad moodustavad liidu tootmisharu alusmääruse artikli 9 lõike 1 tähenduses.

(946) Pärast lõplike järelduste avalikustamist taotlesid importijate ja turustajate konsortsium ja üks sõltumatu importija teavet selle kohta, kes olid 13 liidu tootjat, kes moodustasid uurimisperioodil liidu tootmisharu. Lisaks nendele kolmele valimisse kaasatud tootjale ja kaebust toetanud äriühingutele (st Acerinox, Outokumpu Nirosta GmbH, Outokumpu Stainless AB) hõlmas see äriühinguid Marcegaglia, Acroni, Arinox ja Otelinox ning kolme Saksamaal asuvat ümbervaltsijat (st SAP Precision Metal, BWS ja Waelzholz).

(947) Uurimisperioodil oli liidu kogutoodang hinnanguliselt ligikaudu 3,1 miljonit tonni. Komisjon tegi selle näitaja kindlaks kogu teabe põhjal, mis oli liidu tootmisharu kohta kättesaadav, st Euroferilt saadud kontrollitud vastused küsimustikule ja valimisse kaasatud liidu tootjatelt saadud kaugmeetodil ristkontrollitud vastused.

(948) Nagu on märgitud põhjenduses 25, kaasati valimisse kolm liidu tootjat, kelle toodang moodustab üle 60 % samasuguse toote kogutoodangust liidus. Need kolm tootjat on vertikaalselt integreeritud tootjad.

5.2. **Liidu tarbimine**

(949) Komisjon selgitas liidu tarbimise välja järgmise põhjal: a) Euroferi kinnitatud andmed liidu tootmisharu samasuguse toote müügi kohta sõltumatutele klientidele (nii otsene kui ka kaudne müük), mida on osaliselt võrreldud valimisse kaasatud liidu tootjate andmetega, nagu on täpsemalt kirjeldatud allpool põhjenduses 976 ja b) uurimisaluse toote import kõikidest kolmandatest riikidest vastavalt Eurostati andmetele.

(950) Liidu tarbimine muutus vaatlusalusel perioodil alljärgnevalt.

Tabel 4

Liidu tarbimine (tonnides)

	2017	2018	2019	Uurimisperiood
Liidu tarbimine	3 873 092	3 717 114	3 442 541	3 206 766
Indeks	*100*	*96*	*89*	*83*

Allikas: Eurofer, valimisse kaasatud liidu tootjad ja Eurostat

(951) Liidu tarbimine vähenes vaatlusalusel perioodil 17 %.

5.3. **Import asjaomastest riikidest**

5.3.1. *Asjaomastest riikidest pärit impordi mõju kumulatiivne hindamine*

(952) Komisjon uuris, kas asjaomastest riikidest pärit roostevabast terasest lehtvaltstoodete importi on vaja hinnata kumulatiivselt kooskõlas alusmääruse artikli 8 lõikega 3.

(953) Nimetatud sättega on ette nähtud, et rohkem kui ühest riigist pärit importi hinnatakse kumulatiivselt ainult sel juhul, kui on kindlaks tehtud, et

a) tasakaalustatava subsiidiumi summa, mis tehakse kindlaks igast riigist pärit impordi suhtes, on suurem kui artikli 14 lõikes 5 määratletud miinimumtase ning ühestki riigist pärit impordi maht ei ole tühine ja

b) impordi mõju kumulatiivne hindamine on importtoodete ja samasuguse liidu toote vahelise konkurentsi tingimusi arvesse võttes asjakohane.

(954) Kahest asjaomasest riigist pärineva impordi puhul kindlaks tehtud tasakaalustatavate subsiidiumide summad on esitatud põhjendustes 302 ja 933. Kõik kõnealused marginaalid, v.a Jindal Indonesia, ületavad alusmääruse artikli 14 lõikes 5 sätestatud miinimumtaset.

(955) Kummastki asjaomasest riigist pärit impordi maht ei olnud tähtsusetu. Uurimisperioodil oli Indiast pärit impordi turuosa 3,4 % ning Indoneesiast pärit impordi turuosa 2,8 %.

(956) Kahest asjaomasest riigist pärit subsideeritud impordi vahelise konkurentsi tingimused ning importtoodete ja samasuguse liidu toote vahelise konkurentsi tingimused olid sarnased. Indiast ja Indoneesiast liidu turul müümiseks imporditud roostevabast terasest lehtvaltstooted konkureerisid omavahel ning liidu tootmisharu toodetud samasuguse tootega, arvestades, et kõiki neid tooteid müüakse sarnastesse kategooriatesse kuuluvatele klientidele.

(957) Importijate ja turustajate konsortsium ning üks sõltumatu importija vaidlustasid kumulatiivse hinnangu Indiast ja Indoneesiast pärit impordi mõju kohta liidu tootmisharu olukorrale. Huvitatud isikud väitsid, et mõlemast riigist pärit impordi maht on liidu tootmisharu turuosaga võrreldes väike, et import Indiast oli stabiilne ja kaitsemeetmetega piiratud ja et importtoodetevahelise konkurentsi tingimusi ning importtoodete ja samasuguste liidu toodete vahelise konkurentsi tingimusi ei hinnatud nõuetekohaselt, nagu on nõutud alusmääruse artikli 8 lõikega 3.

(958) Konsortsium ja üks sõltumatu importija nõudsid, et avalikustataks teoreetilised mudelid, mille alusel hinnati konkurentsitingimusi uurimisaluse toote liidu turul ja asjaomastes riikides, ning kinnitust selle kohta, et nende konkurentsitingimuste suhtes konsulteeriti komisjoni talitustega, kes tegelevad konkurentsiküsimuste ja majandusanalüüsiga.

(959) Komisjon tegi analüüsi, kus võrdles valimisse kaasatud äriühingute esitatud toote kontrollnumbrite alusel neid tooteliike, mida müüsid liidu turul eksportivad tootjad, ja liidu tootjate müüdud tooteid. Selle analüüsi tulemuste kohaselt oli kattuvus suur. Iga eksportiva tootja ja liidu tootmisharu müüdud toodete kattuvuse andmed esitatakse valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele nendele suunatud vastavas avalikustamisdokumendis. Peale selle leidis komisjon, et Indoneesia eksportivate tootjate müüdud tooteliigid sarnanesid suurel määral India eksportivate tootjate müüdud tooteliikidega. Seega järeldas komisjon, et asjaomastest riikidest imporditud tooted olid liidu toodetega ilmselgelt konkurentsis ning et impordi mõju on asjakohane hinnata kumulatiivselt. Konsortsium ega sõltumatu importija ei esitanud põhjendatud tõendeid selle kohta, miks komisjoni analüüs oli ebaõige või ebapiisav. Asjaolu, et India suhtes on kaitsemeetmete alusel kehtestatud riigipõhine kvoot, ei takista analüüsi artikli 8 lõike 3 tingimuste alusel. Seepärast lükati see väide tagasi.

(960) Seega olid kõik alusmääruse artikli 8 lõikes 3 sätestatud tingimused täidetud ning asjaomastest riikidest pärit importi uuriti kahju kindlaksmääramiseks kumulatiivselt.

5.3.2. *Asjaomastest riikidest pärit subsideeritud impordi maht ja turuosa*

(961) Komisjon tegi subsideeritud impordi mahu kindlaks Eurostati ja eksportivate tootjate andmete põhjal. Kuna komisjon leidis, et Jindal Indonesia ekspordi subsiidiumid jäid allapoole miinimummarginaali, jäeti see impordinäitajatest välja. Impordi turuosa väljaselgitamiseks võrreldi seega subsideeritud impordi mahtu liidu tarbimisega.

(962) Võttes arvesse mõningaid andmeid esitanud isikute piiratud arvu, on konfidentsiaalsuse huvides osa näitajaid allpool esitatud vahemikena ([220]).

(963) Asjaomastest riikidest pärit import liitu muutus vaatlusalusel perioodil alljärgnevalt.

Tabel 5

Impordimahud (tonnides) ja turuosa

	2017	2018	2019	Uurimisperiood
India	114 865	120 729	105 359	108 885
Indeks	*100*	*105*	*92*	*95*
Turuosa	3,0 %	3,2 %	3,1 %	3,4 %
Indeks	*100*	*110*	*103*	*114*
Indoneesia	[0-100]	[10 000 – 14 000]	[48 000 – 52 000]	[68 000 – 72 000]
Indeks	*0*	*100*	*[400–450]*	*[550–600]*
Turuosa	[0,0–0,1] %	[0,3–0,5] %	[1,4–1,7] %	[2,1–2,4] %
Indeks	*0*	*100*	*[400–450]*	*[650–700]*
Asjaomased riigid kokku	[114 865 – 114 965]	[130 729 – 134 729]	[153 359 – 157 359]	[176 885 – 180 885]
Indeks	*100*	*[115–117]*	*[136–138]*	*[154–156]*
Turuosa	[3,0–3,1] %	[3,5–3,7] %	[4,5–4,8] %	[5,5–5,8] %
Indeks	*100*	*[120–122]*	*[152–154]*	*[186–188]*

Allikas: Eurostat, eksportivate tootjate andmed

([220]) Käesolevas määruses esitatud andmed Indoneesia impordi kohta on esitatud vahemikena, sest on oht, et iga valimisse kaasatud äriühing tuletab enda andmed oma konkurentide andmete põhjal, eriti arvestades eksportivate tootjate piiratud arvu selles riigis.

(964) Import asjaomastest riikidest suurenes vaatlusalusel perioodil 55 % võrra, mis võimaldas neil suurendada oma ühist turuosa 2017. aasta [3,0–3,1] % tasemelt [5,5–5,8] % tasemeni uurimisperioodil. Selle tõusu nii impordi mahus kui ka turuosas põhjustas Indoneesiast pärit import, mis suurenes vaatlusalusel perioodil ligi kuus korda ning mille turuosa kasvas nulli lähedalt [2,1–2,4] %ni. Indiast pärit import suurenes 2017.–2018. aastal, kuid vähenes pärast seda. See tõi vaatlusalusel perioodil absoluutarvudes kaasa üldise languse. 1. veebruaril 2019 avaldas komisjon määruse, millega kehtestatakse lõplikud kaitsemeetmed teatavate terasetoodete impordi suhtes ([221]). Indiale määrati uurimisaluse toote puhul riigipõhine tariifikvoot, millega piirati tariifikvoodiga seotud importi uurimisperioodil nii, et see jäi alla 2018. aasta taseme. Kuna Indoneesiale ei kohaldatud mitte riigipõhist tariifikvooti, vaid kõigile teistele riikidele kehtivat kvooti, ei olnud Indoneesia import nii piiratud kui India oma. Siiski oli langus India impordis vähem järsk kui üldine langus liidu tarbimises, mistõttu suurenes India turuosa siiski vähesel määral 2017. aasta 3 %-lt uurimisperioodi 3,4 %ni.

5.3.3. *Asjaomastest riikidest pärit impordi hinnad ning hindade allalöömine*

(965) Komisjon tegi impordihinnad kindlaks Eurostati andmete põhjal. Vaatlusalusel perioodil asjaomastest riikidest liitu suunatud impordi kaalutud keskmine hind muutus alljärgnevalt.

Tabel 6

Asjaomastest riikidest pärit impordi hind (eurot tonni kohta)

	2017	2018	2019	Uurimisperiood
India	2 080	2 173	2 075	2 073
Indeks	*100*	*104*	*100*	*100*
Indoneesia	Ei kohaldata	[1 450 – 1 650]	[1 800 – 2 000]	[1 800 – 2 000]
Indeks	*0*	*100*	*123–128*	*123–128*
Asjaomaste riikide keskmine	2 080	[2 000 – 2 150]	[1 900 – 2 050]	[1 900 – 2 050]
Indeks	*100*	*100–102*	*96–98*	*96–98*

Allikas: Eurostat, eksportivate tootjate andmed

(966) India puhul suurenesid keskmised impordihinnad 2017.–2018. aastal 4 % võrra, kuid jäid vaatlusalusel perioodil stabiilseks, samas kui Indoneesia impordihinnad suurenesid 28 % võrra (2017. aasta import oli väheoluline). Siiski olid mõlema asjaomase riigi keskmised impordihinnad kogu vaatlusaluse perioodi jooksul püsivalt madalamad kui liidu tootjate hinnad (vt tabel 10).

(967) Selleks et teha kindlaks hinna allalöömine uurimisperioodil, võrdles komisjon

a) valimisse kaasatud liidu kolme tootja tehasehindade tasemele kohandatud kaalutud keskmisi müügihindu tooteliigi kohta liidu turul sõltumatute klientide jaoks ja

b) vastavaid kaalutud keskmisi hindu imporditud tooteliigi kohta, millega asjaomaste riikide koostööd tegevate eksportivate tootjate toodet müüdi esimesele sõltumatule tarbijale liidu turul ning mis tehti kindlaks CIF-hinna alusel ja mida oli asjakohaselt korrigeeritud vastavalt impordijärgsetele kuludele.

([221]) ELT L 31, 1.2.2019, lk 27.

(968) Hindu võrreldi tooteliikide kaupa samal kaubandustasandil toimunud tehingutes, korrigeerides neid vajaduse korral nõuetekohaselt ning arvates maha hinnavähendid ja allahindlused. Võrdluse tulemus on väljendatud protsendina valimisse kaasatud liidu tootjate käibest uurimisperioodil. India eksportivate tootjate hinna allalöömise marginaalid olid 5,8 % ja 13,4 % ning Indoneesia eksportiva tootja marginaal oli 12,4 %.

(969) Pärast lõplike järelduste avalikustamist palusid importijate ja turustajate konsortsium ning üks sõltumatu osapool komisjonil avalikustada andmed ja kriteeriumid, mida kasutati nii asjaomase toote impordihindade kindlaksmääramiseks kui ka hinna allalöömise marginaali arvutamiseks.

(970) Asjaomastest riikidest pärit impordi hinnad, mis on esitatud eespool tabelis 6, põhinevad Eurostati andmetel. See teave on avalikult kättesaadav. Nagu on selgitatud eespool põhjendustes 966 ja 967, võrreldi hinna allalöömise marginaali kindlakstegemiseks ühelt poolt hindu, millega valimisse kaasatud liidu tootjad müüsid toodet sõltumatutele klientidele liidu turul, ning teisalt neid vastavaid hindu, millega valimisse kaasatud eksportivad tootjad müüsid toodet esimesele sõltumatule kliendile liidu turul (hind tooteliigi kohta ja korrigeerituna võrdsete müügitingimustega). Arvestades, et äriühingute konkreetsed müügihinnad kuuluvad konfidentsiaalse äriteabe alla, esitati need andmed üksnes asjaomastele äriühingutele nende vastavates avalikustamisdokumentides.

5.4. **Liidu tootmisharu majanduslik olukord**

5.4.1. *Üldised märkused*

(971) Kooskõlas alusmääruse artikli 8 lõikega 4 hõlmas subsideeritud impordiga liidu tootmisharule avaldatud mõju uurimine kõigi majandusnäitajate hindamist, mis kujundasid vaatlusalusel perioodil liidu tootmisharu olukorda.

(972) Nagu on märgitud põhjenduses 25, kasutati liidu tootmisharule põhjustatud võimaliku kahju kindlakstegemiseks väljavõttelist uuringut.

(973) Kahju kindlaksmääramisel eristas komisjon makro- ja mikromajanduslikke kahjunäitajaid. Komisjon hindas makromajanduslikke näitajaid kõiki liidu tootjaid käsitlevate andmete põhjal, mis saadi Euroferi küsimustiku kontrollitud vastustest, ja võrdles neid vajaduse korral valimisse kaasatud liidu tootjate vastustega küsimustikule. Komisjon hindas mikromajanduslikke näitajaid valimisse kaasatud liidu tootjatelt saadud küsimustiku vastustes sisaldunud ristkontrollitud andmete põhjal. Mõlemat andmestikku peeti liidu tootmisharu majandusliku olukorra kirjeldamisel tüüpiliseks.

(974) Makromajanduslikud näitajad on: toodang, tootmisvõimsus, tootmisvõimsuse rakendamine, müügimaht, turuosa, majanduskasv, tööhõive, tootlikkus, subsiidiumimarginaali suurus ja varasematest ebaausatest kaubandustavadest taastumine.

(975) Mikromajanduslikud näitajad on: keskmine ühikuhind, ühikukulu, tööjõukulu, varud, kasumlikkus, rahavoog, investeeringud ja investeeringutasuvus.

5.4.2. *Makromajanduslikud näitajad*

Toodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine

(976) Liidu kogutoodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine muutusid vaatlusalusel perioodil alljärgnevalt.

Tabel 7

Toodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine

	2017	2018	2019	Uurimisperiood
Liidu kogutoodang (tonnides)	3 708 262	3 640 429	3 379 817	3 111 804

Indeks	*100*	*98*	*91*	*84*
Tootmisvõimsus (tonnides)	4 405 623	4 517 379	4 530 146	4 572 365
Indeks	*100*	*103*	*103*	*104*
Tootmisvõimsuse rakendamine	84 %	81 %	75 %	68 %
Indeks	*100*	*96*	*89*	*81*

Allikas: Euroferi makromajanduslik küsimustik, valimisse kaasatud liidu tootjate küsimustikud

(977) Pärast lõplike järelduste avalikustamist taotlesid turustajate ja importijate konsortsium ning üks sõltumatu importija teavet selle kohta, mille põhjal komisjon jõudis tabelis 7 esitatud andmeteni, ning väitsid, et tootmisvõimsuse rakendamise vähenemine ei ole seotud Indiast ja Indoneesiast pärit impordiga, kuna vähenemine oli suurem kui asjaomastest riikidest pärit impordi kasv.

(978) Eespool tabelis 7 esitatud andmed põhinevad valimisse kaasatud liidu tootjate ristkontrollitud vastustel küsimustikule ning teiste liidu tootjate puhul Euroferi kontrollitud makromajanduslikul küsimustikul. Eurofer esitas oma liikmetelt kogutud andmed ja põhjendatud hinnangud ülejäänud tootjate kohta.

(979) Tootmise vähenemine oli tõepoolest suurem kui asjaomastest riikidest pärit impordi kasv. Selle põhjuseks on tarbimise vähenemine, mida näitab tabel 4. Nagu mainitud punktis 6.2.3, järeldas komisjon, et tarbimise vähenemine ei vähenda põhjuslikku seost Indiast ja Indoneesiast pärit subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahel.

(980) Turustajate ja importijate konsortsium ning üks sõltumatu importija palusid avalikustada asjaomastest riikidest pärit liidu tootjate imporditud kogused. Komisjonile kättesaadavad andmed näitasid, et valimisse kaasatud liidu tootjad ei müünud asjaomastest riikidest pärit importi edasi ega töödelnud seda edasi.

(981) Liidu tootmisharu tootmismaht vähenes vaatlusalusel perioodil järsult 16 % võrra. Laekunud andmed tootmisvõimsuse kohta kajastavad tegelikku võimsust, mis tähendab seda, et maha on arvestatud tootmisharu poolt standardiks loetavad korrigeerimised seadistamise, hoolduse ja kitsaskohtadega seotud ajakulu ning muude tavapäraste tööseisakute arvessevõtmiseks. Pärast seda, kui 2015. aastal kehtestati Hiina Rahvavabariigist ja Taiwanist imporditud roostevabast terasest lehtvaltstoodete suhtes dumpinguvastased meetmed ([222]), hakkasid mõned liidu tootjad oma tootmisvõimsust moderniseerima. Selline moderniseerimine tõi vaatlusalusel perioodil kaasa tootmismahu väikese suurenemise 4 % võrra.

(982) Toodangu vähenemise ja mõnevõrra suurenenud tootmisvõimsuse mõjul vähenes tootmisvõimsuse rakendamine vaatlusalusel perioodil 19 % ning langes uurimisperioodil alla 70 %.

Müügimaht ja turuosa

(983) Liidu tootmisharu müügimaht ja turuosa muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 8

Müügimaht ja turuosa

	2017	2018	2019	Uurimisperiood
Liidu tootmisharu müügimaht (tonnides)	2 735 448	2 711 044	2 530 259	2 330 537
Indeks	*100*	*99*	*92*	*85*

([222]) Komisjoni 26. augusti 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/1429, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist ja Taiwanist pärit roostevabast terasest külmvaltsitud lehtmaterjali impordi suhtes (ELT L 224, 27.8.2015, lk 10).

Turuosa	70,6 %	72,9 %	73,5 %	72,7 %
Indeks	*100*	*103*	*104*	*103*

Allikas: Eurofer ja Eurostat

(984) Liidu tootmisharu müügimaht vähenes vaatlusalusel perioodil 15 %.

(985) Liidu tootmisharu suutis vaatlusalusel perioodil oma turuosa siiski säilitada ja seda isegi 2,1 % võrra suurendada, kuna tarbimine vähenes rohkem kui liidu tootmisharu müügimaht ning liidu müük asendas osaliselt muudest kui asjaomastest riikidest pärit impordi.

(986) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitsid importijate ja turustajate konsortsium ning üks sõltumatu importija, et liidu tootmisharu turuosa kasv annab tunnistust kahju puudumisest ning et asjaomastest riikidest pärit impordi turuosa kasv ei avaldanud liidu tootmisharu turuosale kahjulikku mõju. Nad väitsid, et komisjon oli kohustatud esitama muid otseseid tõendeid kahju kohta seoses muude kahjunäitajatega.

(987) Nagu on selgitatud põhjenduses 963, ei muuda asjaolu, et liidu tootmisharu turuosa vaatlusalusel perioodil pisut suurenes, tõsiasja, et subsideeritud import asjaomastest riikidest kasvas 55 % ja põhjustas seeläbi liidu tootmisharule olulist kahju. Nagu on märgitud põhjendustes 1006 ja 1007, näitasid ka muud kahjunäitajad positiivseid tõendeid selle kohta, et liidu tootmisharu kandis uurimisperioodil olulist kahju. Seega tuli väide tagasi lükata.

Kasv

(988) Eespool esitatud tootmise ja müügimahuga seotud näitajad osutavad selgelt langussuundumusele vaatlusalusel perioodil ja näitavad, et liidu tootmisharu ei saanud absoluutarvestuses kasvada. Väike suurenemine tarbimises oli võimalik ainult selle pärast, et liidu tootmisharu otsustas subsideeritud impordi hinnasurvele vastata oma hindade alandamisega.

Tööhõive ja tootlikkus

(989) Tööhõive ja tootlikkus muutusid vaatlusalusel perioodil alljärgnevalt.

Tabel 9

Tööhõive ja tootlikkus

	2017	2018	2019	Uurimisperiood
Töötajate arv	13 411	13 495	13 968	13 660
Indeks	*100*	*101*	*104*	*102*
Tootlikkus (tonni töötaja kohta)	277	270	242	228
Indeks	*100*	*98*	*88*	*82*

Allikas: Eurofer

(990) Liidu tootmisharu tööhõive seoses roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmisega suurenes 2017.–2019. aastal 4 % võrra ning vähenes 2019. aasta ja uurimisperioodi vahel 2 % võrra, nii et vaatlusalusel perioodil suurenes see kokku 2 % võrra. Võttes arvesse toodangu järsku vähenemist, vähenes liidu tootmisharu tööjõu tootlikkus, mida mõõdetakse ühe töötaja kohta (täistööaja ekvivalent) aasta jooksul toodetud toodanguna (tonnides), vaatlusalusel perioodil märkimisväärselt ehk 18 % võrra.

Subsiidiumimarginaali suurus ja varasematest ebaausatest kaubandustavadest taastumine

(991) Kõik subsiidiumimarginaalid, välja arvatud Jindali (Indoneesia) subsiidiumimarginaal, nagu eespool märgitud, olid miinimumtasemest oluliselt kõrgemad. Kõnealuste subsiidiumimarginaalide mõju liidu tootmisharule ei olnud tähtsusetu, kui võtta arvesse asjaomastest riikidest pärit impordi mahtu ja hindu.

(992) Peale asjaomastest riikidest pärit roostevabast terasest lehtvaltstoodete eraldi dumpinguvastase uurimise ([223]) on roostevabast terasest lehtvaltstoodete impordi suhtes juba algatatud varasem dumpinguvastane uurimine. Komisjon leidis, et liidu tootmisharu olukorda 2013. aastal mõjutas märkimisväärselt dumpinguhinnaga import Hiina Rahvavabariigist ja Taiwanist, mis tõi kaasa selle, et 2015. aasta oktoobris kehtestati nende riikide impordi suhtes lõplikud dumpinguvastased meetmed ([224]). Neid dumpinguvastaseid meetmeid pikendati 2021. aasta septembris ([225]). Seetõttu on tõenäoline, et ebaausad kaubandustavad mõjutasid vaatlusalusel perioodil liidu tootmisharu vaid vähesel määral.

5.4.3. *Mikromajanduslikud näitajad*

Hinnad ja neid mõjutavad tegurid

(993) Valimisse kaasatud liidu tootjate kaalutud keskmised ühiku müügihinnad liidus asuvatele sõltumatutele klientidele muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 10

Müügihinnad liidus

	2017	2018	2019	Uurimisperiood
Ühiku keskmine müügihind (eurot/tonn)	2 252	2 312	2 206	2 175
Indeks	*100*	*103*	*98*	*97*
Ühiku tootmiskulu (eurot/tonn)	1 958	2 064	2 019	2 013
Indeks	*100*	*105*	*103*	*103*

Allikas: valimisse kaasatud liidu tootjad

(994) Pärast seda, kui keskmised ühiku müügihinnad 2017.–2018. aastal 3 % võrra suurenesid, vähenesid need 2018. aastast kuni uurimisperioodini 6 % võrra, nii et vaatlusalusel perioodil kokku vähenesid need 3 % võrra. Samal perioodil suurenesid tootmiskulud 5 % võrra, misjärel need stabiliseerusid tasemel, mis oli 3 % võrra kõrgem kui vaatlusaluse perioodi alguses. Kulude suurenemine oli suuresti tingitud olulise tooraine, näiteks nikli ja ferrokroomi hinnatõusust. Subsideeritud impordist tingitud hindade allasurumise tõttu ei suutnud liidu tootmisharu seda hinnatõusu oma müügihindadesse edasi kanda ja pidi isegi oma müügihindu alandama.

([223]) Komisjoni 17. novembri 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/2012, millega kehtestatakse Indiast ja Indoneesiast pärit roostevabast terasest lehtvaltstoodete impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks (ELT L 410, 18.11.2021, lk 410).

([224]) Komisjoni 26. augusti 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/1429, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist ja Taiwanist pärit roostevabast terasest külmvaltsitud lehtmaterjali impordi suhtes (ELT L 224, 27.8.2015, lk 10).

([225]) Komisjoni 15. septembri 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/1483, millega kehtestatakse pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1036 artikli 11 lõike 2 kohast aegumise läbivaatamist lõplik dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist ja Taiwanist pärit roostevabast terasest külmvaltsitud lehtmaterjali impordi suhtes (ELT L 327, 16.9.2021, lk 1).

Tööjõukulud

(995) Valimisse kaasatud liidu tootjate keskmised tööjõukulud muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 11

Keskmine tööjõukulu töötaja kohta

	2017	2018	2019	Uurimisperiood
Keskmine tööjõukulu täistööaja ekvivalendi kohta (eurodes)	72 366	70 663	71 659	70 324
Indeks	*100*	*98*	*99*	*97*

Allikas: valimisse kaasatud liidu tootjad

(996) Valimisse kaasatud liidu tootjate keskmised tööjõukulud ühe töötaja kohta vähenesid vaatlusalusel perioodil 3 %. See tähendab, et liidu tootjatel õnnestus tööjõukulusid turutingimuste halvenemisele reageerides vähendada, püüdes piirata turutingimuste halvenemise tõttu kantavat kahju.

Laovarud

(997) Valimisse kaasatud liidu tootjate laovarud muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 12

Laovarud

	2017	2018	2019	Uurimisperiood
Lõppvarud (tonnides)	125 626	148 777	125 480	98 835
Indeks	*100*	*118*	*100*	*79*
Lõppvarud protsendina toodangust	5,54 %	6,53 %	6,09 %	5,13 %
Indeks	*100*	*118*	*110*	*93*

Allikas: valimisse kaasatud liidu tootjad

(998) Lõppvarud kahanesid vaatlusalusel perioodil 21 %. See suundumus järgnes tootmismahu vähenemisele. Enamikku samasuguse toote liike toodab liidu tootmisharu kasutajate eritellimuste alusel. Seetõttu ei loeta laovarusid selles tootmisharus oluliseks kahjunäitajaks. Seda kinnitab ka analüüs lõppvarude muutumise kohta protsendina toodangust. Nagu eespool näha võib, kõikus see näitaja vaatlusalusel perioodil valimisse kaasatud liidu tootjate tootmismahust 5–7 % vahel.

5.4.3.1. Kasumlikkus, rahavoog, investeeringud, investeeringutasuvus ja kapitali kaasamise võime

Tabel 13

Kasumlikkus, rahavoog, investeeringud, investeeringutasuvus

	2017	2018	2019	Uurimisperiood
Liidus sõltumatutele klientidele suunatud müügi kasumlikkus (protsent müügikäibest)	7,6 %	6,0 %	1,5 %	0,4 %

Indeks	*100*	*79*	*19*	*6*
Rahavoog (eurodes)	387 200 359	273 674 277	237 840 311	184 024 688
Indeks	*100*	*71*	*61*	*48*
Investeeringud (eurodes)	111 578 442	111 637 871	96 541 925	96 585 152
Indeks	*100*	*100*	*87*	*87*
Investeeringutasuvus	20 %	15 %	6 %	4 %
Indeks	*100*	75	31	20

Allikas: valimisse kaasatud liidu tootjad

(999) Selleks et teha kindlaks valimisse kaasatud liidu tootjate kasumlikkus, tegi komisjon kindlaks liidus sõltumatutele klientidele müüdud samasuguse toote eest saadud maksueelse puhaskasumi protsendina selle müügi käibest.

(1000) Üldine kasumlikkus langes 2017. aasta 7,6 %st uurimisperioodi 0,4 %ni. Nagu on kirjeldatud punktis 5.3.3, suurenesid samal ajal asjaomaste riikide impordimahud ja nende turuosa allalöödud hindade juures.

(1001) Kõik muud finantsnäitajad, st rahavoog, investeeringud ja investeeringutasuvus, järgisid selgelt samasugust langustrendi.

(1002) Netorahavoog näitab liidu tootjate suutlikkust oma tegevust ise rahastada. Rahavoog vähenes vaatlusalusel perioodil järjepidevalt, nii et uurimisperioodil oli selle tase 52 % võrra madalam kui uurimisperioodi alguses.

(1003) Investeeringud on vara bilansiline netoväärtus. 2017.–2018. aastal olid need stabiilsed, kuid 2018.–2019. aastal langesid need järsult 13 % võrra. Investeeringutasuvus on kasum väljendatuna protsendina investeeringute bilansilisest netoväärtusest, mis väljendab varade amortisatsiooni. See langes vaatlusalusel perioodil järjepidevalt ja oluliselt 80 % võrra.

(1004) Liidu tootmisharu kesised majandustulemused 2017. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal vähendasid tema kapitali kaasamise võimet. Liidu tootmisharu on kapitalimahukas ja seda iseloomustavad märkimisväärsed investeeringud. Vaatlusaluse perioodi investeeringutasuvus ei ole selliste märkimisväärsete investeeringute katmiseks piisav.

5.5. **Järeldus kahju kohta**

(1005) Uurimine näitas, et liidu tootmisharu sai India ja Indoneesia subsideeritud impordi hinnasurvele reageerida ainult oma müügihindu alandades, et oma turuosa vaatlusalusel perioodil säilitada (ja isegi vähesel määral suurendada). Subsideeritud impordi mõju tõi liidu turul uurimisperioodil kaasa hindade allalöömise alusmääruse artikli 8 lõike 2 mõistes. Liidu tootmisharu hinnad vähenesid vaatlusalusel perioodil 3 %, kuid võiks eeldada, et ausa konkurentsi tingimustes oleksid need kasvanud samavõrra kui tootmiskulud, mis suurenesid 3 %.

(1006) Liidu tarbimine vähenes vaatlusalusel perioodil märkimisväärselt ning seda tegid ka nii liidu tootmisharu tootmismahud kui ka müügimahud. 2015. aastal kehtestati uurimisaluse toote Hiina Rahvavabariigist ja Taiwanist pärit importide suhtes dumpinguvastased meetmed, mis lõi liidu tootmisharu jaoks positiivsed väljavaated, mistõttu suurenes vähesel määral tootmismaht.

(1007) Siiski vähenesid vaatlusalusel perioodil järsult liidu tootjate tootlikkus ja tootmisvõimsuse ärakasutamine. Tööhõive ja mahu väike suurenemine võivad neid halvenevaid näitajaid selgitada ainult vähesel määral ning peamiselt põhjustasid sellise halvenemise vähenemine liidu tarbimises ja samal ajal suurenenud import asjaomastest riikidest.

(1008) Siiski on hoopis liidu tootjate rahalised näitajad need, mis kantud kahju täies ulatuses esile toovad. Vaatlusalusel perioodil suurenesid liidu tootmisharu tootmiskulud, mis koos müügihinna vähenemisega tõi kaasa kasumlikkuse vähenemise 2017. aasta 7,6 %-lt uurimisperioodi 0,4 %ni. Samasugune langev suundumus esineb ka teiste finantsnäitajate puhul: investeeringud (–13 %), investeeringutasuvus (–80 %) ja rahavoog (–52 %).

(1009) Eespool toodut arvestades järeldas komisjon, et liidu tootmisharu kandis olulist kahju alusmääruse artikli 8 lõike 5 tähenduses.

(1010) Seda järeldust kinnitas ka komisjonile kättesaadav uurimisperioodijärgne teave. Tuginedes liidu tootmisharu spontaanselt esitatud ja 2020. aasta kahte viimast kvartalit hõlmavate andmete analüüsile, täheldas komisjon järgmisi suundumusi: tootmise, tootmisvõimsuse, tootmisvõimsuse rakendamise ja müügi kasv oli marginaalne; jätkus märkimisväärne hinnalangus ilma tootmiskulude vastava languseta; valimisse kaasatud liidu tootjate kasumlikkus vähenes veelgi ja muutus negatiivseks ning ka rahakäive, netoinvesteeringud ja investeeringutasuvus langesid vaatlusaluse perioodiga võrreldes veelgi, nagu ka tööhõive; liidu tootmisharu turuosa veidi suurenes, aga seda tegid ka asjaomastest riikidest pärit impordi turuosad.

(1011) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitsid importijate ja turustajate konsortsium ning üks sõltumatu importija, et kaebuse esitanud äriühingute kasum suurenes pärast uurimisperioodi. Kuigi uurimisperioodijärgsed arengud ei ole otseselt asjakohased, nagu on näidatud käesoleva määruse I lisas, muutusid valimisse kaasatud liidu tootjad 2020. aasta teisel poolel vastupidiselt konsortsiumi ja sõltumatu importija väidetele kahjumlikuks. Seepärast pidi komisjon selle väite tagasi lükkama.

6. **PÕHJUSLIK SEOS**

(1012) Kooskõlas alusmääruse artikli 8 lõikega 5 uuris komisjon, kas subsideeritud import asjaomastest riikidest põhjustas liidu tootmisharule olulist kahju. Alusmääruse artikli 8 lõike 6 kohaselt uuris komisjon ka seda, kas liidu tootmisharu võisid samal ajal kahjustada muud teadaolevad tegurid. Komisjon jälgis, et võimalikku kahju, mida põhjustasid muud tegurid kui asjaomastest riikidest pärit subsideeritud import, ei omistataks subsideeritud impordile. Kõnealused tegurid on impordid kolmandatest riikidest, tarbimise vähenemine, liidu tootmisharu ekspordisuutlikkus, toorainekulude suurenemine ning liidu tootmisharu konkureeriv hinnakäitumine.

6.1. **Subsideeritud impordi mõju**

(1013) Import asjaomastest riikidest suurenes vaatlusalusel perioodil enam kui 50 % ning nende turuosa peaaegu kahekordistus. See turuosa suurenemine toimus kolmandatest riikidest pärit impordi arvelt. Asjaomastest riikidest pärit madalahinnaline subsideeritud import avaldas liidu tootmisharule hinnasurvet. India ja Indoneesia importide hinnad olid vaatlusalusel perioodil 5–19 % madalamad kui liidu tootmisharu omad. Nende impordihindade pärast ei saanud liidu tootjad oma hindades võtta arvesse toorainekulude suurenemist ning pidid oma turuosa säilitamiseks isegi oma hindu langetama.

(1014) Seetõttu langes 2017. aastal võrdlemisi kõrgel tasemel olnud liidu tootjate kasumlikkus uurimisperioodil praktiliselt nullini, millel oli omakorda negatiivne mõju asjaomaste äriühingute kõigile finantsnäitajatele.

(1015) Seega on Indiast ja Indoneesiast pärit subsideeritud impordi ja liidu tootmisharule tekitatud kahju vahel selge põhjuslik seos.

6.2. **Muude tegurite mõju**

(1016) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist väitsid importijate ja turustajate konsortsium ning üks sõltumatu importija, et liidu tootmisharu finantsnäitajad ei halvenenud dumpinguhinnaga impordi, vaid COVID-19 pandeemia mõju tõttu.

(1017) Komisjon tegi kindlaks, et asjaomastest riikidest pärit impordi hindadel oli märkimisväärne mõju liidu tootmisharu hindadele ja finantsnäitajatele. Nagu on kinnitatud põhjenduses 965, olid mõlema asjaomase riigi keskmised impordihinnad kogu vaatlusaluse perioodi jooksul (enne COVID-19 pandeemiat) püsivalt madalamad kui liidu tootjate hinnad. Pandeemia tõttu võis väheneda tarbimine liidu turul, kuid selline mõju oleks saanud avalduda vaid uurimisperioodi viimases kvartalis (2020. aasta aprillist juunini), samal ajal kui tarbimises täheldati märkimisväärset vähenemist juba 2019. aastal.

(1018) Peale selle analüüsis komisjon tarbimise vähenemist (olenemata sellest, kas see oli osaliselt seotud COVID-19ga või mitte) allpool põhjendustes 1028–1029 võimaliku muu tegurina, mis võis kahju põhjustada, ning järeldas, et see ei vähendanud põhjuslikku seost asjaomastest riikidest pärit subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahel.

6.2.1. *Subsideerimata import Indoneesiast*

(1019) Nagu on märgitud eespool põhjenduses 933, leiti, et ühe valimisse kaasatud Indoneesia eksportiva tootja Jindal Indonesia subsideerimine on minimaalne.

(1020) Selle Indoneesiast pärit impordi maht ja hind muutus vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 14

		2017	2018	2019	Uurimisperiood
Indoneesia	Maht (tonnides)	[20 000 – 21 000]	[22 000 – 23 000]	[21 000 – 22 000]	[19 000 – 20 000]
	Indeks	*100*	*[109–111]*	*[107–109]*	*[97–98]*
	Turuosa	[0,5–0,55] %	[0,6–0,63] %	[0,63–0,66] %	[0,6–0,63] %
	Indeks	*100*	*[113–118]*	*[118–123]*	*[113–118]*
	Keskmine hind (eurot tonni kohta)	[2 200 – 2 300]	[2 100 – 2 200]	[2 000 – 2 100]	[2 000 – 2 100]
	Indeks	*100*	*[95–99]*	*[90–94]*	*[90–94]*

(1021) Vaatlusalusel perioodil suurenes mittesubsideeritud import Indoneesiast 2018. ja 2019. aastal, kuid uurimisperioodil oli see veidi väiksem kui 2017. aastal. Kõnealuse impordi turuosa oli kogu vaatlusaluse perioodi jooksul väga piiratud – mitte rohkem kui 0,65 %. Kõnealuse impordi müügihind oli kõrgem kui Indoneesiast pärit subsideeritud impordi hind.

(1022) Kuigi Jindal Indonesiast pärit import lõi liidu tootmisharu hindu alla, vähenes äriühingu müük liitu vaatlusalusel perioodil veidi ja püsis madalal tasemel. Seetõttu ei vähendanud kõnealuse impordi põhjustatud kahju põhjuslikku seost asjaomastest riikidest pärit subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahel.

6.2.2. *Import kolmandatest riikidest*

(1023) Muudest kolmandatest riikidest pärit impordi maht ja hinnad muutusid vaatlusalusel perioodil alljärgnevalt.

Tabel 15

Riik		2017	2018	2019	Uurimisperiood
Taiwan	Maht (tonnides)	199 553	223 110	185 618	165 540
	Indeks	*100*	*112*	*93*	*83*
	Turuosa	5,2 %	6,0 %	5,4 %	5,2 %
	Indeks	*100*	*116*	*105*	*100*
	Keskmine hind (eurot tonni kohta)	1 668	1 749	1 684	1 655
	Indeks	*100*	*105*	*101*	*99*
Korea Vabariik	Maht (tonnides)	147 696	165 812	160 947	164 882
	Indeks	*100*	*112*	*109*	*112*
	Turuosa	3,8 %	4,5 %	4,7 %	5,1 %
	Indeks	*100*	*117*	*123*	*135*
	Keskmine hind (eurot tonni kohta)	1 859	1 944	1 860	1 853
	Indeks	*100*	*105*	*100*	*100*
Lõuna-Aafrika	Maht (tonnides)	98 063	88 913	94 567	81 537
	Indeks	*100*	*91*	*96*	*83*
	Turuosa	2,5 %	2,4 %	2,7 %	2,5 %
	Indeks	*100*	*94*	*108*	*100*
	Keskmine hind (eurot tonni kohta)	2 004	2 013	1 831	1 785
	Indeks	*100*	*100*	*91*	*89*
Muud kolmandad riigid	Maht (tonnides)	563 637	372 858	293 052	266 255
	Indeks	*100*	*66*	*52*	*47*
	Turuosa	14,6 %	10,0 %	8,5 %	8,3 %
	Indeks	*100*	*69*	*58*	*57*
	Keskmine hind (eurot tonni kohta)	2 051	2 345	2 319	2 407
	Indeks	*100*	*114*	*113*	*117*

Kõik kolmandad riigid kokku, v.a asjaomased riigid	Maht (tonnides)	1 008 949	850 693	734 184	678 213
	Indeks	*100*	*84*	*73*	*67*
	Turuosa	26,1 %	22,9 %	21,3 %	21,1 %
	Indeks	*100*	*88*	*82*	*81*
	Keskmine hind (eurot tonni kohta)	1 942	2 076	1 995	2 014
	Indeks	*100*	*107*	*103*	*104*

Allikas: Eurostati andmed

(1024) Vaatlusalusel perioodil vähenes import kolmandatest riikidest absoluutmahu mõistes 33 % võrra ja turuosa mõistes 2017. aasta 26 %-lt uurimisperioodi 21 %ni.

(1025) Kui riike üksikult vaadata, suurenes vaatlusalusel perioodil ainult import Koreast, mis tõi kaasa turuosa väikese suurenemise (3,8 %-lt 5,1 %-le). Kuigi Korea impordi hinnad on madalamad kui asjaomaste riikide omad, mõjutavad neid tõenäoliselt siirdehinnad, mille põhjustab suhe Korea roostevaba terase tootja Samsung STSi ja Rumeenias tegutseva ELi külmvaltsija Otelinoxi vahel. Ei ole võimalik teha järeldusi selle kohta, kas ka need impordid lõid liidu tootmisharu hindu alla, arvestades ka nende importide teadmata tootevalikut.

(1026) Nagu on kirjeldatud eespool põhjenduses 991, kohaldatakse praegu Taiwanist pärit impordile 6,8 % suurust dumpinguvastast tollimaksu ([226]) ja HRVst pärit impordile tollimaksu vahemikus 24,4–25,3 % .

(1027) Hiina Rahvavabariigist pärit import oli vaatlusalusel perioodil väga väikesemahuline. Import Taiwanist suurenes 2017.–2018. aastal 12 %, kuid vähenes 2018. aastast uurimisperioodini 26 %, nii et vaatlusalusel perioodil oli selle turuosa umbes 5 %. Taiwani impordi keskmine hind oli madalam kui asjaomastest riikidest pärit impordi keskmised hinnad. Kuna Taiwani tootjad ei teinud 2021. aasta septembris lõpule viidud aegumise läbivaatamisel komisjoniga koostööd, ei olnud komisjonil täpsemaid andmeid Taiwani impordi hindade kohta. Seega ei saa välistada, et need impordid tekitasid liidu tootmisharule veelgi kahju. Isegi kui Taiwani import suurendas liidu tootmisharu kantud kahju, vähenes Taiwani import vaatlusalusel perioodil siiski 17 % võrra ning järelikult ei saanud see kahjuanalüüsis leitud järjest negatiivsemas suunas liikuvaid suundumusi põhjustada.

(1028) Seega jõudis komisjon järeldusele, et muudest riikidest pärit import ei nõrgenda põhjuslikku seost Indiast ja Indoneesiast pärit subsideeritud impordi ja liidu tootjatele tekitatud olulise kahju vahel.

6.2.3. *Tarbimise vähenemine*

(1029) Märkimisväärne tarbimise vähenemine vaatlusalusel perioodil avaldas negatiivset mõju teatavatele kahjunäitajatele, eelkõige müügile ja tootmismahule. Siiski kandis liidu tootmisharu pigem hinnaga seotud kahju, mitte mahuga seotud kahju, nagu on selgitatud põhjenduses 1004. Hoolimata kahaneva turu olukorrast suutsid liidu tootjad ebaõiglase subsideeritud impordiga tugevasse hinnakonkurentsi astudes oma turuosa veidi suurendada, kuid see tõi kaasa liidu tootmisharu kasumlikkuse ja teiste finantsnäitajate, nagu rahavoo, investeeringute ja investeeringutasuvuse halvenemise.

([226]) Komisjoni 13. septembri 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/1483, millega kehtestatakse pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1036 artikli 11 lõike 2 kohast aegumise läbivaatamist lõplik dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist ja Taiwanist pärit roostevabast terasest külmvaltsitud lehtmaterjali impordi suhtes (ELT L 327, 16.9.2021, lk 1). Ühele äriühingule – nimelt äriühingule Cia Far Industrial Factory Co., Ltd – kohaldatakse 0 % dumpinguvastast tollimaksu.

(1030) Seetõttu järeldas komisjon, et tarbimise vähenemine ei vähendanud põhjuslikku seost asjaomastest riikidest pärit subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahel.

6.2.4. *Liidu tootmisharu eksporditegevus*

(1031) Liidu tootmisharu ekspordimahud ja -hinnad muutusid vaatlusalusel perioodil alljärgnevalt.

Tabel 16

	2017	2018	2019	Uurimisperiood
Ekspordimaht (tonnides)	450 587	450 687	410 840	374 378
Indeks	*100*	*100*	*91*	*83*
Keskmine hind (eurot tonni kohta)	2 369	2 524	2 428	2 394
Indeks	*100*	*107*	*102*	*101*

Allikas: valimisse kaasatud liidu tootjad, Eurofer

(1032) Liidu tootjate eksportmüük vähenes vaatlusalusel perioodil 17 % võrra, mille tingisid peamiselt Ameerika Ühendriikide poolt uurimisalusele tootele kehtestatud meetmed ning tihedam konkurents Hiinast ja asjaomastest riikidest pärit toodete müügiga kolmandate riikide turgudel. Siiski olid ekspordimahud võrreldes kogu liidu müügimahuga väikesed ehk ligikaudu 13 % kogu müügimahust ning eksportmüügi keskmine hind oli vaatlusalusel perioodil pidevalt kõrgem kui liidu turu hinnad.

(1033) Seetõttu järeldas komisjon, et liidu tootmisharu eksporditegevuse mõju kantud kahjule oli väike, kui seda üldse oli.

6.2.5. *Toorainehindade mõju*

(1034) Üks sõltumatu importija tõid liidu tootmisharu kahjustatud olukorra põhjusena esile toorainete (nikli, ferrokroomi) tõusvad hinnad.

(1035) Toorainehindade tõus iseenesest ei ole kahju põhjus, sest üldiselt järgneb sellele müügihindade tõus. Siiski näitab liidu tootjate kasumlikkuse vähenemine ja kõigi nende finantsnäitajate halvenemine enamat kui vaid suurenevaid tootmiskulusid. Madalahinnaline import surus liidu turul hinnad alla ning mitte ainult ei muutnud liidu tootjate jaoks suurenenud kulude tasakaalustamiseks hindade tõstmist võimatuks, vaid ka sundis tootjaid oma hindu veelgi alandama, et vältida neid ähvardavat turuosa kaotamist. See tõi kaasa nende kasumlikkusega seotud näitajate järsu languse nii, et uurimisperioodil langes see nullkasumini.

(1036) Selle põhjal tehti järeldus, et teatavate toorainete hindade suurenemine iseenesest ei põhjustanud liidu tootmisharule tekitatud kahju.

6.2.6. *Liidu tootmisharu hinnakujundus*

(1037) Sõltumatu importija väitis, et liidu tootjate halveneva finantsolukorra põhjustas nende tootjate vaheline konkurents ja hinnakäitumine.

(1038) Uurimine seda väidet siiski ei kinnitanud. Asjaomastest riikidest pärit importi müüdi järjepidevalt hindadega, mis liidu tootjate hindu alla lõi, nii et seega oli subsideeritud impordi tekitatud hinnasurve peamine põhjus, miks liidu tootjad hindu tõsta ja oma suurenevaid kulusid katta ei suutnud. Seetõttu lükati see väide tagasi.

6.3. **Järeldus põhjusliku seose kohta**

(1039) Tehti kindlaks põhjuslik seos ühelt poolt Indiast ja Indoneesiast pärit subsideeritud impordi ja teiselt poolt liidu tootmisharu kantud kahju vahel. Asjaomastest kolmandatest riikidest pärit subsideeritud impordi mahu suurenemine ja liidu tootjate tulemuste halvenemine sattusid vaatlusalusel perioodil samale ajale. Liidu tootmisharul ei olnud muud valikut, kui järgida subsideeritud impordi määratud hinnataset, et vältida oma turuosa kaotamist. See tõi kaasa olukorra, kus liidu tootmisharu kasum ei olnud jätkusuutlik.

(1040) Komisjon leidis, et muud tegurid, mis võisid liidu tootmisharu olukorda mõjutada, olid järgmised: mittesubsideeritud import Indoneesiast, import kolmandatest riikidest, tarbimise vähenemine ja liidu tootmisharu eksporditegevus.

(1041) Komisjon selgitas välja kõigi teadaolevalt liidu tootmisharule mõju avaldanud tegurite mõju ja eraldas selle subsideeritud impordi kahjulikust mõjust. Indoneesiast ja kolmandatest riikidest pärit subsideerimata import, tarbimise vähenemine ja liidu tootmisharu eksporditegevus avaldasid liidu tootmisharu negatiivsetele suundumustele ning eelkõige kasumlikkusele ja finantsnäitajatele ainult piiratud mõju.

(1042) Eespool esitatut arvesse võttes tegi komisjon kindlaks põhjusliku seose liidu tootmisharu kantud kahju ja asjaomastest riikidest pärit subsideeritud impordi vahel. Asjaomasest riigist pärit subsideeritud import on liidu tootmisharu kantud olulisele kahjule avaldanud suurt mõju. Muud tegurid – nii eraldi võttes kui ka koos – ei nõrgendanud seda põhjuslikku seost.

(1043) Nagu on näidatud 1. lisas, kinnitasid seda analüüsi 2020. aasta teise poole suundumused. Asjaomastest riikidest pärit impordi turuosa suurenes jätkuvalt, millele aitasid kaasa hinnad, mis langesid märkimisväärselt, lüües pidevalt alla liidu tootmisharu ja liidu turu hindu. Ükski muu asjaolu seevastu ei nõrgenda seda põhjuslikku seost. Kuigi tarbimine vähenes jätkuvalt, hinnakahju püsis. Import muudest kolmandatest riikidest vähenes jätkuvalt ja need kaotasid veelgi turuosa ning puudusid märgid selle kohta, et Jindali (Indoneesia) impordi olukord oleks muutunud. Liidu tootmisharu eksport suurenes vaid vähesel määral. Kokkuvõttes ei nõrgendanud teised tegurid ei eraldi ega koos 2020. aasta teisel poolel põhjuslikku seost.

7. **LIIDU HUVID**

(1044) Kooskõlas alusmääruse artikliga 31 uuris komisjon, kas ta saaks teha selge järelduse, et hoolimata kahjuliku subsideerimise kindlakstegemisest ei ole praegusel juhul meetmete võtmine liidu huvides. Liidu huvide kindlakstegemisel võeti arvesse kõigi asjaomaste huvitatud isikute, sealhulgas liidu tootmisharu, importijate ja kasutajate huve.

7.1. **Liidu tootmisharu huvid**

(1045) Liidu tootmisharu koosneb mitmes liikmesriigis asuvast 13 tootjast ja nendes on uurimisaluse toote tootmisega otseselt seotud 13 660 töötajat. Ükski liidu tootjatest ei olnud uurimise algatamise vastu. Nagu eespool punktis 5 kahjunäitajate analüüsist näha, halvenes kogu liidu tootmisharu olukord ja subsideeritud import mõjutas seda negatiivselt.

(1046) Eeldatakse, et dumpinguvastase tollimaksu kehtestamine taastab liidu turul õiglased kauplemistingimused, peatab hindade allasurumise ning võimaldab liidu tootmisharul katta oma suurenevad tootmiskulud ja parandada oma finantsolukorda, hoolimata kahaneva turu tõttu vähenevast müügist. Selle tulemusena läheneks liidu tootmisharu kasumlikkus tasemele, mida peetakse kõnealuse kapitalimahuka tootmisharu jaoks vajalikuks. Liidu tootmisharu on asjaomastest riikidest pärit subsideeritud impordi tõttu kandnud olulist kahju. Meenutagem, et mitme peamise kahjunäitaja suundumus oli vaatlusalusel perioodil negatiivne. Eelkõige kahanesid liidu tootjate finantstulemustega seotud näitajad. Seepärast on oluline taastada hinnad mittesubsideeritud tasemele, et võimaldada kõigil tootjatel tegutseda liidu turul õiglastes kauplemistingimustes.

(1047) Seepärast tehakse järeldus, et subsiidiumivastaste tollimaksude kehtestamine oleks liidu tootmisharu huvides, sest see võimaldaks toibuda tuvastatud kahjuliku subsideerimise mõjust.

7.2. **Sõltumatute importijate ja kasutajate huvid**

(1048) Endast andis teada üks sõltumatu importija. Lisaks vastas küsimustikule üks liidu tootja, kes tegutses ka sõltumatu importija ja lõppkasutajana.

(1049) Sõltumatu importija juhtis tähelepanu subsiidiumivastaste meetmete võimalikule negatiivsele mõjule konkurentsile liidu turul, mis omakorda tooks kaasa tarnepuuduse, halveneva teenuse, hinnatõusu ja materjali kvaliteedi halvenemise.

(1050) Olenemata potentsiaalsetest subsiidiumivastastest meetmetest järeldas komisjon, et liidus jääb alles mõistlik konkurents, kuna uurimisalust toodet toodavad 13 liidu tootjat, kellest mõned kaebuses ei osalenud. Peale selle moodustab import kolmandatest riikidest endiselt enam kui 20 % turust. Seetõttu on ebatõenäoline, et importija kirjeldatud võimalik negatiivne mõju avalduma hakkab.

(1051) Lisaks võimaldavad need meetmed importijatel hinnad klientidele edasi kanda, mistõttu ei avalda need ootuste kohaselt negatiivset mõju importijate kasumlikkusele. Tootevalik ja teenuse kvaliteet ei tohiks eeldatavasti halveneda – vastupidi, kaitse subsideeritud impordi eest annab liidu tootmisharule võimaluse teha uusi investeeringuid ja parandada kvaliteeti.

(1052) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitsid turustajate ja importijate konsortsium ning üks sõltumatu importija, et komisjon ei võtnud arvesse teraseturu olukorda pärast uurimisperioodi, ning väitsid, et pandeemiaga seotud meetmed on viinud vanametalli kaevandamise, rafineerimise ja kogumise aeglustumiseni, tooraine hinna tõusuni ja tooraine nappuseni. Selle tagajärjel on Euroopa roostevaba terase toodete segmendis maailma kõrgeima hinnaga turg.

(1053) Lisaks väitsid nad, et import kolmandatest riikidest on liidu turu jaoks vajalik, kuna liidu tootjad ei suuda rahuldada tegelikku nõudlust liidu turul, põhjustades märkimisväärseid probleeme terasetarnetes.

(1054) Toorainehindade tõus on mõjutanud tootmist kogu maailmas ning nii liidu tootmisharu kui ka importi. Pealegi tarnitakse roostevabast terasest lehtvaltstooteid ka teistest kolmandatest riikidest, eeskätt Taiwanist ja Koreast. Taiwanist imporditakse tooteid liitu ka praegu, kusjuures dumpinguvastased tollimaksud on suhteliselt madalad. Koreal õnnestus vaatlusalusel perioodil suurendada eksporti liitu nii absoluut- kui ka suhtarvudes. Liidu turul on jätkuvalt esindatud ka Lõuna-Aafrika, vaatamata sellele, et väidetavalt on sealne roostevabast terasest lehtvaltstoodete tootmine Euroopa äriühingute kontrolli all. Peale selle ei ole India ja Indoneesia suhtes kehtestatavate tasakaalustavate tollimaksude eesmärk liidu turgu asjaomastele riikidele sulgeda, vaid tõsta hinnad õiglasele tasemele. Seega tuli need väited tagasi lükata.

7.3. **Järeldus liidu huvide kohta**

(1055) Eeltoodu põhjal järeldas komisjon, et puuduvad kaalukad põhjused, mis lubaksid järeldada, et tasakaalustavad tollimaksud olid nii ulatuslikud, et järeldada, et meetmete kehtestamine asjaomastest riikidest pärit uurimisaluse toote impordi suhtes ei ole liidu huvides.

8. **LÕPLIKUD TASAKAALUSTUSMEETMED**

(1056) Subsideerimise, kahju, põhjusliku seose ja liidu huvide kohta tehtud järeldusi silmas pidades ning kooskõlas alusmääruse artikliga 15 tuleks kehtestada lõplik tasakaalustav tollimaks.

8.1. **Lõplike tasakaalustusmeetmete tase**

(1057) Artikli 15 lõike 1 kolmandas lõigus sätestatakse, et tasakaalustava tollimaksu summa ei tohi ületada tuvastatud tasakaalustatavate subsiidiumide summat.

(1058) Artikli 15 lõike 1 neljandas lõigus on sätestatud, et „[k]ui komisjon saab kogu esitatud teabe alusel selgelt järeldada, et liidu huvides ei ole kehtestada nimetatud meetme summat kooskõlas kolmanda lõiguga, määratakse väiksem tasakaalustava tollimaksu summa, tingimusel et sellest piisab liidu tootmisharule tekkiva kahju kõrvaldamiseks“.

(1059) Komisjonile ei ole sellist teavet esitatud ja sellepärast määratakse tasakaalustavate meetmete tase artikli 15 lõike 1 kolmanda lõigu alusel.

(1060) Eelneva põhjal peaksid lõpliku tasakaalustava tollimaksu määrad, väljendatuna protsendimäärana CIF-hinnast liidu piiril ilma tollimakse tasumata, olema järgmised.

Riik	Äriühing	Lõpliku tasakaalustava tollimaksu määr
India	Jindal Stainless Limited	4,3 %
	Jindal Stainless Hisar Limited	4,3 %
	Chromeni Steels Private Limited	7,5 %
	Kõik muud India äriühingud	7,5 %
Indoneesia	PT. Indonesia Ruipu Nickel and Chrome Alloy	21,4 %
	PT. Jindal Stainless Indonesia	0 %
	Valimist välja jäetud koostööd tegev äriühing	13,5 %
	Kõik muud Indoneesia äriühingud	21,4 %

(1061) Subsiidiumivastane uurimine viidi läbi paralleelselt Indiast ja Indoneesiast pärit sama asjaomase toote eraldi dumpinguvastase uurimisega, mille käigus komisjon kehtestas Indoneesia eksportivate tootjate ja ühe India eksportiva tootja suhtes dumpinguvastased meetmed dumpingumarginaali tasemel. Ainult Chromeni puhul põhines dumpingumarginaal madalamal kahjumarginaalil. Kooskõlas alusmääruse artikli 24 lõikega 1 tagas komisjon, et kumulatiivse tollimaksu kehtestamine, mis kajastab subsideerimise taset ja dumpingu kogutaset, ei tooks kaasa subsideerimise mõju kahekordset korrigeerimist (edaspidi „topeltarvestus“).

(1062) Mõlema riigi puhul arutas komisjon, kas mõned subsiidiumikavad on ekspordist sõltuvad subsiidiumid, millel on ekspordihindu vähendav mõju ja mis seega suurendavad dumpingumarginaale, et otsustada, kas on vaja lahutada dumpingumarginaalist subsiidiumisummad, mis on tuvastatud seoses ekspordist sõltuvate subsiidiumidega kooskõlas alusmääruse artikli 24 lõikega 1.

(1063) Kuna komisjon tõepoolest tasakaalustas teatavaid ekspordist sõltuvaid subsiidiumikavasid kooskõlas alusmääruse artikli 24 lõikega 1 ja selleks, et vältida topeltarvestust, kehtestas komisjon kõigepealt lõpliku tasakaalustava tollimaksu kindlaksmääratud lõpliku subsiidiumisumma tasemel. Seejärel kehtestas komisjon ülejäänud lõpliku dumpinguvastase tollimaksu, mis vastab asjakohasele dumpingumarginaalile, mida on vähendatud ekspordist sõltuvate subsiidiumide summa võrra, ja kuni asjakohase kahju kõrvaldamist võimaldava tasemeni, mis määrati kindlaks eraldi dumpinguvastase uurimise käigus. Kuna komisjon lahutas kindlaksmääratud dumpingumarginaalist kogu ekspordisubsiidiumidega seotud subsiidiumide kogusumma, siis alusmääruse artikli 24 lõike 1 tähenduses topeltarvestuse probleeme ei esinenud.

(1064) Kui summa, mis saadi dumpingumarginaalist ekspordisubsiidiumi summa mahaarvamisel, oli suurem kui kahjumarginaal, määras komisjon dumpinguvastase tollimaksu ülempiiri kahjumarginaali alusel. Kui summa, mis saadi dumpingumarginaalist ekspordisubsiidiumi summa mahaarvamisel, oli väiksem kui kahjumarginaal, määras komisjon dumpinguvastase tollimaksu ülempiiri väiksema summa alusel.

(1065) Subsiidiumisumma tuli kindlaks määrata ka ainsa valimisse kaasamata koostööd tegeva Indoneesia eksportiva tootja puhul. Võttes arvesse juhtumi konkreetseid asjaolusid, ei olnud seda võimalik teha tavapärase metoodika alusel, mis põhineks valimisse kaasatud koostööd tegevate eksportivate tootjate suhtes kindlaks tehtud tasakaalustavate subsiidiumide kaalutud keskmisel summal. Nagu märgitud eespool põhjendustes 941 jj, oli Jindal Indonesia lõplik subsiidiumisumma miinimumsummast väiksem. Kuna alles jäi ainult üks eksportiv tootja, otsustas komisjon kohaldada selle eksportiva tootja tollimaksumäära ainsa valimisse kaasamata koostööd tegeva eksportiva tootja suhtes, välja arvatud soodusrahastamisega seotud kava, mille puhul ei olnud toimikus tõendeid selle kohta, et kõnealune äriühing oleks võinud sellest kasu saada. Kõnealusel äriühingul ei ole tõepoolest sidemeid Hiinaga ja seega ei saanud ta IRNC kontsernile antud soodusrahastamist kasutada.

(1066) Arvestades asjaomaste riikide eksportivate tootjate suurt koostöövalmidust, leidis komisjon India puhul, et valimisse kaasatud äriühingutele määratud kõrgeima tollimaksu tase võiks olla tüüpiline kõigi muude äriühingute puhul. Kõigi muude äriühingute puhul kehtivat tollimaksu kohaldatakse ka nende äriühingute suhtes, kes ei teinud uurimises koostööd. Võttes arvesse asjaolu, et komisjon arvutas tollimaksumäära ainult ühe eksportiva tootja jaoks, ning et valimisse kaasamata koostööd tegevad eksportivad tootjad saavad kasu madalamast määrast, nagu on selgitatud eespool põhjenduses 1064, otsustas komisjon Indoneesia puhul erandkorras kehtestada kõigi teiste äriühingute tollimaksu IRNC kontserniga samal tasemel.

(1067) Eespool kirjeldatu põhjal on kõnealuste kehtestatavate tollimaksude määrad järgmised.

Äriühing	Dumpingu-marginaal	Subsiidiumi-määr	Kahju kõrvaldamist võimaldav tase	Tasakaalus-tava tollimaksu määr	Dumpinguvas-tase tollimaksu määr
India					
Jindal Stainless Limited	13,9 %	4,3 %	25,2 %	4,3 %	10,0 %
Jindal Stainless Hisar Limited	13,9 %	4,3 %	25,2 %	4,3 %	10,0 %
Chromeni Steels Private Limited	45,1 %	7,5 %	35,3 %	7,5 %	35,3 %
Kõik muud India äriühingud	45,1 %	7,5 %	35,3 %	7,5 %	35,3 %
Indoneesia					
PT. Indonesia Ruipu Nickel and Chrome Alloy	10,2 %	21,4 %	32,4 %	21,4 %	9,3 %
PT. Jindal Stainless Indonesia	20,2 %	0 %	33,1 %	0 %	20,2 %
Valimist välja jäetud koostööd tegev äriühing	20,2 %	13,5 %	33,1 %	13,5 %	19,3 %
Kõik muud Indoneesia äriühingud	20,2 %	21,4 %	33,1 %	21,4 %	19,3 %

(1068) Käesoleva määrusega äriühingute suhtes kehtestatavad individuaalsed tasakaalustava tollimaksu määrad määrati kindlaks käesoleva uurimise järelduste põhjal. Seetõttu vastab määr asjaomase äriühingu olukorrale uurimise ajal. Seda tollimaksumäära (erinevalt kõigi muude äriühingute suhtes kohaldatavast üleriigilisest tollimaksust) kohaldatakse seega üksnes selliste toodete impordi suhtes, mis on pärit asjaomasest riigist ning mille on tootnud nimetatud äriühing. Imporditavate toodete puhul, mille tootja on mõni muu käesoleva määruse regulatiivosas konkreetselt nimetamata äriühing, sealhulgas konkreetselt nimetatud äriühingutega seotud isikud, ei saa kõnealuseid määrasid kohaldada ning nende puhul kehtib kõikide muude äriühingute suhtes kohaldatav tollimaksumäär.

(1069) Kui äriühing muudab hiljem oma juriidilise isiku nime, võib ta taotleda kõnealuste individuaalsete tollimaksumäärade kohaldamist. Taotlus tuleb adresseerida komisjonile. Taotlus peab sisaldama kogu vajalikku teavet, mis võimaldab kindlaks teha, et muudatus ei mõjuta äriühingu õigust tema suhtes kohaldatavale tollimaksumäärale. Kui äriühingu nimevahetus ei mõjuta tema õigust tema suhtes kohaldatavale tollimaksumäärale, avaldatakse teade nimemuutuse kohta Euroopa Liidu Teatajas.

8.2. **Järelevalveklausel**

(1070) Et minimeerida tollimaksudest kõrvalehoidmist maksumäärade erinevuste tõttu, on individuaalsete tasakaalustava tollimaksu määrade kohaldamise tagamiseks vaja erimeetmeid. Äriühingud, kellele on kehtestatud individuaalne tasakaalustav tollimaks, peavad esitama liikmesriikide tolliasutustele kehtiva faktuurarve. Arve peab vastama käesoleva määruse artikli 1 lõikes 3 sätestatud nõuetele. Sellise arveta impordi suhtes rakendatakse kõigi teiste äriühingute suhtes kohaldatavat tasakaalustavat tollimaksu.

(1071) Kuigi sellise arve esitamine on vajalik selleks, et liikmesriikide tolliasutused saaksid kohaldada impordi suhtes individuaalseid tasakaalustava tollimaksu määrasid, peavad tolliasutused peale selle dokumendi arvesse võtma ka muid asjaolusid. Isegi kui esitatakse arve, mis vastab kõigile käesoleva määruse artikli 1 lõikes 3 esitatud nõuetele, peavad liikmesriikide tolliasutused tegema kooskõlas tollieeskirjadega tavapärased kontrollid ja (nagu ka kõigil muudel juhtudel) nõudma lisadokumente (veodokumendid jne), et kontrollida deklaratsioonis esitatud andmete paikapidavust ning veenduda, et madalama tollimaksumäära kohaldamine on õigustatud.

(1072) Kui sellise äriühingu ekspordi maht, mille suhtes kohaldatakse madalamaid individuaalseid tollimaksumäärasid, suureneb pärast asjaomaste tollimaksude kehtestamist märgatavalt, võib sellist mahu suurenemist käsitleda meetmete kohaldamisest tuleneva kaubandusstruktuuri muutusena alusmääruse artikli 23 lõike 1 tähenduses. Sellisel juhul võib algatada kõrvalehoidmisega seotud uurimise, eeldusel et tingimused on täidetud. Sellise uurimise käigus võib muu hulgas uurida individuaalse(te) tollimaksumäära(de) kaotamise ja sellest tulenevalt üleriigilise tollimaksu kehtestamise vajadust.

(1073) Et tagada tasakaalustava tollimaksu nõuetekohane rakendamine, ei tohiks kõikide teiste äriühingute suhtes kohaldatavat tollimaksumäära kohaldada üksnes koostööst hoidunud eksportivate tootjate suhtes, vaid ka nende tootjate suhtes, kes uurimisperioodil liitu ei eksportinud.

(1074) Kaebuse esitaja väitis lõpliku avalikustamise kohta esitatud märkustes, et meetmetest kõrvalehoidmise oht tuleneb asjaolust, et eksportivad tootjad on suured kontsernid, mis tuginevad kontsernisisestele tehingutele ja tegutsevad mitmes kolmandas riigis. Seetõttu julgustas kaebuse esitaja komisjoni olema valvas tootmisahela eelmise etapi materjalide ekspordi kasvu suhtes ja olema valmis algatama *ex officio* meetmetest kõrvalehoidmise uurimist. Kaebuse esitaja sõnul tuleks käesolevas määruses mainida kavatsust seda teha.

(1075) Jindali kontsern ja Jindal Indonesia vastasid, et kõrvalehoidmise ohtu ei ole, sest sellega kaasneb tollipettus, mis on kuritegu. Lisaks selgitasid nad, et roostevabast terasest lehtvaltstooteid töödeldakse väljaspool Indiat ja Indoneesiat ainult Hispaanias (Iberjindal S.L.) ning et igal juhul kohaldatakse uurimisaluse toote suhtes kaitsemeetmeid, mida kohaldatakse kogu impordi suhtes.

(1076) Komisjon võtab poolte märkused teadmiseks ja on nagu alati valvas, tehes kehtivate meetmete üle järelevalvet kooskõlas oma tavadega.

9. **LÕPPSÄTTED**

(1077) Võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 ([227]) artiklit 109, on viivisemäär juhul, kui teatav summa tuleb tagasi maksta Euroopa Liidu Kohtu otsuse alusel, Euroopa Keskpanga poolt oma peamiste refinantseerimistehingute suhtes kohaldatav ja Euroopa Liidu Teataja C-seerias avaldatud määr, mis kehtib iga kuu esimesel kalendripäeval.

(1078) Nagu selgitatud põhjendustes 1060 ja 1066, arvas komisjon topeltarvestuse vältimiseks dumpingumarginaalist maha osa subsiidiumisummast. Kui lõplikku tasakaalustavat tollimaksu muudetakse või see tunnistatakse kehtetuks, peaksid dumpinguvastased tollimaksud seega muutmise või kehtetuks tunnistamise tulemusel automaatselt samas proportsioonis vastavalt topeltarvestuse tegelikule ulatusele suurenema. See dumpinguvastaste tollimaksude muutmine peaks toimuma alates käesoleva määruse jõustumisest.

(1079) Komisjon kehtestas rakendusmäärusega (EL) 2019/159 ([228]) kolmeks aastaks kaitsemeetme teatavate terasetoodete suhtes. Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2021/1029 ([229]) pikendati kaitsemeetme kehtivust 30. juunini 2024. Asjaomane toode on üks kaitsemeetmega hõlmatud tootekategooriatest. Kui kaitsemeetmega kehtestatud tariifikvoote ületatakse, tuleks seetõttu maksta samalt impordilt nii kvoodi ületamisel kohaldatavat lisatollimaksu, dumpinguvastast tollimaksu kui ka tasakaalustavat tollimaksu. Kuna dumpinguvastaste, tasakaalustusmeetmete ja kaitsemeetmete samal ajal rakendamine võib mõjutada kaubandust soovitust rohkem, otsustas komisjon vältida kuni kaitsemeetme rakendamise lõpuni olukorda, kus asjaomase toote suhtes kohaldatakse dumpinguvastast tollimaksu, tasakaalustavat tollimaksu ja kvoodi ületamisega seotud lisatollimaksu samal ajal.

(1080) See tähendab, et kui asjaomase toote suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2019/159 artikli 1 lõike 6 kohast kvoodi ületamisega seotud lisatollimaksu ja see ületab käesoleva määruse kohaste dumpinguvastaste ja tasakaalustavate tollimaksude taset, nõutakse sisse ainult määruse (EL) 2019/159 artikli 1 lõikes 6 osutatud lisatollimaks. Kaitsemeetmete ning dumpinguvastaste ja tasakaalustavate tollimaksude samaaegse kohaldamise perioodil peatatakse käesoleva määruse kohaselt kehtestatud tollimaksude sissenõudmine. Kui asjaomase toote suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2019/159 artikli 1 lõikes 6 osutatud lisatollimaksu ja see on kehtestatud madalamal tasemel kui käesoleva määruse kohased dumpinguvastased või tasakaalustavad tollimaksud, nõutakse lisaks määruse (EL) 2019/159 artikli 1 lõikes 6 osutatud lisatollimaksule sisse selle tollimaksu ja käesoleva määrusega kehtestatud dumpinguvastase või tasakaalustava tollimaksu (olenevalt sellest, kumb on kõrgem) vahe. Sisse nõudmata jäänud dumpinguvastase ja tasakaalustava tollimaksu summa osa sissenõudmine peatatakse.

(1081) Käesoleva määrusega kehtestatud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2016/1036 ([230]) artikli 15 lõike 1 alusel loodud komitee arvamusega,

([227]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

([228]) Komisjoni 31. jaanuari 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/159, millega kehtestatakse lõplikud kaitsemeetmed teatavate terasetoodete impordi suhtes, ELT L 31, 1.2.2019, lk 27.

([229]) Komisjoni 24. juuni 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/1029, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) 2019/159, et pikendada teatavate terasetoodete impordi suhtes kehtestatud kaitsemeetme kehtivust, ELT L 225I, 25.6.2021, lk 1.

([230]) ELT L 176, 30.6.2016, lk 21, muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrusega (EL) 2018/825, millega muudetakse määrust (EL) 2016/1036 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed, ning määrust (EL) 2016/1037 kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (ELT L 143, 7.6.2018, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Indiast ja Indoneesiast pärinevatele külmvaltsitud, kuid edasise töötluseta roostevabast terasest lehtvaltstoodetele, mis praegu kuuluvad CN-koodide 7219 31 00, 7219 32 10, 7219 32 90, 7219 33 10, 7219 33 90, 7219 34 10, 7219 34 90, 7219 35 10, 7219 35 90, 7219 90 20, 7219 90 80, 7220 20 21, 7220 20 29, 7220 20 41, 7220 20 49, 7220 20 81, 7220 20 89, 7220 90 20 ja 7220 90 80 alla, kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks.

2. Lõplik tasakaalustav tollimaks, mida kohaldatakse lõikes 1 kirjeldatud ja allpool loetletud äriühingute valmistatud toodete netohinna suhtes liidu piiril enne tollimaksu tasumist, on järgmine.

Riik	Äriühing	Lõpliku tasakaalustava tollimaksu määr	TARICi lisakood
India	Jindal Stainless Limited	4,3 %	C654
	Jindal Stainless Hisar Limited	4,3 %	C655
	Chromeni Steels Private Limited	7,5 %	C656
	Kõik muud India äriühingud	7,5 %	C999
Indoneesia	PT. Indonesia Ruipu Nickel and Chrome Alloy	21,4 %	C657
	PT. Jindal Stainless Indonesia	0 %	C658
	Valimist välja jäetud koostööd tegev äriühing	13,5 %	Vt 2 lisa.
	Kõik muud Indoneesia äriühingud	20,5 %	C999

3. Lõikes 2 nimetatud äriühingute jaoks kindlaks määratud individuaalset tasakaalustavat tollimaksumäära kohaldatakse tingimusel, et liikmesriikide tolliasutustele esitatakse kehtiv faktuurarve, millel on arve väljastanud üksuse töötaja nimi ja ametikoht ning tema allkirjastatud ja kuupäevaga varustatud avaldus järgmises vormis: „Mina, allakirjutanu, tõendan, et käesoleva arvega hõlmatud Euroopa Liitu ekspordiks müüdava (asjaomase toote) (koguses …) tootis (äriühingu nimi ja aadress) (TARICi lisakood) [asjaomases riigis]. Kinnitan, et sellel arvel esitatud teave on täielik ja õige.“ Kui sellist arvet ei esitata, kohaldatakse kõigi muude äriühingute suhtes kehtestatud tollimaksumäära.

4. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse kehtivaid tollimaksualaseid sätteid.

5. Juhtudel, mil tasakaalustav tollimaks on teatavate eksportivate tootjate puhul maha arvatud dumpinguvastasest tollimaksust, peaksid määruse (EL) 2016/1037 artikli 21 kohased tagasimakse taotlused käivitama ka dumpingumarginaali hindamise selle eksportiva tootja jaoks, mis kehtib tagasimaksmise uurimisperioodi jooksul.

Artikkel 2

Rakendusmäärust (EL) 2021/2012 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 1 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lõpliku dumpinguvastase tollimaksu määrad, mida kohaldatakse lõikes 1 kirjeldatud ja allpool nimetatud äriühingutes toodetud toote netohinna suhtes liidu piiril enne tollimaksude tasumist, on järgmised.

Riik	Äriühing	Lõplik dumpinguvastane tollimaks	TARICi lisakood
India	Jindal Stainless Limited	10,0 %	C654
	Jindal Stainless Hisar Limited	10,0 %	C655
	Chromeni Steels Private Limited	35,3 %	C656
	Kõik muud India äriühingud	35,3 %	C999
Indoneesia	PT. Indonesia Ruipu Nickel and Chrome Alloy	9,3 %	C657
	PT. Jindal Stainless Indonesia	20,2 %	C658
	Muud subsiidiumivastases uurimises, kuid mitte dumpinguvastases uurimises koostööd tegevad äriühingud	19,3 %	Vt 2 lisa.
	Kõik muud Indoneesia äriühingud	19,3 %	C999“

2) Lisatakse uus artikli 1 lõige 6:

„6. Kui komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/433 artiklis 1 kehtestatud lõplikke tasakaalustavaid tollimakse muudetakse või kui need tunnistatakse kehtetuks, suurendatakse lõikes 2 sätestatud tollimakse proportsionaalselt tegeliku tuvastatud dumpingumarginaaliga või tuvastatud kahjumarginaaliga vajaduse korral iga äriühingu kohta eraldi alates käesoleva määruse jõustumisest.“

3) Lisatakse uus artikli 1 lõige 7:

„7. Juhtudel, mil tasakaalustav tollimaks on maha arvatud dumpinguvastasest tollimaksust teatavate eksportivate tootjate puhul, peaksid määruse (EL) 2016/1037 artikli 21 kohased tagasimakse taotlused käivitama ka dumpingumarginaali hindamise selle eksportiva tootja jaoks, mis kehtib tagasimakse uurimisperioodi jooksul.“

Artikkel 3

1. Kui artikli 1 lõikes 1 osutatud külmvaltsitud, kuid edasise töötluseta roostevabast terasest lehtvaltstoodete suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2019/159 artikli 1 lõike 6 kohast kvoodi ületamisega seotud lisatollimaksu ja see ületab kombineeritud tasakaalustava ja dumpinguvastase tollimaksu (mis on sätestatud vastavalt artikli 1 lõikes 2 ja artikli 2 lõikes 1) vastavat väärtuselist taset, nõutakse sisse ainult määruse (EL) 2019/159 artikli 1 lõikes 6 osutatud lisatollimaks.

2. Lõike 1 kohaldamise perioodil peatatakse käesoleva määruse kohaselt kehtestatud tollimaksude sissenõudmine.

3. Kui artikli 1 lõikes 1 osutatud külmvaltsitud, kuid edasise töötluseta roostevabast terasest lehtvaltstoodete suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2019/159 artikli 1 lõike 6 kohast kvoodi ületamisega seotud lisatollimaksu ja see on kehtestatud madalamal tasemel kui kombineeritud tasakaalustava ja dumpinguvastase tollimaksu (mis on sätestatud vastavalt artikli 1 lõikes 2 ja artikli 2 lõikes 1) vastav väärtuseline tase, nõutakse lisaks määruse (EL) 2019/159 artikli 1 lõikes 6 sätestatud lisatollimaksule sisse selle tollimaksu ja artikli 1 lõikes 2 esitatud, väärtuseliselt tasemelt kõrgema dumpinguvastase tollimaksu vahe.

4. Lõike 3 alusel sisse nõudmata jäänud tasakaalustava ja dumpinguvastase tollimaksu summa osa sissenõudmine peatatakse.

5. Lõigetes 2 ja 4 osutatud peatamine kehtib üksnes määruse (EL) 2019/159 artikli 1 lõikes 6 osutatud lisatollimaksu kohaldamise ajal.

Artikkel 4

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõigis liikmesriikides.

Brüssel, 15. märts 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA 1

Andmed 2020. aasta teise poole kohta

(allikas ja ühikud on samad, mis teksti vastavates tabelites, kui ei ole sätestatud teisiti; Indoneesia andmed on esitatud kogu impordi kohta; indeksid on vajaduse korral ekstrapoleeritud ja neid on võrreldud 2017. aastaga)

Tarbimine (tonnides)	2020. aasta teine pool
Liidu tarbimine	1 536 525
Indeks	*79*

Impordimahud (tonnides) ja turuosa	2020. aasta teine pool
India	45 541
Indeks	*79*
Turuosa	3,0 %
Indeks	*100*
Indoneesia	49 425
Indeks	*715*
Turuosa	3,2 %
Indeks	*901*
Asjaomased riigid kokku	94 966
Indeks	*148*
Turuosa	6,2 %
Indeks	*208*

Asjaomastest riikidest pärit impordi hind (eurot tonni kohta)	2020. aasta teine pool
India	1 886
Indeks	*91*
Indoneesia	1 792
Indeks	*99*
Asjaomaste riikide keskmine	1 846
Indeks	*94*

Tootmine, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine	2020. aasta teine pool
Liidu kogutoodang (tonnides)	1 585 965
Indeks	*86*
Tootmisvõimsus (tonnides)	2 308 350
Indeks	*105*
Tootmisvõimsuse rakendamine	69 %
Indeks	*82*

Müügimaht ja turuosa	2020. aasta teine pool
Liidu tootmisharu müügimaht (tonnides)	1 241 088
Indeks	*86*
Turuosa	75 %
Indeks	*106*

Tööhõive ja tootlikkus	2020. aasta teine pool
Töötajate arv	10 018
Indeks	*75*
Tootlikkus (tonni töötaja kohta)	158
Indeks	*115*

Müügihinnad liidus	2020. aasta teine pool
Ühiku keskmine müügihind (eurot/tonn)	2 007
Indeks	*89*
Ühiku tootmiskulu (eurot/tonn)	1 946
Indeks	*99*

Varud	2020. aasta teine pool
Lõppvarud (tonnides)	93 392
Indeks	*74*

Kasumlikkus, rahavoog, investeeringud, investeeringutasuvus	2020. aasta teine pool
Liidus sõltumatutele klientidele toimuva müügi kasumlikkus (% müügikäibest)	– 2,4 %
Indeks	*– 31*
Rahavoog (eurodes)	24 276 139
Indeks	*13*
Investeeringud (eurodes)	47 332 854
Indeks	*100*
Investeeringutasuvus	– 2 %
Indeks	*– 7*

Import kolmandatest riikidest		2020. aasta teine pool
Taiwan	Maht (tonnides)	63 040
	Turuosa	4,1 %
	Keskmine hind (eurot/tonn)	1 399

Korea Vabariik	Maht (tonnides)	74 131
	Turuosa	4,8 %
	Keskmine hind (eurot/tonn)	1 742
Lõuna-Aafrika	Maht (tonnides)	98 063
	Turuosa	2,5 %
	Keskmine hind (eurot/tonn)	1 675
Muud kolmandad riigid	Maht (tonnides)	117 361
	Turuosa	7,6 %
	Keskmine hind (eurot/tonn)	2 217
Kolmandad riigid kokku, v.a India ja Indoneesia	Maht (tonnides)	293 037
	Turuosa	19,1 %
	Keskmine hind (eurot/tonn)	1 850

Liidu tootmisharu eksporditulemused	2020. aasta teine pool
Ekspordimaht (tonnides)	190 097
Indeks	*84*
Keskmine hind (eurot/tonn)	2 221
Indeks	*90*

LISA 2

Koostööd tegev Indoneesia eksportiv tootja, kes ei kuulu valimisse

Riik	Nimi	TARICi lisakood
Indoneesia	PT Bina Niaga Multiusaha	C765